

Primus liber

Trea exordium libri

elēchoz añq̄ ad textū pcedat mo
uef h̄ añcedat q̄stio Etz sit scia
disticta r spēalis re elencho sophis
tico . tanq̄ re huius libri attri
butōis sbiecto . Et videt p̄mo
q̄ nō q̄ scia est bitus cōcloniz p
temratōem acq̄sit^o Elench^o sophi

scius nō est cōclo remfata vel remfatis q̄ re ipō nō ē
scia Scdo sic Si re elencho sophistico est scia ipa ef
set sophistica h̄ scia sophistica nō est vā scia q̄ nō est de
elencho sophistico scia . mior est pbi in textu dicentis q̄
scia sophistica tñ est appns h̄ scia appns n̄ est scia qa
in tali cōtia cōmittit fallā a dco fm qd ad dcm simplr

Tertio re nō est scia . mior est pbi sexto metaphysice re
cōmendat plones qui sophistica circa nō ena esse dixit
Quarto ar 3° q̄stio q̄ nō sit disticta r spēal r boe sic

Eiusde scie est cōsiderare puatōem r bitū q̄ rñ est iu
ter sui r obliq̄ h̄ elench^o sophistico est puatio syllemi di
alectici q̄ eadez scia est re vtroq̄ r p cōns nō est disticta
a scia libri topicoz . Et cōfirmat q̄ elench^o sophistico
h̄ se ad syllem dialecticu sic syls falsigph^o ad remfatiō
sed p in eadez scia re fiat re syllo remfatio r falsigpho q̄
est in eadez scia re mias h̄ de syllo dialecticoz elencho so
phistico Mior p̄ in p̄mo posterioz vbi dē q̄ ignōntia
est deceptio scā p syllem Quito sic fm phz q̄to meta
physice metaphysica dialectica r sophistica st tres scie
cōes h̄ cōe r spēale distiguunt igr̄ Sexto ar cōtra ter
tium q̄stium q̄ nō sit sbiectum ist^o libri q̄ sbcñ scie dz
esse incōplexū h̄ elench^o sophistico est q̄ddā cōplexū q̄ nō
est h̄ scie sbcñ Septio de sbcō dz p̄stū p̄oi si est r qd
est h̄ p vt stari patebit inq̄rit si est elenchi sophistici q̄ n̄
est h̄ scie sbcñ Octaūo sbcñ scie dz vificari de oib^o
in scia cōsiderat sed in hac scia multa cōsiderat de q̄b^o
nō vificat elench^o sophistico q̄ mior pbat q̄ de q̄nib^o dis
putatiōnū r multē alijs n̄ vificat elench^o sophistico

Pro vitate tñ oim q̄stioz est p . Et p̄itur iste discursus

Maioz . Sicut in pcedētib^o libris phus
determināuit de simplr dicto d̄mratōe r di
alectico syllem q̄ sunt veri discurs^o ita in h̄ li
bro de eo q̄ in materia foza v̄ vtroq̄ pec
cat determinat elēcho sophistico Mior hic
duo h̄z p̄portio nara disticta p̄cipia q̄ sunt
verisiblis appntia r appntis n̄ et n̄tia p q̄ si
bi oñr inē passio p̄tia Conclo Igr̄ de
elēcho sophistico vt d̄ attributōis sbiecto
est vera scientia ab alijs disticta q̄uis ars
sophistica dici potest fallax phia

Maioz patuit circa supiores libros in q̄b^o oñsū est
q̄ in libro p̄o analyticoz de mias de syllo incōtracto
sive simplr dicto r in libro posterioz de syllo contracto
ad mām necariā In isto v̄o libro determinat de elencho
sophistico . Et h̄ rōnabilē r ordie rē q̄ nēdū cōtigit syl
logizare recte sed et n̄ recte cū q̄ in pcedētib^o libris rēcu
it syllogizare recte cōgrue rē dz h̄ syllogizare n̄ recte r ita
agitur h̄ de syllo peccate in māfoza vel i vtroq̄ sicut in
pcedētib^o de veris discursib^o est determinatū M

noz p̄ autoritate oim rōnaliū p̄boz qui h̄mōi p̄ncipia
vocāt cām apparētie r cāz rēctis siue nō exiē q̄ s̄l p̄por
tionā elēcho sophistico q̄ sicut elēch^o sophistico est appa
rētie et causa rēctis siue nō exiē r p̄ illa oñdit inē
passio q̄ est p̄cludere cōclonēz apparētem siue apparēntē
pbabile Cōclo seq̄tur ex p̄missis quo ad p̄mā p̄tem
Quo ad scdam et p̄t p̄mo q̄ sit ars q̄ est iuēria medi
oz apparētū sicut ars dialectica medioz vtroq̄ . Est et l
resolutoria argumēti sophistici in sua p̄ncipia oñs que
sunt cause apparētie et rēctis singulis fallacijs Est
igr̄ vā ars inq̄rū est rōcens h̄ vt v̄tes sic est fallax p̄bi
lo sophia et receptoria apparētie et nō exiē q̄ est disputa
tia ad rem et ad hominē Ad rem q̄dem palogizādo ap
parēs vt et ad hominē cūz videt resistere palogizādo
apparēntem mendacij rep̄bationem

Ad obiecta in oppositū Ad p̄mū

est dōm Q̄ triplr est scia re aliq̄ . Uno rāq̄ re scibili p
p̄nq̄ siue rāq̄ re eo qd vere scit r sic re sola p̄clōe remō
strā est vera scia . Scdo est scia re aliq̄ rāq̄ re eo re quo
aliq̄d scit r sic batur scia re sbcto p̄cloniz Tertio de
aliq̄ est scia rāq̄ re eo qd de alio scit r alij oñditur inē
r sic re passione est scientia q̄ scit re sbcto . Quis igr̄
reclēcho sophistico nō sit scia p̄mo et t̄tio modis tamens
vtiq̄ scdo Ad scdm est dōm Q̄ scia p̄t dici sophisti
ca duplr . Uno intrinsice et fōluter ita q̄ apparcat ha
bitus sciētificus r nō sit talis sed est habit^o erroneus
et receptorius r sic scia sophistica nō est vera scia quia
sic est habitus genit^o per syllem sophisticū siue elenchū
sophisticū r hoc mō accipitur a p̄bo cum dē Est em̄
sophistica scia apparēns r nō exiē . Alio modo scia dz
sophistica extrinsice scz ex p̄re obiecti eo q̄ obiectūz ei^o
est elenchus sophisticus r illo modo scia sophistica est
scia que nō est acquisita per elenchū sophisticūz rāq̄
per instrumentū sed per syllem remōstratiū per illum em̄
ostendimus ex causis que sūt apparētie et non exiē
syllem esse sophisticū Et si dicatur Sophista nō est
sciens ergo scia sophistica non est scia per locum a con
iugatis Dicendum Q̄ sophista dicitur a sophistica
p̄mo mō accepta que vocatur sophistica vtens non est
sciens h̄ dicitur a sophistica scdo mō accepta que est ro
cens bene est sciens sicut in reclaratōne cōcloniz tactū
fuit Ad t̄tium dōm est per reclaratōēz mioris Ad
p̄batōem v̄o dōm est q̄ elenchus sophisticus nō est sim
plr nō ens h̄ est nō ens tale quale apparēt quia apparēt
dyalecticus p̄pter causā apparētie quā h̄z r est nō ens
tale i nō est dialecticus sicut apparēt sicut auricalcūz
est ens et nō ens . Nō ens q̄dz tale q̄le apparēt q̄ non
est auricūz h̄z apparētiā est tñ v̄m auricalcū Ad ma
iore igr̄ dōm est q̄ re nō ēte simplr nō est scia h̄ re non
ēte tali q̄le apparēt bñ p̄t cē scia Ad q̄rtū est dōm ad
maioz q̄ ei^o dz scie est cōsiderare bitū et purā puatōēz
ip̄i bitus . Syls v̄o sophistico siue elēch^o sophistico nō ē
pura puatō q̄ nō solū h̄z cāz rēctis siue nō exiē q̄ est
nō ens h̄ cāz apparētie palliātes tales rēctis . Et q̄ elench
chus sophisticus v̄e vocat syls apparēs q̄uis p̄t cām
apparētie nō p̄t dici absolute et simplr ver^o syls Ad
cōfirmationem dōm est q̄ maioz est distictio syllemi
dyalectici et elenchi sophistici q̄ remonstratiui et falsi
graphi Quia remonstratiuus et falsigraphus conue
niunt in materia sed in hoc differunt q̄ falsigraphus

Elenchor

accipit principia sylli remfati in malo intellectu. vel o ppo-
fita principio. sylli vo sophistice siue elchus sophistice?
et dialecticus no sic puenit in matia paise. eo q sylli?
sophistice accipit solū principia apparetie. sylli vo dialec-
ticis bz ppones de pbabilibus. Etia maior est subdiuisio
syllmi sophistici. qz p fallas in dictōe et extra dictiones
qz syllmi falsigraphi. et sic plures etiā difficultates sunt
circa sophistia syllm qz circa falsigraphū. et g in eodem
libro te eo refertur. Ad quitū est dōz. qz sophistica cō-
siderat duplr. Uno vt vocēs est. et sic est specialis scia qz
sic bz ha principia cōformia p dōm quā infert. Qz h est
sylls bonus et necarius. Quidqz pcedit ex principijs siue
pmissis apparet pbabilibus est giatm receptōis vel cō-
clusio nis apparetis. sylls sophistice vel elchus sophistice
pcedit ex talibz. igitur elchus sophistice est receptōis
giatiū. vel apparetis p dōm. Alio accipit vt est vtēs
et sic est scia p munis. et non pprie appellat illo mō scia. s
modus sciēdi. quo quis vritur psequēdo inanes gloriāz
in disputando. Ad sextū est dōm qz elchus sophistice
est quiddam pplexum fm vocem. s no fm rem. Quia so-
phisticū additū elenchō no dicit passionem. ppria. s dis-
ferētiam dicentem formales rōnem p sideradi syllm in b
libro Cum enī tota logica. vt in analyticis dicitur est sit
te syllm. oportuit per aliquā dōm ipm appiāre hinc
scie. et illa vocatur sophistica. Ad septimū est dōz qz
te sbctō scie illa oportet supponere ante actualē demō-
strationem in qua necessarium est fm intentiones pbi
te tribus p cognitis siue demōstrationis principijs aliq
p cognoscere. sed in principio scie non est in cōueniens. si
est. et quid est sbcti inuestigare. et hoc manifeste satis patz
ex recursu libroz. p inquirentis in libro prior. quid sit
syllogismus. In libro posteriorum. quid sit demōstra-
tio. In topicorum. quid syllogismus dialecticus. Ad
octauum est dicendum. qz sbctum scie debet verificari de
omnibus principaliter in scientia cōsideratis. s no oportet
ipsum absolute de omnibus verificari. Elenchus autē
sophisticus verificatur de pncipali ter cōsideratis puta
te singulis elenchis formatis fm quamlibet fallatiam
tam in dictōe qz extra dictionem.

Circa predicta sūt dubia. Primū

est. Atz elenchus sophisticus cōuenientius ponatur
sbctum. vel sylls sophisticus. Solutio elchus sophis-
ticus. quia sbctū scientie debet esse cōmunissimū. id est
sua cōmunitate ambire omnia considerata in scientia
sed elenchus sophisticus est cōmunitio: syllm sophisti-
co. quia extendit se ad syllm peccatē in materia tantū
in forma tantū. et in vtroqz simul. eo qz elenchus sop-
histicus dicitur. vel reficiēs in illatione. vel probatōe. vel
cōtradictione. Syllogismus vo sophisticus dicitur tñ
te syllogismo peccante in forma. siue peccante in illatōe.
Quis enī sylls sit cōmunitior elenchō. eo qz omnis elenchus
est syllogismus. ex quo ad elenchum requiritur qz sit il-
latiuus. pbatiuus. et contradictorius. tamen elenchus
sophisticus est cōmunitior syllogismo sophistico. qz om-
nis ille elenchus vocatur sophisticus qui in aliquo illo-
rum trium peccat. Syllogismus vo no vocatur sophis-
ticus nisi. quia peccat in forma si pprie accipiatur et pre-
cise. Ratio vero huius est. quia negatio addita superio-
ri facit superius inferius. et e contra. sed sophisticū inclu-
dit negationem. quia refectum veri syllogismi vel elēchi
ergo additū elenchō facit ipz supius ad syllm sophisticū

Secūdum dubiū est An

necessarium fuit tradere scientiaz te elenchō sophisticos
Solutio sic quia logica est directiua rationis. in su-
is actibus vt sine errore pcedat te notitia noti ad noti-
tiam incogniti. sed cōtingit ratiocinari recte et no recte
vt manifestum est. ergo necessarium est habere hāc artē
ad cognoscendum ratiocinationem veram a no vera. et
rectam a non recta. Unde dicit auicenna. qz occasio er-
roris antiquorum fuit. qz ignorantia logice habuerūt

Et sophisticis autē elenchis. et de his qui videntur quidez elenchi. s no sunt. Sūt autē paralogismi dicitur m incipientes scdm naturā a primū

Iste est liber elenchor. Aristotilis. in quo deter-
minat te elenchō sophisticos. Et diuiditur pma sui diui-
sione in duos libros partiales. In quorum primo vo-
cet cōstitutionem elenchi sophisticis. ostendens que sūt
in generali et specialia ei principia. In secundo vero vo-
cet soluere paralogismos siue elenchos sophisticos ibi. De
responsione autem et quomō oportet soluere. Primus
liber continet sex tractatus. Primus est te quibusdam
pambulis et cōmibus necessarijs ad elenchi sophis-
tici cognitionem. Secundus est te locis sophisticis fm
se. ibi. (Nodi autē arguendi sunt duo. Tertius est te
reductōe eoz ad ignoratiam elenchi. et te cōparatōe eoz
quo ad nos ibi. (Aut ergo sic diuidenduz. Quartus est
te cōparatōe syllogismoz ad locos sophisticos. ex quibz
sumūtur. ibi. Quoniam autē habemus eos eadem via
Quintus est te cōparatōe syllmi sophisticis ad centa-
tiū. ibi. (Et sylls litigiosus et sophisticus. Sextus est
te cautelis o pponētis. ibi. (Falsus āt in aliquo ostēdere.
Primus tractatus habet quattuor capitula. In pmo
voit pemiū. In scdo ostēdit syllm sophisticū esse. et vnde
sumit suā apparentiā. et qz sit finis siue op? intēctum so-
phiste. ibi. (Quis qdēz g alij st syllmi. In tertio agitur
te gñbz disputatōnū. In qtro te metis. ibi. Primū igit
sumēdū. In pmo igit caplo qd ē pemiāle oit te qbus
vult refutare in b libro. dōz qz nos dicem? te sophisticū
elēchi. qz de supple fm fōraz st elēchi. Quis peccēt i mā
spali. qz est ppos relate ad rez significadaz. Et dicem?
etiam te his q vident elēchi. id est boni syllogismi. Quis
in vitate no sint elenchi. s palogismi peccates in forma
incipientes ab his que pma st fm naturā et ordinē eoz
naturalem que st dicenda

Circa tertium expositū sūt dubia.

Primū est. Quare in frōte istius text? dicitur pbius te
sophisticas at elēchi. et te his que vidētur elēchi. cū tñ
illa vidēt vñū et idē dicere. Solo. pō illa multipli ex-
pōit. Uno mō vt illa pūctō. et no notet pluriū et diuer-
soz copulatōez. s tñ expōez. et h mō sent? est. De sophis-
ticis at elēchi. et te his que vidēt elēchi. et te his q vident
elēchi. vel. Scdo expōit sic. est duplx. et sylls sophisticus
qdaz ē q immediate peccat ptra elēchus. et tñ vocat elen-
chus sophisticus. Ali? est q no peccat immediate ptra elen-
chū. licz reductio. et tñ no est elēch? sophisticus. s vi? ē elē-
chus. et est palogism? et hoc mō cōmūctō in medio po-
sita debet accipi diuisiue. siue copulatiue. quia sensus est
te his que videntur elenchi supple veri et non sunt

Primus liber

Tertio sic expōi de sophisticis at dēchis id est de his qui vere sūm formā sū elenchis quibus in materia peccent et de his que vidētur elēchi et nō sūt elēchi sū dicitur. Et palogismi id est de his qui peccāt in forma qui videntur elēchi et nō sūt. qz nulla res illi habz nomē cui non bz formā cum omnia tenoiatō sit a forma ppter tū similitudinem quā ad elēchum habet dicitur palogismi id est cōiugardōes pponū iuxta sūllm ppter similitudinem facte cum tū pnam sūllm nō habeat ex vera medij et extremoz po sūde in modo et figura et huic expōi in heret dñs Albi? Ex quib? plane elicit qz tplex est sūlls siue elēch? sophistic? Quidam est peccans in matia quidaz in forma et quidaz in vtroq? Prim? tāgīt in pma pricula cui dicitur de sophisticis at elēchis. Peccāt at tales in matia sūllm nō in cōmuni accepti. qūo sūllm materia dicitur due pponēs absolute qz sic sūm voce matiam sūllm habet. Et peccāt in matia qz reficiūt in pbatōe et tales sūt veri sūllm qz nō sūt elēchi veri eo qz ad elēchū requirūt tria illatō. pbatō et ptradictō vt sup dictū fuit. Peccātes at in forma tāgūt cum dicitur. Et de his que videntur elēchi nō sūt at sū palogismi. De tñs nō dicitur in sequētib? Et qbus ptz qz sūllm peccātes in forma in hoc testi aut ab elēcho qz nō sūllogizāt. Peccātes vō in matia qz nō pb at cōclonem ptradictem pōni sūpōdentis Peccātes vō in vtroqz in hoc qz nec sūllogizāt nec probant

Secūdum dubiū est. Quare

dicitur pluralitē de sophisticis at dēchis. Solutō Albi qz plures sūt tales elēchi sophisticis. Bātāria cū et eē rei et tōni qz vna tota et sola causa est et ideo vñū est esse et bonū. Corruptō vō est omifariāz vt dicit pbius et ideo esse elēchi est vno mō qz nec est em esse illatū. pbatūū et ptradictōū sū corruptō et cōstitit in aliquo istoz qz reficiēs in illatōne est elēchus sophistic? similit in pbatōne et contradictione

Tertiū dubiū est. Quot

cause tāgūt in pponē ptracta. Solutō tres pncipalitē scz causa efficiēs materialis et formalis. Efficiēs tāgīt cuz dicit in pma psona dicem? est em vbiū. Aresto tñs qui vt inquit Albi? hūc librū edidit. Quis enim zeno quedam de sophisticis tradiderit nō tñta ad scētiā et artem redegit. quēadmodū Aristotiles materialis causa tāgīt cū dicit de sophisticis at elēchis. et illis em vult refinare dicitur at magis de sophisticis elenchis qz sophisticis sūllm qz elēchus sophistic? vt sup tactū fuit cōmūior est sūllmo sophistic. Causa formalis tāgīt cū dicit incipientes sūm naturā a pnis. Est em forma tractandi talis qz re pōz? pnis est refiaduz sūnal causa nō pōitur. vel qz finis sophistic nō est p se bonus vel qz postea illū tāgīt in textu dicens quoniam autem est quibusdam magis opeprecium

Quartum dubiū est. Quō

phūs in hoc libro pcedit a pnis sū naturā. Solutō Albi pricula illa text? pē multiplex expōi. Primo sic a pnis sū naturā id est a questione si est sūlls sophistic? que sū naturam. pma est inter quattuor questiones que de scilicet fieri pnt que sūt sū ordinē. si est. quid est. quia est. et ppter quid est. Secūdo a pnis sū naturam id est a metbis que sūt sūllm sophisticis. Quis

em metba inq̄stum est finis sū vlcimū quid in exectō ne est tū primū in intentōe. Primū aut in intentōe est primū sū naturā qz ipm est cā oim eoz que sūnt ad sū nē illū. Tertio pot sic intelligi incipient? a pnis sū naturā id est a sūllis peccātib? in forma qz sū naturā sūnt primi eo qz p eos etiā pgnoscunt peccātes in materia. si em sic dicat Omnis statua est natural. statua herculis est statua. ergo est natural. aut hūc palogismi est ali? peccās in forma qui est iste. Omne es ē naturale. statua est es qz est natural. Quarto a pnis sū naturā id est a cōioribus qz sūnt pncipia doctrine pōza sū naturā. hoc est sū naturā modū pgnoscēdi nostrz ppter qd pbs inquit pmo aliq̄ cōia circa elenchū sophisticū. anteqz in spali te ipō reterminat mō cōia sū naturā sūnt pōra spalibus. Quinto a pnis sū naturā id est a locis sophisticis. qz loci sophisticis sūnt qdam pncipia ad dēchos sophisticos et ipos sū naturā pcedūt. Sexto a pnis sū naturā id est a pstitūōe elēchi sophisticis qz docet in pmo libro. qz in scōo docet de resolutōe elēchi sophisticis mō pō sūe cōstitutio pōz est resolutōe. Et qz litercūqz exponat inspiciēdū ē tū in sū libro a q̄stione an ē

Quā ergo aliq̄ quidē sūnt sūllū Aliq̄ autē cū nō sūnt vidētur manifestū est. Hā quēadmodū et in alijs hoc fit p quādā similitudinē. sic et in orōnib? se hz. Etem habitū aliq̄ quidē bñ hnt. aliq̄ at vident tribuālū inflātes et fingētes se. Et pulchri. aliq̄ quidem ppter decorē aliq̄ aut vident cōponētes se. Et in inaiatis quidē sūnt. Hā boz qdam argētea. alia vero aurea sūnt vere. Alia aut nō sūnt. quidē vident aut sūm sensuz. vt litargiria. qdē et stau nea argētea. auricalcea felle vero tincta aurea. Eodem aut mō et sūllogismi et elench? hic quidē est ille vero nō est.

Istud est scōm capitulum iuxta diuisionem pēclibatam in quo pbius postqz ostendit materiam de qua vult reterminare. tria per ordinem ostendit. pmo qz sūnt aliqui sūllogismi apparentes siue sophisticis. Secūdo qz habent causam apparentē et reffectus et vnde eam sumuntur. Tertio que sit operatio siue finis sophisticis. cundū ibi (Videf aut ppter impiciam) tertiū ibi (Quā aut qbusdam magis) Quō ad pniū phūs in redit hanc cōclusionem. aliqui sūnt veri sūllogismi vram materiam et veram formam habentes sūm naturalem et realem medij positionem. Aliq̄ aut nō sūnt veri sūllogismi. vident tamē esse ppter aliquā similitudinē ad veros sūllogismos. Et probat eam quattuor rationibus qz pma sumitur sicut est in rebus ita crit pportionabiliter in orōibus et argumentatōibus. sū in rebus quedaz sūnt vere tales quales apparēt. et quedā apparētes tñs ergo eodē modo crit in orōtionibus sūllogisticis. Maior est philosophi scōo physicozum dicentis. Ars imitatur naturam. Minorem probat philosophus in textu dupliciter. scz in animatis et in inanimatis. Et in animatis iterum probat dupliciter. scz in habitibus anime. et in habitibus corporis. In habitibus anime sic probat. Quia quidam sūnt homines qui habent ve

ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]

substantio conceptu d[icitur]
habere mobile

si est duo d[icitur] unum p[ro]p[ri]a
aliter p[ro]p[ri]a a p[ro]p[ri]a
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]

similiter s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is
s[er]m[on]is s[er]m[on]is s[er]m[on]is

ubi d[icitur] ubi d[icitur] ubi d[icitur]
ubi d[icitur] ubi d[icitur] ubi d[icitur]
ubi d[icitur] ubi d[icitur] ubi d[icitur]
ubi d[icitur] ubi d[icitur] ubi d[icitur]
ubi d[icitur] ubi d[icitur] ubi d[icitur]
ubi d[icitur] ubi d[icitur] ubi d[icitur]

rum habitum scientie & virtutis unde laudentur quasi
nobiles s[ecundu]m veritatem. Alij vero in veritate non habent illu[m]
habitum sed vident eum habere p[er] copationem tribualie
se instantes id est hoc q[uo]d non habet s[ecundu]m veritatem sibi
attribuētes s[ecundu]m apparentiam ergo eode[m] mo[do] erit etiam in
orōnibus syllogisticis. In habitib[us] corporalibus quales
sunt reor sine pulchritudo eode[m] mo[do] p[ro]bat[ur] quia aliq[ui]
sunt q[ui] veraciter s[ecundu]m naturam sunt pulchri. Alij vero cu[m]
non sint in veritate reorū vident esse reorū coponentes
se exterius ve videant esse q[uo]d nō sunt. In inaiatis qui
rem eodem modo est Quia inanimatorum quedā sunt
vere aurea & argentea qualia apparēt s[ecundu]m veraz mate-
riam et formam auri et argenti. Alia vero vident[ur] talia
s[ecundu]m sensum & exterius sed nō sunt ut lytaguria id est il-
la que facta sunt de spuma & feces argenti. Et stannea vi-
dentur infra in superficie argētea. Et auricalcea felle cro-
ceo tincta vident[ur] in superficie c[on]tra ad p[ri]mū uincuntur au-
rea esse ergo sic etiā erit in syllogisim[is] q[uo]d aliqui erūt ap-
parentes et tamen non existentes tales quales appa-
rent ergo manifestū est syllogisimū sophisticū esse

Uidentur aut[em] p[ro]pter impiciam Nam im-
periti velut longe stantes speculari. Nam syl-
logisimus quidē est ex quibusdam positis ut
dicat diuersum quid ex necitate ab his que
posita sunt elench[us] aut[em] syl[logis]m[us] est cu[m] cōtradic-
tione cōcludēs illi v[er]o h[ab]it[us] q[uo]d nō faciūt

Ista est sc[en]a p[er] istius capli in qua p[ro]b[atur] ostēdit a q[ui]
syllogisimus sophisticus sumit suam causam apparen-
t[em] & receptionis. Et ponit duas cās quaz prima sumi-
tur ex parte respondentis & in hoc tangit ratio secūda p[ri]-
cipalis qua p[ro]bat conclusio intentā. Et potest sic figura-
ri sicut se habent longe distantes a rebus visibilib[us] cor-
poralibus in iudicando de eisdem ita se habent imperiti
in arte syllogizandi ad discernendū syllogisimos sed lo-
ge distantes ab aliquo visibili aliter iudicat de rebus q[ui]
sunt & res eis vident[ur] alie q[uam] sunt ergo similiter imperi-
ti in arte syllogizandi iudicat aliquos syllogisimos esse
bonos & elenchos quales tamen non sunt quia in veri-
tate ex positis p[re]missis non sequit[ur] conclusio re necessi-
tate que est aliud a p[re]missis quod tamen est necessariū
in omni bono elench[us]. Elench[us] em̄ bonus et verus est
syllogisimus cum contradictione conclusionis id est q[ui]
concludit conclusionem contradicentem cōclusioni ut
positioni alterius respondentis & sic syllogisimus & elench[us]
vere quod non facie elench[us] sophisticus ergo vi-
detur syllogisimus sophisticus esse syllogisimus & tamen
non est in veritate

Uidentur aut[em] ob mltas causas quo-
rum vnus locus aptissimus est et publicissi-
mus per nomina Nam quoniam nō est ip-
sas res disputare ferentes sed nominibus p[er]
rebus vtinur notis quod accidit in nomi-
nibus in reb[us] quoz quoz arbitramur accidere
velud in cōpositis rōcinātibus hoc aut[em] nō
est silē nā noia quidē finita sunt & orōnū mlti-
tudo res aut[em] nūero infinite necē est et go-
pla eandē orōem & vnum nomē significare
Quemadmodū igit illi qui nō sunt promp-

si numeros ferre a scientibus expellunt eo-
dem modo & in orationibus qui nominum
virtutes sunt ignari palogizant & ipsi dis-
putantes & alios audientes ob hanc ergo
causam & eas que dicende sunt est etiā syl[logis]m[us]
et aparēs elenchus nō exis autes

Hic p[ro]b[atur] ostēdit aliā cām apparentie & defect[us] syl-
logisimorum sophisticorum que sumitur ex parte locoz
sophisticorum siue fallaciaz in quib[us] est causa apparen-
tie et defectus & etiā ex p[ar]te syllogisimoz. Et est tertia ra-
tio qua p[ro]bat cōclusio p[ri]ncipalis posita in fronte secu-
di capli que potest sic etiam formari. Quicquid
tur sic esse in orationibus sicut est in rebus credunt ali-
quos esse syllogisimos veros qui tamē sunt solū aparē-
tes sed multi disputantes sic credūt esse in orationibus
sicut in reb[us] igit multi disputātes credūt aliquos syllo-
gisimos esse veros q[ui] tamē sunt aparētes. Syl[logis]m[us] appa-
rens tm̄ nō exis est sophis[us] igit syl[logis]m[us] sophisticus est.
Maiores qz res & noia nō h[ab]it se p[er]formit eo q[uo]d noia quo-
rū impo[ss]ib[il]ia ē a nob[is] s[ecundu]m finitā & silr multitudō orōnū
res v[er]o nūero s[ecundu]m infinite. Minor v[er]o p[er] se q[ui] multi disputā-
tes credūt sic eē in orōnibus sic est in reb[us] p[er] se q[ui] sepe in
disputatōib[us] vtinur noib[us] p[ro] reb[us] eo q[uo]d res ad disputa-
tionem ferre nō possum[us] & iō sicut res significata ē vna
ita credim[us] nomē vna rē significare. H[oc] nō est ver[um] q[uia]
necē est vni nomē pla significare eo q[uo]d res vt tactū sunt
sunt infinite noia v[er]o finita si igit q[ui]lib[et] res dz signifi-
ca ri p[er] nomen oz vni nomē h[ab]it significare pla & q[ui]llas signi-
ficatōnes ignorat facile palogizaf & sic aptissim[us] & pub-
licissim[us] lo[quitur] ad recipiendū ē q[ui]te p[ro] noia id est fallā equo-
catōis q[ui] sit p[ro] noia s[ecundu]m vna expōem q[ui] vni quoz signifi-
cat pla. Et istud p[ro]p[ri]o silē declarat in p[ro]putatōib[us] qz nūeri
sunt infim[us] si figure p[ro] qz putam[us] s[ecundu]m finitē & tēcē in-
q[ui]tm[us] v[er]tm[us] quoz vna figura ad multos nūeros. Sic igit
ignorātes & nō p[ro]mpt[us] nūeros p[ro]portionalē ferre expel-
lunt & vincit & recipiūt a sciētib[us] ferre et lēo nūeros ita
etiā eode[m] mo[do] sit in orōib[us] q[ui] dz multiplicatatis noim in si-
gnificādo ignari sunt recipiūt & ipi secu[ndo] disputātes ap[er]ō-
se & et audietēs aliq[ui]s secu[ndo] disputare. Ob hāc igit cām &
altas q[ui] dicēde s[ecundu]m adhuc in alijs fallacijs manifestū ē q[uo]d
aliq[ui]s sophistic[us] elench[us] appns & nō exis fm rei vitatem
q[ui]uis substantiam syllogisimi habeat s[ecundu]m vocē

Circa tertium expositū mouetur
questio. Utrum p[ro]pter res que sunt infinite quemadmodū
noia finita necessariū sit vni nomē plura significare.
Et videt[ur] p[ri]mo cōtra suppositū p[ri]mū q[uo]d res nō sunt infi-
nite. Probatur autoritate p[ri]mo p[ri]mo p[ri]mo p[ri]mo p[ri]mo p[ri]mo p[ri]mo
celi dicētis q[uo]d impossibile est esse infinite s[ecundu]m suppositū s[ecundu]m
Secō videt[ur] cōtra s[ecundu]m suppositū q[uo]d noia nō sunt
finita qz quotidie possunt imponi noua noia reb[us] tamē
permanētib[us] igit nō sunt ipa finita. Tertio cōtra q[ui]
s[ecundu]m arguit sic v[er]m[us] rei est tm̄ vna forma siue p[ro]fectio sed
significatio est forma siue p[ro]fectio nomis siue dictionis
igit nō potest nomē vni siue dictionis vna significare plu-
ra. Minor p[ro]bat quia d[icitur] cōponit ex voce tanq[uam] ex mate-
ria et significatiōe tanq[uam] ex forma. Quarto. Quod
non vnum significat nihil significat dicit philosoph[us]
quarto metaphisice ergo non est necesse vnum nomē
plura significare. Quinto nomia significāt ad pla

ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us] p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us] p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us] p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us] p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]
ista p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us] p[ro]p[ri]a s[er]m[on]is h[ab]it[us]

Primus liber

citū et dicit phis qd no per hē mēnas. ergo nō est necē
vniū nomē plura significare. Cōsequētia pbat. qz qd ē
ad placitū est ptingēs et possibile ē t nō esse. et qd est ne
cessariū est sp. idē vero nō pōt esse sp. et qz nō esse. igitē
pōt declarāre isti quēstiois ponit vñ dīscursus

Maior. Res ad disputatōnem sp ferre
nō possum. sed earū loco vtimur noibus
ad placitū impositoz significātib. **Di
nor.** Res significabiles sūt infinite. noia pō fi
nita. quoz est significatio accūtāl forma. q
ob id multiplicari pōt substantia rei iuariata

Cōclusio. Igit si omīs res d3 significa
ri voce necārū ē vniū nomē pla significare

Maior. ppositio ē pbi in textu et p3 maifeste qz ipossi
bile est res oēs nobis esse pntes sicut disputātes te ele
phāto nō semp possum habere elephantū pntē et te leo
ne sūt disputātes. leonē pntēz habere nō possum. qz
lentes disputare te rebus vtimur loco ipaz rez nōib
putātes hoc accidere in reb. qd accidit in noib. signi
ficātibus ad placitū. qd additē notāter. ppter voces sig
nificātas naturaliter. qz nō vchit ceptē disputan
tis opponētis ad aures rādētis.

Maior. est etiā pbi
in textu quo ad primā et ptem. Et rō est qz res create
sunt a teo oipotēte. et ita sunt infinite quo ad nostrā ap
pēctōne. reces vero sunt impositē ad significādū a no
bis. et nō noia significātia sūt finita. Sca ps q significā
tio ē forma accūtāl nois siue dōis p3. qz puenit nōmi in
rōne signi. s. ē signū accidit voci siue dōi in qstū puenit
ei post sui plemētū. Cōclō sequit ex pmissis et pēbit
ampli in solutōe obiectoz.

Ad quoz primū est dōz
qz res pnt duplr pōderari. vno p m spēm et sic sunt finite
tā fm actū qz fm pōiam ex natura rei vt vult porphir.
impdicabilib. s. sūt infinite q ad nos. Alio accipiūt s3
esse idiuiale et sic sunt infinite fm pōiam successiois
nō at actu simplr loquido. s. etiā infinite sunt actu q ad
nos. Ad pbi vō etiō physicoz dōm qz repbat ifini
tū in mgnitudine et multitudine fm actū nō at fm pōiam
et successioē qz vt dicit etiō physicoz pōtinuū ē disibile
in ifinitū et nūc creat appōne vnitatis in ifinitū. et se
ciādo te gnātōe. gnātōes succedūt sibi imicē perpetue

Ad scōm est dōm. qz pōtis pōtinuē sūt nōua noia p no
uā impōm reb. pmanētib. tū qz ppositio nois sit a no
bis q noia dnt finita nob. res vō nō sūt a nob s. a teo
oipotēte. Ad tūū est dōm fm dōm Albtū qz duplx ē
perfectio siue forma nois accipiēdo nomē p dōe. vna
est dōis vt dōē est. Alia est dōis vt signū ē. Prima est
perfectio siue forma sbalis dōis et est pōtinua lrāz et syl
labaz in dōo. platio. et tal ē vna vni dōis. nec pōt vari
ari dōne inuariata. Alia ē pfectio dōis vt signū ē. et il
la sicut in miore dōm sūt accidūt dōmī et sic significa
tio est accūtāl dōis pfectō. pfectōes vō accūtāles vni
us dōis pnt ēē ples et nō pōt vna dōē siue vniuz nomen
plura significare. Ad qstū est dōm ad maiore q illud
qd nō vniū significat ad min. nihil fr. qz citra vniū nihil
est. s. illd qd significat pla etiā significat vniū. Et dōm
q nō vniū fr vna impōne nihil significat s. dōē equo ca p
fecta equo catōe significat plura diuersis impōnibus
quē ad modū dōm est in pōcamētis te hoc nomē canis
et ergo nō ē vna dōē simplr s. dōē plures. dōē quidē in

singulari ppter vnitatem forme sbstācial. plures vero
ppter pluralitātē significatoz. Ad qntum dōm est qz
duplx est necitas vna est necitas absolutā simplr dca
que vocat necitas forme siue inuitabilitatis. et sic nō
est necē vniū nomē plura significare. nec est necē nomē
aliquid significare. Alia est necitas pditionata q est ne
cessitas finis. et sic est necē vniū nomē plura significare.
Et ergo in p dūsiōne dōm sūt. si qlibet res d3 significa
ri aliq nomē necē est vniū nomē plura significare. eo q
noia sunt saltē in vno ideomate eo q sunt a nostra pōsi
tūdōe nostra at pstitutio infinite ē nō potest q ad nos.
res vero sunt infinite quo ad nos. Sed dices orōnes
que te reb. sūt sunt etiā infinite sicut si fortes currit sortē
currere ē vez. et sortē currere ē vez. ē dōm et sic in ifinitū
igit orōes sūt etiā infinite. Ad qd rōdet Albt. q illa mul
tiplicatio nō facit infinitum quo ad nos nisi fm rōdēt
et nō fm numez. qz oēs ille orōes te eo dem sunt.

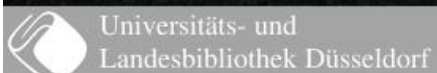
Circa textū expōitū est vnum

dubū. Quō d3 intelligi hoc qd dōm ē in textu. Vidētur
aut ob multas cās quoz vñ aptissim. est et publiciss.
mus p noia Solo Per illa vba intelligit phis fal
laciā equo catōis vt fallam in dōe. qz noibus vt dōm ē
vtimur loco rez. et sic magis publice recipim. vt recipi
mur p fallacias in dōe qz extra dōem. Albt. vō p b
intelligit fallaciā equo catōis tm. siue loci ab equo cati
one q dicit publicissim. nō ppter hoc qz h3 multiplici
tātē actualē q magis nata est recipi qz potētiā vt phan
tastica. s. publicissimū idē ē q maifestissimū qz est i inco
plezo qd natura pnt ē et publicū magis est qz est i vo
ces plexa. Et qz est in noie maiorem habz apparentiā qz
fallacie extra dictionem

Qm aut est quibusdā magis opepreciuz
videri esse sapiētes. qz esse et nō videri. mani
festū est etem sophistica apparēs sapientia.
nō exis aut et sophista copiosus ab apparē
ti sapientia. sed nō existente

Ista est tertia et vltima ps istius capli in qua phis
ostendit qz sit finis siue opatio ipius sophiste inuētis
in hoc qrtam rōem qua probat dench. sophistica ēē
que potest sic figurari. Quicūqz apparēter exercēt opa
sapientis in disputatōe faciūt aliquos elenchos appa
rentes vel apparēter rōdent. sed aliqui sunt bndi. ergo
aliqui faciūt denchos apparētes. et p nōa elenchos so
phisticus est. Maiores pbat phis in textu dicens qz
busdam magis opepreciū siue vtile et estimatū precū
laboris est videri esse sapiētes et nō esse. qz esse et nō videri
ri. eo qz gloriā appetūt et laudē si corā hominibus appa
rēt sapiētes. tales aut sunt sophiste. qd pbat p locū a
cōiugatis. Quia sophistica est apparēs sapientia. et nō
existens. ergo sophista est copiosus ab apparēte sapi
entia et non existente.

Palā ergo qm necessariū est his et sapiē
tis opus videri facere magis qz facere et nō
videri. est aut vt sit ad vniuz dicere et in vno
quoqz opus scientis non mentiri. cum qui
dem de quibus nouit. mentientem autē ma
nifestare posse. hec autem sunt. hoc. quidez

In eo quod potest dare orationem. Illud autem in eo quod potest sumere. Necessesse est ergo eos qui volunt sophisticare agere dicarum disputationum genus querere. ope enim periculi est. nam homo prae faciet eos videri sapientes. cuius sunt desiderium habentes. homo ergo generat disputationum et quoniam homo appetit praeterea. hi quos vocamus sophisticas manifestum est.

Hic philosophus ex quo dicitur est quod sophista est copiosus ab appetenti sapientia dicitur quod sit opera sapientis. dicitur quod duo sunt opera sapientis. unum quod non metiri eum de his quae nouit quod pertinet ad respondentem siue docentem. Secundum est posse mentem manifestare quod pertinet ad opponentem. Hec autem duo opera satis appetit apparere faceret sophista in oratione ad alterum. sequendo in hoc gloriatur. necesse est autem eos qui volunt siue appetunt sophisticare agere et gloriari de operibus sapientis habere. querere genus sophisticarum disputationum hoc autem est ope precium. eo quod homo potestas faciet eos videri sapientes cuius sapientie desiderium maxime habent. Concluditur igitur ex his quae manifestum est esse tale genus disputationis et quod sophiste appetunt talis potestatem dandi et sumendi apparetie ordinem.

Circa textum nunc expositum mouetur questio. Vtrum sophista per duo opera sapientie magis appetit apparere et non esse quam esse et non apparere.

Et videtur primo contra suppositum quod non sint tantum duo opera sapientie. quia philosophus primo metaphysice ponit sex opera sapientis. ergo non sunt tantum duo. Secundo arguit contra questum quod sophista non appetit magis apparere et non esse quam esse et non apparere. Probatur quia omnes homines natura scire desiderant. ut dicitur primo metaphysice. sed sophista est homo ergo videtur quod magis appetit vere scire quam apparere faciens. Pro veritate tamen suppositi et questu est philosophus in textu. Et ponit iste discursus.

Maiores. Opponens sophista disputatione agonistica intendit contra respondentem finem qui est inanis gloria. propter quem dicitur copiosus ab apparenti et non existenti sapientia. **Minor.** Cuius sunt duo opera. scilicet non mentiri de his que sunt sibi nota. et mentientem posse manifestare que apparenter et non existentem exercet sophista.

Conclusio. Igitur per predicta opera magis intendit apparere et non esse quam esse et non apparere in sapientium turba.

Maiores. est philosophus primo huius ubi probat syllogismum sophisticum esse apparentem et non existentem. ergo sophista qui videtur disputatione agonistica

ca. id est litigiosa intendit illum finem qui est victoria contra respondentes. et ergo est copiosus ab apparenti sapientia in quantum abudat locis apparentibus. sicut dyalecticus verus. unde loci apparentes sibi instrumenta abudandi. **Minor.** probatur per primum in textu. et ostenditur per simile. Quia sicut duo opera sunt prudentie moralis respectu boni et mali. scilicet eligere bonum. et reprobare siue fugere malum. ita sunt duo opera sapientie respectu veri et falsi. Et sunt haec duo opera sapientis in ordine ad alterum. sic enim sapiens respondens debet non mentiri. et indicare verum et opponens siue arguens debet et redarguere siue probare verum a vero. In primo vero metaphysice philosophus ponit opera sapientis in se que sunt sex. Quorum primum est quod sapiens debet omnia scire ut recet. id est per altissimas causas. Secundum quod debet scire maxime difficilia. Tertium est quod debet scire per altissimas causas. Quartum quod debet scire omnia cum certitudine. Quintum quod debet omnia scire propter se. et scientiam habere propter se. et non gratia alterius appetibilem. Sexto quod debet omnia ordinare et non ab aliquo ordinari. **Conclusio** sequitur ex praemissis.

Ad obiecta in oppositum.

Ad primum dictum est in declaratione minoris. quod non intendit enumerare omnia opera sapientis. sed solum illa que sunt sibi accommodata in disputatione litigiosa. et sic ponit illa que conueniunt sapienti in disputatione sophistica. in qua opponens et respondens disputant super victoria. et non que conueniunt sapienti in se. opera tamen hic posita praesupponunt ea que primo metaphysice ponuntur. Ad secundum est dicendum. quod est duplex desiderium. Unum naturale. et aliud animale. omnes appetunt scire desiderio naturali. sed non desiderio animali. Unde damascenus diuidit voluntatem in telesim que est desiderium naturale. finem quod omnes homines naturaliter scire desiderant. et in bulesim. quam alij propter ignorantiam lingue graece et similitudinem litterarum vocant bulesim. que vocatur desiderium electiuum. et hoc est duplex. scilicet ordinatum et tali appetit quilibet potest de scire quam apparere. Aliud est inordinatum. et tali desiderio plus appetit sophista apparere et non esse quam esse et non apparere. quia finem intendit qui est inanis gloria.

Quot autem sunt genera disputationum sophisticarum. et ex quot numero potestas earum constat. et quot partes contingat esse huius negotij. et de alijs que suffragantur ad hanc artem nunc dicemus.

Illud est tertium capitulum istius tractatus. In quo philosophus determinat de disputatione. eo quod per disputationem. sophista appetit opus sapientis. Et primo praemittit intentum suum. Secundo sequitur ipsum. **Sunt ergo disputationum.** Quo ad primum dicitur quod in hoc libro dicendum est quot sunt species sophisticarum disputationum. per numerum metarum que sunt fines per quos distinguuntur sophisticare disputationes. Et oportet determinare ex quot fallacijs numero consistit praesens talium disputationum. Et quot sunt partes huius negotij

Primus liber

sz disputatiōū sophisticarū. Quā dūas cōtingit esse partes vnā opponētis re qua rēterminatur in hoc pmo libro. Aliā vero rēndētis re qua rēterminabit in secūdo. Etā oportet rēterminare re alijs q̄ suffragāē ad hāc artem vt re cautelis tā opponētis q̄ etiā rēndētis addendi vel sumēdi sophisticas orōes. q̄ illis rēterminatis p̄fectum erit huius scientie negotiū.

Sūt ergo genera disputatiōū quattuor. doctrinales. dialectice. tētatiue. litigiōse. Hic p̄sequēter exequit intentū suū rēterminās p̄mo rēgenerib⁹ disputatiōū vt eliciat hoc genus re quo p̄ncipaliter hic intendit dicēs q̄ disputatiōū q̄tuor sūt genera scz doctrinales dialectice. tētatiue. et litigiōse.

Doctrinales quidē sunt que ex p̄ncipijs p̄ncipijs cuiuscūq; discipline. Et non ex his q̄ rēspōdenti videntur syllogizant. Oportet em̄ credere eum qui discit.

Hic philo sophus rēfinit mēbra p̄dicte diuisionis. Et primo ostendit que disputatiōes dicuntur doctrinales dicēs q̄ doctrinales dicuntur ille que ex p̄ncipijs p̄ncipijs vniuscūq; discipline syllogizant. Quia si sunt quādoq; ex cōmuniibus illa in qualibet sciētia necesse est appropriare. et tūc ex eis p̄cedere sicut ex p̄ncipijs. Et nō sunt tales disputatiōes ex his que videntur rēspōdētī em̄. qz cum talia p̄ se sunt nota. doctrinalis non interrogat nec expectat cōsensum rēspōdētis. et ideo p̄cedit siue rēspōdenti videantur siue nō. que etiā si rēspōdēs negaret probari nō possent. cum sint p̄ma et immedia. ta. Unde in talib⁹ rēspōdētē discētē siue disciplinā accipiētē necesse est credere. et p̄bationem per syllogismū ab opponente nō requirere.

Dialectice autē que ex probabilibus collectione contradictionum.

Hic consequēter p̄bs ponit rēfinitiones disputatiōis dialectice dicēs q̄ dialectice disputatiōes sunt q̄ ex p̄babilibus collectione sunt cōtradictionū nō ad illū finē vt rēdarguāt. sicut sophista q̄ nitit ducere ad metam redargutionis. s vt disputās ad verāq; p̄tem p̄tradctōis inq̄rens qd veri est in p̄tib⁹ p̄tradctōis eo q̄ vtraq; pars est probabilis.

Tentatiue autē q̄ ex his que videntur rēspōdenti et que necārium est scire eū qui simulat se habere sciam quēadmodū determinatum est in alijs.

Hic p̄sequit re tertio genere disputatiōū scz re disputatiōe tētatiua dicēs q̄ tētatiue disputatiōes sūt que syllogizāt ex his q̄ videntur rēndenti et que necārium est scire eū qui simulat vel dicat se habere sciam. hoc est quib⁹ nescitis p̄ certo exp̄imentū accipit ignorātie et q̄ bus scitis nō p̄pter hoc habetur scie exp̄imentum. et hec sunt cōmuniā qz illis nescitis nescit ars siue sciētia. et illis scitis non sequit p̄pter hoc q̄ habetur ars siue sciētia quōd autē tētatiua sit circa talia rēterminatum est in alijs que re thopicis iam habita sunt. Si autē circa propria aliquando tēntat tētator et circa singula propria tunc accipit exp̄imentum sciētie quia si nesciret illa nesciret ars. et illis scitis cognoscere ars siue sciam.

Litigiōse vero que ex his que videntur probabilia nō sunt autē. syllogizant ergo de demonstratiuis quidem in analyticis dictū est. De dialerctis vero et tētatiuis in alijs. De agonisticis autē et litigiōsis nūc dicemus.

Hic finalitē ostendit que dicunt disputatiōes litigiōse dicēs Litigiōse sunt que ex his que videntur p̄babilia per locum sophisticū nō sunt autē vte et fm esse p̄babilia syllogizant. Quia tales syllogizāt ad min⁹ syllogismū vt rum factū fm formā et materiā. quā syllogism⁹ querit in orōne. p̄cedit em̄ ex duab⁹ p̄pōnibus fm vocem cōmunicantibus in vno termino qui est medium duorū terminorum in quibus a se inuicem p̄pōnes differūt. Et hec est vera q̄tū ad vocem forma et materiā syllogismi quā to in qualitate et q̄titate rebite ad modū vnius figure combinant. Et ideo syllogizant vere hac veritate syllogismi sophisticū. Quis nō veritate syllogismi syllogizet rēterminatis igit disputatiōū generib⁹ p̄dicto mō accipiēda ē illa re qua est ad p̄positū. Et em̄ re disputatiōne doctrinali dcm sit in analyticis posteriorib⁹. et re dialecticis et tētatiuis in alijs hoc est in libro thopicorū. scilicet dcm est et in vltimo et in p̄ncipali fm singula p̄blemata. De agonisticis et litigiōsis disputatiōibus nūc in sciētia huius libri rēterminandum est.

Circa textum expositum sūt

dubia. Primū est Quare p̄bs in textu nō rēfinit disputatiōem autē eam in genera sua diuidat. Solutio. quia disputatiō nō dicitur vniuoce re ḡnib⁹ disputatiōum sed analogice fm p̄us et posterius. Primo em̄ dicitur re disputatiōem doctrinali. vel re disputatiōem litigiōsa dicit p̄mo. Quia disputatiō potest accipi dupliciter. vno modo quo ad qualitatem vel etimologiam nomis. Alio modo q̄tum ad id cui nomen imponit. Quo ad p̄mum dicit p̄mo re disputatiōem litigiōsa. quia hoc modo disputatiō dicitur quasi duorum dinerfa putatiō. sed hoc maxime conuenit huic generi disputatiōis. eo q̄ opponens sophista nititur consequi gloriam contra rēspōdentem. et rēspōdētē renitit vt non consequatur eam. Secūdo dicit re tētatiua. Tertio re dialectica. Quarto et vltimo re doctrinali. Quo ad scdm vero dicit p̄ncipaliter re doctrinali et p̄sequēter fm ordinem positum in textu re alijs. Cui⁹ rō est qz disputatiō fm scdm Thomam in quodā tractatu que re fallacijs cōscripsit. Est actus syllogisticus vnius ad alterum ad aliqd p̄positū ostendendum. sed illa rēfinitio maxime cōuenit doctrinali disputatiōi que ex p̄ncipijs p̄ncipijs vniuscūq; scientie syllogizat p̄positum.

Secūdum dubiū est. An

rēfinitio p̄dicta disputatiōis sit conueniens et bona Solo Sic qz ipa datur p̄ quattuor causas. per hoc em̄ q̄ dicit actus tangit genus siue materiā disputatiōis. per hoc vero q̄ subditur syllogistic⁹ tangitur forma et differētia que sumit ab instrumento quo fit talis actio syllogism⁹ em̄ est instrumentum disputatiōis. Per hoc em̄ q̄ subditur vnius ad alterum tangit causa efficiens disputatiōis que est opponens et rēspōdētis. tales em̄ sunt due p̄sone facientes disputatiōem. per hoc vero q̄ subditur ad aliqd p̄positum ostendendum tan

gitur causa finalis et effectus disputatōnis siue termini eius immediatus Et distinguit in hoc disputatio a syllogismis exemplarib' q' nō ordinant ad ostendendū aliq' ppositū s' ad explanandū formā syllogisticā

Tertū dubiū est. An cōue-

nienter assignant q' tuor genera disputatiōnū Et videtur pmo q' non q' plura sunt genera q' q' tuor. q' r' Nō pbat q' sicut syllogismus distinguitur a demonstratiōe ita disputatio falsigrapha d' distinguitur a demonstratiōe. S' dō Nō est aliqua disputatio tentatiua q' nō sunt q' tuor. Nō pbat quia nō est aliquis syllogismus tentatiu' ut p' pmo topicor' distinctus ab alijs syllogismis. ergo nō est aliqua disputatio tentatiua distincta ab alijs generib' disputatiōnū. Tertio Nō est aliq' disputatio sophisticā siue agonistica. q' nō sunt q' tuor g'na disputatiōnū. Nō itez pbat q' omnis disputatio d' ostendit aliquid ostendere aut probare sicut patz ex redefinitione disputatōis hoc aut nō facit syllogismus sophisticus aut disputatio sophisticā. Quarto Non est aliqua disputatio doctrinalis siue demonstratiua pbat q' omnis disputatō expetit cōsensum respondentis. s' remonstratio nō expetit cōsensum respondentis. ergo disputatō doctrinalis nō est disputatio. Solutio Sic q' disputatio est quidam motus rōnis in quo opponēs est motor. respondēs mobile. et argumētatio instrumentum q' mouet. mor' aut caput iuxta p'bm tertio physicorum distinctiōnem a fine siue a termino ad quē. ergo retent' distinguunt genera disputatiōnū penes terminos siue fines. Aut ergo opponēs qui est mouens in isto motu intendit generare habitū. aut sumere experimentum de habitu siue scientia respondentis. Si scdm sic est disputatio tentatiua. Si p'imum hoc est triplr' q' vel intrēdit generare habitū firmū et fixū qui est necessari' et immobil' et sic est disputatio doctrinalis. vel habitum nutantē et infirmū qui est cū formidine et oppositō. et sic est disputatio dialecticā que generat opinionem que est assensus alicuius conclusionis cum formidine et oppositō. Aut intendit generare habitum qui videtur et non est. qui generat ex his que voce sequunt' in cōsequētia. et in re non sequuntur. Quis sequi videant' et sic est disputatio litigiosa. Ad obiecta in oppositū. Ad p'imum est dicendum q' nō est simile de speciebus syllogismi et generibus disputatiōnū. Quia syllogismi distinguunt' ex parte materie. sed genera disputatiōnū distinguuntur ex parte finium. sed alia est materia in syllogismo demonstratiōe. et alia in falsigrapho. quia syllogismus demonstratiuus pcedit ex necessarijs. s' falsigraphus ex oppositis principior' necessariorum siue ex principijs scientie male intellect'. Disputatio vero doctrinalis et falsigrapha habent eundem finē q' ui est generare scientiā. Quis enī falsigrapha disputatio non generat scientiā positīue. cuz nō habeat vera principia ipa tamē intrēdit g'nerare scientiā tanq' finē. Ad scdm est ddm q' nō valz p'na. q' syllogismus tentatiu' distinct' esse nō pōt ab alijs. ut dicit Albert'. quia si tētat circa cōia. tūc tētat p' syllogismū dialecticū. Si vero circa p'pria ad huc ex cōibus tētat p' syllogismū dialecticū. Cuius est exēplū ut si tētat hoc q' ē triangulū habere tres angulos equales duob' r'cia sic p'cedet. Omne p'prium inest ei cui' est p'prium. hic tres angulos equales duob' r'cia est vel nō est p'prium triangulo. ergo inē

ei vniuer saliter. Ad huc si tentat experimentū ignorantie tūc p'ia sunt circa syllogismū sophisticū peccantē in materia. p'ponit enī p'pries falsas. quas si p'cesserit respondens satis habet experimentum ignorantie ipsius. et sic null' est syllogismus quo nō aliquādo utit' tentator. ergo nō est tentatiu' syllogismus distinct' ab alijs. Disputatiōnū vero genera distinguunt' penes suos fines. iam alijs est finis disputatiōnis tentatiue. et ali' finis dialecticē ut in sufficiētia in solutione p'ncipali patuit. Ad tertū est dicendum q' licet syllogismi sophisticī veraciter nihil ostēdūt nec sunt pbatiui. sunt tamen apparenter tales. et sic disputatio sophisticā nitit' apparenter ostendere aliquod p'positum. et considerata nominis qualitate est maxima disputatio quia agonistica est id est contentio maxima iuxta p'dcā opponētis et ridentis. Ad quartū est dicendum q' remonstrator accipit duplr' vno mō ut sciet sic nō disputat. Alio modo ut docens. et sic disputat' sibi deputatur disputatio doctrinalis.

Quartū dubiū est. Quare

disputatiōnes in textu enūmerate vocantur genera et nō species. Solo Alberti. quia vnaqueq' eaz plures s' se bz spēs siue mōs speciales. et q' ad aliud rēdit conatus opponētis. et ad aliud conat' respondentis in pluribus eaz. ideo etiā g'na dicunt' et nō genus.

Quintū dubiū est. An dis-

putatio doctrinalis pcedit ex p'prij principijs vniuersalijs. q' discipline sicut d' in textu. Et videt' q' nō. q' q' q' cedit ab effectū ad cām. sicut p'z in remonstratiōib' q' s' effectus nō est p'ncipiū s' p'ncipiātū q' nō pcedit sp' ex p'prij principijs alie scie. S' dō p'bs in octauo topicorū dicit q' remonstratio pcedit ex datis a ridentē. q' male d' et h' bis q' vidēt' rident' Solo Sic q' disputatio doctrinal' utit' syllogismo demonstratiōe tanq' instrumento. s' remonstratiuus syllogismus pcedit ex p'prij veris et immediat' q' vocātur p'ncipia. et nō ex his q' tū vidēt' rūti. q' ut in textu d' opz credere discipulū q' dicit. remonstrator ex quo nō pcedit ex pbabilib' nō interrogat. Ad obiecta in oppositū.

Ad p'imum est ddm q' h' effectus nō sunt p'ncipia cōndi sua. rū cāz sunt tū d' p'ncipia q' g'noscedi. Etia p'bs definit hic disputatōem doctrinalē q' vritur porissima remonstratiōe q' vocat' p'p' qd. et tal' nō pcedit ab effectib' s' causis tū.

Ad scdm est ddm q' remonstrator nō pcedit ex datis a rite caliter q' si data a rite siue p'cessa sit cā ipius scie sed solū misterialr' siue instrumētaliter in q'ntum tal' p'cessio referuit remonstratori ad p'ficiendū hitū remonstrati.

Sextū dub est. Vt disputati-

ones dialecticē distictē s' a doctrinalib'. Et videt' p' q' nō. q' iuxta tacta in supiorib' g'na disputatiōnū distinguunt' penes suos fines. s' disputatōes doctrinales et dialecticē hnt eūdē finē igr' nō distinguunt'. Nō pbat q' ordinatur abē ad acq'rendū sciāz et disciplinā. Solo Sic. ut in sufficiētia sup' tactū fuit. Ad oba' i oppositū ddm. q' g'na disputatiōnū distinguunt' penes p'prios fines. mō scia nō ē p'p' fin' disputatōis dialecticē. s' opio. licz ex p'nti ordietur ad sciām in q'ntum opinio disponit' intellectuz ad scientiam.

Septimū dub ē. An disputatio

dialecticā sit collectiua p'dcōis. Et videtur q' nō. quia

Primus liber

nullus p̄ simul opinari dno cōtradictoria. s̄ disputatō
dialectica est generatiua opinionis. ergo nō colligit cō
tradictoria. Solutio sic vtz in textu. Ad obiectus
ddm. q̄ licet disputatō dialectica simul et semel nō pos
sit causare opinionem te duob' p̄ tradictoria. p̄ tamē
succesſiue ostendere vtrūq; pbabiliter ad causanduz du
bitatōnem te vtroq; quia vtraq; pars p̄ esse pbabilis

Primum ergo sumendum est quot cōiect
tant qui in disputationibus decertāt et cor
ricantur. Sunt autem quinque hoc numero.
Redargutio. falsum. inopinabile. soleo cism' et
quintum facere eum nugari qui contra
agit. hoc autem est frequenter cogere. idem
dicere aut quod non sit hoc. sed q̄ videatur
esse singulum horum. Nam maxime volunt
videri redarguentes. Scdm̄ autem falsum
aliquid monstrare. Tertium autem ad hoc
quod preter opinionem est ducere. Quartū
autem soleo cismo vti facere. hoc autem est
facere fm̄ locutionem barbarizare. ex oratio
ne respondentem. Ultimam autem frequē
ter idem dicere.

Istud est quartum capitulū et vltimuz istius trac
tatus. In quo pbūs postq; ostendit nūerum generū dis
putationū. determinat te nūero metaz. que fines sūt. ad
quos omnia que in disputatione sūt referuntur. Et dicit
q̄ inter ea que pertinet ad officium opponētis. de quib'
in p̄mo libro determinandū est. resumēdum est quot sūt
fines quos cōiectant. id est tāq; fines residerāt. s̄phiste
qui in disputationibus decertant et corripant. Et s̄ dicit
q̄ sūt quinque nūero que sūt. redargutio. falsū. inopinabile
soleo cismus. et nugari facere. sine nugatio. Est at̄ facere
nugari cogere respondentem facili repetitōe. id est frequē
idem dicere inutiliter. Et s̄ dicit pbūs. q̄ ad istos fines
nō semper opponēs s̄phista nititur ducere respondentē
fm̄ veritatem. s̄ solum fm̄ apparetiaz. sufficit enī sibi q̄
s̄phista respōdens videatur ductus ad aliquaz metas
licet nō sit ita fm̄ veritatem. Principalis autē finis sine
meta inter istas est redargutio. q̄ s̄phiste maxime illā
intēdunt. ex quo maxime volunt videri redarguētēs. et
per omnes metas alias redargutionem intēdunt. quia
si ad falsū ducat. ostēdendo q̄ nō seq̄tur s̄m̄. nisi ex falso
et sic hoc qd̄ cōcessit n̄is est s̄m̄. et cogitur negare p̄cōces
suz t̄sic redarguitur. Et similiter ddm̄ est te inopinabili
si enī in feratur inopinabile cōtra r̄ndentem. et tale non
seq̄tur nisi ex inopinabili. et sic inopinabile est p̄cōcessuz
sic idem cogitur negare quod p̄cōcessit. Et idem est te so
leo cismo et nugatione. ex quo p̄tz q̄ ex omnibus alijs in
tēdit p̄mū in cōueniens. et ergo redarguēt est p̄ma et p̄nci
palior meta. p̄pter quod loci s̄phistici q̄ sūt fallacie. non
ponūtur nisi ad redarguētē. Ad alias autē metas alie
ponūtur vix et nō fallacie.

Circa predicta mouetur questio

Utrum sūt quinque mete que sūt fines intenti a so
phista. Et arguitur p̄mo contra questum. q̄ non sūt
quinque mete. probatur. q̄ meta est finis disputationis
s̄phistice. s̄ disputatōis talis est tātum vnus finis scz
apparens sapienti. ergo nō sūt quinque. Scdo sic. re

dargutio et s̄m̄ non distinguūtur. igit nō sūt quinque. Nū
cedēs pbaf. q̄ qui redarguitur cōcedit s̄m̄. quia cōcedit
opposita. Tertio inopinabile videtur s̄m̄. ergo meta
falsi et inopinabilis non sūt distincte mete. Antecedens
patet vt si ducatur n̄is ad cōcedendum soles nō esse ma
iorem tota terra ductus est ad metam falsi. Quarto
soleo cismus nō est te intentōe logice. sed gr̄matice. q̄
nō rehet logicus te co se intromittere. et per n̄is nou est
meta. Quinto nō ponitur aliqua meta barbarisimē
ergo nō rehet poni aliqua soleo cismi. Cōsequētia pbaf
sed per simile. Sexto est aliqua meta taciturnitatis. quā
do vix n̄is vi argumētatōis cogitur tacere. ergo videt
q̄ sūt plures mete q̄ quinque. Septimo sicut est aliq
meta cōsistens in superfluitate oratōis. ita erit aliqua
cōsistens in omissione alicui' necessariorū ad oratōnem
requisitorū. sed nulla talium ponitur. igitur sunt plures.
Arguitur cōtra suppositum. q̄ mete nō sūt fines quia
fm̄ pbm̄ scdo physicorū. finis voluit esse bonum aliorū
sed mete sūt in cōuenientia que h̄nt ratōes mali. ergo nō
sūt fines. Pro veritate q̄siti est pbūs in textu. et pro sup
posito est petr' hispanus. Et ponitur iste discursus.

Maior. Est duplex verum syllogistice
probabile. scz. scibile. et opinabile. sicut est
triplex mendacium ad hominem accusabile
gr̄maticum. rethoricum. et logicale. Maior
Opponens s̄phista cuius intentio est cor
rupta nititur ducere suum respondentē ad
predicta in cōuenientia mediante argumē
tatione s̄phistica. Conclusio. igitur sunt
quinque mete que sūt fines intēti a s̄phista
opponente. falsum. inopinabile. soleo cismus
nugatio. et redargutio. que sūt q̄n
q; finium sapientiē ratōinātis obliquature.

Maior pbatur. q̄ est quiddā verū exītie realis. et
hoc vocat scibile. Et aliud est apparetie pbabilis. et hoc
est opinabile. Et vnū qd̄q; istoz p̄r apparetē pbari per
s̄phistam maxie opinabile. q̄ falsum scibile vix aliquā
vt h̄m̄oi habet apparetiam. s̄ defectū. q̄ syllogizatur p̄
s̄llm̄ falsigraphum. vnde s̄phistica p̄prie est fallax dia
lectica que habet viam ad oīum methadorū p̄ncipia
Sunt et ad huc alia vera ad sentum manifesta. aut p̄sum
ptōis. aut suspitionis que nō accipiūtur p̄ pbationem
s̄llm̄. s̄ p̄ simplicem acceptōem sensus. aut p̄ exempluz
aut enthymema ex sensibilibus signis. Scdo ps maior
pbaf. Q̄ mendacium est ineq̄litas dicti ad dicētē. Q̄
mentire est cōtra mētē ire. Tale at̄ est triplex. scz. gr̄
maticū qd̄ vocat in cōgruitas. et soleo cismus fm̄ moduz
loquēdi arestotilis. rethoricuz qd̄ est inordinata locutō
nis supfluitas. et vocat nugatio. Et logicale qd̄ est fō
dicti ad se ip̄m repugnātia. que dicit redargutio. Quia
cū vnū d̄m̄ bonū. sicut in p̄metarijs sup. p̄. hispanū d̄m̄
est originalit̄ se ip̄licat. puatō vni' inducit puatōes alte
rius. Maior p̄tz ex supius dictis i textu. q̄ s̄phista est
copiosus ab apparetē. et nō exītie scia. Cōclo seq̄tur ex
p̄missis. q̄ sapiētia rōcināa d̄r docēs d̄m̄ et redarguens
s̄m̄. hui' at̄ sapiētie quicq; veri fines obliquit̄ quicq; obli
q̄tatib' seu finib' s̄phistice. q̄ sic d̄t pbūs in te aia rec
tū est iudex sui et obliq̄. inuēs p̄ h̄ q̄ puatio est obliq̄tas
sui bitus oppositi. sic maxie s̄phisticorū locoz sūt obliq̄
tates maximaz dyalecticaz. et mete sunt obliquitates.

finiuz veroz dialectice sapientie tales at fl quis. Quia meta vt hic sumit est inueniens ad qd opponens sophista nitit ducere suu rrspondentem vi argumentatois. Tale at inueniens vel se tenet ex pte fermomis aut ex pte rei. Si pmiu hoc est duplr. Q. vel tenz se ex pte sbstancie fermomis. vel ex pte a coituz qbus vor cuz voce ordinatur primo est nugatio. scdo est soleocismus. Si scdm hoc est duplr. qz vel sumitur ex pte rei absolute et sic est meta falsi. vel per rrspectu ad aliud. et hoc duplr. vel per rrspectum ad rrspondentis ponem. siue ad scientiam plurium et sapientum. et sic est inopinabile. vel per rrspectu ad pconcessum vel prenegatum. et sic est redargutio

Ad obiecta in oppositum

Ad primum est dicendum licet disputationis sophistic sit vnus finis pncipalis et vltim^{us} qui est apparens sapientia siue vana gloria. fl tu plures fines primi qui vocat sbstanciales ordinati in finem pncipalem. Ad scdm est dicendum fm dnm. Albertum licet talis dicat falsum fm qz falsum est in ppatone ad pconcessum eo qz est impossibile ptradictoria esse simul vera. no tame dicit falsum absolute. qz tale no est in contradictorijs qz sepe veruz ptradictorior est possibile et tu abo simul vera esse no pnt. Et ergo falsuz vt hic sumit est maifeste falsum. tale at no est in ptradictorijs. Ad tertiu est dicendum qd no omne inopinabile est falsuz sicut nec omne o pinabile verum. qz quedam fl falsa qbusdaz veris pbabiliora. Et sic ista. Solem esse maiorem tota terra est iopinabilis apud vulgares. et tu est vera. ergo no fl vna meta falsi et inopinabilis. Ad quartu est dicendum fm dnm. Albertum qz soleocismus fm qz est indimentum vere significatois in pfecta oratone est meta qz logic^{us} hoc no intendit puenientiam in oratone. fm at qz vitiu est ingrunitatis oratois sic est te interde gramatica. Ad quintum est dicendum qz barbarismus no pt esse meta. qz meta est inueniens in pfecta orone que pt esse pcto. sed barbarismus est vitiu qd accidit in simplici dcone. Unde barbarismus est vna ps oratois enitiatione vel scripto corrupta. et a poetis vocat metaplasmus differes a soleocismo. qz ille vocat ab asinio ipar et inueniens ppositura ptiu ordis queadmodum in cometarijs sup. petz. hispanu. dan est. Ad sextu est ddm qz no est meta distincta a pdictis. sed est qdam puato qz reducitur ad illam metam postiuam ad quam rrspondens eet duct^{us} si fuisset locut^{us}. ppter hoc enim tacet. quia vidz si loqueretur ipm oportere ccedere inueniens. Ad septimu est ddm qz no potest esse meta pnes omissione alicui^{us} necessarioz. quia meta inueniens est in orone pfecta vt tactu fuit que pt esse coelo illata contra rrspondentem. fl si aliqd necariu omittet no esset orato pfecta ad significandum illud qd ponit rrspondens. Ad octa nu est ddm fm dnm. Albertum qz no est inueniens vitiu ee sine interois corrupte. interoi autez sophistic est corrupta. ppte tu loquendo meta no est finis sed termin^{us} ad quem ducere conatur o pponens rrspondentem vt victus videatur. et talis meta bonum per se esse non potest et si est bonum. est bonum per accis. Vel dicendum est qz finis no sp est bonuz verum. sed quandoqz apparēs. et sic sophistic videt bonu ducere rrspondentē ad aliquā metam

Circa textum expositu fut dubia

Primum est. Quid est redargutio. Solo est prenegari coeessio. vel pcedenti negatio vi argumentatois. sophistic in eadez disputatione. ex qua refinitone manifestum est qz redargutio est potissima meta. eo qz maximu inueniens est negare qd pconcessum est et econtra. Dicit autem vi argumentatois qd addi debet in refinitone cuiuslibet mete. quia si quis volutarie vt se potest ostendat defendere o pposita hoc fecerit et no coact^{us} non est redargutus. Subditur etiam in eadez disputatione qz si in diuersis disputationib^{us} concesserit ptradictoria no est redargutus. Quia non repugnat nisi respectu e^{ius} dem temporis. Sed contra predicta instatur sic. Loquens duo ptradictoria no necario negat pconcessum et econtra no necario pcedit pnegatum vt manifestuz est igitur refinitio no valet. Ad hoc ddm est qzuis rrspondens pcedendo duo ptradictoria no pnegat aliqd pmo et per se. tu ex cosequenti. quia ccededo vnu cotradictorioz. negat aliu d pconcessum.

Secundum dubiu est.

Quid est meta falsi. Solutio est maifesti falsi pceptio vi argumentatois sophistic. Dicit ar maifesti falsi coeessio. qz si rrspondens ccedat falsu occultu no dicitur duct^{us} ad istam metam. qz per hoc opponens no cosequit aliquā gloriā contra rrspondentem. quia sine multo teoreoze talia falsa cotingit ignorare. Cur^{us} est exempluz si rrspondens ccedat solem no esse maiorem tota terra ccedit falsuz. qz oppositu illi tenet omnes astronomi tu non ccedit maifestuz falsum ex quo vulgares tenet solem esse quantitatis bipedalis.

Tertiu dubium est. Quid

est inopinabile vt facit metam. Solutio est coeessio alicui^{us} qd est ptra opinione omniuz vel pluriu vel sapientum. vel eoz quoz opinioez sequit rrspondens. et hoc vi argumentatois sophistic. Et distinguit hoc meta a pdicta. qz necum falsu pt esse ipabile fl etiam veruz. et p pns meta inopinabilis non est coeessio maifesti falsi semp et ex opposito falsu pt esse pbabile. qz quedā falsa vt tactu fuit fl qbusdaz veris pbabiliora. Differt etiaz scdo hoc meta a meta falsi. qz falsum se tenet ex pte rei quia ab eo qd res est vel no est oratio dicit vera vel falsa fl iopinabile se tenet ex pte cognoscentis.

Quartum dubiu est. Quid

est soleocismus. Solo est vitium in cotextu ptiu orationis contra regulas artis gramatice factum. vt alba vir spsa meus. Alinius vero dicit qz est ipar et inueniens copositura ptiu orationis. vt inter nobis pro in nos. et date veniam sceleratoz pro sceleratis. et dicit a nostris imparilitas. a latinis vetustioribus dicebaf striblige a versura et prauitate tortuose oratois. Teres etiam latini et greci no soleocismum sed solecum. Et teste laertio nomen hoc a solone contraxit qui cum in alitia vrbem a suo nomine solcon conderet. et paucos in ea atbeniensium habuerit tractu temporis cu patriam vocem corrūperet et inuenienti ptiu copositura loqrentur factu est vt qui simili vicio aliqui peccassent soleciare dicerent. quo et amen vocabulo vt dicit gelli^{us} qui eleganti^{us} locuti fl vti no fuerit. Et debet dici solecism^{us} in lingua rthomana no soleocism^{us} in pnūtiatōe

[Marginal notes in various hands, including 'Solo est prenegari coeessio', 'Meta', 'Solutio', 'Soleocismus', and 'Solutio est vitium in cotextu ptiu orationis...']

q; scribitur per de diphthongon apud grecos que mu-
tatur in e apud latinos et quia latini piter ignari sunt
lingue grece hinc sequentes antiqua scripturas pnatiat so-
leo asin vt sic dicit qd r syllaba et vnt isto vicio sophi-
ta maxime in gramatica cur est reddere orozes p gruum

Quintum dubium est.

Quid est nugatio Solo est vnus et eiusdem deoia
ex eadez pte inutilis repetitio et cedens eley ozdem de
ad hac metam ductus Dicitur notatez ex eadem pte qz
si vna et idem repereretur a pte sbati et pdicati non esset
nugatio vt bo est bo Et inutilis dr qz rone maioris ex
pssionis tenetoz vt viterij no est ipuciens ide sp ti

Di aut arguedi sut duo quidem naz
alij st fm dictozes alij po extra deoies

Iste est sedz tractat huc pmi libri in quo p pdecmi
natis qbusdaz pibz intredie terminare re locis sophisti-
cia fm se Et pntet tria capitula In pmo inuit phis
dione flaz In scdo psequit re fallacijs in dictoe (ibi
Sic at In scio re fallacijs extra deoem (ibi) Eoz at q
Circa pmi pmo dr q duo st modi arguedi sophistici
qda in deone fm q dicto vocat vox plata et articulata
et alij extra deonem suti pmi q res sbstat deoni siue pla-
toni id est duplices st fallacie qdam st in dictione et
quedā extra dictionem

Circa tertium expositu sut dubia.

Primu est An illa puenit a p bis sic hoc mo refi-
ta Est idoneitas recipiendi fatis credere re non ente q
sit ens et re ente q sit no ens mediate phatistica visione

Et videt q no Quia idoneitas recipiendi est natural
potetia h illa no est naturalis potetia igit non est ido-
neitas recipiendi Minor pbat qz est ens ratiois qd
no est in gne h naturalis potetia est qlitas Scdo sic
Ens et no ens distat p dictione h nullus credit vnuz co-
tradictorioz esse reliquū igit no credit re no ente q sit
is r es Solo accipiendo eam actie put ides est q lo-
cus sophisticus h si accipiat passiuē tuc buridanus de
q est receptio ipiti resodētis in arte sophistica causata
p argumētatoem sophisticam Quia receptio q est in
impito rite causata est p argumētatoem sophisticaz
que est pncipium talis receptionis

Ad obiecta in oppositu Ad pmi

est ddm q est duplex idoneitas recipiendi Una est que
se tenet ex pte intellectus opponētis et illa est naturalis
potetia intellectus Alia est idoneitas recipiendi tenēs
se ex pte rez vel deonum que est pncipium quo intellec-
tus recipit et illa no est naturalis potetia h ens ratiois
illa g dr idoneitas recipiendi accipiedo idoneitatem
scdo mo et no pmo mo Ad scdm est ddm Q illa non
facit credere re no ente simplr q sit ens h re no ente tali
q sit ens tale cur sile est impitus aurifaber credēs au-
gicalcu esse aurū no credit absolute no ens eē ens h cre-
dit no ens tale eē ens tale qd sili est sic etiam illa re ap-
parēti palogismo facit credere ppf causā a pparētie q
sit ver syllabz h mediate phatistica visione qz intellectus
pur siue san no pmit phatise siue sensui no recipit h
vna receptois causa est impitia ritis dicēte pbo impiti
velud longe stātes speculantur

Secundum dubiu est.

Et ides st syllo sophisticus et loc' sophistic' sicut
ides st fallacia actie accepta et loc' sophistic' Solo
no h pportionaliter sicut loc' dialectic' differt a syllo
dialectico sic loc' sophistic' differt a syllo sophistico
Quia loc' dialectic' est sedes argumēti vel id a quo ad
pposita qstione pueniēs trahitur argumētuz in qstuz est
pncipiū in quo fūdat argumētū dialecticū ita locus so-
phisticus est sedes argumēti vel id a quo trahitur argu-
mentū sophisticū et pncipiū in quo fundatur syllo so-
phisticū Et quēadmoduz in eodem loco dialectico plu-
ra argumēta fūdatuz sic in eadem illa plures palogis-
mi accipiūtuz Et sic loc' dialecticus diuiditur p locum
maximaz et locū differentia maxime ita locus sophisti-
cus piformiter diuiditur sicut exempli gra in loco a re
finitōe maxima est De quo cū pdicatur definitō et
refinitum et in loco equocatōis maxima est Omnis
dictō vna fm sbiam et moduz pferendi vnuz significat
et loc' dria maxime est equocatō tmini siue tmin equo-
cus ex quo elicit argumētuz Iste tū maxime drit quia
maxime in dialecticis st pmuter vere vel ad min pba-
biles h sumūtuz ex eis argumēta dialectica que sunt
pbabilia h maxime loozz sophisticoz sunt false et ob-
liquates qdam veraz maximaz et g impitus ritis credēs
argumentum sophisticum in talibus fundatum cōdu-
tere receptus est

Tertium dubium est

Quot st cause in omi illa siue argumēto sophistico
Solo due scz causa apparentie et causa non exētie
Causa apparentie est ratio formalis siue actualis reci-
piendi mouet en ad credēduz argumētū esse verū qd tū
est sophisticum Causa vō no exētie que aliter vocatur re-
fectus est ratō matial siue potetialis cuiādi receptōnes
que occultat sb formalis sicut sb vnitae vocis in illa eq-
uocatōis later pluralitas significatoz et sic deceptio q
est in argumēto sophistico icipit a causa apparentie et cō-
plet p causā no exētie Et has duas cas p bis in suis
sumulis inuit in refinitōe cuiuslibet fallacie

Quartum dubium est. An

diuisio ille in illam in deone et extra deones sit sufficiens
E videt q no qz omis illa est receptio qdaz vt dcm
est sup h omis receptō est in eo qui recipit igit nulla est
in deone vel extra deones Scdo sic Omne argumētuz
sophisticū fit p voces re ipis rebz ergo omnis illa est re-
ceptō in rebz et vocibz sil ergo nulla est illa tū in deone
vel extra deonem Tertio illa aphitologie p pouis et
diuisionis nec stū in deone nec extra deonem igit no est
diuisio sufficiens Ans pbatur qz no st extra deonem vt
manifestū est nec in deone qz no hnt causam a pparētie
ex pte deonis h oratōis Quarto Omnis illa fit in
oratōe siue deone ergo nulla est extra deoies Quinto
fm pmi res ad disputatoes ferre no possum h noibus
vtim p rebz igit no ē aliq illa sumēs causaz a pparētie ex
p te rei Solo sic qz in omi illa est causa a pparētie p q
quā ab alijs est disticta illa vt sumit ex pte deois vel ex
p te rei significate p deoies pmo est illa in deone scdo
est fallacia extra dictionem

Ad obiecta in oppositu Ad

pmi est ddm q illa accipit duplr vno passiuē et sic est
receptō imperiti ritis exēties in ipo et sic non accipitur

Solo
ad p
ad p
ad p

20

Handwritten marginal notes on the left side of the page.

Handwritten marginal notes on the right side of the page.

Quid est duplex actus? ... Sicut scilicet passio dicitur et sic scilicet actus sui in se habet. ...

Elenchorum

hic. Alio modo accipitur pro loco sophisticum qui est principium palogismi et sic sumitur hic et non est in recepto sed in rebus vel in dictione secundum suam causam apparentem. Ad secundum est dicitur licet ostendat argumentum sophisticum fiat rebus per dictiones non tamen quilibet tale sumit causam apparentem ex parte utriusque simul. ...

Quid est duplex dictio

Quid est duplex dictio? ... non potest fieri ad dictionem ...

Sunt autem ea quidem que secundum dictionem faciunt phantasiaem sex numero. Sunt autem hec: equivo-catio, amphibologia, compositio, diuisio, accentus, figur adiectionis huius autem et que per inductionem fides est et syllabus, si quis sumatur alius et quonia totidem modis si eisdem et nominibus et orationibus non idem significamus.

Istud est secundum capitulum huius secundi tractatus in quo prius persequitur terminatos re fallatis in dictione dicitur quod sex sunt fallacie in dictione sumentes causas apparentis ex parte dictionis et equo-catio amphibologia compositio diuisio accentus et figura dictionis. ...

Circa textum expositum sunt dubia

Primum est quid est multiplex. Solutio est dicitio vel oratio una vere vel apparente plura significans ex qua definitione colligitur quod ad rationem multiplicis requiritur unitas vocis et pluralitas significatorum et sic dicitur multiplex quasi multa in unum plians quia in una voce plura significata pliantur licet diversimode secundum quod diversa sunt multiplicia. Est autem secundum Alexandrum in conuictariis libri denorum triplex scilicet actuale potens

tiale et phantasticum. Cuius ratio est quod omne multiplex est unum secundum vocem et plura secundum significata aut ergo habet plura significata simpliciter vel apparente tantum si secundum sic est phantasticum si primum hoc est duplex quia vel tale est unum secundum materiam tamen vel secundum materiam et formam simul primo est multiplex actuale secundo potentiale.

Secundum dubium est.

Quid est multiplex actuale. Solutio est dicitio vel oratio una secundum substantiam et modum proferendi diuersa significans. Dicitur autem dicitio una secundum substantiam quando est una secundum materiam id est secundum litteras et syllabas et una secundum modum proferendi quod est una secundum formam et quia a forma est actualis unitas ideo dicitio talis est una simpliciter et multiplex actuale appellatur et dictione que hoc una est exemplum ut canis et oratio ut liber arestotilis.

Tertium dubium est. Quid

est multiplex potentiale. Solutio est dicitio vel oratio una secundum substantiam diuersa secundum modum proferendi id est una secundum materiam diuersa secundum formam plura significans et vocatur potentiale quod in eo est unitas materie tamen et non forme materia autem potentia est. De dictione est exemplum ut populus significat arboris et significat gēte. De oratione est similiter exemplum ut quicquid uiuit semper est.

Quartum dubium est. Quale

multiplex vocatur phantasticum. Solutio est dicitio unum significans simpliciter que videtur significare aliud simpliciter uenientiam eius cuius alia dictione sicut uigere significat simpliciter quietatem quod significat uigore habere sed quia similiter terminatur sicut agere et agere significat actionem ideo videtur significare actionem licet non significet. Dicitur autem phantasticum quod non est secundum ueritatem multiplex sed secundum apparentiam et phantasia. Dicitur autem phantasia a phanos quod est apparitio eo quod secundum phantasia multa sunt apparitiones et ideo multiplex tale vocatur apparens.

Quintum dubium est. An

multiplex dicitur primo de multiplici actuale secundo de potenti et tertio phantastico. Et videtur quod non quod ratio multiplicis est plures secundum maiorem est plures quod dicitio est diuersa secundum modum proferendi igitur potentiale est uerum multiplex. Solutio sic quia multiplex actuale habet maiorem unitatem quam multiplex potentiale vel phantasticum cum significatorum diuersitate ergo per prius de eo dicitur multiplex. Ad obiectum in oppositum est dicendum quod de ratione multiplicis non est solum pluralitas significatorum sed cum hoc requiritur actualis unitas uocis et illa non est in alijs multiplicibus et ergo non tantum recipiunt fallacie peccantes penes multiplex potentiale et phantasticum sicut penes multiplex actuale.

Sunt autem secundum equiuocationes huiusmodi orationes ut quoniam discunt scientes nam secundum hoc discunt grammatici discere enim equiuocum ad intelligere cum qui utitur disciplina et ad accipere disciplinam. Et rursus quoniam mala bona. Nam que expe

Præmis liber

biunt bona. mala aut expediri. duplex enim expedire. et necessarium quod accidit plerumque etiam in malis est enim malum quiddam necessarium et bona quoque expedire dicimus esse. Amplus eundem sedere et stare laborare et sanum esse nam qui surgebat stat. et qui sanabatur laborans. Nam laborans quidlibet facere aut pariter unum significat sed quandoque quoniam qui dem qui nunc laborat aut sedet. quandoque autem qui laborabat prius. verum sana bat quidem et laborans. et non laborans. sanus est aut non laborans. non nunc sed prius.

Ista est secunda pars istius capituli in qua prosequitur in speciali de fallacijs in dictione ostendens que et quibus modis quelibet earum fieri debet. Et primo determinat de fallacijs peccantibus penes multiplex actuale. Secundo penes multiplex potentiale. Tertio penes multiplex phantasticum. Quod ad primum ponit primo modos fallacie equivoicationis dicens quod secundum fallaciam equivoicationis possunt fieri palogismi quos inuenit philosophus per exempla in textu. Et possunt ponit tres modi. Primum est quando dicitur vna et eadem secundum substantiam et modum proferendi plura eque principaliter significat. et secundum hunc modum concluditur sophistice quod nescientes discunt. sic formando palogismum. grammatici discunt. grammatici sunt scientes. ergo scientes discunt. conclusio est falsa. et prouenit falsitas ex equiuocatione illius verbi discere quod est equiuocum in maiori et in conclusione. Quia est equiuocum ad vnam disciplinam. et ad accipere disciplinam. Quia dicimus illum qui actualiter considerando videtur disciplina. et mouetur ab habitu ad actum quod est ad radicationem habitus discere. et sic verum est quod grammatici et scientes discunt. Alio modo discere est disciplinam alicuius ignori accipere. et tunc falsum est quod grammatici et scientes discunt. patet ergo quod discere equaliter se habet ad duo significata. Rursus secundus modus est. quando dicitio non equaliter significat plura. sed vnum. per prius et reliquum secundario. et posterius per quem modum concluditur quod mala sunt bona sic formando palogismum. Quicquid expedire bona sunt. mala expedire. ergo mala bona sunt. Nimis probatur quia in casu membri putrescentis mala est quia penalis et expedit ut corpus totum non putrescat ex putrido membro. Quod autem in predicto syllogismo sit tale multiplex patet quia expedire duo significat. vno modo quod necessarium est si debet aut haberi corporis sanitas. et sic incisio que est quiddam malum. est frequenter expedire. plerumque enim in malis accidit aliquid expedire esse. Secundo dicimus expedire esse in his que in se bona sunt. sicut expedit viri tute studere dicitur et philosophari. et huiusmodi. tamen expedire dicitur principaliter in bonis. et secundario in malis quibusdam. eo quod conferunt aliquando ad bona secundum aliquid. Quod autem predicto modo potest accipi expedire patet. quia sicut est duplex iustum ita est duplex expedire. et bonum. est iustum simpliciter et iustum in casu. iustum simpliciter est sicut reddere repositum. sed in

casu potest esse iustum non reddere repositum sicut si furiosus reponisset apud aliquem gladium et tempore furie repereret cum non esset iustum eum reddere. sic etiam duplex expedire est ut tactum fuit. sic etiam picere merces in mare est malum in se. et tamen potest esse bonum ut scilicet non preat nauis. Et ad istum modum reducuntur omnes palogismi qui fiunt ex hoc quod dicitio vnum significat principaliter et alterum transumptiue sic arguendo. Quicquid ridet habet os pratum ridet. ergo pratum habet os. Rursus tertius modus est ex eo quod dicitio aliqua secundum se sumpta significat vnum solum et vno modo significandi. sed coniuncta cum alia dictione in eadem oratione accipit plures modos significandi. Et secundum hoc sophistice concluditur eundem sedere et stare. et eundem infirmari et sanum esse. Sic formando primum palogismum. Quicquid surgebat stat. sedens surgebat. ergo sedens stat. et secundum hoc. Quicquid sanabatur sanus est. laborans sanabatur. ergo laborans sanus est. Quod autem in istis orationibus multiplicitas sit ostenditur faciundo vim in hoc quod dicitur surgebat. et in hoc quod dicitur sanabatur. Nec enim quia sunt preteriti imperfecti temporis includunt in se tempus presens. et habent in se duo tempora. scilicet preteritum imperfectum et presens. Unde si ponatur preteritum perfectum quod in se non includit presens et dicatur. Quicquid surrexit stat. sedens surrexit. ergo sedens stat. non est fallacia ista. quia falsa est maior. et ita conclusio. Similiter si dicitur. Quicquid sanatus fuit sanus est. falsa est propositio. Quando autem preteritum imperfectum ponitur tunc sunt vere in vno sensu. quia preteritum imperfectum dicit actum completum includentem in se presens ad quod continuatur actus. Quod autem in talibus sit multiplicitas equiuocationis patet ex hoc quod laborantem adiunctum verbo preteriti imperfecti temporis actiue vel passiue significationis non significat vnum sed plura. eo quod ratione duorum temporum que in se claudit. aliter quando significat presens quod nunc in stat. et iudicat cum qui nunc laborat et sic falsum est quod laborans sanus est. quod si quereret quod nunc laborans sanus esset. Quandoque autem dicit preteritum ratione verbi imperfecti temporis et sic est vera sub hoc sensu quod in preterito laborabat sanus est. hoc verum est. et eodem modo dicendum est de ista. Quicquid surgebat. Et sic patet quod hic non est multiplicitas equiuocationis in dictione vna. sed ex coniunctione vnius dictionis ad aliam que si per se poneretur non esset equiuoca.

Circa textum expositum sunt

dubia. Primum est quid est fallacia equiuocationis. Solutio. Fallacia equiuocationis accipitur dupliciter vno modo actiue ex parte cause apparentie et sic petrus hispanus in suo sermo definit eam dicens est idoneitas recipiendi pueniens ex idoneitate deoris vnius secundum materiam et formam siue secundum substantiam et modum proferendi diuersa significatio. In qua definitione tanguntur due cause. vna apparentie. alia non existentie. Causa apparentie est idoneitas vocis siue deoris vnius secundum materiam et formam siue secundum substantiam et modum proferendi. Causa non existentie est pluralitas significatorum que latet sub vnitatem vocis significati. et hoc est creditum. Alio modo accipitur fallacia passiuue et ex parte cause recepte et sic est receptio pueniens ex eo quod vnum non habet materiam et formam plura significat. et ista definitio est propria que procedens

Tertius modus

inuenit

Dictio fiat facta sua bñ p modū copulatiōis et disiunctiōis: s̄ nō

Primus liber

An dictione equiuoca semel posita contingit vti equiuo-
uoce Et videtur q̄ sic quia dicitio equiuoca plura
significat actu ⁊ discreta sub copulatione ita q̄ hoc ⁊ il-
lud ergo proferens eam in omni sensu potest vti ea ⁊ sic
vritur ea equiuoce Secundo Si aliquis vritur dicitio-
ne equiuoca proferendo eam diuersi audientes illam
prolationem accipiunt eam in diuersis significatis sed
si proferens non vteretur pro diuersis significatis non
possent eam audientes accipere ergo proferens dicitio-
ne semel prolata vritur equiuoce In oppositum
tamen est autoritas Boetij dicentis q̄ termino semel
posito non contingit vti equiuoce Solutio Alber-
ti dupliciter contingit vti dictione semel posita. Ano-
modo fm intellectum referentem vocem ad plura signi-
ficata. Alio modo fm prolationem solam sine relatio-
ne intellectuali vocis ad significata primo procedit
dictum boetij quia dicit Aristoteles q̄ scire plura possu-
mus intelligere vero minime Et ideo per vnum ⁊ eun-
dem actum intelligendi non contingit dictionem semel
positam referri ad plura discreta significata. Secun-
do Contingit vnica prolatione termino semel prolato
vti equiuoce per diuersos audientes ⁊ etiam vnus et
idem intelligens per duos actus intelligendi potest vti
termino vno equiuoce

Duodecimum dubium est

An terminus equiuocus distribuatur vnica distributi-
one Et videtur q̄ sic Quia continet in se omnia
sua significata vt copulata ergo qua ratione distribu-
tur pro vno eadem ratione ⁊ pro alio Secundo Ter-
minus equiuocus habet se ad sua significata per mo-
dum totius vniuersalis sed totum vniuersale distribu-
itur pro omnibus sub se contentis siue partibus subiec-
tiuis In oppositi tamen arguitur sic quia vnus di-
tributiui tm est vnica distributio plura autem forma ⁊
ratione sunt in termino equiuoco ergo pluribus ⁊ non
vna distributione distribuatur Solutio Terminus
equiuocus dupliciter potest determinari signo distri-
butiuo vno modo ratione partium significatarum in
vnitate ⁊ continuitate vocis ⁊ sic pcedit prima ratio
scz q̄ distribuit vnica distributione pro omni sua signifi-
catione Alio modo respicitur a signo distributiuo rōe
significatorum que sunt plura ⁊ tunc non potest distri-
bui pro ptribus cuiuslibet significati

Scdm aut̄ amphibologiā tales vellem
me accipe pugnātes Et putas qd̄ qd̄ scit h̄
scit h̄ ⁊ scientē ⁊ scitū cōtingit vt scientē si
gnificari hac orōe Et putas qd̄ videt qd̄ h̄
vidz Uidz at̄ colūnā q̄re vidz colūna Et pu-
tas qd̄ tu dicis eē h̄ tu dicis eē Dicis at̄ la-
pidē esse tu ergo dicis lapis eē Et putas eē
tacentē dicere Duplx̄ em̄ est tacentē dicere
et hūc dicere tacentē ⁊ que dicunt̄

Hic sequenter determinat de fallacia amphibolo-
gie q̄ peccat penes multiplici actuale orōis sicut equoca
penes multiplici dōis Et dicit pmo q̄ fm̄ amphibologiā
sūt tales palogismi q̄ videlicet patēt in sequētib̄ crept̄
ex q̄b̄ trabunt̄ certū mōi Et p̄it̄ poi q̄nq̄ mōi s̄z albiuz

Vndecimū dubium est

Ad obiecta in oppositum Ad

primum dicendum est q̄ talis oratio non est incōgrua
quia licet in dictione equiuoca plura significantur tm̄
illa significantur per vnā vocem ⁊ ergo fm̄ intellectū
illius vocis supponit verbo singularis numeri Ad se-
cundum est dicendum fm̄ albertum si intelligatur ra-
tione copulationis verum est sed si ratione copulato-
rum tunc falsum est Dicitio autem equiuoca significat
plura vt copulata ⁊ non ratione formalis copulatio-
nis vt tacitum fuit ⁊ ideo tm̄ in vna significatione est fal-
sa ⁊ non in toto falsa est ⁊ ideo ratione partis vera esse
dicitur pro parte ⁊ non pro tota Ad tertium est di-
cendum q̄ bene probat q̄ nō significat simpliciter sua
significata copulatiue sed medio modo se habet ad sig-
nificandum ea vt tacitum fuit Quia si simpliciter ea si-
gnificaret copulatiue tunc posset inferre partem suam
sicut bene sequitur sortes currit ⁊ plato disputat ergo
sortes currit Sed sic non est de dictione equiuoca quia
quibus vnus significatum inferit totam dictionem equi-
uocam dicendo latrabile currit ergo canis currit ta-
men non sequitur canis currit ergo latrabile currit cū
pars copulatiue non inferit totam copulatiuā dicendo
sortes currit ergo sortes currit ⁊ plato disputat

No q̄ q̄m̄ f̄ d̄ v̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
No q̄ q̄m̄ f̄ d̄ v̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄

V. q̄ q̄m̄ f̄ d̄ v̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
No q̄ q̄m̄ f̄ d̄ v̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄

No q̄ q̄m̄ f̄ d̄ v̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
fallacia amphibolop

II primus

Primus est quando oratio principaliter significat plura siue multa. Cuius exemplum est. ut vellem me accipere pugnantes quia sic palogizaf. Quoscuq; vellem me accipere. vellem q; acciperent me. pugnantes vellem me accipere. ergo vellem q; pugnantes acciperet me quod falsum est. Et est in minore multiplicitas s; in amphibologia. eo q; ille accusatiuus me potest constitui cum infinitiuo a parte anteriori. et pugnantes a parte posteriori vel e contrario. Et in primo sensu vera est propositio. et in secundo falsa. Secundus modus est. Quando oratio per se accepta vnum significat solum. et adiuncta alij significat plura. Exemplum est. ut putas quod quis scit hoc scit penes quia sic palogizaf. Quod quis scit hoc scit grammatricam aliquis scit. ergo grammatica scit. In qua oratione contingit scientem. et etiam scitum significari ut scientem. et tunc constituitur cum verbo in ratione suppositi. et est falsa oratio. quia sensus est quod quis scit hoc habet scientiam tanq; habitum. Potest secundo significare scientem. et tunc est accusatiuus casus. et constituitur a parte posteriori in ratione apppositi. et est oratio vera. Tertius modus est in hac oratione. Putas quod videt quis hoc videt. format aut palogismus ut precedes hoc modo. quod quis videt hoc videt columnam quis videt. ergo columna videt. et multiplicitas etiam est ex hoc q; pronomen potest constitui cum hoc verbo videt tanq; suppositum ei a parte anteriori. vel cum eodem verbo a parte posteriori primo est nominatiuus casus. secundo est accusatiuus casus. primo est falsa. secundo vera. Quartus modus est. In hac oratione putas ne q; tu dicis esse hoc tu dicis esse. et formatur sic palogismus. Quod tu dicis esse hoc tu dicis esse sed dicis lapidem esse. ergo tu lapis dicis esse. Et patet multiplicitas ex hoc q; hoc pronome hoc potest esse nominatiuus casus. et constitui cum verbo quasi suppositus eius sub hoc sensu. putas q; tu existens dicis esse. vel potest esse accusatiuus casus et constitui cum dicis a parte posteriori ex vi transitionis et sic columnam vel aliud dicis esse.

II. 2. modus

III. 3. modus

II. 4. modus

II. 5. modus

pro potest uti et modi qui sunt vnum est. ad in supradictis. et vno de modis est aliud in supradictis. no potest ad de modis. ad no in arduo hinc est. opa potest in supradictis. no in hinc. vel q; in supradictis. sunt in supradictis.

II. 6. modus

Quintus modus est in oratione syllogismi pme orationis. eo q; in prima no est distincta multiplicitas. et distincta in ista intelligat etiam distincta in alia. ut hoc oratio putas ne est. siue contingit dicere ta centem. Penes quia sic potest palogizari. Contingit sortem dicere. sortem est tacens. ergo contingit tacentem dicere. Duplex enim est huiusmodi oratio. quia vno modo significat q; tacens dicitur sic constituit hoc participium tacens cum verbo infinitiui modi dicere a parte anteriori ex vi suppositi. Secundo significat q; tacens dicitur. et sic constituit cum eodem verbo a parte posteriori. quia hoc q; est tacentem dicere dicitur ut quiddam de numero dicibilium. Et isti sunt modi ad quos omnes modi receptionis. qui proueniunt ex diuersa constructione dictionis cum dictione in eadem oratione reducuntur. Et causa apparentie in eis est identitas orationis s; materiam et formam. Causa vero defectus est diuersitas sententiarum eiusdem orationis. Alij vero ponunt tamen tres modos istius fallacie volentes q; de primo modo ponit philosophus quattuor exempla et vnum de tertio et nullum de secundo. et istud non inconuenienter etiam dictum est quia in prioribus quattuor exemplis idem defectus est et eade specialis apparentie causa.

Sunt autem tres modi s; in equiuocato

nem et amphibologiam. Unus quidem quoniam vel oratio vel nomen principaliter significat plura ut piscis et canis. Alius autem quomodo soliti sumus sic dicere. Tertius vero quoniam compositum plura significat. sepatum vero simpliciter ut scit seculum. nam utriusque si contingat vnum quidem significat et scire seculum. ambo autem plura. aut seculum ipse scientiam habere aut seculi alium. ergo amphibologia et equuocatio circa hos modos sunt.

Hic philosophus sit ponit modos equuocationis et amphibologie eo q; in multis conueniunt quod non est in alijs. Primus est quando dicitio s; in equiuocatoem vel oratio s; in amphibologiam significat principaliter plura. Et exemplum in equuocatione ut piscis. equuocatur est ad piscem et ad mare. et canis est equiuocum ad latrabile et ad marinum. In amphibologia vero exemplum est. vellem me accipere pugnantes ut supius dictum est. Secundus modus est quando soliti sumus per translationem similitudinis in dictione et ordine sic dicere. id est q; dicitio vel oratio significat proprie. et reliquij per translationem similitudinis scario et improprie. de quo modo non oportet exemplificare. quia multe et note sunt pabole et in dictione et in oratione. licet alia ratio in commentarijs sexti tractatus per tri hispani posita sit. Tertius modus est quando dicitio vel oratio composita alij dictioni vel accepta in ordine significat plura. sepata vero ab alio significat simpliciter. hoc est vnum et non plura. Exemplum huius in amphibologia est ut hoc oratio seculum scit est multiplex. et significat plura. quia vel sensus est q; seculum habet scientiam re aliquo. vel aliquid habet scientiam re seculo. s; q; seculus potest supponere illi verbo vel apponere. et tamen seculus significat vnum. et similiter scit vnum significat isto modo intelligit multi textu philosophi. Albertus vero dicitur melius. q; hoc oratio seculi scit si nihil aliud adiungat non est multiplex. s; vnum significat. nec valet si quis dicat seculum potest supponere vel apponere et s; in hoc erit multiplex. quia non potest seculum ibi constitui in ratione apppositi. quia si hoc fieret tunc non est ibi aliud quod supponat verbo quod est inducens in grammatica cum verbu tertie persone requirit suppositu alias non est oratio congrua ad significandum verum vel s; et talis imperfecta oratio non potest esse multiplex. necessarium igitur est s; in intentionem Alberti ut dicat seculi scit hoc vel seculi scit aial. et hoc modo etiam Egidius re rhoma textu exponit.

Circa predicta sunt dubia

Primum est. Quid est fallacia amphibologie. Secundo. Fallacia ista potest accipi dupliciter. vno modo actiue et sic est idoneitas recipiendi. pueniens ex multiplicitate orationis eiusdem s; substantiam et modum proferendi diuersa significantis. Sed passiuie accepta vocat receptio proueniens ex eo q; oratio penit eadem plura significat. Et dicitur notanter per nitus eadem ad differentiam orationis compositae et diuise. quod non est predicto modo eadem. ex quo non est eadem s; formam siue modum proferendi.

Secundum dubium est. An

II. 1. modus
II. 2. modus
II. 3. modus
II. 4. modus
II. 5. modus
II. 6. modus
II. 7. modus
II. 8. modus
II. 9. modus
II. 10. modus
II. 11. modus
II. 12. modus
II. 13. modus
II. 14. modus
II. 15. modus
II. 16. modus
II. 17. modus
II. 18. modus
II. 19. modus
II. 20. modus
II. 21. modus
II. 22. modus
II. 23. modus
II. 24. modus
II. 25. modus
II. 26. modus
II. 27. modus
II. 28. modus
II. 29. modus
II. 30. modus
II. 31. modus
II. 32. modus
II. 33. modus
II. 34. modus
II. 35. modus
II. 36. modus
II. 37. modus
II. 38. modus
II. 39. modus
II. 40. modus
II. 41. modus
II. 42. modus
II. 43. modus
II. 44. modus
II. 45. modus
II. 46. modus
II. 47. modus
II. 48. modus
II. 49. modus
II. 50. modus
II. 51. modus
II. 52. modus
II. 53. modus
II. 54. modus
II. 55. modus
II. 56. modus
II. 57. modus
II. 58. modus
II. 59. modus
II. 60. modus
II. 61. modus
II. 62. modus
II. 63. modus
II. 64. modus
II. 65. modus
II. 66. modus
II. 67. modus
II. 68. modus
II. 69. modus
II. 70. modus
II. 71. modus
II. 72. modus
II. 73. modus
II. 74. modus
II. 75. modus
II. 76. modus
II. 77. modus
II. 78. modus
II. 79. modus
II. 80. modus
II. 81. modus
II. 82. modus
II. 83. modus
II. 84. modus
II. 85. modus
II. 86. modus
II. 87. modus
II. 88. modus
II. 89. modus
II. 90. modus
II. 91. modus
II. 92. modus
II. 93. modus
II. 94. modus
II. 95. modus
II. 96. modus
II. 97. modus
II. 98. modus
II. 99. modus
II. 100. modus

fallacia amphibologie sit distincta ab alijs Et videtur
 primo qd non qd fallacie qd peccat penes idē multiplex nō di-
 stinguunt sed equo catio r amphibologia peccat penes idē
 multiplex qd sequitur qd nō distinguunt Maior pbatur qd
 false distinguunt penes eas appntie qd illa sunt in fal-
 lacijs in dōe penes multipliciū diuersitatē. Minor pte
 qd peccat penes multiplex actualo Secō sic Amphibolo-
 gia dicit dubia sentētia sed illa est in fallacijs alijs igitur
 nō est distincta Tertio sic. Iste orōes canis currit r expe-
 dientia sunt bona plura significat r tamē nō peccant pe-
 nes istā fallam igitur amphibologia nō pmittitur pre-
 dicto mō Solo Sic qd habet distinctā eam appare-
 te que est vnitas orōnis eiusdē fm substantiā r fm mo-
 dum pferēdi sed a tali sumitur distinctio fallaciaz qd
 distincta Ad obiecta est dōm p ordinē Et pmo ad p-
 mum qd fallacie qd peccat penes idē multiplex spēale non
 distinguuntur sed sic nō est re fallā equiuocatiois r am-
 phibologie Quia fallacia equiuocatiois peccat penes
 multiplex actualo dōis r amphibologie penes multiplex
 actualo orōnis Et ergo dicit alter qd vtiqz distinguun-
 tur iste due fallacie qd vna est in diuersa sentētia r alte-
 ra in diuersa significatiōe Sentētia em pprie nō est
 dictionis sed orationis r ideo cōueniens quā habet in
 causa apparentie est in genere r non in specie r ideo nō
 sequitur qd non sint distincte fallacie Ad scōm res-
 pōdet Albertus qd in omni fallacia in dictione sit am-
 biguitas sentētie tamē nō est in omni fallacia talis am-
 biguitas causata ex vnitate orōnis eiusdē fm substan-
 tiam r modum pferēdi r ex diuersa habitudine cō-
 struēdi qd sic patet qd fallacia accentū figure dōis et
 equiuocatiois sunt in dōe r non in oratione Cōposi-
 tio vero r diuisio non sunt in oratione vna fm materiā
 et formā r qd amphibologia est distincta ab alijs Ad ter-
 tium est dōm qd licet ille orōes significat multa ex pnti-
 rōne tminoz equo cōz in eis positoz nō tñ pmo et per se
 significant plura rōne totius orōnis quod requiritur
 tamen ad amphibologiam

Tertium dubium est. Vtz

ista orō qd alijs scit scit peccat penes istam fallaciaz
 cū tñ ibi sit multiplicitas ex cōsignificatiōe diuersi cas-
 nominati r accusati que facit equo cationē vt sup tactū
 fuit Solutō Albi sic qd et si tales palogismi iuxta
 p dicta peccent pēs equo cationē tñ pncipaliter et primo
 peccant pēs amphibologiam qd in talibz quibet orōto signi-
 ficat vnum et vna cōiuncta cum alia efficiatur ex diuersa
 significatiōe sentētia dubia vnum em significat hec
 oratio Omne quod quis scit et vnum significat hec hoc
 scit cōiuncta aut ex diuersa habitudine constructionis
 pnomis cum verbo sit dubia sentētia r sic est ibi equi-
 uocatiō solum ex consequenti

Quartum dubium est.

Vtz hec orō canis currit sit multiplex fm amphibolo-
 giā cū sit orō eq pmo plura significas Solo nō qd et
 si talis orōto plura significat ex pnti ratiōe termi equi-
 uoci in ea positi tñ nō significat plura ratiōe sue tota-
 litatis r ergo nō sit pēs eam fallacia amphibologie Dicit
 aut amphibologia ab amphi quod est dubiū et logia
 fermotionatio quasi sermo dubiam sententiā iudicās
 sic respondit apollo ad pirrhū dōns Dico te eaada
 rthomanoz vincere posse Sentētia em nō ē dōis s qdōis

Quantum dubium est.

Vtz in quarto exemplo posito a pbo in ista fallacia
 Putas qd tu dicis esse hoc tu dicis esse dicis aut lapi-
 dem esse tu ergo dicis lapis esse sit amphibologia cum tñ
 ibi videatur esse fallacia cōpōnis vel diuisionis So-
 lutio sic qd non est inconueniens in vno palogismo esse
 diuersas fallacias Scōm em qd liboc cōstruitur cum li-
 tu et cum li dicis est fallacia cōpōitiōis aut diuisionis
 nec esset hoc mō cōueniens exemplum pposito Scōz vō
 qd hoc pnomē hoc diuersimode pōt cōstrui cum illo vō
 dicis a pre anteriori vel posteriori sic est exemplū pposi-
 to seruens r ad istum mōm gñaliter reducitur omēs
 palogismi qui sunt pēs orōnem in qua infinitiu pōnit
 inter duos accusatiōis qui pnt cōstrui cum eo a pre an-
 teriori vel posteriori sic in exemplo supius posito Dico
 te eaada rthomanoz vincere posse Cetera de distinctiōne
 modoz et alijs palogismis diffuse inueniēs in cōmen-
 tarijs in sextum tractatum editis

Scōm cōpōitionem aut sunt hmōi vt
 posse sedentem ambulare r non scribentem
 scribere non em idem significat s diuidēs
 quis dicat et cōponens qm possibile est se-
 detem ambulare et non scribentem scribere
 Significat em qm habet potestātē vt non
 scribens scribat si at nō cōponat qm habet
 potestatem qm non scribit vt scribat et dis-
 cere nūc litteras si quidem didicit quas scit
 Amplius qd vnū solū pōt ferre plā pōt ferre

Hic phūs rēminat de fallacijs pōnis et diuisionis
 que peccat pēs multiplex potētiāle Et pmo de fallacia cō-
 pōnis Dices pmo qd fm pōnes hmōi sūt palogismi q
 significat p exēpla et s tres mōi Primus est qd hoc qd in
 aliq pōne modali dictum pōt supponere pro se toto vel
 pro sua pte r tales sūt iste due orōnes posse nō scribētes
 scribere et posse sedētē ambulare si em quis dicat istas
 oratiōnes pōnes accusatiōis cū infinitiuo r dicat didēs
 eundē ab eodē infinitiuo nō idēz significabit s significa-
 bit multiplex fm pōnes et diuisionē Si em pōit cum
 infinitiuo tñ significabit hec oratiō qd idēz habet possibi-
 litatem vt nō scribēs scribat r sic est falsa Si vero non
 pōnatur accūs cū vō tñ significat qd qui nūc nō scri-
 bit hz potestātē vt scribat r hec est vā r qd diuisa est vera
 et pposita flā Diuisa sic pntiāda est vō est nō scribē-
 tes scribere posse ita qd pntiā suspēsiō pōnat ad scribētes r
 s biferat scribere posse Cōpōita vō sic pntiā vō est nō
 scribētē scribere posse ita qd suspēsiō pōnat ad scribere r
 sic ē flā Scōus modus pūit ex b qd rēminatio aliq in
 orōne pōita ad diuersa referri pōt rēminabilia cū quoz
 vno facit pōnes et alio diuisionē Et huius est qd vt qui
 cūqz scit litteras nūc didicit illas si em cōponatur hoc
 aduerbium nunc cum illo verbo didicit et diuidatur ab
 illo verbo scit oratiō est pposita et flā Si vero ē aduer-
 pōnatur cum verbo scit r diuidatur ab illo verbo didi-
 cit oratiō est diuisa et vera Tertius mō est qd plura
 ponuntur a parte predicatorum ad que s bictum potest refer-
 ri cōiunctim vel diuisim Si cōiunctim sic est pposita r
 locutio est falsa Si diuisim sic est diuisa et vera et for-
 matur sic palogismis quod potest vnum soluz ferre

BB i

penes hoc ordinat fle/penes q̄ distinguunt: s̄ penes causa apparete

Elenchus

Primum et unum ferre. h̄ quod p̄ vnuz et vnuz ferre p̄ plura ferre. ergo quod p̄ vnū solum ferre potest plura ferre. et sic exemplū tē. esset cōclusio palogismi. h̄ nō sequitur. eo q̄ maior est duplex. Nam cū dicit q̄ p̄ vnuz solū ferre p̄ vnū et vnū ferre. si capiat h̄ dicitō soluz vt rēminat hoc verbū p̄. et si b̄ctuz referat ad illa duo posita a pte p̄dicati vnū et vnū iunctim est sens? p̄posit? et p̄pō falsa. Quia qd̄ p̄ vnū soluz ferre nō p̄ hoc ferre vnum et vnuz iunctim. Sed si referat ad ea diuisim est sensus diuisus et verus. Nam quod vnū solū p̄ ferre p̄ diuisim et successiue vnū et vnū ferre. Alij vō distin/guūt oratōes p̄dictā sic. Quia hoc aduerbiū solū p̄ rē/minare hoc verbū. potest. et sic est p̄posita et falsa. s̄ hoc sensu. cuius potētia restricta est ad potēdum vnū solum hoc p̄ ferre plura. Alio modo p̄ hoc aduerbiū solum determinare hoc verbū infinitiui modi ferre. et sic est diuisa et vera. Tunc ibi

Secūm vero diuisionem quoniam quādoq̄ sunt duo et tria. et paria et imparia. et maius et equale. tantūdes enim maius. et ad hoc amplius. Nam eadem oratio diuisa et composita nō idem semper significare videbitur. vt ego te posui seruū entem liberū. et q̄draginta viroz. cētū reliq̄t diues achilles

Hic ponit modos fallacie diuisionis quos inuit in exemplis. et sunt tres. Primum est quādo in aliqua oratione ponuntur plura a pte p̄dicati ad que s̄ctū potest referri cōiunctim vel diuisim. aut ecōtra quādo plura ponūtur a pte s̄cti ad que predicatum p̄ referri cōiunctim vel diuisim. Primum p̄b̄s innuit per duos palogismos. Primum est. quādo sunt duo et tria sunt paria et imparia. h̄ quinq̄ s̄ duo et tria. ergo quinq̄ sunt paria et imparia. cōclusio est falsa et minor distinguenda. Quia potest esse cōposita et diuisa copulatiua. vel de copulato predicato. quia illa cōiunctō. et potest copulare inter duo et tria que ponūtur a pte p̄dicati. s̄m q̄ sunt partes eiusdem predicati. et sic illa dicitō. quinq̄ in subiecto posita refertur ad ea cōiunctim. et est categorica de copulato predicato. et est cōposita et vera. quia partes ordinātur s̄m sitū magis rebicum. quia cōiunctio p̄ncipi palius habet contigere ēminos q̄ orationes. et tūc sensus est. q̄ quinq̄ sunt duo et tria simul s̄p̄ta. et hoc mō non sequitur conclusio. Alio mō illa cōiunctio et p̄i/git int̄ duo et tria tāq̄ int̄ diuersa p̄dicata. ad que dēō posita in s̄cto. s̄z quinq̄ referē diuisim. et sic est vna hypothetica copulatiua. et sic est diuisa et falsa. s̄ hoc sensu quinq̄ s̄ duo. et quinq̄ s̄z tria. et ergo est ibi fallacia diuisionis. Secūm est p̄s eūdem moduz mai? est egle. et p̄ sic formari palogism? q̄d̄ est tantūdem et apli? est egle. tantūdem et aplius est mai?. ergo mai? est egle. Nō sequitur. q̄ minor est duplex. s̄m q̄ hoc p̄dicatū. mai? p̄t referri ad s̄ctū s̄z. tantūdem et amplius cōiunctim. et sic est vna categorica de copulato s̄cto. et cōposita et vera et sensus est. q̄ tantūdes et aplius s̄l s̄p̄ta s̄l mai? qd̄ est vni? Aut refertur ad eadiuisim tāq̄ ad diuersa s̄biecta et sic est hypothetica copulatiua et falsa. q̄ tantūdem et amplius diuisim et p̄ se s̄p̄ta nō s̄l mai?. et sic est ibi fallacia diuisionis. Tercius modus est quā eades determinatō p̄t ferri ad diuersa determinabilia cum quoz vno facit p̄p̄z. et alio diuisionem. et vt ego posui te seruū entez

Primum est... distinguunt... penes causa apparete... Elenchus... Tertium dubium est...

liter. Est aut in illa oratōe multiplicitas p̄ hoc q̄ p̄ca p̄u hoc s̄z. entem p̄t cōponi cū hoc nomine seruū. et sic est oratio cōposita et vera. vel diuisa ab illo. et cōponi cū hoc nomine literum. et sic est diuisa et falsa. Et potest sic formari palogismus. Quēcūq̄ entem seruū posui literum. ille liter est. sed posui te seruū entem liberum. ergo tu seruus es liber. non sequitur. quia minor est duplex. Tertius modus qui tū non omnino a precedenti distinguitur est in isto exemplo. Quadraginta viroz centum reliquit diues achilles. et est hic multiplicitas quia hoc dicitō. centū p̄t p̄m cum isto ēmino. virozum et tūc est adiectiui eius. et est genitiui casus. et est orō cōposita et vera. s̄ hoc sensu. q̄ ex centū viris reliq̄t diues achilles q̄draginta. vel iste terminus. viroz p̄t determinare q̄draginta. et tunc est sensus diuisus et falsus. quia sensus est q̄ diues achilles reliquit ex quadraginta viris centū. Primo cētū et viroz s̄l āto genitica? hoc cōstruen? achilles diues centū viroz reliq̄t q̄draginta ex eis in tello. Et sic p̄t poni tres modi fallacie diuisionis

Circa tertium expositū sūt dubia.

Primum est. Quare prius p̄b̄s rēminat ut falsa cōpōnis et diuisionis. q̄ te fallacia accentus. et tū fallacia accentus peccet p̄s multiplex. potentiale dēōnis. et cōpōnis et diuisionis. p̄s multiplex. potentiale oratōis. Solutio Albeti q̄ maior et aptior diuersitas est in forma dicitōnis que est platio in fallacia accentus. q̄ cor p̄ois et diuisionis. et id minor est in fallacia accentus causa apparentie. et p̄ p̄ns p̄locatur. p̄cedit vō cōpō diuisionē sicut habitus priuationem

Secūm dubiū est. Quid est cōpō.

Solutō cōpō d̄m̄pl̄r accipit. Vno q̄ualiter sic est ordinatō p̄tū orōnis s̄m sitū magis rebicum. et sic est in q̄libet oratōe. siue fuerit vā siue falsa. Alio accipitur specialiter. put̄ rep̄t solū in orōne cōposita falsa. et hoc mō p̄t sic rēfiniri. Est diuisiō orōis falsa vni? et p̄o p̄ositū. diuisio est cōponēdoz falsa separtio. loquere de veritate situs p̄tuz orōnis in orōne. Et q̄bus p̄t q̄ fallacia cōpōnis actie sumpta p̄t sic rēfiniri. est idone itas recipiendi p̄ueniēs ex vnitare potenciali orōnis diuise de cū cōposita falsa. Sed si ca p̄at passiuē. tunc est receptō causata ex vnitare potenciali orōnis diuise de cū cōposita falsa. Et habet duas causas. vnam apparentie et aliaz nō exiētis. Est aut p̄pria causa apparentie p̄pōnis identitas materialis orōnis diuise ad cōpositam. Et ecōtra identitas materialis cōposite ad diuisam causa specialis apparentie in fallacia diuisionis. Causa aut nō exiētis est diuersitas formalis int̄ cōpositam et diuisam. s̄m vō diceres materialis identitas siue vnitatis vocis est vni? tas realis. cum sit vnitatis vocis. si ergo tal sit causa apparentie et vni? fallacie sequit̄ q̄ hoc fallacia sumat cām a apparentie ex pte rei. et p̄ns est fallacia extra dicitōes. et nō in dicitōe. Ad qd̄ dōm q̄ licz m̄lis vnitatis sit realis. tū nō p̄siderat̄ h̄ in rōe rei. h̄ in rōe signi h̄nt̄ plura significat̄. et ita s̄nt h̄ cā apparentie ex pte vocis n̄ ex pte rei

Tertū dubiū est. Circa

Primum modū p̄pōis q̄ sit in isto ex. posse n̄ scribere scribere An illasit vā in sensu cōposito. Et videt q̄ sit vā i vtroz sensu. Et in sensu diuiso in q̄ diuisiō access ab ifinitio significat q̄ ille q̄ n̄ scribit p̄t scribere et h̄ v rū i s̄ctū p̄posito s̄m que access p̄pōis cū iſtū eodez n̄bil

aliud significatur nisi qd predicatum dicitur posse inesse sicut
hoc est non scribentem scribere posse hoc itez est verum
Et firmatur qd manet eadem extrema hoc est idz pdi
catu et idem sicut in sensu positivo et diuiso s manentib
causis extremis semp manet eadem veritas et eadem fal
sitas Solo Albi diuersus est sensus orationis positive
et diuise in pmo mo vt sup onsum fuit Ad obctu vo
in oppositu ddm est qd sicut est qd in sensu positivo pdica
tum dicitur posse inesse sicut significatur em qd predicatum
dicitur actualiter inesse sicut qd est non scribentem hoc est
impossibile Est em sensu positive non scribentem scribere est
possibile hoc est dictum istud pponis non scribens scribit est
possibile qd esse non pot cu ppo sit impossibile rideo dictuz
oportet esse impossibile Ad confirmatōez vero ddm est
qd non sit etiam eadez extrema que sit sicut et pdicatum
in pposita et diuisa Et in sensu positivo sicutur totum
dictum qd est non scribentem scribere r pdicatur mod
cum copula scz est possibile In sensu vo diuisionis sicut
atur tm accusatiu non scribentem r pdicatur hoc totum
scribere e possibile st q diuersa extrema ppois et diuiois

Quartū dubium est. Circa

scdm modum in quo diuisus ab vno coponitur cuz alio
An sint duo modi pponis et diuisionis Solutio Al
berti sic r hoc puenit ex alia duaz causaz. Et scz sit vel
in oratione vna determinatō et duo determinabilia vel eod
uerso due determinatōes et vnum determinabile De pmo
est qd Quidqz viuut semp est hic est vna determinatō q
est hoc aduerbiū semp r duo determinabilia scz viuut et e
Et scd est in hoc exēplo. Quadrāginta viroz centum
reliqz diues achilles. Ibi em viroz pte esse determinatō
qdrāginta vel centū vt sup dictū fuit Si vo vna sit deter
minatō r duo determinabilia cōsiderādum est si illa duo
determinabilia sic se habēt ad inuicem q vnū est pars et
alterum totum vel nō si pmoz sic si determinatio ferret
ad totū oratio est coposita si ad prem est diuisa Et est
vt dicendo nō homo est aial illa negatiō pte teneri negā
ter et ferri in totū sequens r tūc est coposita et est nega
tiua equalens isti nullus homo est aial vel pte teneri in
finitatē et ferri solū in sicutū ipm infinitādo r sic est di
uisa et est affirmatiua re sicutū infinito equalens isti ali
qd qd nō est hō est aial Et sicut est in ista orōne Omne
aliud aial q aial qd r fortes sit duo aialia differt a for
te si qd referat totū scz aliud q aial tūc est coposita et si
referatur solū in illū emittū aial tūc est diuisa Et scd tur
sic palogisim Omne aliud q aial qd et fortes sunt duo
differt a forte s fortes est aliud q aial qd et fortes sunt
duo q fortes differt a forte Maior pte reclarari per in
ductionem Maior pte quia fortes est aliud q asinus r
asinus est aial qd et fortes sit duo q fortes est aliud q
aial qd et fortes sit duo bec maior vt sup patuit est du
plex qz li qd pte referre li al solū r sic e diuisa et va Vel
p te referre hoc totū aliud q aial r sic est coposita et falsa
Et sicut ddm est re miori Si vo sit duo determinabilia r
sic se hnt q neutz sit vt totū respectū alterius sicut si sint
duo substantia vel duo vba tūc videndū est cū quo illoz
determinabiluz magis apte pūgitur talis determinatio
et cuz quo minus si tūc cōiungitur cū determinabili cum
quo magis apte cōiungitur facit ppones et reddit ora
tionem copositam Si vo pūgitur cū illo determinabili
cum quo min apte pūgitur facit diuisionem et reddit

orationes diuisam Sed ad sciendū cū quo determinabi
liū magis apte vel minus apte pūgitur determinatio
Buridanus ponit aliqz regulas Prima est si deter
minatio cōiungatur cum determinabili immediatōi reddi
tur oratio coposita si cuz remotōi reddat diuisa sic pte
in ista oratione Quicūqz scit lras nūc didicit illas oio e
coposita si hoc aduerbiū nūc determinat hoc vbu didicit
et diuisa si determinat hoc vbu scit Secda regula tal
est si determinatio sit cū immediata veriqz determinabili tūc
magis apte pūgitur pcedenti q sequenti quia natur ali
ordine vt dicit albertus determinabile debet pcedere deter
minatōnem et substantiū suum adiectiū et verbum aduer
biū Et hoc mo dicit buridun istaz esse ppositaz Quid
qz viuut semp est si semper cōstruatnr cum viuut et diui
sam si cōstruatnr cum est Et istam qdrāginta viroz cen
tum reliquit diues achilles dicit esse diuisam si viroz
pstruatnr cū quadrāginta et ppositā si cuz centuz Sed
hoc qd dicit re pma oratione sicut est vt pte ex sup dictis
r ergo ista regula intelligēda est ceteris paribz Terc
tia regula est qn aduerbiū ponitur inter vbum et pici
piū tūc magis natū est determinare vbu q picipiū vt
io hānes est bodie natus illa est coposita si bodie deter
minat est et diuisa si determinat natus Quarta si ad
iectiū inter duo substantia ponatur situs magis rebū
est si cōstruatnr cuz sequenti r hoc veruz est re adiectiuo
noiali et non participiali q r

Quintū dubium est. Quan

to dictum dr supponere pro se toto vel sua pte Solo
Alberti dictum supponit pro se toto qn pdicatu dicit qd
est infinitiu attribuitur sicut dicit ratione materialis et
formalis simul sicut cum dicitur non scribentem scribere
est possibile si scribere attribuitur non scribenti ratione
materialis et formalis simul tunc oratio est coposita vt
si scribere attribuitur sicut scriptōis vt copositum est
cum forma scriptōis hoc est sub forma est pposita s
hoc sensu non scribentem vt est non scribens possibile est scri
bere Si vero scribere attribuitur sicut scriptōis vt
diuisum est ab ipsa scriptōne sic est diuisa et vera r sic
dictum supponit pro sua parte Sanctus thomas vero
dicit q dictum dicitur supponere p se toto quādo mo
primo refertur ad copositionem predicati cum sicutō
sicut possibilitas ad illam totam copositionem non scri
bentem scribere et ergo dicit q modus hoc modo rebz
poni post totam copositionem vt non scribentes scribere
est possibile Sed dicitur pro parte sui stare quādo mo
primo refertur ad sicutōnem et ex consequenti ad totaz
copositionem vt si possibilitas referatur primo ad non
scribentem pro materiali eius r hoc modo modus rebz
poni inter partes dicti vel saltem debent pnuntiari par
tes dicti cum aliqua pausa vt diuisio significetur vt non
scribentem possibile est scribere Quis enim accusatiu
vt dicit albertus nō potest diuidi ab infinitiuo quia infi
nitiu r ideo nō potest ab eo diuidi quo ad cōstructionez
tamen potest ab eo diuidi qum ad platōnis cōtinuari
onem vnde in oratione coposita partes proferuntur
ptinue r in diuisa pferuntur discōtinue

Sextū dubiū est. Quando

est sensus copōnis in hac oratione qd pte vnū soluz ferre
B B ij

Handwritten notes in the right margin, including 'Sed ad sciendū cū quo determinabi...', 'Buridanus ponit aliqz regulas...', and other marginalia.

potest plura ferre et quoniam diuisionis. Solutio Albi solum potest tunc syncategorematicè id est con significatiue et sic est composita vel categorématique et sic est diuisa et non est inconueniens quod in vna fallacia plures sint cause fallendi vna principaliter et alia ex pñti Tenetur autem syncategorematicè quibus et coniungitur cum illo verbo potest ita quod potentiam ferendi limitat ad vnum et sic est composita et falsa quia is cuius potentia est limitata ad ferendum vnum non potest portare plura. Quando vero capitur categorématique et nominaliter et diuidit ab hoc verbo potest et coniungitur cum illo nomine vnus sic est diuisa et vera. Est enim sensus quod ille qui potest ferre solum vnum id est aliquid quod est vnum solum potest ferre plura quia licet portet vnum solum tamen eius potentia non est limitata ad vnum solum. Alij vero dicunt quod solum semper tenetur syncategorematicè et dicunt quod potest terminare hoc verbum potest quod est principale et est composita et falsa vel illum infinitiuum ferre et sic est diuisa et vera.

Sed contra predicta instatur sic si solum equiuocatur iuxta modum dicendi Albi in quantum potest accipi nominaliter vel adverbialiter ergo videtur causare fallaciam equiuocationis et non compositionis. Ad quod dicendum est quod non causatur illa fallacia compositionis quod solum equiuocatur sed quia nomen adiectiuum et adverbium conueniunt in comuni ratione determinationis que potest ad diuersa referri. Etiam secundum alium modum dicendi tactum solum semper capitur adverbialiter et refertur ad diuersa determinabilia. Nec etiam est inconueniens adverbium determinare nomen verbum vel participium licet principaliter sit adiectiuum verbi.

Septimum dubium est

Quid est fallacia diuisionis. Solutio si capiatur active tunc est idoneitas recipiendi proueniens ex unitate potentiæ orationis compositæ vere cum diuisa falsa. Dicitur autem unitas potentiæ unitas materiæ siue materialis orationis compositæ et diuise stans cum diuersitate forme que est diuersa eiusdem orationis prolatio. Quando vero accipitur passive ex parte cause defectus tunc est receptio causata in aliquo ex plurilitate sensuum orationis compositæ vere et diuise falsæ. Et ergo diuisio vt hic sumitur est eorum que componuntur falsa separatio siue disunctio.

Octauum dubium est. An

paralogismus qui fit secundum fallaciam diuisionis sit distinctus ab eo qui fit penes fallaciam compositionis. Et videtur quod non quia fallacie distinguuntur penes causam apparentem sed iste habent eandem causam apparentem ergo non sunt distincte. Minor probatur quia materialis unitas orationis compositæ et diuise est causa apparentis in utraque et diuersitas significatorum causa defectus. Secundo sic in fallacia ista sumitur causa apparentis ex oratione composita vera et non ex oratione diuisa falsa ergo potius referretur nominari fallacia compositionis quam diuisionis. Consequenter probatur quia probabilitas puenit ex oratione composita vera. Solutio sic vt ostensum fuit in prececti fallacia. Ad obiectum in oppositum est dicendum quod licet habeant eandem causam apparentem communem tamen habent diuersas causas apparentis speciales quia causa specialis in compositione est materialis unitas diuise vere

cum composita falsa. Sed causa specialis in diuisione est materialis unitas compositæ vere cum diuisa falsa et ita differunt penes verum et falsum. Sed forte diceret in materia est conuenientia sicut forme est separare et distinguere sed materialis unitas vtriusque se habet in ratione materiæ et modus proferendi in ratione forme ergo per materialem unitatem et speciale non dicitur iste fallacie. Ad quod dicendum est quod licet ipsius in materia generali non informata aliqua forma sit conuenientia et non sit per eam distinctio tamen ipsius materiæ in speciali iam informate forma bene est distinguere separare iam materialis unitas in se habet veritatem et in alia falsitatem non quidem subiectiue sed significatiue. Ad secundum principale est dicitur quod licet ex parte orationis compositæ vere sumatur apparentia probabilitatis promissæ tamen ex parte orationis diuise falsæ sumitur apparentia probabilitatis que est principalior in syllo. Quod sic ostendit cum arguitur hoc modo. Dicitur autem est sanum vel egrum sed non omne animal est sanum ergo omne animal est egrum illa consequentia tenet quod ibi arguitur a maiori disunctiua cum restructione vniuersalis ad alteram. Et illa maior si sit disunctiua est diuisa falsa ergo ex parte orationis diuise ibi falsæ sumitur probabilitas. Sed diceret secundum non potest probare in principio palogismo orationis diuise falsæ ergo non probat conclusionem falsam. Solutio Licet falsum non probet de aliqua conclusionem siam esse veram tamen bene appareret.

Nonum dubium est.

Utrum quomodo modus distinctionem superius positam distinetur a primo modo fallacie amphibologie. Et videtur quod non quod iste palogismus. Quædam contingit dicere contingit loqui tacentem contingit dicere contingit loqui peccat penes fallaciam diuisionis quod vna determinatio contingit potest diuersimode determinare idem determinabile scilicet tacentem. Solo dicitur super in textu patuit. Ad obiectum est dicitur. Quod licet vna determinatio determinet idem determinabile diuersimode tamen hoc non fit nisi variatione partium secundum situm magis vel minus rebus quod siue ille accusatiuus tacentem præstruat siue post situs est eque rebus et ita non est ibi variatio sensus compositi et diuisi. Sed forte diceret ibi est variatio sensus compositi vel diuisi secundum situm magis vel minus rebus ergo ibi est fallacia compositionis vel diuisionis. Quia dicitur scilicet tacentem loqui potest supponere pro se toto vel pro parte sua. Et modus ille contingit potest determinare se bene dicti per materialia et formalia sit et sit magis rebus et positum falsum vel pro materiali tamen et sic est sit minus rebus et sensus diuisus et verus. Ad quod dicendum est quod vtrique in prædicto palogismo potest esse primus modus compositi onis vel diuisionis et amphibologie sed hoc est inconueniens quando diuersæ sunt cause apparentis. Unde ex hoc quod tacentem potest constitui a parte anteriori vel posteriori cum dicere causatur fallacia amphibologie. Sed per hoc quod ille modus contingit determinat subiectum dicti scilicet tacentem captum pro se toto id est materialiter et formaliter simul est fallacia compositionis quia hoc modo est composita falsa. Quando vero determinat tacentem pro parte sua hoc est pro materia si tantum tunc est sensus diuisus et verus et tunc ex illo non sumitur fallacia diuisionis sed compositionis. Magis tamen orationes similes distinguende sunt penes fallaciam amphibologie.

Primus liber

Secundum accentum autem in his qui dem qui sunt sine scriptura dialecticis non est idoneum facere orationem. In scriptis autem et poematibus magis. ut metuo longas pereunte noctes. o lydia dormis. et heu quia nam tanti cinxerunt ethera nimbis. et ergo circa accentum quid est hominibus sunt.

Hic philosophus determinat de fallacia accentus que percat penes multiplex potestiale dictionis. Et primo dicit quod dialecticis hoc est sophisticis qui simulant se dialecticos non est idoneum facere ordinem scilicet receptivum per fallam accentus in his que sunt sine scriptura. quod statim accipitur manifestus est ex ipsa pronuntiatione. In scripturis autem autorum et maxime in poematibus diversitas accentus non est adeo manifesta. et ergo ibi est magis idoneum facere orationem sophisticam. Et istud intelligit de modis quos philosophus ponit in textu. quod in certis alijs modis puta quando est platio cum aspiratione vel sine magis latet receptio in voce que in scripto ut manifestum est. quia multi sunt qui in pronuntiatione non aspirant. Et ponunt duo modi in poeticis ab Aristotele qui trahuntur ex duobus exemplis. Primus modus est quando in vno accentu pronuntiat duo quod diuisos habet accentus. ut metuo longas pereunte noctes. o lydia dormis. Est enim multiplicitas ex hoc quod metuo potest esse vna dicitio vno accentu pronuntiat. puta autem est oratio duobus habet accentibus pronuntiat. Et potest sic paralogismus fieri. Quicquid dicit metuo longas pereunte noctes non dicit se timere. ergo dicens se timere non dicit se timere. Et ratio est distinguenda. quod si metuo est vna dicitio sic maior est vera et minor falsa. Si vero in utraque due sint dictiones. tunc maior est falsa et minor vera. et bene sequitur conclusio. sed si diuersimode accipiat in maiori et in minori tunc non sequitur conclusio sed fit ista fallacia. Aliud exemplum est. Heu quia nam tanti cinxerunt ethera nimbis. Et est de diuersitate acuti accentus et grauis in vna dictione. Et potest sic paralogizari. Quicquid dicit heu quia nam interrogat. sed quicquid dicit heu quia nam respondet. ergo respondens interrogat. non sequitur eo quod quia nam potest teneri in interrogatiue et significat cur vel quare. et sic habet accentum acutum. et sic maior est vera. et accipitur a Virgilio qui ipsum ponit et est vna dicitio. Alio modo potest capi causaliter. ita quod dicit causam illius quod philosophus dicit per hoc quod est heu. et habet accentum grauem. et idem significat quod nam vel quia et sic maior est falsa et minor vera.

Circa textum expositum mouetur questio. Vtrum penes variationem litterarum tenoris temporis et spiritus que conueniunt dictionibus fieri potest aliqua fallacia accentus distincta ab alijs.

Et videtur primo quod non. quia accentus est de conuersione grammatici. ergo logicis non habet se intrinsece

tere de accentu et per consequens non est aliqua fallacia accentus. Secundo sic. Omnis fallacia ordinatur ad deceptionem. sed per ista quattuor variata cuitatur et ceptio. igitur non causatur penes ea fallacia. Minor probatur. quia per hoc quod dicitio profertur sub vno accentu vel alio. et syllabe profertur sub vno tempore vel duobus cognoscatur diuersitas significationum dictionis. Tertio Si esset fallacia accentus vel esset in dictione. vel extra dictionem sed nullum istorum est dicendum. Non secundum ut manifestum est. Non primum. Quia ut in fronte textus dicitur ista fallacia fit magis in scripturis. et maxime in poematibus. ergo non fit in dictionibus que sunt significatiue voces. Quarto Non est fallacia distincta ab alijs. probatur quia non distinguitur a fallacia compositionis et diuisionis. Quia illa prouenit ex hoc quod dictiones diuise profertur coniuncte vel contra compositae profertur diuise. In oppositum est autoritas eorum logicorum. Et ponit iste discursus

Maior. Littera tenor et tempus et spiritus sunt quattuor necessario conuenientia dictionibus. Minor. Variatis litteris non manet eadem substantia dictionis. quia tamen non variant tenor tempus et spiritus.

Conclusio. Igitur non penes variationem litterarum et syllabarum. sed tenoris temporis et spiritus fieri potest fallacia accentus distincta ab alijs.

Maior patet per communes grammaticos qui illa quattuor dictioni attribuunt litteras et syllabas tanquam illa que integrant substantiam dictionis. et alia tria tanquam accidentia. Tenor quidem appellatur accentus. qui est artificialis modulatio vocis in significatiua prolatione. Prolationes enim tres sunt. vna appellatur mellica. Secunda metrica. Tertia prosaica. Mellica est in cantu et illi adiacet neuma. quod est cantus. Metrica attenditur in scansionem metrorum. et illi adiacet tempus. Accentus vero diuiditur in tres principales accentus scilicet in acutum. grauem et circumflexum. Acutus appellatur qui fit per eleuationem syllabe dictionis. ut prima syllaba huius nominis cominus habet accentum acutum. Grauis vero dicitur qui fit per repressionem syllabe dictionis ut patet in media et vltima syllaba huius nominis cominus. Circumflexus qui fit partim per eleuationem partim per indinationem vocis ut patet in penultima huius infinitiui amare. hic tamen non est in usu. sed ponitur cum acuto. Et propter has tres differentias tribus appellatur nominibus. Quia dicitur accentus propter acutum. tenor propter grauem. et tonus propter circumflexum. Tempus vero quod aliter appellatur quantitas est in prolatione syllabe dictionis. quomodo dicit alexander. quod syllaba que breuis est vnum tempus in quo profertur longe spatium debet geminare. Spiritus vero appellatur accidens dictionis quo profertur cum aspiratione vel sine aspiratione ut hamo vel amo. Minor est manifesta. quia substantia dictionis consistit ex litteris et syllabis. ergo variatis litteris mutatur substantia dictionis. tenor vero tempus et spiritus possunt variari salua substantia eiusdem dictionis. quia accidens potest variari substantia non mutata. sed illa

tria sunt accidentia substantie dictionis vt dictum est. Et ita aliqui penes illa tria distinguunt quatuor modos istius fallacie. Quia scdm tenorem siue accentum sumunt duos. Primus est fm que dicitio potest regi vno accentu vel pluribus. id est quando aliquid potest proferri vt dicitio vel vt oratio. et ille modus comprehenditur sub primo posito a philosopho in hoc exemplo. metuo longas. Exemplum aliud extra textum est quod ponit petrus hispanus. Tu es qui es sed quies est requies. ergo tu es requies. ibi quies potest esse dicitio vel oratio. et fm hoc sunt propositiones vere vel false. Aliud est Quicquid que prestat alteri dat alteri. vnus lapis prestat alteri. ergo dat alteri. non sequitur propter hoc quia prestat potest esse dicitio vel oratio. Tertium est Quicquid fecit te us inuice fecit inuoluntarie. teus fecit vinum in vite. ergo fecit inuoluntarie. Conclusio etiam est falsa. propter dupliciter premissarum proueniens ex hoc quod aliquid proferri potest vt dicitio vel oratio. Secundus modus prouenit ex hoc quod eadem dicitio potest mutari et accentu acuto in grauem. et contra. et ille comprehenditur sub secundo modo hic posito. Tertius modus sumitur penes hoc quod dicitio variatur fm tempus. id est potest pronunciarī tanquam habens vnum tempus. vel duo tempora. sicut patet in isto paralogismo. bonum est iustus viros pendere. sed pendere est penam pati. ergo bonum est iustos viros penam pati. Quartus modus est fm quod dicitio pronunciat cum aspiratione vel sine aspiratione. vt omnis ara est in templo. stabulum porcorum est bara. ergo est in templo. Et istud dicit Albertus non esse inconueniens quod penes tempus et spiritus sumantur modi. quia sic antiqui certi formauerunt paralogismos. Aliter vero dicit quod tempus non facit fallaciam accentus. quia illa peccat penes multiplex potentiale quod est dicitio eadem secundum substantiam et modum proferendi diuersa significans. sed syllaba dictionis variata fm tempus dicitio retinet eandem materiam et eandem formam quantum ad prolationem. Et ideo sensum non variat. nec facit multipliciter potentialem. vt si dicatur caput prima longa. vel prima breuis. vel si aliquid variat hoc est equiuocatio et non accentus. Quando autem dicit albertus. quod non variatur dicitio secundum modum proferendi penes diuersitatem temporis. debet intelligi quod non percipitur in prosa et oratione a lege metri soluta. talis diuersitas nisi fuerit variatio secundum coniugationem sicut in his infinitiuis pendere et pendere. Similiter spiritus non diuersificat dictionem secundum materiam aut modum proferendi. sicut si dicatur. Amo et hamo. nulla percipitur in modo proferendi diuersitas. Et ergo si causat fallaciam illa erit equiuocationis. Verum tamen est quod si capiamus modum proferendi pro quacumque diuersitate. que vel est secundum accentum vel tempus in metro vel prosa. tunc dictiones tales dicuntur diuersae secundum modum proferendi. et penes eas fit ista fallacia. Modus tamen ille qui est penes aspirationem vel non aspirationem potest reduci ad illum qui sumitur penes diuersitatem temporis. quia quacumque dicitio variatur penes aspirationem. etiam mutatur in prolatione et corruptione syllabarum. sicut patet in his dictionibus ara et bara. amo et hamo. Conclusio sequitur ex premisis quo ad primam partem. Quo ad

secundam vero partem scilicet quod sic fallacia distincta ab alijs. Pater. quia est idoneitas recipiendi proueniens ex materiali unitate dictionis secundum plures accentus plura significat. et hoc modo accentiue. Passiue vero accepta est receptio proueniens ex eo quod aliquis propter unitatem materialem dictionis credit dictionem habere vnum significatum que tamen sub diuersis accentibus habet diuersa. Et causa apparentie est unitas materialis dictionis. Et causa non existentie est diuersitas accentuum. ad quam sequitur diuersitas significatorum. Et quia causa apparentie eius distincta est ab alijs causis aliarum fallaciarum. ergo est etiam ab alijs distincta.

Ad obiecta in oppositum

Ad primum est dicendum. Quod accentus accipitur dupliciter. Vno modo absolute vt est accidens dictionis et sic grammaticus se de eo intronitit. Alio modo in quantum variat veritatem et falsitatem propositionum in quibus ponuntur dictiones que possunt diuersimode proferri. et sic est logice considerationis. Ad secundum est dicendum. Quis accentus in genere et sub suis differentijs specialibus que sunt graue acutum et circumflexum faciat ad discretionem significationis in dictione. et non recipiat peritum. tamen in quantum dicitio fm diuersos accentus habet diuersa significata. quod latet imperitum est principium receptionis. et hoc per causam apparentie que est unitas materialis eiusdem dictionis que pronunciat sub diuersis accentibus. Ad tertium est dicendum. quod est fallacia in dictione. Ad imputationem vero dicendum. quod non fit in scripturis nisi in quantum repugnant dictiones. que fm diuersos accentus diuersa significant. Ad quartum respondet albertus. quod non eodem modo proueniunt ille fallacie ex diuersa pronuntiatione. Quia fallacia compositionis et diuisionis prouenit ex hoc quod dictiones diuise proferunt coniuncte. vel econuerso. compositae proferunt diuise. Sed in accentu due proferuntur vt vna. vel vna vt due. In pronuntiatione vero semper manent distincte siue compositae siue diuise proferuntur.

Circa textum expositum sunt duobus

Primum est. Circa primum modum fallacie. Accentus quot modis potest exponi exemplum textus quod dicitur. Metuo longas pereunte noctes o lydia tormis. Solutio duobus modis. Primo sic. Lydia tu tormis longas noctes me tuo supple amico pereunte. et illa est sententia poete. Oratio. o da. xx. ex qua sumptum est exemplum. Et est metrum supplemicum quod continet caudam versus heraci. que est lydia tormis. Secundo potest exponi vt metuo sit vna deo. et sic est sensus. ego metuo. id est timeo quod tu lydia tormis longas noctes me supple pereunte. Et quod metuo potest pronuntiarī vt deo vel ordo. ergo committitur fallacia accentus. Est autem sumptum istud ex vobis dañe ab horatio non per aristotem. quod precessit eius tpe multo. sed per translatorē librorum. scilicet boetium quod forte expositum a philo non erat pueris nre lingue. quod deo quod huiusmodi lingua accentum grauem vel acutum traducta in aliam linguam non habet eundem. Et eodem modo dicitur de scdo exemplo quod sumptum est ex quinto enides virgilio. Alij forte dicerent quod horatio et virgilius post aristotem fuerunt sumptum est ab aristotele quia sumptum est. pbabilius.

Secundum dubium est An

fallacia accentus ut dicitur phis in primo modo et magis recipit in scripto vel in voce Solutio sic quo ad aliquos paralogismos qui sunt penes diversitatem temporis et accentus hoc quo ad illos qui sunt penes diversitatem spiritus hoc est penes aspirationem vel non aspirationem magis recipiunt in voce quam in scripto ubi melius potest notari an dicitio sit aspirata vel non ut supra dictum fuit

Tertium dubium est. Quare

penes diversitatem numeri et casus magis sit fallacia amphibologie vel equivocationis quam accentus Solutio Alberti Quia in equivocatione et amphibologia dicitio debet manere eadem secundum substantiam et modum preferendi et hoc non eadem manet dicitio sub diversis casibus et numeris sed in accentu debet tamen esse eadem secundum substantiam et non secundum modum preferendi ideo non causat fallatiam accentus

Quartum dubium est.

Utrum in una oratione possit diverse coincidere fallacie Solutio Alberti sic tamen multipliciter unum non est causa multipliciter alterius Et istud primum patet in compositione divisione et amphibologia que possunt in eandem coincidere orationem sed tunc habent ordinem ad se invicem Quia per prius accidit in oratione compositio et divisio et postea amphibologia ut in hoc sophismate Nunc quod est verum sciri a te est verum hoc enim est multiplex secundum compositionem et divisionem et est divisa secundum quod discontinua est prolatio inter hec duo a te scis et omne quod est verum sub hoc sensu omne quod est verum et ibi est pausa et postea inferatur illud residuum a te sciri est verum et sic est falsa Composita est autem secundum quod est continua prolatio unius cum altero sic Omne quod est verum sciri a te est verum et sic est vera et sic posteriori accedit multipliciter secundum amphibologiam eo quod hoc nomen omne potest constructi cum hoc verbo sciri et sic est falsa et est sensus omne illud quod est verum sciri a te Eodem modo est de equivocatione et accentu quod coincidunt in unam orationem non tamen modus fallendi unius est sed ordinem habent ita quod prius est in tali oratione accentus et postea per distinctionem accidit equivocatio sicut in vice accentu diverso habet pronuntiarum secundum quod est adverbium et secundum quod est due dictiones et secundum quod est nomen scilicet declinationis Tunc ibi

Que autem secundum figuram dictionis vel locutionis accidunt quando non idem similiter interpretatur

Hic phis dicitur determinat de fallacia figure dictionis que peccat penes multiplex phantasticum quod minima habet multipliciter rationes Et tria facit Primo ostendit quomodo habet fieri hec fallacia Secundo probat modos et Tertio epilogat circa determinata Secundum ibi (et masculinum femininum Tertium ibi) Ergo secundum dictionem redargutiones Quantum ad primum dicitur quod ista fallacia generaliter habet fieri quando non idem similiter interpretatur id est quando non existens idem creditur esse idem propter aliquam similitudinem

Ut masculinum femininum vel femininum

masculinum vel quod inter hec est alterum horum vel rursus quantum quale vel quale quantum vel faciens patiens vel dispositum facere et alia ut determinatum prius est Est enim quod non est eorum que sunt facere vel eorum que sunt facere quidem dictione significare ut vigere Similiter figure dictionis dicitur ei quod est secare vel edificare quis hoc quale quid et affectum quod dammodo indicat illud vero facere quidem eodem autem modo et in alijs

Hic phis per ordinem tangit tres modos Primum modus est quando aliquid non idem in significato prope similem vocis interpretationem significari cum alio interpretatur Et hoc fit primo in generibus formam nature et essentie significantibus ut si interpretetur masculinum esse femininum vel femininum esse masculinum propter similitudinem terminationis ut musa et cathelma quia ibi propter similitudinem terminationis creditur quod cathelma sit femini generis sicut musa et tamen non est quia nomen proprium fuit cuiusdam nobilis romani Etiam committitur hec fallacia quando genus seculi quod est inter hec seculi neutrum interpretatur ut aliter duo eorum precedentium ut scannus et rominus scanna et dia Quo ad istum modum sic possunt formari paralogismi Quemcumque diligis est amicus tuus puellam diligis ergo puella est amicus tuus vel sic Omnis substantia est alba fortes est substantia ergo fortes est alba Hic sic Omne animal est album plato est animal ergo plato est album Secundus modus qui quatuor interpretatur quale vel econtra quale quantum vel quando faciens interpretatur patiens vel econtra dispositum ut passio interpretatur faciens Et generaliter istud contingit quando res unius predicamenti sumitur sub re alterius predicamenti sicut predicamenta superius determinata sunt Et de isto modo non ponit philosophus exempla sicut nec de primo potest tamen secundum hunc modum sic paralogizari Quantumcumque emisisti comedisti sed crudum emisisti ergo crudum comedisti ibi mutatur quantum in quale quia quantum cumque distribuit per modum quanti sub quo subsumitur crudum quod significat per modum qualis sed si sic assumeretur quale cumque emisisti comedisti tunc bene sequitur conclusio vel si subsumeretur bipedale emisisti ergo comedisti iterum est bonum argumentum Et ita dicendum est de singulis alijs generibus Tertius modus est quod similitudine dictionis cum dictione in terminatione propter quod inferitur similitudo in modo significandi vel econtra quia contingit id quod non est facere id est non est in genere actionis sue factionis significare dictione hoc est figura vel similitudine terminationis in dictione vel lud hoc est similiter quasi esset de numero eorum que sunt facere id est que sunt in genere factionis Et huius potest phis exemplum ut vigere in genere secundum figuram dictionis in terminatione similiter dicitur ei quod est secare vel edificare et propter hoc videtur alicui imperito quod sit eiusdem generis predicamenti sicut secare vel edificare quis non sit ita Quia hoc scilicet vigere quale quiddam

10 11 phis tangit 63 modus

1139

1139

BB iii

et affectum quodam modo fm actum vite r passionem iudicat siue dicit illud vero scz fecare simpliciter facere et non quale-vel affectu passionis fm aliquem actum significat. Et eodem modo est in alijs- quando ppter similitudinem terminationis vocalis fit p mutatione generis in genus vel in species predicamenti

Ergo fm dictionem redargutiones ex his locis sunt

Hic epilogat pbilosofus dicens q redargutiones r receptiones que fiut r sunt fm dictione sumuntur ex locis qui iam dicti sunt

Circa textum sunt dubia

Primum est quid est figura dictionis. Solutio Egidij tertonia est terminatio dictionis per quam vna dictio potest alteri assimilari. Et hec similis terminatio potest esse in voce vel in modo significandi. vel i si gnificato. r fm hoc sumuntur tres modi. Fallacia vero figure dictionis. si accipiatur active est idoneitas recipiendi proueniens ex eo q aliqua dictio similis alteri videtur habere eundem modum significandi cum ea cuius tamen non habeat vt rigere cum eo quod est secare. Si vero capiatur passive tunc est receptio proueniens ex hoc q aliqua dictio similis alteri dictioni videatur habere eundem modum significandi cum tamen non habeat. Causa vero apparentie in hac fallacia est similitudo figure dictionis. Causa vero non existentie est q non idem in significatione vt idem interpretamur in dictione. ppter terminationis similitudinem. Et sic ista fallacia vt inquit albertus duas differentias habet ab alijs fallacijs in dictione. Prima est quia in alijs fallacijs illud quod est idem fm voces interpretamur vt idem fm rem. Secunda differentia est quia in alijs fallacijs in dictione significatur aliquid quod non creditur significari. in ista autem creditur aliquid significari ppter similem figuram vocis qd tamen no significat fm veritates

Secundum dubium est

Quare non ponitur aliqua fallacia figure orationis si cur dictionis cum tamen multiplex actuale causet fallaciam in dictione r oratione r similiter potentiale Solutio Alberti. Quia figura dictionis primo conuenit dictioni quia est in similitudine terminationis q est propria dictioni. sed orationi conuenit solum secundario r ex consequenti ratione dictioni. r ergo vbicumq est similitudo orationis cum oratione ibi est similitudo dictionis cum dictione quod non est in alijs fallacijs penes alia multiplicia peccantibus. Quibus autem similis figura maxime fit penes similitudinem in fine. tamen etiam potest esse in medio. r in principio. Et in tota dictione vt hic cuiuslibet hominis asinus currit. ergo asinus cuiuslibet hominis currit quod potest esse falsum. r hic. Sim oppositorum est eadem disciplina et hic eadem disciplina est oim oppositorum. quarum prima est vera r secunda falsa. quia idem in voce ponitur in alio situ

Tertium dubium est.

An hec fallacia fit in dictione vel extra dictionem

Et videtur pmo q sit extra dictionem. quia omnis fallacia in dictione debet peccare penes aliquid multiplex sed multiplex phantasticum non est multiplex. ergo penes ipm non fit aliqua fallacia in dictione. Secundo Paralogismi qui formantur hic fiunt penes fallacias accidentis. ergo ista no erit distincta a fallacia accidentis r sic erit extra dictionem. Solutio Sic. quia vt tactum fuit habet causam apparentie ex parte vocis que est similitudo dictionis cum dictione. Ad obiecta in oppositum. Ad primum est dicendum. Quis in ista fallacia non fit verum multiplex. sed tm apparetur fit tamen in ea receptio propter similitudinem vnius dictionis cum alia dictione. ppter quam similitudinem in figura dictionis credimus eas eadem esse in significato vel modo significandi. Ad secundum est dicendum q non est inconueniens eundem paralogismum fm diuersas causas apparentie peccare penes diuersas fallacias. si em causa apparentie sumatur ex parte rei absolute. tunc pertinet ad fallacia accidentis. Si aut sumatur ex parte vocis. pertinet ad fallacia figure dictionis.

Quartum dubium est.

Quot sunt modi istius fallacie Solutio Tres sunt fm fratrem Egidium tertonia. Primum modus fm euz est quando ppter unitatem rei significate interpretamur eundem modum significandi. Exemplum est vt Omne animal est album. plato est animal. ergo est album. ibi ppter identitatem rei significate per animal et platonem. interpretamur platonem esse neutri generis. Eodem modo hic. Omnis substantia est alba. fortes est substantia. g est alba. ibi masculinum interpretatur seim. Ad sic. Omnes homines currunt. plato est homo. g plato currunt. ibi ppter conuenientiam platonis r hominis in significato creditur q etiam conueniat in modo significandi. Et sic isto modo fm eundem comprehenditur omnes paralogismi qui fiut fm variationem suppositiois simplicis in psonalem vel econtra. vt hic homo est species. fortes est homo. ergo fortes est species. quia ibi ppter conuenientiam fortis r hominis inter se inferit consequentia eorum in tertio in quo differunt. Ad hunc etiam modum reducitur receptio causata ex hoc q arguitur a pluribus determinatis ad vnam determinatam. sic arguendo. animal est fortes. animal est plato r sic r alijs ergo animal est omnis homo. ibi arguitur a termino supponente plures determinate in antecedente ad eundem supponentem semel determinate in consequente quod est inconueniens. Hic sic est q qlibet illarum determinatarum posset inferre se sola dno. tunc em no est inconueniens sicut in comentarijs tractat. r opponit dcm est. Dns albertus r melius videt assigne paralogismos pmi moi isti falle dicens q paralogismi pmi moi bui fallacie pueniut ex hoc q ppter similitudinem final terminationis duo noia videntur eundem gnis gramatical. vt dicitur r dno. eo q abo terminantur in us. ia em pariut phantasia seu faciut in auribus. im periti ignorantis dras gnm. q sicut dno e masculini generis. ita vt. Et penes istu modu pt duplr argui. vno expmendo cam apparentie vt dno e masculini g. g vt. Kathelia e sci gnis. g kathelina. q sicut terminat. Alio modo pnt formari paralogismi no expmendo si ex similitudine dco. nu harededo. vt si sic arguatur. quecuq substantia coloratur albedine est alba. kathelina coloratur albedine

Secundus liber

ergo est alba Secundus modus scdm Egidium est quando propter unitate modi significandi aliquor...

admodum patebit in paralogismo ponendo inferius in tercio modo speciali qui est sumptus per subdivisio...

De Appellatione... De Appellatione... De Appellatione...

Vertical marginal notes on the left side of the page.

Vertical marginal notes on the right side of the page.

Elenchorz

specialiter fit iste modus secundus fallacie quando prius modus unius predicamenti mutatur in prium modum alterius predicamenti. ut quod mutatur in quale. vel eodem trave quodcumque emisti comedisti. sed crudus emisti. ergo comedisti. non sequitur quia mutatur quod in quale. Quia quodcumque distribuit per modum quod sub quo subsumitur erudum quod significat per modum qualis. si sic assumere qualecumque carnes heri emisti comedisti. tunc bene sequitur conclusio. vel si subsumere bipedale. ergo bipedale comedisti. bonum esset argumentum. Tertio fit mutatio predicamenti quando prius modus unius predicamenti mutatur in aliam speciem eiusdem predicamenti. ut quod in quotum. ut quod scilicet digitus heri habuisti. hodie habes. si heri tecum digitos habuisti. ergo hodie habes. supposito quod unum amisisti. non sequitur conclusio. quia quod scilicet distribuit per modum primum. sed tecum est in genere discreti. Et similiter est hic. Quando cumque fuisti parisi. fuisti homo. bis fuisti parisi. ergo bis fuisti homo. non sequitur quia quodcumque dicit tempus sub continuitate. sed bis est in genere numeri. Et eodem modo committitur etiam ista fallacia secundum albertum quando numerus singularis mutatur in numerum pluralem. ut quod quid aliquid scit hoc scit inueniendi vel addiscendo. scilicet ista aliquid scit demonstratis duobus quorum unum sit addiscendo. et aliud inueniendi. ergo ista scit inueniendi vel addiscendo. quod falsum est nec sequitur quia mutatur numerus singularis in pluralem. Tertius modus istius fallacie ut tactum fuit supra. est quando per convenientiam duarum dictionum in modo terminationis credimus convenientiam earum in re significata. Cuius exemplum est in isto verbo vigere et secare. que similiter terminantur. si secare est agere. ergo vigere non sequitur ut supra dictum est. Petrus hispanus vero ponit tertium modum ex diversa suppositione termini. quod modus supius clausus est sub primo. non quasi suppositio diversa sit precise causa. sed quia quedam specialis mutatio suppositionis ut simplicis in personalem dicendo homo est species. ergo hic homo est species. Etiam committitur quando arguitur enthymematice a termino stante eiusdem signi. ut omnis homo est animal. ergo animal est omnis homo dicitur respectu eiusdem signi. quia hic non est fallacia. Omnis homo est animal. ergo animal est homo. et tamen ibi arguitur a termino stante confusa tamen ad eundem stantem determinate. prout omnia ista diffusius inuenies in commentariis in sextum tractatum huius libri correspondentem editis.

Quoniam autem qui extra dictionem sunt paralogismorum species sunt septem. Una quidem secundum accidens. Secunda autem in eo quod simpliciter vel non simpliciter. sed quo. aut ubi. aut quando. aut aliquid dicitur. Tertia autem secundum elenchi ignorantiam. Quarta vero secundum consequens. Quinta autem secundum quod in principio est sumere. Sexta quod non causa est. ut causa ponere. Septima vero secundum plures interrogatōes ut unam facere.

Illud est tertium et finale capitulum huius tractatus in quo philosophus determinat de fallacijs extra

dictionem. Et primo enumerat eas. Secundo prosequitur in speciali de qualibet earum determinando ibi (Ergo secundum accidens) Circa primum philosophus dicit quod septem sunt species fallacie extra dictionem. Prima est fallacia accidentis. Secunda scilicet quid ad simpliciter. Tertia ignorantia elenchi. Quarta fallacia consequentis. Quinta est secundum hoc quod est in principio sumere. Sexta est secundum non causam ut causam. Septima est secundum plures interrogatōes ut unam.

Circa textum expositum mouetur questio. Vtrum septem sunt fallacie extra dictionem. que in imperito respondente causant deceptionem.

Et videtur primo quod non quia fallacia accidentis que enumeratur inter istas septem non est fallacia extra dictionem. igitur non sunt septem. Antecedens probat. quia omnis fallacia extra dictionem rebet reficere a vero elencho. sed sic non est de fallacia accidentis. Minor probatur quia ibi est bona forma syllogismi et probabilitas premissarum. Secundo sic. Pars non distinguit a toto. sed fallacia consequentis est pars fallacie accidentis. ut postea patebit in textu igitur non sunt distincte. Tertio Tot modis dicitur unum oppositorum quot modis reliquum. sed sunt tamen sex in dictione. ergo erunt tamen sex extra dictionem. Pro veritate est sententia philosophi. Et ponit iste discursus.

Maiores fallacie extra dictionem distinguuntur ab his que sunt in dictione. penes causam apparente quibus eadem in genere sit causa defectus utrarumque. Minor. Sicut sex sunt deceptionis motiua in voce significatiua. ita sunt septem in re per vocem significatiua. que rationabiliter sequuntur precedentia. Conclusio. Igitur septem sunt fallacie extra dictionem que in imperito respondente causant deceptionem.

Maiores quo ad primam partem patet ex dictis superius ubi distincti fuerunt duo modi arguendi philosophice in genere. Secunda pars patet. Quia causa defectus in utrisque sumitur ex parte rei. Minor quo ad primam partem patet superius inductiue in singulis fallacijs. Quo ad secundam partem patet. quia huiusmodi motiua. vel surgunt ex hoc quod unum apparet multa. vel plura unum. vel unum. unum. Si primum sic est petitio principij in qua antecedens et consequens cum sint unum. videntur esse plura et altera. Si secundum hoc est dupliciter vel respectu veri. et sic est fallacia secundum plures interrogatōnes ut unam. vel respectu impossibilis et falsi. et sic est non causa ut causa. ubi hypothesis necessaria et non necessaria proponitur ut plura unius potentie redargutiue. Si tertium hoc est dupliciter. aut in interpretando. aut in consequendo. Si primum hoc iterum est dupliciter. aut unum per accidens interpretatur unum per se. et sic est fallacia

modus
illud quod non potest in hunc modum
supra hoc 3. modus
Mores superius in hoc stant quod male
in hunc modum ut a quodam modo
quod cum de y non potest in hunc modum
in hunc modum in hunc modum
quod non potest in hunc modum
quod non potest in hunc modum
quod non potest in hunc modum
quod non potest in hunc modum
quod non potest in hunc modum
quod non potest in hunc modum

Primus liber

accidit aut unum fm quid interpretatur unū simpliciter
 et sic est fallacia a dicto fm qd ad dictū simplr Si scdm
 respectu veri ostendendi et sic est fallacia consequentis
 vel respectu falsi et impossibilis redarguēdr sic est igno-
 rantia elenchi. Ex quibus patet veritas illius quod
 dicit Albertus primo elenchorum. Quod in fallacijs ex-
 tra dictionem nō est aliquid unum uniuoce picipatum
 ab omnibus penes cuius diuersam picipationem posset fi-
 eri terminatio numeri fallacijs extra dictionem. sic est
 unū cōmune qd est identitas sermonis in pte vel in to-
 que diuersimode picipata reterminat numerū fallaci-
 arum in dictione. et hoc ideo qd hoc qd est causa apparentie
 in fallacijs extra dictōes nō est uniuocū. s. vnitas rei fm
 vnā ptem est causa apparentie Et diuersitas rei fm aliā
 ptem est causa nō exiētie penes ergo bndi vnitatem Al-
 bertus p̄r sic sumit numerū fallacijs extra dictionem
 fm qd tria sūt que faciunt vnitatez siue identitatez. Aut
 enī est vnitas lb̄ie que dicitur identitas. Aut qualitatē
 que dicitur similitudo. Aut q̄ritatis que dicitur equa-
 litas. Si p̄s vnitatez qualitatez que dicitur similitudo b̄
 erit alio duoz mōz. Aut enī erit similitudo in significa-
 to. eo qd p̄mūcat in aliquo significato. et tūc nō est falla-
 cia fm nō cām et cām. qz in illa p̄pō que non est causa
 p̄lonis apparet causa. qz p̄uenit cū p̄pōne in significa-
 to termini alicuius puta lb̄ci vel p̄dicati fm duos mo-
 dos eius. Si at sit similitudo fm mōm significādi. sic
 est fallacia fm plures interrogatōnes vt vnā. Quia in
 illa p̄pō plures apparet esse vnā. qz cōmūcat euz vnā in
 mō significādi eo qd interrogatō facta ex affirmatōe et
 negatōe p̄prie est vnā. vt b̄ est ne b̄ hō aial vel nō. et id qd
 p̄ponit due interrogatōes diuersē p̄ mōm significādi siles
 putatur interrogatō vnā esse negatō alcius. et sicut vnā in-
 terogatō p̄posita ex affirmatōe et negatōe. Si vero fiat
 apparentia p̄s vnitatez rei q̄ est eq̄litas. sic vnitas est cau-
 sa apparentie in fallacia p̄tōis p̄ncipij. ibi enī p̄uertibi-
 litas medij cū alio extremoz facit apparere qd medij
 cū extremis ordinat. sicut notū faciat p̄gnoscere p̄dōes
 cū tū sit min⁹ notū vel eq̄ ignotū. Si at fiat p̄s identita-
 tem tūc nō p̄t esse causa apparentie idem ḡne. s. p̄. et nu-
 mero. quia quādo apparet aliqua istarū identitatū esse
 causa apparentie tunc est fallacia accidit et nō alia. et id
 sic diuidendum est idem. qd. Aut est idem accidit ad lb̄-
 iectum. Aut accidit ad p̄ns. Aut absoluti et simplr dicti
 ad eādē dictionem cū terminatōe. Primo est accidit
 Secūdo fallacia p̄ntis. Tertio p̄tingit ad huc duob⁹ mo-
 dis. Qz aut est terminatō que infert dictū simplr. et b̄
 terminatō p̄pria. Aut que nō infert. Si vnitas sic abso-
 luti et terminati sit causa apparentie tūc est ignorantia
 elenchi. identitas enī talis sic absolute dicti. et termina-
 ti facit apparere qd quicqd stat euz vno posset stare cum
 alio. vt si sic arguatur. Celum mouet circulariter. et nō
 mouetur recte. ergo mouetur et nō mouet. vtrūqz an-
 cedentiū est absolute verū. nō tū oz qd quicqd stat euz vno
 in veritate. sicut cum alio. stat enī in v̄itate euz hoc qd est
 nō moueri recte. celum nō moueri. qd repugnat alteri
 aīti. s. celū mouet circulariter. qd licet est cū termina-
 tōne. dictū infert tū suū absolute. vt mouetur circula-
 riter. ergo mouetur. Identitas aut terminatōnis nō in-
 ferentis suū absolute. vel sine terminatōne dictum. est

causa apparentie in fallacia fm quid ad simplr. qz illa
 identitas apparere facit. qd te q̄cūqz dicitur fm quid qd
 etiam dicatur absolute seu simplr. Conclusio sequit
 ex p̄missis. Et p̄t amplius sic ostendi. Quia sicut in mi-
 noze sumptus est numerus penes causam a p̄parentie
 ita p̄t hic sumi penes causam defectus siue non exiētie q̄
 est diuersitas per quā reficit a syllo et elencho. Si enī
 defectus ille sit ex pte materiē tunc est fallacia fm plures
 interrogatōnes vt vnā. quia in illa accipitur p̄positō
 plures cū in syllo et elencho p̄positio sit simpliciter ac-
 cipienda. Si autem reficiat ex parte forme. hoc erit du-
 pliciter. Aut enim reficit ab elencho. Aut a syllogismo.
 Si ab elencho. tunc est ignorantia elenchi que infert
 ex veris verum. sicut syllogismus. sed non infert contra-
 dictionem. quod pertinet ad rationem elenchi. Si vero
 reficit a syllogismo. hoc erit dupl. Quia vel reficit a syl-
 logismo per impossibile. vel a syllogismo ostensiuo. Si
 ab eo qui est per impossibile. tunc est non causa vt causa
 quia in causa vt causa non vere interimitur hypotesis
 Quis interrimi videatur. Si vero reficit ab ostensiuo b̄
 contingit tripliciter. Quia vel medium est penitus idēz
 alteri extremoz. vel penitus diuersum. vel partim diuer-
 sum. Si penitus idēz. tunc est petitio p̄ncipij. Si pe-
 nitum diuersum. tunc nulla est causa apparentie. nec vl-
 la fallacia. Si partim idēz et partim differēs. tūc iden-
 titas quam habet cum extremo. vel est essentialis. vel ac-
 cidentalis. Dicuntur autem essentialiter eadem siue lb̄-
 iecto quorum vnum de altero predicatur. vt albus ten-
 tem est albus. Si medium habet cum extremo identi-
 tatem essentialē. ita qd vnum de altero predicatur. hoc
 contingit tripliciter. Quia mediuz erit. aut antecedēs
 ad conclusionem. aut consequens. siue illatus ex conclu-
 sione. Si est antecedens. aut erit argumentuz affirma-
 tiuum. et sic nulla est fallacia. quia antecedens affirma-
 tiuum infert consequens. Aut est negatiu. et sic est falla-
 cia consequentis a destructione antecedentis. Si autē
 est consequens ad id quod infertur ex ipso. tunc aut est
 argumentum negatiuum. et sic nulla est fallacia. Aut
 affirmatiu. et sic est fallacia consequentis fm aliu modū
 dum scz a positione consequentis. Si autem identitas
 medij cum extremo sit accidentalis. Aut illa identitas
 p̄uenit ex reterminatione addita. et sic est fallacia a di-
 cto fm quid ad dictum simplr. Aut p̄uenit ex mutua
 comparatione extremorum adinuicem. et ad tertium. et
 sic est fallacia accidentis. In qua medium cum vno ex-
 tremorum non habet nisi accidentalem identitatem.
 Secundo p̄uenit ex comparatione medij ad extrema.
 secundum qd medium comparatum vni extremorum
 accidit alteri. Alphorabius vero vt dicit Alber-
 tus. Leuius innuit numerum istarum fallaciarum ex-
 tra dictionem sic. Quia omnis fallacia. aut peccat. con-
 tra syllogismum. vel elenchum. et hoc. vel in materia
 vel in forma. In materia. sic est scdm plures interro-
 gationes vt vnā. Si in forma. hoc est dupliciter
 vel in ordine propositionum. vel terminorum. Primo
 modo. aut p̄positio est causa conclusionis. et sic est fm
 non causam vt causam. Aut est principium probatiuū
 et sic est petitio principij. Si autem est peccatū in ordine
 terminoz. est fallacia accidit. Si at nō peccat p̄tra forz
 syllogisticā. tunc oz qd peccet p̄tra ipsam simplicē p̄ns

Ille fle distinguat q̄ hnt diūſas appaſſe cauſas? ſi iſta ſla et figure dnt
om̄s hnt diūſas appaſſe cauſas: q̄. Minor probatur ſir q̄

Elenchor

ſc̄dm q̄ ſequitur vnum ex alio Et hoc eſt cōtra cōſequē
tiam ipſam ſc̄dm q̄ vnum ſequitur ex altero et hoc eſt
aut contra id q̄ vnum p̄fecte ſeq̄tur ex alio et ſic eſt fal
latia p̄ntis aut ſm q̄ inferens imp̄fecte infert p̄ntis et ſic
eſt fallatia ſm quid ad ſimplr. Si autem peccat contra
elenchum tunc eſt ignorantia elenchi et hoc acceptō vt
d̄: albtus plana eſt et vera Buridanus v̄o aliam dat
cauſaz n̄teri dicēs q̄ ois falla v̄l peccat in p̄batōe et ſic
eſt petitio principij. Vel in conſequentia ſiue illatione
et hoc dupliciter vel eſt illa conſequentia ad ſimilitudi
nem ſyllogiſmi vel non. Et ſi ſic tunc eſt vel ad ſimilitu
dinem ſyllogiſmi oſtenſiur et ſic eſt fallatia accidentis.
Vel ad ſimilitudinez ſyllogiſmi ad impoſſibile et ſic eſt
ſm non cauſam vt cauſam. Et ſi non ſit conſequentia ad
ſimilitudinem ſyllogiſmi tunc vel ſit ſm habitudinem
apparentem termini ad em̄nū vt ſm q̄d ad ſimplr vel p̄po
ſitionis ad p̄poſitionem vt ſm plures interrogaciones
vt vnam vel cōſequentie ad conſequentiam vt fallatia
accidentis. Sane t̄omas vero dicit has ſeptem falla
tias rebere accipi ſm generales conditiones entis. naz
ens aliquid eſt per ſe et aliquid per accidens et ſic hoc ac
cipitur fallatia accidentis. Diuiditur etiam in perfectū
et in imp̄fectū et ſm hoc accipitur fallatia ſm quid ad
ſimpliciter penes opoſitum et non opoſitum fallatia
ignorantie elenchi penes idem et diuerſum fallatia peti
tionis p̄ncipij. Penes p̄ntis et poſterius fallatia conſe
quentis accipitur penes cauſam et cauſatū ſm non cau
ſam accipit et cauſam ſm vnum vero et multa fallatia
ſm plures in terrogaciones vt vnam. Quia aut̄ precedit
conueniēter fallatie in dictione eas que ſunt extra dic
tionem p̄bat ſm albertū. Quia et ſi ſimplr et quo ad in
ſituentem res ſit prior voce tamē in diſputatione que
eſt diuerſa putatio inter duo ſermo eſt prior et ita moti
ua in dictione p̄cedunt motiua extra dēōm

Ad obiecta in opoſitum. Ad

primum eſt dōm. Quia v̄tq̄ palogifmi fallatie iſtius pec
cant penes v̄tū elenchum ſm q̄ eſt illatiū q̄ medium
non tenet eodē mō ſi p̄patū ad extrema eſt alter et alter.
Et ſic in om̄ib̄ ill̄ palogifmiſ vt poſtea videbit̄ ſunt q̄
tuor termini ergo contra illatōem peccat. Ad ſc̄dm ē
dōm q̄ h̄ p̄ntis ſit p̄s material̄ accit̄is eo q̄ in oib̄ mo
dis falle p̄ntis et palogifmiſ eiſdē repit̄ etiā falla ac
cidētis ſm aliqua cām appaſſe et nō ē tū nō eſt pars
formal̄ et ſbi qua a? ſi ab ea formaliter diſtinguit̄ p̄ diſti
ctam cauſam appaſſe. Ad tertium eſt dōm q̄ non
valet cōſequentia q̄ plures cauſas appaſſe vt patuit
in cōcluſione repiunt̄ ex pte rei et ex pte dēōnis. Et ad
probationē eſt dicendū q̄ iſte fallatie extra dēōm et in
dictione nō ſunt formalr opoſite ſed diſparat̄ et oppo
nuntur ſolum virtualiter q̄tū ad ſuos modos ḡnales.

Ergo ſm accidens quidem palogifmi
ſunt quando ſimiliter aſſignatum fuerit cui
libet rei ſubiecte et accidenti in eſſe. Nam quo
niam eidem multa accidunt non neceſſe eſt
omnibus predicatis et de quo predicatur
hec omnia in eſſe. Nam omnia ſic erunt ea
dem vt ſi choriscus alter eſt ab homine ip̄e

a ſe alter eſt enim homo aut ſi a ſocrate al
ter ſocrates autem homo alterum eſſe ab
homine aiunt conſeſſum eſſe eo q̄ accidit
a quo dicit alterum eſſe hunc eē hoīem

Hic conſequenter philoſophus determinat de fal
latia accidentis. Et tria facit primo oſtendit quomo
do habet fieri ſecundo aſſignat defectus eius tertio po
nit palogifmos. Sc̄dm ibi (Nam quoniā eadē Tertius
ibi vt ſi choriscus. Quo ad p̄ntis dicit p̄ntis q̄ ſm fal
latiam accit̄is h̄nt palogifmi q̄tū ad cauſaz appaſſe
q̄ in ſylmo dialectico aliquid ſit̄ credimus in eſſe acci
ti id eſt in oī extremat̄ q̄d aſſignatū eſt in eſſe rei ſubi
iecte id eſt medio hoc autē nō eſt necē ex quo multa con
ueniunt alicui ſm ſe ſumpto que nō cōueniūt ſibi ſump
to ſub aliquo alio p̄dicato. Quia alias om̄ia eſſent eadē
Et ponit p̄ntis in textu duo exempla. Primum eſt chorif
cus eſt alter ab homine et ip̄e eſt homo ergo eſt alter a
ſe ip̄o. Sc̄dm chorifcus eſt alter a ſorte et ſortes eſt hō
ergo chorifcus eſt alter ab homine. Ergo q̄ h̄ p̄ntis
ſortis eſt hō q̄ ſortis eſt hō ſortis eſt hō ſortis eſt hō

Circa textum expoſitū ſūt dubia.

Primum eſt que eſt d̄na inter fallatiam accit̄is et
figure dēōnis cum in om̄i palogifmo fallatie figure dic
tōis inueniatur etiam fallatia accit̄is. Solo Alter
ti fallatia figure dēōnis ſm v̄torem opionem cōſiſtit
in ſimili terminatione dictionis p̄mo et orōnis p̄nter
p̄ter quā ſimilem em̄nāōnem putatur eſſe ſimile ſig
nificatum in ſimiliter terminatis explicite vel implicite
Appaſſe autem et defectus ſit ex diuerſitate ſigni
ficationis in ſimiliter terminatis vel prolatis. Sc̄dm
tamen quorundam opionem ſignum in modo ſigni
ficandi applicando ſe ſignato habet ſe p̄ modum figu
re et ambit et continet totum ſignificatum ſicut figu
ra ambit vel continet figuratum et ſc̄dm hoc dicit̄
tur figura dictionis metaphoſice a figura que eſt termi
natio quanti vt inquit albertus. Et hoc modo illius
ſigni ſiue figure duplex eſt comparatio. Quia poteſt ac
cipi comparatio ſigni ad v̄ntem ſigno. Et poteſt acci
pi comparatio ſigni ad ſignatum. Et ſi primo modo cō
parationis accipitur tunc identitas ſatiens apparen
tiam crit in dictione et ſic crit fallatia figure dictionis
Quia fallatia in dictione eſt que habet cauſam appa
rentie in dictione et cauſam non exiſtentie in ipſa rei di
uerſitate. Si v̄o accipitur ſimilitudo et identitas ex
p̄te ſignati tunc identitas rei crit cauſa appaſſe quia
medium ex parte idem eſt alteri extremo et propter hoc
creditur extremum idem rei ſubiecte cum hoc non ſit
verum et ſic hoc modo eſt fallatia accidentis

Secundum dubiū eſt.

Quid in hac fallatia vocatur res ſubiecta quid attrib
tum quid accidens. Ad quod reſpondet Albertus q̄
ſubiectum ſiue res ſubiecta eſt medium quod ſc̄dm diſ
poſitionem prime figure ſubycatur in maiori p̄poſitio
ne. Attributum vero quod aſſignatur rei ſubiecte et
eius accidenti in eſſe eſt predicatum maioris p̄poſiti
onis quod eſt maior̄ extremat̄ vt hic homo eſt ſp̄ci
es ſortes eſt homo ergo ſortes eſt ſp̄s accit̄is homis eſt

fortes. Accidens vero quod assignatur siue concludi / tur inesse rei subiecte et accidenti est species que concluditur de sorte per hoc quod fortis est homo. Et ex istis patet quod in fallacia accidentis est duplex accidens quod omnes modos eius. Unum est quod est accidens rei subiecte et hoc vocatur extraneum. Et aliud est quod assignatur rei subiecte et eius accidenti inesse et concluditur in conclusione de accidente et illud vocatur quod non est necessarium in consequendo siue quod non est necessarium minori extremitati inesse in comparatione ad tertium. Exemplum est ut cum dicimus homo est species fortis est homo ergo fortis est species. Et ut hoc bene intelligatur notat Albertus quod accidens rei subiecte potest dupliciter considerari. Uno modo pro illo quod secundum veritatem est accidens et res subiecta pro substantia illi substante et dante ei occasionem. ut in ea sit et illo modo accipiendo accidens rei subiecte est unum de quibus predicabilibus et de quatuor predicamentis. Et huius est exemplum. ut homo est albus et album est homo. Alio modo consideratur accidens rei subiecte in quantum est res subiecta et hoc modo omne illud appellatur accidens quod est extraneum subiecto. secundum quod stat sub forma talis predicati. ut homo est species. ibi homo non potest stare sub tali predicato nisi accipiatur secundum se non secundum quod stat pro suis partibus subiectiuis. vel ut est in suis partibus subiectiuis et ergo fortis appellatur hoc modo accidens quia est extraneum homini sic stanti et quando infertur ergo fortis est species tunc assignatur idem inesse rei subiecte scilicet homini et eius accidenti scilicet sorti. Et ita patet quod in omni fallacia accidentis duplex est accidens. Unum in essendo quod dicitur rei subiecte inesse et alterum in consequendo quod dicitur inesse accidenti et rei subiecte. Et secundum hoc dicere oportet quod in predicato prime propositionis considerandum est et in subiecto minoris predicatum enim maioris aut est consequens aut antecedens. Aut conuertibile aut per accidens conueniens subiecto. Consequens ut homo est animal et animal est genus ergo homo est genus. Quis enim animal sit substantia hominis tamen per intentionem qua genus est non est substantia hominis sed accidit homini et ergo est fallacia accidentis. Et eodem modo est dicendum si predicatum sit antecedens ut homo est fortis. homo est species ergo fortis est species in quantum enim subiectum stat sub predicato tali multa sibi accidunt que non accidunt ei prout absolute sumitur. Si autem est predicatum conuertibile tunc arguitur sic homo per se est risibilis fortis est homo ergo fortis est per se risibilis. Vel sic Triangulo per se conuenit habere tres angulos equales duobus rectis. isosceles est triangulus ergo isosceles conuenit per se habere tres angulos equales duobus rectis. secundum enim quod triangulus secundum se acceptus est sic substat huic predicato quod est habere tres angulos equales duobus rectis et sic accidit triangulo isosceles. Et ideo quando assignatur isosceles inesse assignatur idem accidenti rei subiecte inesse. Et eodem modo fit etiam assumendo sub medio consequens sic. Triangulo per se accidit id est conuenit habere tres angulos equales duobus rectis. triangulus est figura ergo figure accidit per se habere tres angulos equales duobus rectis et sic fit fallacia accidentis in predicatis essentialibus

accidentalibus antecedentibus vel consequentibus. In accidentalibus vero hoc modo fit. Tu cognoscas choriscum. choriscus est veniens ergo cognoscas venientem secundum dispositionem tertie figure secundum enim quod medium quod est res subiecta est in se accidit ei venientem esse et secundum quod stat sub forma predicati quod est cognoscere iterum accidit ei venientem esse potest enim accidere oppositum. Et ideo quando cognosci concluditur de veniente assignatur idem rei subiecte et accidenti inesse. Idem est hic homo currit. fortis est homo ergo fortis currit. Fortes enim accidit homini indefinite sumpto stat sub forma cursus siue predicati. Et ideo quando sub homine sumitur fortis sumitur accidens et quando concluditur ergo fortis currit assignatur et idem accidenti et rei subiecte inesse. Sed bonus est syllogismus si sic dicitur. Omnis homo currit. fortis est homo ergo fortis currit quia homo secundum quod stat sub forma cursus essentialiter et substantialiter stat pro partibus. Si ergo distribuitur pro partibus tunc fortis vel quidam homo non accidit ei sed substantialiter stat sub eo. Et ideo quod est in medio oportet quod insit parti medij. Alij vero respondent materiam accidentis secundum quod facit fallaciam primam extra dictionem dicunt et in idem redit ut dicit Albertus quod accidens non est illud quod ex opposito diuiditur contra substantiam sed est medius quod accidentaliter se habet ad extrema per modum qui dicitur est et tale accidens in premissis syllogismi aliquando subiicitur aliquando predicatur iuxta dispositionem diuersarum figurarum et ergo quis predicati sit inesse quod est accidentis simpliciter non tamen appellatur ista fallacia predicati quia accidens non accipitur hic pro eo quod alij inesse sed pro eo quod ad alio sicut ad extremum accidentaliter et extranee se habet et quod non est necessarium in consequendo. Quare etiam non dicitur fallacia medij quia non est fallacia ex medio sed ex medij ad extremum accidentali habitudine dicta propter hoc rationabiliter fallacia accidentis quasi fallacia accidentaliter habitudinis ad extremum. hec autem accidentaliter habitudo ut quidem dicunt potest considerari in argumento affirmatiuo et negatiuo. Si in argumento affirmatiuo consideretur debet considerari in medio. Quia scilicet medio secundum quod medium idem est alteri extremorum potest inesse oppositum alterius extremi et si sic est tunc est fallacia accidentis. ut hic homo currit. fortis est homo ergo fortis currit. planum enim est quod huic medio quod est homo secundum quod homo est in sorte ut idem potest competere non currere quod est oppositum alterius extremi et ideo est fallacia accidentis. In negatiua vero oratione considerandum est si medio prout est idem cum vno extremorum potest conuenire alterum extremum vel non. Si primum tunc est fallacia accidentis ut homo non currit. fortis est homo ergo fortis non currit. Constat enim quod homini secundum quod est idem sorti potest conuenire currere quod est oppositum ad non currere. Horum autem neutrum est in vero syllogismo. Si enim affirmatiue syllogizetur sic. Homo currit. fortis est homo ergo fortis currit. Idem est non currere. non potest uerum esse. Hec homini potest esse idem minori extremi. Hec fortis si maior supponatur sicut in negatiua non homo currit. fortis est homo ergo fortis non currit. maior extremitas non potest negare medio potest idem esse sorti si prima est vera et ideo quis in omni bono

Handwritten marginal notes in a smaller script, likely a commentary or correction to the main text. The notes are dense and cover several lines on the right side of the page.

sylogismo probetur idem inesse rei subiecte et eius ac-
cidenti non tamen est fallacia ista quia medium ibi ha-
bet se ad extrema per se et non accidentaliter. Ex omni-
bus istis patet quare fallacia accidentis non dicitur
fallacia predicati et medij. Et ex hoc iterum patet quare
non dicitur fallacia subiecti et accidentis eo scilicet quod
non denominatur ab accidente quod opponit subiecto
quod nisi hoc subicitur in p[ro]p[ri]one s[ed] potius de re subiecta sed
dicitur accit[us] ab eo quod est accidentaliter se h[ab]ere medium ad
extremu[m] in comparando mediu[m] ad inferendu[m] bis alterum quod
vtriusq[ue] et accit[us] et medio inesse assignatur

Secundum dubiu[m] est Quid est

fallacia accit[us] Solo ex iam d[omi]nis pat[et] quod est idonei-
tas recipiendi p[ro]ueniens ex p[ar]tiali identitate accit[us] cum
re subiecta p[ro]pter qua[m] credit[ur] quod attributu[m] vni sic eti[am] attri-
buendu[m] alteri quod tamen non oportet p[ro]pter p[ar]tialem d[omi]nam
vnius ad alteru[m]. Si vero passiu[e] capiat tunc est receptio
p[ro]ueniens ex eo quod aliqd significat s[ed] vtriusq[ue] cor[por]u[m] q[ui] sunt
aliquiter et p[ro] accit[us] vniu[er]si. Un[de] semp[er] comittit[ur] ista fallacia
quando p[ro]pter p[ro]uenientia[m] duoru[m] in vno tertio s[ed]m diuer-
sas r[ati]ones credit[ur] p[ro]uenientia cor[por]u[m] inter se et q[ui] vniu[er]si negat
ab alio ea p[ar]te q[ui] differt ab eo sicut a suo accit[us]. Causa
vero apparet[ur] est p[ar]tialis id[en]titas accit[us] cu[m] re subiecta
Sed causa defect[us] est p[ar]tialis diuersitas eoru[m]dem p[ro]pter
qua[m] non oportet quod vni p[ro]uenit[ur] eti[am] conueniat alteri quod cur
vni subiecto multa accidit non oportet o[mn]ia dea[m] de tali p[ro]dica-
tis dici de tali subiecto quod sic omnia essent eadem vt in
textu dictum fuit

Tertium dubium est Vtr[um] ista

fallacia sit distincta a v[er]o syllogismo. Et videtur quod
non quod in omni syllogismo mediu[m] est in p[ar]te idem et in p[ar]te
diuersum ergo in omni syllogismo est fallacia accidentis
E[ss]e sequentia p[ro]p[ri]e ex re finit[ur] de fallacie accit[us] et ex his que
sup[er]ius sunt dicta Solo. Si non tamen peccat hec fal-
lacia vt dicit albert[us] p[ro]p[ri]a syllogismi simpliciter dicitur hoc est syllogis-
mum est syllogis[m]us s[ed] contra syllogis[m]um dialecticu[m] in bitudine to-
pica siue locali p[ro]stitutu[m] et sic eti[am] s[ed]m habitudine[m] sufficit
formare palogis[m]os. Cu[m] eni[m] palogis[m]us accit[us] duo in-
se habeat accit[us] s[ed] quod diuisum subiecto attribuit[ur] et assigna-
tum siue attributu[m] quod subiecto diuisum attributu[m] est in
maiori p[ro]p[ri]one int[er]dit palogis[m]as hec duo p[ro]ficiunt p[ro]du-
cere de eod[em] ideo diuisum p[ro]ponenda sunt in p[re]missis et in
conclusion[e] ne p[ro]iungenda et de q[ui]tate et qualitate p[ro]ponunt
non est curand[um] quo ad modu[m] syllogis[m]i nec etiam de
dispositione terminoru[m] in fallacia completa sed alias figu-
ra et apparet[ur] locali dispositione ad inferendum con-
iunctum quod diuisum est p[ro]positum sicut hic tu es in aere
et aer est in turri ergo tu es in turri quia ibi mediu[m] in
copatione ad extrema diuersimode accipit[ur] quia eide[m]
possunt conuenire diuersa p[ro]dicata s[ed]m diuersas ratio-
nes siue esse que habet sicut homini s[ed]m esse quod habet
in intellectu conuenit quod sit species et s[ed]m esse quod habet
in rerum natura conueniunt accidentia realia et s[ed]m his
comittitur fallacia ista. Ad obiectum respondet
albertus quod in omni syllogismo bono est duplex identi-
tas medij vna est medij coparati ad extrema et illa ad-
mittit aliquam diuersitate[m] quia sic mediu[m] in parte e-
idem extremitati et in parte diuersum. Alia est identi-
tas medij s[ed]m quod ipsum acceptum est s[ed]m substantiam su-

am et s[ed]m quod est bis positum siue iteratum in p[re]missis et
hec identitas non admittit diuersitatem aliquam qui-
mo sicut ponitur in vna s[ed]m eandem significationem de-
bet poni in altera si rebeat bonus et syllogis[m]us in q[ui] e-
habitu[m] localis syllogis[m]i dialectici et contra hac id[en]-
titate[m] medij peccant palogis[m]i istius fallacie. Unde
identitas medij s[ed]m substantiam iterati facit apparet[ur]
am diuersitas autem eiusdem s[ed]m rationem facit defect[us]
tum vt hic homo est species sortis est homo ergo sortis
est species idem mediu[m] s[ed]m substantiam bis positum
siue iteratum est diuisum autem sumptum s[ed]m rationes
est quia in p[ri]ma stat homo s[ed]m se in secunda stat p[ro]-
fuso p[ro]posito in quo est et ita non est eodem modo mediu[m]
diuersum in syllogismo quia ibi sub vna ratione tene-
tur ex quo alias non sequeretur conclusio. Petrus his-
panus addit vnum modum alium dicens quod tunc est fal-
lacia accidentis quando male arguitur a diuisis ad co-
iuncta. Cuius est exemplum vt Joanes est albus et est mona-
chus ergo est albus monachus. Et iste canis est pater
et est tuus ergo est pater tuus. Et istum modum alter-
tus comprehendit sub p[re]iobus. Sed forte diceret[ur] quod
in p[ri]mo exemplo est bona consequentia ergo non est
ista fallacia. Antecedens probatur. Quia omnis illa
consequentia est bona in qua oppositum consequentis
repugnat antecedenti sed sic e[st] hic igitur. Minor proba-
tur quia istud est oppositum p[re]iuentis Joanes non est
albus monachus et hoc repugnat antecedenti quod est
ioh[ann]es est albus et est monachus. Repugnat pater q[ui]a
ad veritatem oppositi requiritur vel quod ioh[ann]es non sit albus
vel quod non sit monachus quod non potest esse verum cu[m]
antecedente. Ad quod dicendum est quod in opposi-
to consequentis albus capitur dupliciter. Vno modo
vt dicit albedinem habitus vel cappe et tunc non repug-
nat antecedenti. Alio modo dicit albedinem corporis
et tunc repugnat. Sed diceret aliquis hoc modo ego ac-
cipio album nulla est fallacia. Ad quod dicendum est
quod non arguitur tunc a diuisis ad coniuncta p[ro]pter
duos defectus. p[ri]mo quia tunc arguitur penes p[re]di-
cata respicietia subiectus ex equo quia vnum non se ha-
bet per modum determinabilis et alterum per modum
determinatis. Sed quod tunc p[ro]ns ioh[ann]es est albus monachus
est p[ro]positio plures sed in consequentia a diuisis ad
coniuncta consequens debet esse enuntiatio vna. Sed
diceret monachus determinatur ibi per albus sicut s[ed]
dictum per adiectiuum nec erit plures quia adiectiuum
et substantiuum faciunt vnum. Solutio. Quis mo-
nachus sit ibi determinabile per album gratia modoru[m]
significandi grammaticali non tamen gratia rei signifi-
cate. Etiam non est ibi albus adiectiuum ad monach[um]
nec debet cum eo construi sicut adiectiuum cum subst[an]-
tiuo quia s[ed]m rem significatam albedo corporis non co-
uenit cappe. Albertus vero dicit quod generaliter quando
ipsi medio coparato vni extremitatum potest conuenire
oppositum alterius extremitatis quibus forte p[ro]p[ri]o sit ve-
ra potest tamen esse falsa et sic conclusio non sequitur
ex p[re]missis et ideo conclusio palogis[m]i accidentis et
fallacia fit tam ex veris q[ui] ex falsis sicut in exemplo p[re]-
tacto. Joanes est albus et est monachus etc.

Tertiu[m] dubiu[m] est.

Quot sunt modi huius fallacie Solutio Alberti

Handwritten marginal notes in the left margin, including phrases like 'Sed non potest aliquid...'

Handwritten marginal note 'figura' with a small drawing of a figure.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page.

duo tm̄ quia duo sunt quibus posset attribui assignati
sive attributum. Quia vel attribuitur accidenti et puta
tur attribui subiecto per accidens subiecti. Aut econuer
so attributum subiecto attribuitur accidenti per subiec
tum. Exemplum primi est. Choricus est alter ab ho
mine. Choricus est homo. ergo est alter a seipso. Dicit ta
men Albertus q̄ hec choriscus est alter a homine suo su
ditio falsa est quia alter notat diuersitatem in termi
no circa quem ponit diuersitatem notat diuersitatem
formalem. et tunc patet q̄ propositio est falsa. Quia autem
ibi sic fallacia accidentis patet. quia accidit chorisco q̄
sic homo ut est alter ab homine. et accidit homini q̄ pre
dicatur re chorisco ut est alter ab eo. Exemplum secundi
est. ut choriscus est alter a socrate. socrates est homo. er
go choriscus est alter ab homine. Nunc enim sophisto
concessum esse choriscum esse alterum ab homine. quia
dicunt hunc id est socratem esse hominem. a quo dicim̄
choriscum esse alterum. inferunt ergo est alter a socra
te. ergo ab homine quod non valet. Considerandum
tamen est q̄ in exemplo quo ad primum modum potest
esse triplex fallacia. scilicet consequentis accidentis. et
figure dictionis. Consequentis quidem inq̄tum ibi ar
guitur a positione consequentis. non enim valet alter
ab homine. ergo alter ab hoc homine. scilicet a seipso.
Accidentis vero ibi est inq̄tum medium ibi variatur.
non enim est idem homo qui est choriscus. et a quo cho
ricus est alter. Figure autem dictionis est ibi. Quia
propter concretionem huius termini homo propter
quam homo trahitur ad predicandum re chorisco. cre
dimus q̄ homo significat hoc aliquid sicut choriscus.
et si hoc verum esset tunc homo non stare nisi pro cho
risko. propter quod si choriscus esset alter ab homine bñ se
queretur q̄ esset alter a se.

Quartum dubium est.

An potest argumentum fieri in omni figura fm̄ primi
modum istius fallacie. Solutio Sic. quod patet
inductiue. Primum in prima scilicet. Homo est species. sortes
est homo. ergo sortes est species. ibi propter identitatem
sortis et hominis. credimus speciem conuenire sorti. qd̄
tamen non oportet quia species queit hoi. fm̄ esse quod
habet in intellectu ut dictum fuit sepe supra. et sic homo
fm̄ q̄ est species est extraneus sorti. quia non conuenit
homi fm̄ esse quod habet in sorte. et ergo non potest
inferri de sorte. ex quo enim superius et inferius disting
uuntur fm̄ rationem. non est inconueniens multa con
uenire superiori fm̄ q̄ differt ab inferiori que tamen in
feriori conuenire non possunt et econtra. In secunda
figura sic paralogizatur. Homo est animal. asinus est
animal. ergo homo est asinus. ibi homo est attributum
quod propter conuenientiam cum animali quod est ac
cidens inferitur re re subiecta que est asinus. Et ergo v
niuersaliter quando fit in secunda figura argumentum
ex puris affirmatiuis in terminis non conuertibili
bus. semper mittitur ista fallacia. quia sunt ibi tria ref
subiecta. attributum. et accidens. In tertia figura sic
potest paralogizari. homo est species. homo est animal.
ergo animal est species. non sequitur. quia ibi propter
identitatem accidentis cum re subiecta scilicet anima
lis cum homine inferitur illud attributum scilicet speci

Secundum autem q̄ simpliciter di
citur hoc aut quo. et non proprie
quando quod particulariter dicitur ut sim
pliciter. dictum sumitur. ut si q̄ non est o
pinabile est. quare q̄ non est est. non enim
idem est esse quid. et esse simpliciter. Aut rur
sum. quoniam quod est. non est. si eorum
quesunt quid non est. ut si non est homo.
Non enim idem est non esse quid. et non esse
se. Videtur autem eo q̄ proxima sint
dictione. et parum differant esse quid. et
esse. et non quid et esse. Similiter autem
est et quod est fm̄ quid et simpliciter. ut si in
dus cum sit niger. albus est dentibus. al
bus ergo. et non albus est. Aut si ambo quo
q̄ vel quo. quoniam simul similiter contra
ria inerunt.

Postq̄ philosophus in precedentibus teter
minauit re fallacia fm̄ accidentis. que peccat
contra elenchum ut est illatiuus. Consequenter teter
minat re fallacia fm̄ quid ad simpliciter. que peccat
quodammodo contra elenchum in quantum est con
tradictorius. Et duo principaliter facit. Primo osten
dit. quomodo habet fieri ista fallacia dando materi
am ex qua possunt fieri exempla fm̄ istam fallaciam.
Secundo ostendit facilitatem et difficultatem fm̄ il
lam fallaciam. ibi. (Huiusmodi autem) Circa
primum dicit. q̄ huiusmodi fallacia fit quando illud
quod sumitur particulariter. et fm̄ quid in antecedente
re sumitur simpliciter in consequente. et sic vniuersalis
causa receptionis in hac fallacia est similitudo dicti
fm̄ quid ad dictum simpliciter. in quantum determina
tio impropria accipitur ut propria. Hoc autem pri
mum ostenditur in processu a dicto quo. vel quid. ad
dictum simpliciter. Et innuit philosophus tres mo
dos. Primum est quando concluditur contradictori
um re contradictorio. id est quando non ens concludi
tur esse. vel ens non esse. Exemplum primi est. ut non
ens sicut chymera est opinabile. hoc est habet esse in o
pinione. ergo non ens sicut chymera est. non sequitur.
Causa autem defectus siue non existentie propter quaz
est diuersitas dicti fm̄ quid et dicti simpliciter. non ens
idem est aliquid fm̄ quid dictum et simpliciter. ut
opinabile esse. et esse simpliciter. Secundus mo
dos quem Albertus sub primo claudit est. proceden
do a negatione ad affirmationem. ut ex eo q̄ non est a
liquod reterminate inferat non esse simpliciter. ut sic
arguendo. Aliquod ens puta asinus non est homo.
ergo aliquod ens non est. que consequentia non valet.
quia non esse hominem est dictum fm̄ quid. et non
esse secundum se est dictum simpliciter. que non sunt
eadem. Videtur autem eadem esse. eo q̄ proxima sunt
sibi inuicem dictione relata ad rem et parum differunt
esse quid et esse simpliciter. et non esse quid. et non
esse simpliciter. et hoc propter deceptionis similitudinē

Elenchorz

Et maxime qz parz differit fm rem aliqd aliqui ee qd s est retermiatu ad ptem r esse aliqui simplr Et in negatō ne silr parz differre vident aliqd aliqui nō esse qd r ali / quid nō ee simplr. Et sicut dcm est parz differre aliquid esse qd r esse simplr ita silr parum differit id r id quod aliqui dicat fm qd r aliqui simplr Est em ad aliqd ee fm quid hoc est qz qd cōtrabit a cōi ad ptem aliā qz mate/ rialē vel integralē vt ad ptem sbiectiuam qual est hō vel asinus Vel ad ptem in mō vt legere bñ vel male Vel in epō vt aliqñ vel heri. Vel in loco vt alicubi vel in foro vl ad aliqd vt diuitias ee malas aburēti. vel aliquid tale esse em fm quid pprie dicit dōdem fm ptem materialē vel integralē Et hui⁹ est exemplū vt si aliquis sic argu/ at In d⁹ vel ethiops cū sit simplr niger est alb⁹ tentes ergo est albus r nō alb⁹ r formaf sic palogism⁹ Indus est niger. hō nō est alb⁹ r in hac argumētātōe Nullus est peccatū r addaf ind⁹ est albus fm tentes. hō est alb⁹ hic est fallā a dicto fm quid ad dcñ simplr r postea inferaf ergo indus est albus r nō alb⁹ ibi est ptem qd pus r est argumētatio a ptrario qd fm quid in est ad altez p⁹riuz. Certū modū inuit ibi. Aut si ambo quo dicēs qz etiā cōmittit ista fallā si illo mō arguaf a duob⁹ ptrarijs q⁹rum vtrūqz est quo hoc ē inē p⁹culariter fm aliquā p⁹ materialē Et hui⁹ est exemplū vt pica est alba in pectore et nigra in cauda si ex hoc inferaf hō pica est alba r nig⁹ et sic simplr insunt pice p⁹ria simul cōmittitur ista fallā cia. Vel si scutu sit p vna medietate albū r p alia nigz et ex hoc inferaf qz scuto simplr insunt ptraria. Istū ta/ men tertū modū alter⁹ ponēs tm duos modos cōpre/ hendit s⁹ scdo quē inuit in exemplo In d⁹ vel ethiops r parū est curandū qualitercūqz mōi distingvantur dum modo sciatur defectus palogismi

Omōi aut in quibusdā quidē oino pside rare facile est vt si sumēs ethiopē ee nigrūz dentib⁹ dicat qm alb⁹ est Si ergo alb⁹ qm niger r nō niger putabif disputasse syllogi stice cū pfererit interrogatōem In qbusdaz vero latet frequēter i quib⁹ quādo quo di citur r simplr videt sequi r in quib⁹ nō faci le est cōsiderare vtrū eoz pprie sit assignan dum sit aut hūmōi in qbus similitur sunt op posita Videt em aut ambo aut neutru esse cōcedendū simplr p dicare vt si dimidiū qui dem albū dimidiū vero nigz vtrū albū vel nigrum vel neutrum

Hic phūs ondit facilitatē r difficultatē cognoscendi defectū palogismoz hui⁹ fallacie. Et dicit qz in quibus/ dam facile est cōsiderare r cognoscere defectū r hoc i his in quib⁹ id qd est fm quid est puans vel diminuēs illud qd simplr dī. Exemplū est vt est homo mortuus vel pic/ tus vel si pcedat a pte materiali que nō infert suum to/ tum fm renoiacionem tūc em dcñ fm quid r dcñ sim/ pliciter multū differit vt si aliquis o pponētium sumat a nūte ethiopeni esse nigz simplr r obiciēs dicat quoni am ethiops est dentib⁹ albus r inferaf qz hoc qm alb⁹ r niger tūc em redarguēdo respōdentem putabif dispu/ tasse qm ethiops est alb⁹ r nō albus est niger r non ni/ ger est r hoc putabif syllogistice fecisse cū pfererit inter rogationem ad metam redargutionis reducēdo dispu/

tationem in tali em meta maxime pfecta est disputatō sophiste r istud facile est videre qz sicut ps integral non infert suū totū ita renoiatio ptis nō infert renoiatio/ tionem toti⁹ Et silr e regione renoiatio totius nō infert renoiacionem ptis vt non sequif ethiops est niger ergo est niger fm tentes vel negatiue Et Lyg⁹ est alb⁹ ergo est alb⁹ fm pedes vnū em r idem est motuū in hac fallacia siue fiat pcessus a fz quid ad simplr siue a sim/ pliciter ad fm quid Et hui⁹ cā est qz fm quid nō mouet fm se nec etiā simplr mouet fm se qz sic essent due falla/ tie hō vnū mouet fm p⁹cientiam similitudis ad alterum. In quibusdā aut latet r nō facile ē retermiare r hoc fre/ quenter cōtingit in illis in quib⁹ hūz qd dicat fm quid videt simpliciter sequi ppter magnā cōuenientiā dicti fm quid r simplr r ptingit in his in quib⁹ duo cōtraria sunt p⁹culariter id est insunt vni sbiecto fm duas par/ tes equales vt patet ex scuto p vna medietate albō et p alio nigro. In talib⁹ em nō facile est cōsiderare vtz eoz id est qd illoz duozū rebeat affirmari re sbiecto. In vtrū qz rebeat affirmari vel vtrūqz negari videt em talibus qz ambo cōtraria simpliciter insunt. Aut concedendum ee qz neutrum in est.

Circa textum sūt dubia.

Primū est. Quid est dcñ simplr. Solo Alteri est di/ ctum sumptum siue renoiacionē diminuente vt hō p se vel albus per se r dicat dcñ simplr qz nō est diminuū Sed dcñ fm quid est dcñ sumptū cum retermiatioe diminuente sicut si dicat homo mortu⁹ hō pic⁹ homo imaginatus dicat aut fm quid quia non potest inferre dcñ simplr retermiatio em que apponit dicto simplr aut se habet ex additione ad ipm simplr aut nō Si ha/ bet se ex additione ad ipm simplr p⁹sideranduz est quid addit ad simplr Aut em addit aliquā rem pus non in/ telledā in dicto simplr aut nō addit aliquam rem h rei discretionem tm ita qz eandem rem significat discrete quā dcñ simplr significat indiscrete. Exemplū est vt hō dicat simplr r tm discrete dicat vn⁹ hō vel sol⁹ homo. Et si discretē em eisdē rei addit tm tūc infert dcñ simplr ve cū dī vn⁹ homo currit ergo hō currit r solus homo cur/ rit ergo hō currit Si at retermiatio fm quid addat rez aliqua quē nō intelligitur in eo qz est simplr cōsideran/ dum est vtz sit retermiatio p⁹ria ipi simplr aut impro/ pria r quasi aliena Si est p⁹ria tūc ex ea itez sequitur id quod est simplr vt in scdo topicoz dcñ est vt cū dī hō / mo albus currit ergo homo currit albus em est reter/ minatio homis fm totū r sic est p⁹ria toti Si aut est re/ termiatio impropria toti simplr accepti cōsiderandū est vtz illa retermiatio sit puans totū simpliciter ac/ ceptum aut diminuēs. Si puat rōem a⁹ qd est simplici/ ter dcñ sicut mortuū pictū opinabile tūc p eaz non in fert dcñ fm quid dcñ simpliciter qz nō sequitur est ho/ mo mortuus vel pic⁹ ergo est hō. Et simile iudiciū est re/ his retermiacionibus esse in aptitudine esse in potētia. Si aut est diminuēs tūc reterminat fm ptem. Aut qz re/ termiat fm ptem ex qua infertur totū vt est ps sbiectia vel ptem ptis sbiectiue sumpta sicut est ps in mō in qz/ titate in loco in tempe tūc dcñ fm quid infert dictum simpliciter qz bñ sequitur est hō ergo est aimal. r legit bene ergo legit r legit aliqui ergo legit r alicubi legit er/ go legit qz tales retermiatioēs nō diminuūt totū vel re/

Secūdus liber

nominatōnem totius. Si autē est dēminatō ad partes diminuentē totum. vel denominatōnem totius. tunc vocatur dēminatō impropria. & tūc est trahens ad partem materialem. vel integram a qua denominatur totum. vel nō denominatur toti. Si p̄mum sic est bonum argumētū a fm̄ quid ad simplr. ut bene sequitur. est crispus fm̄ crines. ergo est crispus. Et est simus fm̄ nasum. ergo est simus. & est aquilus fm̄ nasum. ergo est aquilus. quia a talibus partibus fm̄ tales dēminatōes denominatur totum. Quia forme et p̄uatoēs a quibus fit denominatio s̄ istoz mēbroz. siue p̄mum inq̄tum s̄ organa totius corporis. ergo ab istis fit denominatio. Si vō est dēminatō ad partem integram fm̄ formā que nō est in ip̄a fm̄ q̄ est organū totius. s̄ fm̄ q̄ est ps̄ materialis tūc. ut est albus fm̄ dētem. vel niger fm̄ pedem. tūc nō p̄t inferri simplr. ut nō sequitur. ethiops est albus fm̄ tenes. ergo est albus. Et cignus est niger fm̄ pedes. ergo est niger. Et sic fit etiam fm̄ relatōnem ad aliud. ut diuitie sunt male. male vtenti. ergo s̄ male. et bonū est vti dicta in tali loco infirmo. ergo bonū est vti dicta. Et bonum est secari ne putrescat corpus. ergo bonū est secari et vtile est picere merces in tempestate. ergo est vtile proicere merces. & sic in oib̄ alijs s̄lib̄. Ex quibus patet q̄ dēn̄ fm̄ quid inferri dicitū simplr. & q̄ nō

Secundum dubiū est.

Quid est fallacia a dicto fm̄ quid ad dictū simpliciter. Solutō est idoneitas recipiendi. pueniens ex p̄iali identitate dicti fm̄ quid cum dicto simpliciter. p̄t quā credimus. q̄ dicitū fm̄ quid p̄t inferri dicitū simplr. & tū non inferri fm̄ veritates. Si vero accipiatur passiuē tūc est receptio. pueniens ex eo q̄ dēn̄ fm̄ quid accipitur ac si esset dēn̄ simplr. Et continet ista fallacia duas causas. scilicet causam apparentiē et causam non exiētiē. Causa apparentiē est apprensio puenientiā dicti fm̄ quid cū dicto simplr. Sed causa reiectus est diuersitas corū dē. Et nō debet fm̄ Albtū istud intelligi de identitate corū dē fm̄ vocem. quia alias esset fallacia in dictione. s̄ identitate fm̄ rem. & sic tota causa et completa apparentiē est q̄ dictum simpliciter et dictum fm̄ quid s̄ valde similia fm̄ vocem rebus s̄biacentem. id est q̄ non videntur multum differre fm̄ rem. & sic dēn̄ p̄bi quo dicit q̄ dēn̄ fm̄ quid et dēn̄ simplr sunt p̄ma. & in dictione par differunt debet intelligi. accipiendo dictionem pro re dicta. Causa vero reiectus siue nō exiētiē est diuersitas rei significate in dicto simplr. & in dicto fm̄ quid

Tertiū dubiū est. Ut

hec fallacia sit vna. cum tū sicut arguitur a dicto fm̄ q̄ ad dictum simplr. ita extra p̄tingit arguere a dicto simplr ad dēn̄ fm̄ quid. Solutō. Albtū sic q̄ p̄ncipiū recipiendi. siue causa apparentiē p̄a q̄ fallacie h̄nt distincti est vni. s̄ est similitudo in dicto fm̄ q̄ et dicto simplr. siue p̄mitas fm̄ rem q̄ dēz est. & hec est siue p̄sideret habitudo dicti simplr ad dēn̄ fm̄ q̄. Dicit tū potius a dicto fm̄ quid ad dēn̄ simplr q̄ est. q̄ arguendo a dicto simplr ad dēn̄ fm̄ q̄ est argumentū negatiuū. ut cadauer nō est hō. ergo nō est hō mortuus. Sed a dicto fm̄ quid ad dictū simplr est argumentū affirmatiuū. ut iste est hō mortuus. ergo est hō. s̄ argumentū affirmatiuū potius est argumentū negatiuū. Sed forte dicitur

res fallacia cōpōnis et diuisionis s̄ due distincte fallacie. & sicut loci dialectici a toto ad p̄tē & a p̄tē ad totū. s̄ a simili debet distingui fallacie due a dicto fm̄ quid ad dēn̄ simplr. et est a dicto simplr ad dēn̄ fm̄ q̄. Ad q̄ r̄ndet Albtū. q̄ nō est simile. quia eadē est in fallacia ista apparentiē causa. siue arguat a dicto fm̄ q̄ siue est s̄ sic nō est in fallacia p̄pōnis et diuisionis. s̄ in fallacia diuisionis p̄ncipiū recipiendi est identitas oratōnis diuise ad cōpositā fm̄ maciam vocis. & in fallacia p̄pōnis identitas oratōnis p̄pōsite ad diuisam fm̄ maciam est p̄ncipiū recipiendi. & hec nō s̄ eadē. si debite p̄nūciat orō p̄pōsita. et orō diuisa fm̄ formalē d̄riam quam h̄nt in vna vocis materia que est elemēta vocis. q̄ p̄nūciatōnes & distinctōes h̄nt diuersas. sic at nō est in hac fallacia. quia siue p̄cedat a dicto fm̄ q̄ ad dictū simplr. siue econtra s̄litudo dicti fm̄ q̄ ad dēn̄ simplr est causa apparentiē. Sic autē nō est de locis dialecticis. sed illi potius distinguūt p̄s d̄riās suaz maximaz. s̄ alia est habitudo p̄t ad totū. & alia totū ad p̄tē. q̄s habitudines exp̄mūt et dicitur maxie. & q̄ loci illi a toto ad p̄tē. & est s̄ distincti

Quartum dubiū est. Quot

s̄ mōi istius fallacie. Solutō. Solo mōi istius fallacie possūt triplr assignari. Vno mōi q̄tū ad oppositā q̄ p̄cludi possunt p̄ hac fallacia. Sed q̄tū ad modū p̄cedendi fm̄ q̄ p̄ceditur a dicto fm̄ q̄ ad dēn̄ simplr. vel est Tertio ratione macie siue eminoz. Si p̄mo mō assignent. tunc s̄ tres. quoz p̄m̄ est. Quā d̄ictoriū p̄cludit re aliq̄. vel aliq̄ de d̄ictorio. siue q̄ p̄cluditur nō ens esse. vel ens nō esse. Et istū mōm significat p̄b̄s p̄ h̄ ex. positū in textu nō ens est opinabile. s̄ nō ens est. nō seq̄t. q̄ esse fm̄ q̄ dē h̄ est esse opinabile nō p̄t inferre esse simplr. & simili ter nō sequit si dicatur. hoc est opinabile. s̄ hoc est. Sicut te diceres in hoc palogismo. hoc est opinabile. s̄ hoc est. p̄mittit fallacia p̄ntis. igit nō fallacia a dicto fm̄ q̄ ad dēn̄ simplr. p̄bat q̄ valet ecōuerso sic arguendo. hec est. s̄ est opinabile. Ad q̄ r̄ndet Albtū. q̄ nō est in cōueniens in vno et eodē palogismo eē plures causas et mōs receptōis. & ita est in p̄posito. Quā opinabile p̄t accipi dupliciter. Vno modo pro omnino q̄ est per opinionē p̄gnoscibile. & sic omne ens mūdi est opinabile. hoc est in syllo p̄dicto fallacia p̄ntis. eo q̄ credit p̄uerti p̄na que tū nō p̄uertit. Alio opinabile d̄r illud q̄ tū h̄z eē in opinione. sicut chymera h̄ mō d̄r opinabilis. & sic in palogismo est fallacia a dicto fm̄ q̄ ad simplr. q̄ nō seq̄t. est es in opinione. s̄ est es. q̄ hircoceru? est es in opinione. & tū nō seq̄tur. s̄ hircoceru? est. Sedus modū istū. falle est. q̄ cōcludit p̄uatie opposita ad seūicem. Et hūc modū inuit p̄b̄s p̄ hūc palogismū. Indus. id est ethiops est albus fm̄ tentes. est alb? et nō alb?. & rebz nō alb? hoc accipi vt d̄ p̄uatoēs. & nō valet argumentū. q̄ esse albū fm̄ tentes. q̄ est dēn̄ fm̄ q̄ nō p̄t inferre esse albū. q̄ est dēn̄ simplr. Albtū vō d̄r q̄ est argumentū istud a d̄rio. q̄ fm̄ q̄ dē inē ad alē m̄ d̄riū. & in idezere redit. Aliud ex. p̄t eē fm̄ istū modū. Albtū nō est hō. q̄ asin? nō est. vbi etiā est ista fallacia. fm̄ q̄ p̄cedit a dēminate nō exiētiē ad simplr nō exiētiē. licet p̄t in eodē eē fallacia p̄ntis. inq̄tū ibi est. p̄cess? a restructōe antiis ad restructōem p̄ntis. Sed forte diceres istū palogismi reiciūt in mō et in figura. q̄ nō s̄ palogismū. q̄ nō h̄nt s̄ilitudinē cū vō syllo. Ad q̄ r̄ndz Albtū. q̄ hec fallacia peccat p̄tra syllo dialecticū p̄b̄tē. & LL

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or correction to the main text.

Handwritten marginal note: ut est m̄ p̄t

nō p̄tra syllz simplr dēn. r̄ iō palogismi formā f̄ sufficie
 ter q̄n i eis exp̄m̄ie bicu local q̄ul n̄ disponāf i mō r̄ in
 figura Si ei q̄s ita foiauerit p̄ p̄m̄i mōi syllz. De q̄d ē
 opiabile ē chymera ē opiabil. ḡ chymera ē Et sic. De
 q̄d n̄ ē tō n̄ ē asin n̄ ē tō. ḡ asin n̄ ē. n̄ erit p̄ciens foiatō
 q̄ i q̄luz illoz palogismoz. erit p̄ma figura. r̄ sic videt
 p̄ccn̄ poi i pl̄ q̄ i foia. cū tū ista fallā peccet i foia r̄ nō
 in mā. p̄it ḡ sic foia. De ens ē chymera ē ens opiabile.
 ergo ē. hic ei videt cē p̄ma figura. r̄ p̄f̄ s̄litudiez q̄ ē iter
 ens simplr r̄ ēs opiabile videt q̄ p̄ i maiori p̄p̄e s̄bij
 cū i maiori p̄dicetur sic appet p̄ma figura. Secūdo at
 sic foiaur. de q̄d n̄ ē ēs n̄ ē asin n̄ est ens hō. ḡ asin n̄ est
 q̄ ē n̄ h̄ duo n̄ ens. r̄ n̄ ens hō s̄lta s̄l. videt q̄ s̄bē n̄ ma /
 ior. sic et s̄bē n̄ mior. r̄ sic appet i figura in h̄ tū puavis
 est. q̄ p̄ma r̄isio va ē q̄ d̄t cām q̄re mā palogismoz. n̄ ē
 exponēda i mō r̄ i figura. s̄ solū i bicudie locali. Alb. tū
 istū. m̄ palogismū p̄p̄d̄it s̄b̄ p̄. q̄ tū duos poit
 Tertio mod̄ ē q̄ v̄ p̄riū p̄cluditur d̄ alio. Et hūc modū
 fm̄ istā enūer acōez inuit. p̄ i s̄. ex. Ind̄ ē alb. r̄ r̄etes. r̄
 est niger. ḡ ē alb. r̄ niger. n̄ sedq̄ q̄ ēē albū s̄z d̄etes ē cē al
 bū fm̄ q̄d q̄d d̄istiguit ab s̄ q̄d ē cē albū simplr q̄d oppo
 n̄ n̄ n̄gro d̄re. Si v̄o fm̄ mō s̄cōm d̄istiguit mōi istū
 us fallē tūc s̄l. tū duo. P̄m̄i ē q̄n ar a dicto fm̄ q̄d ad
 dēn̄ sum̄ siue affirmative siue negatie. Ex̄ p̄mi vt iste ē hō
 p̄ic. ḡ ē tō. Ex̄ scōi. vt iste n̄ est cec̄ fm̄ pedē ḡ n̄ est cec̄
 Secūdo mod̄ ē q̄n cō ar a dicto simplr ad dēn̄ s̄z q̄d. r̄ s̄
 ar negatie. vt chymera n̄ est ēs ḡ n̄ est ens opiabile
 Si v̄o 3° d̄istiguit palogismi istū fallē r̄ōe mā. s̄z tūc
 p̄it poi q̄n. q̄ mōi istū fallē. q̄ sumūf s̄z d̄isionē mōz. ḡia
 liū q̄ p̄tēt cū m̄lris alijs i p̄m̄etarijs p̄. h̄. Alb. v̄o d̄e
 q̄ in ḡie n̄ p̄it cē m̄l duo sup̄. p̄ositi mōi s̄z cū ar a quo
 q̄d est p̄tis s̄biectie ad simplr vt h̄ ē ens opiabile. ergo ē
 Al. v̄o q̄n p̄cedit a dicto fm̄ q̄d ad dēn̄ simplr. sicut in
 alijs ex̄pl̄ sup̄. p̄ositi. Et q̄liter cū q̄ fiat istoz mōz d̄isti
 ctio fere imp̄tēns ē intēctioi p̄bi d̄imō sciat q̄ palogis
 m̄ fm̄ fallatiam aliquam peccant

Quintū dubium est Vtz scutū

p̄ma mediērate albū. r̄ p̄ alia n̄q̄z p̄ d̄ici albū vt ni
 grū. Et videt q̄ sic. q̄ ois color ē alb. n̄ niger vel medi.
 ergo om̄e coloratū est albū vel n̄q̄z vel medio colore co
 loratū. Solo nō. q̄ ad hoc q̄ accūs tenoier s̄bē n̄ cōz
 est q̄ insit sibi. p̄ maiore p̄e. s̄ sic nō est in casu p̄osito. iḡ
 et ergo dicit p̄hūs in textu q̄ in q̄busdā later. r̄ nō ē fa
 cile s̄siderare. vtz id est q̄d illoz duoz accūtū s̄biecto
 inest. Ad obiectū r̄ndet albert. q̄ nō tenet p̄cessus
 tal. q̄ cū ois color est alb. vel niger vel medi. d̄istribuit
 color fm̄ p̄es s̄biectias p̄ d̄m̄as d̄iuisiūas coloris. Cū
 vero d̄r. ḡ oē coloratūz. h̄z coloratū aliā d̄isionē q̄ color.
 d̄iuidit em̄ d̄isionē et in q̄ est. r̄ iō p̄t cē p̄im albū r̄ p̄
 tim n̄q̄z. r̄ neutz simplr. r̄ sic cōingatū nō est eiusdem
 d̄iuisiois cum p̄ncipali

Qm̄ aut̄ fm̄ quod nō d̄eterminatur quid
 est syllogismus. aut quid elenchus fm̄ d̄imi
 nutionem fiunt rationis

Idic p̄r p̄hūs d̄eterminat r̄ fallā ignorantie elenchi
 Et q̄tuo. facit. p̄mo ostēdit quō habet fieri ista fallatia
 Secūdo ponit r̄finitionem elenchi. ibi. (Nam elēch?)
 Tertio ex r̄finitōe data assignat modos huius fallatie.
 ibi. (Eodem aut̄ mō) Quarto cōpat hāc fallatiam ad fal

lacias in dictione. ibi. (Trahet aut̄) Quartū ad p̄m̄i d̄i
 cit q̄ illi palogismi qui nō d̄etermināt q̄d est elenchus. hoc
 est palogismi illi qui peccāt fm̄ ignorātiā elenchi fiunt
 fm̄ diminutionē id est omissionē. r̄ōnis. id est r̄finitōis
 elenchi hoc est palogismi qui s̄iūt penes istā fallatiam pec
 cāt cōtra r̄finitōem elēchi vt est syls p̄ r̄adictionis

Nam elenchus est cōtradictio eiusdem
 et vnus nō nomis sed rei r̄ nomis. non sy
 nonimi sed eiusdem. ex his que data sunt ex
 necessitate. nō p̄numerato quod erat in p̄i
 cipio. sed eiusdē et ad idē. s̄l. r̄ in eodē tpe.

Hic p̄hūs occasione dictoz r̄finit elenchum. di
 cens q̄ elenchus est p̄radictio. id est syllogismus p̄ra
 dictionis vnus r̄ eiusdem nō nomis tū. neq̄ rei tū. s̄
 nomis r̄ rei simul. nō synonymi s̄ eiusdē. ex his que data
 sunt ex necessitate. nō cōnumerato. eo quod erat in p̄i
 cipio. ad idē. fm̄ idē. s̄l. r̄ in eodem tempe.

Eodē aut̄ mō r̄ est m̄tiri de aliquo. Qui
 dam aut̄ omittentes aliqd ex his que dicta
 sunt. vidēt arguere. vt qm̄ idē duplū. r̄ nō
 duplū. Hā duo vnus q̄dem duplū. trium
 aut̄ nō duplū. fm̄ latitudinem vero non du
 plum. r̄ duplū. sed nō fm̄ idē affirmant̄ et
 negant̄. Nam fm̄ longitudinem duplū. fm̄
 latitudinē vero nō duplū. aut si eiusdem et
 fm̄ idem r̄ s̄l. sed nō simul. quare est appa
 rēs elēch. trahet aut̄ aliquis hūc r̄ in eos
 qui sunt scōm d̄ictionem

Hic p̄hūs ponit modos istius fallatie dicens p̄mo
 q̄ eodē mō sicut cōtingit facere vtz elenchū aggregan
 to oia illa q̄ sunt r̄ r̄ōe elenchi q̄ p̄dca sunt ita est. id est
 cōtingit m̄tiri r̄ aliquo. id est cōtingit facere malum
 elenchum m̄tendo id est omittendo aliquā p̄ticulari
 r̄q̄sitz ad elenchū. r̄ hoc cōtingit p̄cipue quattuor
 modis. Quia q̄dam palogismi ex his q̄ dca sunt omic
 tentes aliqd. id est aliquā p̄ticulari vidēt arguere p̄ra
 dictionē s̄ nō arguunt. Exemplū est vt si q̄s sic arguat.
 duo sunt duplū vni. r̄ nō sunt duplū triū. ergo sunt du
 plum r̄ nō duplū. talis em̄ peccat penes omissionē illi.
 particule ad idem. Quia duplū r̄ nō duplū nō cōpanē
 ad idem. sed duplum ad vnum. r̄ nō duplū ad tria

Secūdo modus est penes omissionē scōe p̄ticle que
 est ad idem. si em̄ arguat aliqd q̄ idem sit duplū respectū
 eiusdē r̄ nō duplū. s̄ nō obseruet illā p̄ticulari fm̄ idem. vt
 si aliq̄ superficies sit dupla fm̄ lōgitudinem r̄ nō fm̄ latitu
 dinē. r̄ inferat ex hoc q̄ aliqd s̄l est duplū r̄ nō duplum.
 manifestū est cuiuslibz q̄ nō seruat illā p̄ditionē fm̄ idem
 et sic nō fm̄ idē affirmat r̄ negat. Tertio mod̄ est p̄
 omissionē illi. p̄ticle s̄l. vt si arguat q̄ idē eiusdē r̄ fm̄
 idē sit duplū r̄ nō duplū. s̄ nō s̄l. vt si arguat q̄ in trian
 gulo rectāgulo lat. oppo. r̄ cō āgulo d̄imēsiōnalr nō est
 eq̄le duob. laterib. alijs s̄ v̄tualr siue p̄tatiue sit eq̄le du
 ob. laterib. alijs q̄ q̄dratū ē ē eq̄le duob. q̄drat. alioz
 duoz later. ḡ ē eq̄le r̄ n̄ eq̄le nō sedq̄ q̄ nō affirmat r̄ ne
 gat s̄l. Al. sic homo est sp̄s r̄ nullus homo est sp̄cies.
 ergo idem est sp̄s r̄ nō ē sp̄s. nō est elench. q̄ omittit
 tertiā p̄ticulari s̄z simul. q̄ homo in p̄ma sup̄poit simpli
 iter. r̄ in scōa sup̄poit p̄fuse r̄ sic nō facit verā p̄dicēdem

et colorat p̄ albū (v̄t p̄)
 r̄ m̄ duo color. color est

Defini
 Elench

Primus liber

Quartus modus est p̄s omissionem illius p̄tiale in eodem tempore sicut si arguere videatur a firmationem eundem ad idem r̄ silr̄ r̄ fm̄ idem s̄ nō in eodem tempore simul vt si q̄s p̄mo exhibeat manū clausaz quā statim ap̄iēs sic arguat manus mea est clausa r̄ manū mea nō est clausa ergo est clausa et nō clausa Et eodez nō hic dom̄ est clausa in nocte r̄ nō est clausa in die ḡ est clausa et nō clausa Postea in fine ibi (Trabet autē Cōparat h̄c fallaciam ad fallacias in dictōne penes cōueniētiā dōns q̄ aliquis trabet hūc locū in eos lo/ eos q̄ s̄ fm̄ dictōnem id est p̄pter cōueniētiā quā h̄c fallacia ad fallas in dictōe aliquis trabet eam ad illas cū tñ nō sit indictōe s̄ extra dictōnem

Circa textum expositum mouet

questio Ut sit aliq̄ distincta fallacia ignorātie elenchi p̄s quā peccāt fm̄ quattuor mōs diuersi palogismi Et videt q̄ nō Quia om̄s fallacia ignorātie elenchi igitur nō est aliqua distincta fallacia ignorātie elenchi Nō pbatur q̄ p̄h̄s postea vocet reducere om̄es fallacias in eas Sed si esset ista fallacia distincta ab alijs tūc esset extra dictōnem s̄ hoc nō pbatur q̄ ista fallacia peccat in dictōe Cōtradictōe vō sit in voce siue dictōne q̄ est affirmatio et negatio opposite Tertio fallacia ignorātie elenchi nō est distincta a fallacia a dicto fm̄ q̄ ad dictū simplr̄ igitur pbatur q̄ vtracq̄ peccat in dictōe vt maifestū est Quarto argumentatōes que sunt penes ignorātiā elenchi semp̄ dcludūt v̄e dictōria igit nō reficiūt ab elencho pbat̄ an̄s q̄ iuxta pbūm sedo p̄xiemētiā et p̄mo p̄p̄ ad affirmatiā de predicato infinito sedtur negatiua de predicato finito ergo ad h̄c est nō duplum sedtur hoc nō est dupluz ergo cū palogismi ignorātie elenchi cōcludūt hoc est duplum et est nō duplum dcludēt r̄ h̄c est duplū nō est dupluz sic dcludūt v̄e opposita q̄ si p̄nt an̄s p̄nt inferre r̄ cōsequēs Pro veritate est sentētia p̄bi r̄ poit̄ ille discursus

¶ Dico Ignorātia in cōmuni est duplex pure negationis et p̄tue dispōnis r̄ harū scōda vel est ḡnalis vel ipsius elenchi v̄i defectus specialis Nō: Sicut hec ḡnāliter dicta est alicui p̄tiale ad eūdem necario re/ q̄ sit omissio ita specialiter accepta est quattuor vltimaz p̄ticularaz contradictōez p̄cise respicientiū obliquatōe Concluso Igit̄ aliqua ignorātia elenchi est fallacia specialis fm̄ quā peccāt palogismi fm̄ q̄ttuor mōs

Pro declaratōe maius considerādū est q̄ quis ignorātia sit multarum diuisionum tam ex p̄te rei ignorate q̄ ex p̄te ignorātijs et ex p̄te mōi ignorandi s̄ in illa p̄muitate qua ab̄it oia illa nō sumit hic cō lo/ quim̄ te ignorātia elenchi vt ex p̄tibus p̄bit̄ Diuidit̄ aut̄ ignorātia p̄mo ex p̄te ignorati in vlez et p̄ticularē id est fm̄ alios in ignorātiā iuris et facti Ignorātia iuris est ignorātia v̄lis regulati in p̄ticularibus Ignorātia vō facti est ignorātia p̄ticularis vel alicuius cōcūstātie p̄ticularis q̄ v̄t est in p̄ticularibus euitabilis Ex p̄te vō ignorātie diuidit̄ in ignorātiā inuincibilez et in ignorātiā vincibilem r̄ in ignorātiā cuius nos ca sumus r̄ in eam cui nos nō sumus causa Ignorātia in

uincibilis est duplex sc̄ ex natura et accite Ignorātia inuincibilis ex natura est sicut monom̄s ignorātia Appellat̄ eū monom̄ q̄ fatuus est p̄ vitio p̄plexionis melancolicę Ignorātia inuincibilis ex accite sicut ignorātia infanti ex vulnere vel alio accite alicui casus vel impulsus vel morbo libragico Ignorātia cuius nos causa sumus duplex est sc̄ ex facto illicito siue turpi siue ignorātia illius qui inebriat̄ vel ex venere inacidit̄ in amētiam qui greco nomie apud medicos bereos appellatur qui duplices maledictōes merēt̄ Ignorātia vō cui nos sumus causa est illa q̄ ex infirmitate accidit Et videtur in affectatā siue volūtariā r̄ nō affectatā Ignorātia affectatā siue volūtariā d̄r̄ q̄ nō vult discere cū possit afectatā siue p̄rigēs d̄r̄ i his q̄ nō p̄nt circūspicere oia singularia i q̄b̄ nō acc̄ siue ē ignōtia medicor̄ r̄ i alit̄ diuināriū q̄ frequē ignōnt̄ q̄ oia circūspicere nō p̄nt p̄tue rāda q̄ iuuare p̄nt infirmū v̄l i cū arte dinātē siue p̄nōsi cātē Les et s̄ ignōntie iudici r̄ aduocatoz i examia toib̄ cāp̄ r̄ coz̄ q̄ iuuat̄ ad p̄sideratōes cāp̄ Disio vero tertia ignōntie i mō ignōntie ē in ignōntiā pure negatōnis r̄ p̄ue dispōis Ignōntia pure negatōis vocat̄ p̄tue nesciētia quōd p̄nt̄ nō fecit̄ v̄l i p̄ticulari nec in agere Ignorātia p̄ue dispōis ē q̄n̄ aliq̄s male dispōit̄ ē ad aliquid faciē r̄ h̄c t̄ri h̄z q̄ i r̄ p̄p̄ accipit̄ scire trip̄t̄ Est ei scire i v̄l p̄ cōia scire i p̄p̄a nasa p̄ p̄p̄a r̄ scire i agere p̄p̄atōez p̄ncipioz ad p̄clonē Et i oib̄ his p̄rigit̄ alique eē male dispōitū v̄l p̄ h̄z q̄ p̄cipit̄ d̄ri p̄ncipioz p̄ncipijs siue fecit̄ heraclit̄ q̄ male accipit̄ p̄p̄a v̄l accipit̄ cōia p̄ p̄p̄as sic aliq̄s accipit̄ mel eē tel̄ q̄ nō vidy nisi p̄ cōia s̄ q̄ mel ē crocētū huidū viscosū v̄l et q̄ male adaptat̄ p̄ncipia ad p̄clonē v̄l sine mō r̄ figura v̄l sine bitudie p̄nam pbātē p̄ cām v̄l locale bitudine Sz cō d̄cis ignorātijs omissis solū ē h̄c mō te ignorātia male dispōis ad scire q̄d ēi agere p̄cipue q̄d ē in p̄clōe inferē da Et fm̄ q̄ est dispōit̄ p̄ue ad p̄posito pbatōem r̄ scōda r̄ h̄z q̄ ē male dispōit̄ ad scire i p̄p̄a foia r̄ natura et tertio fm̄ q̄ ē male dispōit̄ ad scire in v̄l r̄ p̄cipue i matōri p̄p̄e put̄ in ip̄a ē p̄m̄ discursus syllogistici Et bis ē n̄ causat̄ male r̄ p̄ue d̄dicere p̄ syl̄z q̄ impossibili et ex falso p̄ductū ad d̄dicēdū r̄ in syl̄o ad impossibile Dicit̄ ai p̄bs q̄ si syl̄s p̄ ordiem p̄missaz ad p̄clōez est bon̄ erit et syl̄s ex opposito p̄clōis cū alē p̄missaz ad interēp̄tionē alē p̄missaz bon̄ r̄ si alē ē viciōsus erit etiā r̄ reliqū viciōsus An̄ ignōntia in his q̄ exiunt̄ ad h̄z q̄ ex opposito p̄clōis seq̄t̄ o p̄p̄o q̄d redit̄ n̄is quē intēdit̄ opponēs redarguere ē ista ignorātia q̄ vocat̄ elenchi siue cōtradictōis syl̄s r̄ ista ē ignorātia sp̄cal̄ te q̄ ē fm̄ in p̄posito Nō r̄ p̄bit̄ in dubijs r̄ postea in textu cum p̄ba vocet̄ oim̄ fallam reducere in ignorātiā elenchi in q̄ttū ois tal̄ ignorat̄ aliqua p̄ticularē redit̄ ad v̄z elenchi in q̄ttū est d̄cōm̄ Cōclō sed̄ ex p̄missis Et p̄ pbari p̄ q̄ sit distincta fallacia q̄ h̄z distinctā cām app̄tē ab alijs et q̄ cā app̄rētie ei v̄t d̄r̄ alit̄ est app̄rēs d̄cō eoz q̄ dcludunt̄ Quia em̄ ea q̄ in duob̄ syl̄is dcludūt̄ app̄rēt̄ d̄cōna videt̄ eē elenchi quia fm̄ v̄tate non sit elenchi Et ḡ cā r̄fect̄ ē refcūs veri elenchi siue d̄cōnis Quānt̄ hec fallacia h̄z q̄ttuor mōs p̄ q̄ ip̄a ignorat̄ elenchi maxie in q̄ttum est p̄tradictō s̄ h̄c mō sp̄caliter requiritur ille q̄ttuor p̄ditiones ad idē fm̄ idē siml̄ r̄ in eodē tpe r̄ ḡ ex omissione illaz q̄ttuor p̄ditionū causat̄ ista fallacia Sed cōtra hoc arguit̄ sic ad cōtradictōem req̄

Ignorantia inuincibilis est...

Esio Ignorantia... p̄tue...

et q̄ nō d̄r̄ p̄m̄ d̄r̄ m̄ et q̄d

Facti no vult... et q̄

rit etia qd sit vni et eiusde vt manifestu e qd pns omissione illi pculat sumeret quie nced Sz ad b ruder Alb / e qd i oi palogismo falle isti dycludere apparere dicit dnt qd alias n est falla cu no haberet cam apparere no pr at ee apparetia dicitiois nisi obfuet aliq qd sit vni r eiusd g n pe poi aliqs mod pnes omissione illi pculat

Ad obiecta in oppositu Ad pnu

eddy qd ois falla ignorat elchbu accipie ignoratia elen chi pculat vt cat ex omissione alie pculat i refinitoe ele chi poite h n accipie dechbu spcalr p omissione aliau qd tuoz pculat ad elchbu r qd tuoz Ad eodm qd vtraz ista falla e ex dcoez Ad ipbaroeddyo ddy e qd dicitio marie har i enuicardib m n fuit ca apparet ex pte vol h ex pte ipugntie fal q p mds enuicardu ipozat r io mar peccat pns dcoez r g e ex dcoez qd aliquu cu bis q i dcoez st h e r siluudis Eouicaria at siue siluudo h Egi diu e qd ista falla dcois peccat d dcoez h falle i dcoez mag peccat d dcoez qd falle extra dcoez qd ad dicitioes qd rnt affirma et nega eiusde ra d eode h i falla qis qul fuet vnitas vol i macia et foia vt i mltiplici actu ali l i maciar n i foia vt i potetiali nulla tu repit vnitas rei h falle ex dcoez sumit caz apparetie ex priali idetita te rei r caz refcus ex priali diuersitate cu igie i cas fal uef aliq idetitas rei qua r qrit dcoez se qd qd falle extra dcoez n tm reficiut i va dcoez sic falle i dcoez g ista falla maior e bz apparetia cu palogismo i dcoez Ad etiu eddy qd vtraz e ab ea disticta r b pte ex b fm diu Albtu Du e qd palogismo illi falle sp pcedit cu refia r de duplici palogismo at falle a dicto fm qd ad simplr aliq pcedit cu vna refminatoe r aliq cu duplici sicut pnt i ex pte r Sz ddy qd palogismo falle h qd r sptr pcedit cu refiatoe i pna palogismo at isti falle pce dunt cu refiatoe pna Ter e qd palogismo falle h qd r sim sp peccat i dnt r pb a palogismo vno bu falle niaz peccat i dnt r pb a peccat i dnt Sz d h plicat sic si falla a dicto h qd ad den sim sit v m h qd r v m sim r in ignoia elchbu st duo h qd r duo sim r v m sit ps duo ru r ps n facit niaz cu to v q n cent iste due falle di fite Sz ad b ddy e h qd r qd r sim p r facit falla a fm qd ad simplr h bitu e qd e qd ad id qd e simplr sed alia e bitu vni ad v m r alia duoz ad duovl ad v m bitu to ei vni ad duo e bitu i bdupli r alia duoz ad v m e du pli r sic st due bitudies medij ad itegz r itegri ad dimi diu r et alia bitu duoz qd ad duo r alia bitu vni ad vni vl duo r sic distiguut iste falle pnes bitudies Ad qd r rudy alb q n e gualr v m q affirmatia re p o in finito pr iferre negatiuaz re p o finito vni i oi ppe pdicat aliq d v m aut g adiectu aut sbstatiu Si adiectu nuq affirmatia d p o i finito ifert negatiuaz re pdicato finito Lxxv e n seqe video n alb g n video alb qnimo in tali e falla pnt Si vno pdicat v m sbstatiu aut h e pntis tps pnti vl futuri Si pdicat v m sbstatiu alteri tps qd pnt tuc nuq r pna h sp e falla pnt vt h fuiti n alb g no fuiti alb r eris n alb g n eris alb Si at pdicat v m pnt tps ite dntia i t mto sibi adiucto Aut ei ille e ab solute fcatois aut respectie si r tuc nuq r tal peccat h sp incidit falla pntis vt e no sile g n est sile vl e no duplu ergo n e duplu Si at tmi ifinit addat vto sbstatio pnt tps r sit fcatois absolute tuc sp v r hoc solo mo itelli gie regla iducta qd ad affirmatiam re pdicato ifinito

seqe negatia re p o finito vt e n b g n e h b Sz diceres ista duo n pnt sit stare h e duplu r h e n duplu pbat qd quicunq aliqd seqe ad aliud cu qcu n pr stare nns cu code no pr stare ans h ad ista e n duplu seqe ista n e duplu p bat qd quicunq aliqd seqe ad a d ppoita aliq refinatoe vtrabz eade rmo vtrabz adhuc seqe ad illd seqe at a n e duplu r spu b g n e duplu g ab vtraz rmo hac ref minatoe r spu b adhuc seqe v ad alterz r sic h e ppoituz qd seqe a e n duplu g n e duplu r sic iste due a e duplu r a e n duplu sil stare n pnt sic nec iste a e duplu r a n est duplu Ad b ddy e qd n seqe a e n duplu g n e duplu r ad pbatdem ddm e qd qu aliqd seqe ad aliud cu refminatoe vtrabz poita ad ans h r pns q eade refiatoe et r mota adhuc seqe h e eade refia oino e ante r n r h n e sic i ppe to qd cu d r i pilla a n e duplu r spu b e dca ppa q p i ferre sim qd se a e n duplu r spu b g n e duplu r n dcoez vero e refia iproba n ei ifert suu simplr q n seqe a n e duplu r spu b g a n e duplu h e ibi falla pnt Sz diceres replicado puata foia tmi a tmi absolute seqe puata ei a q libz su ppoito g silr puata foia tmi respectiu seqe puat io e a q libz su ppoito ad qd de respn r sic seqe e no du plu g n e b vl illi duplu r sic seqe vlt e n duplu g e nul li duplu h ad h a e a nulli duplu seqe h g n e duplu g a p ad vlt seq videt e n duplu g n e duplu r qd iteru rntet alb q n e sile re puatoe tmi absolute fcatois r re spectie fcatois q i puatoe tmi absolute fcatois itelli gie actualr vlt negatio qd p q seqe e n b g n e h b vl hie h vl ille h r r o e illa negatiois actualr itelle in puatoe seqe e n b g n e h b r n seqe ex puatoe nisi p accis eo q n seqe r o e puatois h r o e negatiois itelle in puatoe h in termino respno n e ita qd iste saluat respno vni tm seqe em est n duplu r spu b g n e duplu r sic puatio illi us ex q n o idudit vlt negatioem n pr iferre negatiam ita vt seqetur a e n duplu ergo no est duplum

Circa tertum expositu fut dubia

Primu est qd est falla ignoratie elchi So Est ido neitas recipiendi puenies ex omissione alie pculat spe cialiter reqsite ad elenchu in qru e dcoez Et tales pti cule st qtuor h e ad id fm ide silr r in eode tpe Et fm hoc ena sunt qtuor mo vt sup den fuit Albt vno sic probat niaz qtuor modoz qd si sit refcus sylle dcoz nis hoc no erit nisi p refminatorem adiucta Aut g rter miatio e adiucta ad vtraz pte r tradcois aut ad altera Si scdm aut illa reterminatio e pna aut iproba Si im propa tuc impedit dco r cu dcoez sylle r e falla a dic to fm qd ad den simplr r null mod ignoratie elchi sicut p r pdictis qd falla ignoratie elenchi peccat con tra elenchu r no cotra sylle Si vero reterminatio fuerit pna tuc est cotradco ex pnti sicut si dicat fortes e alb fm caput r est niger ergo e alb r no alb qd est dcoez ex pnti r sic no impedit cotradictio simplr h qdam q e ex cosequeti Si at vtraz ps sumit cu refinatoe tunc aut addit vtraz pti reterminatio eade aut diuersa Si addat d rterminatio eade vtraz pti dcois tuc n impedit dco si ue sit refatio ppa siue i pna vt si dicat fois e alb h ca put r n e alb fm caput Si at vtraz pti addat refatio diuersa h dnt vno triu moz Aut ei vtraz reterminatio est pna aut vtraz im pna aut vna pna r altera im pna Si vtraz fuerit ipba tuc ipdu sylle r dcoz n sola dco ctio r id i tali pectu incidit falla fm qd ad simpliciter

St appo solut n pponant vna tabum for d g r m qd qd aliqui pnt p o no fm ipso no pnto illi hanc pntio n pponant

Albt

Si qd pntio d qd pnt ad aliqd qd pnt vni ad pnt no d pnt h pnt qd ad duo

Ad hoc qd

Albt vno sic probat niaz qtuor modoz qd si sit refcus sylle dcoz nis hoc no erit nisi p refminatorem adiucta Aut g rter miatio e adiucta ad vtraz pte r tradcois aut ad altera Si scdm aut illa reterminatio e pna aut iproba Si im propa tuc impedit dco r cu dcoez sylle r e falla a dic to fm qd ad den simplr r null mod ignoratie elchi sicut p r pdictis qd falla ignoratie elenchi peccat con tra elenchu r no cotra sylle Si vero reterminatio fuerit pna tuc est cotradco ex pnti sicut si dicat fortes e alb fm caput r est niger ergo e alb r no alb qd est dcoez ex pnti r sic no impedit cotradictio simplr h qdam q e ex cosequeti Si at vtraz ps sumit cu refinatoe tunc aut addit vtraz pti reterminatio eade aut diuersa Si addat d rterminatio eade vtraz pti dcois tuc n impedit dco si ue sit refatio ppa siue i pna vt si dicat fois e alb h ca put r n e alb fm caput Si at vtraz pti addat refatio diuersa h dnt vno triu moz Aut ei vtraz reterminatio est pna aut vtraz im pna aut vna pna r altera im pna Si vtraz fuerit ipba tuc ipdu sylle r dcoz n sola dco ctio r id i tali pectu incidit falla fm qd ad simpliciter

Marginal notes on the right side of the page, including various abbreviations and references to other parts of the text.

Secūdus liber

Similiter autē sit si vna sit p̄p̄ia r̄ alia ip̄o p̄a tūc etiā
impedit tā syll̄is q̄ d̄cō r̄ incidit eadē fallā a dicto fm̄
qd̄ ad d̄cō simpl̄. Si āt vtrāq̄ d̄terminatio fuerit p̄p̄a
cōsiderādū ē vtz ille r̄teriatōes addātur oppoīt. sc̄z affir
matōi r̄ negatōi r̄ōe alēi t̄mi sc̄z s̄bicti vel p̄dicati vel
r̄ōe p̄p̄is Si addūt r̄ōe alēi t̄mi s̄ p̄i alēo duoz mōrū
Nur ei addūt r̄ōe t̄mi ad quē fit p̄p̄a vel r̄ōe illi q̄ p̄p̄a
Si addūt r̄ōe t̄mi ad quē fit p̄p̄a tūc ip̄edit d̄cō r̄ōe illi
us p̄ditōis ad idē Si nō addat r̄ōe t̄mi q̄ p̄p̄a tūc ipe
dit d̄cō penes aliā p̄ditōes q̄ ē s̄z idē Si āt addāt d̄teriatō
nes r̄ōe p̄p̄is r̄ nō r̄ōe alēi t̄mi s̄ p̄i alēo duoz mōzum
aut ei addūt p̄p̄i r̄ōe f̄catōis vel r̄ōe p̄significati t̄p̄is in cō
p̄one Si addūt r̄ōe f̄catōis i p̄p̄e tūc ip̄edit d̄cō penes
hāc p̄ditōes q̄ ē s̄l̄r. sic i cr̄o sup̄ dicto. hō ē sp̄s. r̄ nō est
sp̄s. q̄ id ē sp̄s r̄ nō sp̄s. hic ei r̄teriatō d̄cō ex p̄te illi d̄cō
tōis s̄l̄r. Hic ei addūt p̄p̄ie d̄teriatōes ad vtrāq̄ p̄tē d̄cōis
r̄ōe f̄cati suaz p̄p̄nū. q̄ aduer. r̄teriatō r̄ōe sue f̄catōis
Si nō addūt d̄teriatōes p̄p̄ue r̄ōe f̄cati t̄p̄is ad vtrā
q̄ p̄p̄es oppoītōz sic ip̄editur d̄cō r̄ōe f̄cati r̄ t̄p̄is r̄ sic
surgit q̄r̄ mod̄. Et ita p̄z q̄ contra elenchum in q̄tūm
elench̄ ē non contigit peccare nisi q̄tūor modis.

Secūdus dub ē. Quō solūtur pa
logismi i s̄t̄ falte r̄ p̄cedēt. So. Tā palogismi falte
fm̄ qd̄ r̄ simpl̄ q̄ i s̄t̄ solūtur p̄p̄ado p̄clōnē ad p̄mis
sas h̄z p̄ditōes v̄e d̄cōis. h̄z d̄n̄. q̄ i hac fallā p̄p̄atur cō
tradōcō v̄a p̄clōis ad d̄cōes app̄ntē i p̄missis q̄ r̄tercō h̄z
v̄e d̄cōis i vtrāq̄ p̄tē d̄cōis. In fallā v̄o h̄z qd̄ r̄ simpl̄
cōp̄at d̄cō v̄a q̄ ē i p̄clōe ad p̄missas q̄ nō h̄nt r̄tercō v̄e
cōp̄adictionis nisi in altera parte contradictionis.

Qui v̄o i eo q̄ id qd̄ i p̄n̄ erat s̄uitur. s̄iūt
quidem sic. r̄ totidem modis. quotiens cō
tingit quod ex p̄ncipio est petere

Hic d̄n̄ r̄teriatō d̄ fallā p̄ditōis p̄ncipij. Et duo facit. p̄
p̄it modos ei q̄ ḡn̄ali. S̄cō oīr cāz app̄ntie ei. v̄bi. (U
tēf āt arguere). Q̄rū ad p̄m̄ d̄e q̄ tot mōis h̄z fieri hec
fallā. q̄t mōis p̄n̄ petere id qd̄ ē i p̄n̄. hoc āt v̄e d̄t. Albe
q̄n̄q̄ mōis sic quē admodū i fine octauū to p̄icoz d̄n̄ ē.
Pr̄m̄ qd̄ ē mod̄ ē q̄n̄ r̄teriatō p̄tē i r̄teriatōe. vel ecōuer
to. S̄cō ē v̄e si q̄r̄at. v̄tz hō currit. r̄ sumat h̄. al r̄ōe cur
rit. h̄ hō currit. tūc ē p̄n̄ p̄ncipij. q̄ dubitat r̄e iherētia p̄
dicati i s̄b̄cō i q̄ est. r̄ s̄uitur eā ignotū. v̄l maḡ ignotum
ad p̄batōes. eā ignotū qd̄ fm̄ alb. q̄ r̄teriatō r̄ r̄teriatō
nō d̄n̄t. nisi penes explicatū r̄ implicatū. r̄ sic neutz videt
alēz. p̄bare. v̄l maḡ ignotū. in q̄tū p̄dicatū sup̄p̄oitale
noti. ē r̄ r̄teriatō q̄ r̄teriatōe. S̄cōs mod̄ ē q̄n̄ p̄ricu
lare p̄tē i v̄li actuali distributo. p̄oib̄ suis p̄tib̄. v̄t si
quērat v̄tz oīz d̄r̄ioz eadē ē disciplia. qd̄ ē qd̄dā p̄tēda
re in ḡie o p̄oitoz p̄centū s̄b̄ v̄li tali. r̄ sumatur ad p̄b̄
dū. q̄ oīm oppoītōz ē eadē disciplia. tūc em̄ idē qd̄ p̄clu
ditur petitur i p̄missis. r̄ h̄ ē ex eo q̄ v̄le actu distributus
p̄o p̄tib̄ ē v̄le. r̄ nō ē extra p̄ticulare. r̄ p̄ticulare est i v̄li

Terz̄ mod̄ ē p̄uersus i s̄t̄ q̄n̄ sc̄z v̄le petitur in p̄ticu
lari. v̄e si q̄ratur v̄tz oīz oppoītōz sit eadē disciplia. r̄ su
matur ad p̄b̄a. h̄cō d̄m̄ d̄r̄ioz ē eadē disciplia. r̄ oīm p̄
uatie oppoītōz. r̄ oīm d̄cōioz. r̄ oīm r̄latioz. q̄ oīm
oppoītōz. sic em̄ i v̄li actuali distributo petitur p̄ticulare
sic i oīb̄ p̄ticularib̄. petitur v̄le actuali distributū i ista

Quart̄ mod̄ ē q̄n̄ d̄n̄ctū petitur i d̄is̄ qd̄ nō r̄ōe p̄iun
ctōis s̄ p̄iunctōz ē in illi. v̄t si q̄ratur. v̄tz medicina ē sc̄ia sa

ni r̄ egri. r̄ petat q̄ medicina ē sc̄ia sani. r̄ medicina ē sc̄ia
egri. q̄ sc̄ia sani r̄ egri. n̄l̄ alid ē medicinaz cē sc̄iaz sani r̄
egri q̄ medicina ē sc̄iaz sani r̄ medicina ē sc̄iam egri
Quit̄ mod̄ ē q̄n̄ v̄l r̄latiō p̄tē i alēo nō v̄t em̄ ad quē
finit̄ r̄elā. h̄ v̄t r̄elā q̄ v̄trūq̄ ē i altero p̄ intell̄cō. v̄t si
quērat. v̄t v̄tz s̄oīs sit p̄i platois. r̄ sumat ad p̄b̄aduz q̄
plato est filius fortis. ergo s̄oīs est pater platois. h̄o
rū em̄ v̄num non est natum. p̄b̄ari p̄ alēz.

Uident̄ aut̄ arguere eo q̄ nō possunt idē
inspicere et diuersum.

Dicit̄ p̄. q̄ oēs palogismi tā d̄ā h̄nt cāz app̄ntie per
quā vidētur. p̄b̄are s̄l̄lo aliqd̄ arguere q̄ul̄ nō arguāt q̄z
vidētur diuersuz assumere q̄ul̄ assumūt qd̄ idē ē r̄ id̄ nō p̄
bant. Et sic cā r̄tercōis est oīmmoda identitas p̄b̄a
tis r̄ p̄b̄ari. id est p̄missaz. r̄ cōclōsionis.

Circa p̄d̄cā s̄ūt dubia Pr̄imū ē an

sit aliq̄ fallā p̄ditōis p̄ncipij. Et videtur q̄ nō q̄z oīs
palogismi alē falte h̄z peccare v̄l i mā v̄l i foia. h̄z palo
gismi falte isti nō peccāt i foia cū sint toni s̄ylli q̄ tū ad il
latōem r̄ et p̄nt fieri i mō r̄ i figura. Nec r̄teriatō in mā.
q̄ s̄iūt ex p̄b̄abilib̄ r̄ sic erūt v̄o s̄ylli dialectici. r̄ p̄p̄is nō
erūt p̄tē ei qd̄ ē in p̄n̄ fallā. S̄cō sic. In oī fallā d̄z esse
aliq̄ tā app̄ntie h̄ tal̄ nō ē i p̄teritōe p̄ncipij. q̄ nō est fallātia
M̄ior. p̄bat. q̄ i ea s̄uitur idē ad s̄uij p̄i. p̄batōes. r̄ nul
la ē app̄ntia q̄ idē r̄terat s̄eip̄m̄ oīd̄ere. Et a r̄teriatōe ad
r̄teriatōe. r̄ ē a p̄ticlarib̄ sufficiēt̄ cōtērat̄ ad v̄le sumūt
loci dialectici. q̄ nō sophistici. N̄is ē maifestū ex his que
d̄cā s̄l̄ in topic̄. Quarto Nulla ē fallā p̄ditōis p̄ncipi
ari. q̄ nulla est p̄teritōis p̄ncipij. q̄ n̄a. p̄bat p̄ s̄l̄le. Quar
to arguēdo a diuisis ad v̄iucta est fallā accētis v̄t supra
patuit. q̄ nō est ista distincta ab illa. q̄ n̄a ē maifesta.

So. Sic. v̄t i textu patuit. r̄ idoneitas recipiēdi. p̄ue
niēs ex app̄nti diuersitate p̄missaz. r̄ p̄clōis in illatōne
noticia. r̄ p̄b̄abilitate. p̄p̄t̄ quā aliqd̄ credit p̄missas. p̄
bare p̄clōnē. quā tū nō probāt. p̄p̄t̄ identitatē ei. r̄ p̄missaz
q̄tū ad euidentiā. Si nō accipiatur passiuē. tūc sic r̄ter
nitur est receptio p̄ncipis ex eo q̄ idē assuitur ad p̄batō
nem s̄uij p̄i. h̄ alio noie. r̄ h̄z eām app̄ntie r̄ eām r̄tercōis
v̄t sup̄ patuit. Ad obiecta in oppo. Ad p̄m̄ ē d̄m̄. Q̄z
palogismi h̄nt falte peccāt in foia. nō qd̄ s̄ylli simpl̄
dicat̄ h̄ dialectici. eo q̄ nō s̄l̄. p̄bat̄. q̄uis em̄ p̄misse h̄
s̄ylli sunt. p̄b̄abiles fm̄ se nō s̄l̄. p̄bat̄. p̄clōis. qd̄ tū re
quiritur ad s̄ylli. p̄bat̄. Ad 2^{m̄} ē d̄d̄z q̄ v̄trūq̄ est aliq̄
cā app̄ntie in hac fallā. Ad im. p̄batōem nō d̄m̄ est. q̄
uis idē fm̄ r̄ v̄ce nō h̄z app̄ntiā p̄b̄abilitatis resp̄cū
alteri. tū b̄n̄ idē fm̄ rem. r̄ d̄n̄s fm̄ v̄ce h̄z illā app̄ntiā
Ūn̄ dupl̄ est p̄tē p̄ncipij. vna est statī. q̄n̄ videlicet idē
fm̄ rem r̄ v̄ce assuitur ad s̄uij p̄i. p̄batōem. r̄ illa nō cau
sat aliq̄uā fallam. q̄ nulla est app̄ntia q̄ idē simpl̄ d̄z
s̄eip̄m̄. p̄b̄aro. r̄ ista peccat̄ extra s̄ylli simpl̄ d̄cōm̄. Alia ē
p̄teritō p̄ncipij nō statī. q̄n̄ idē fm̄ r̄ s̄uitur. h̄ diuersuz fm̄
v̄ce. r̄ i tali p̄teritōe ē cā app̄ntie. r̄ illa facit istā fallātia

Ad 3^{m̄} ē d̄d̄z q̄ nō v̄z n̄a. q̄ p̄nt a p̄d̄cis s̄ni loci dialec
tici r̄ sophistici. q̄ si in ordie ad oppoītōem maior extref
tas notī dicatur r̄ me^o in ante. q̄ r̄e m̄iore in p̄clōe. tūc
resp̄cū ip̄i argumētū est dialecticū. S̄z resp̄cū r̄itū p̄ti
git maiorē extrefitatē notī. v̄eire m̄iori extrefitati q̄ me^o
et tūc est fallā p̄ditōis p̄ncipij. r̄ ergo dicit albert̄ q̄ sp̄
cōsiderandū est v̄tz maior extrefitas notior sit r̄e medio

Ab iis qui sunt in medio...
 quod est in medio...
 et notia de desito...
 quod est in medio...

Elenchor

quod remioi vel eperfo. Si enim notio sit te medio sp est
 bonis illis dialecticis. Si aut notio sit te miori extremitate
 te qd te medio sp est petio ei quod e i principio. Ad qutu
 est odm qd arguen a diuisis ad pucta ite miate ad mo
 duz ponedi ipa diuisa ad iuice. Et iste e magni. r e cleri
 cus g e magni clerikus est fallax accitil. Sed qn argui
 tur ab ipis ite miate solū ex pte pbarois r n poms di
 uisoz est fallacia petitionis pncipij

Secundum dubium est. Quod

in pposito vocat pncipij. Solo Albtie pmissa i hyllo dia
 lectico illud vo qd em pncipij est cocto qd est in pmissis vel
 vt i ca mali efficitate. eo q ipa mali pnticue ex maioze
 et mioze extremitatibz q sumit i pmissis. in qtu vo ille ex
 treitates pnticue cu medio est peto i pmissis vt i ca effi
 ciate. Et fm qd e pmissis vt i ca mali appellat fallax peti
 tionis ei qd e ex pncipij. eo q ex notat cam males mota p
 cam efficitatē. Et hoc mo Aristoteles sepe cam appellat
 Scom vo qd peto contine i pmissis. sic catu pnticue itra
 sua cam r pncipiatu inf sua pncipia r hoc appellatur
 fallax petiois ei qd e i principio r sic hz duo noia. Tertio
 dicit qnqz petiois pncipij h min pncipie. h ilio noie appel
 lat qn idez suut ad sui pncipij. pbarois h e de noie r tuc no
 est fallax. qz n e ca apparetie vt tactū fuit q est necaria ad
 fallax. Et g dr Albtie q peti ei qd e i principio i duplica e
 ite dē se. vici vel refecta. cavedi i dialecticis. r q ad h in
 fine octaua to pncipij te ea r terminati e. Et ex appa
 ria eiusde qd vedet diuersuz i ite dē loci recipiendi et
 topistica. r sic r terminatur hic te ea

Qui vo fm pns est elēch. fit eo q putāt
 pueri pns. Hāz si cuz h e ex necitate illud
 sit r cū illud est. putāt r alterū eē ex necitate
 h dic p hūc i capit r terminare te fallacis extra dē dē
 min pncipalibz. Et p moze fallax pnticue ptra elen
 chū in qtu e illatū r anectit falle accitis. Et duo fa
 ct. Primo oit qno fieri hz fallax. Secdo ponit mōs ei
 Ibi (Unde et q circa opides) Quātū ad pncipij dē q ille
 appaēs elēch q fit fm pns gnatū qel ad cam appa
 rie fit eo q pntes putāt pueri pns q nū n puerit. nec cō
 uerū pē. Nā cū ex ante necario seqe pns credit homies
 ignari qd ex pntecario seqe ams. Et hū e necariuz
 qz n e gnatū fm si pōsto ante ponit pns. q etiam econ
 uerū pōsto pntē ponatur ams

Unde r q circa opioem st. ex sensu fallē
 fiūt. sepe ei fel. mel suspicati st. eo q seqe ru
 bins color mel r qnz accidit trā pluua ma
 didā fieri. r si sit madida opinamur. pluuisse.
 hāt n necz. Et i rethorice qdē q fm signa st
 demratōes. ex adiuctis st. volētes ei oñdē
 qm ad vltim qd adiuctū e accipiūt qm cōp
 tus. aut qm i nocte videt errabūd. plibz at
 hec qdē istz p dicitū vo n iē Sillr at r i s v
 logistice. vt mellissirato. qm ifinitū est vni
 uersuz. sumēs vniuersuz qdē i genitū. Nā ex
 nibūlo nihil fieri. qd at fcm ē ex pncipio fieri
 si g n fcm ē. pncipiū n hz vniuersuz. Quare i
 finitū n necē ē at h accidere. Non ei si oē qd
 fcm ē pncipiū hz. r qdqd pncipiū hz fcm est

velud nō sequit. si febris e calor r calidū ne
 cesse est febre esse vel febrire

Hic p assit mōs istz. fallē q dōit assignatur tres dicās
 q siūt ex sensu h est ex sensibilibz actioibz. fallē siue accip
 tois circa opione pponentes accis circa sbā. id ē pnci
 mod istz. fallē qn at a pōne pnt. ad pōem anis. Et p
 est vt aliq sepe suspicati sunt mel esse fel accipiēdo coia
 melli r felli estimates q sicut ad sbā seqtur coe accis
 siue p dicitū. ita coe uerū ad coe p dicitū seqtur sbiectū
 Si em est mel. r rubiū. r ita putauerūt coe uerū seq si ē
 rubiū ē mel. r i serē bāt pnt h fel est rubiū. ergo fel ē mel
 Hic receptio fit qz rubiū. color vt p dicitū coe seqe mel
 vt anis r sbā. Et p h sic formari palogismz. Si mel ē ru
 biū est h voc est rubiū demratō felle g fel est mel. Et eodē
 mō est in naturalibz in qbz pōsunt penes istū modū tale
 ex. Si pluit terra ē madida g si terra ē madida pluit.
 Et formatur sic palogismz. Si terra ē madida replata
 est h pfula aq terra est madida ergo ē replata. In vitro
 q em istoz palogismoz est fallā pntis a pōne pntis ad
 pōnem anis r vt ergo istoz palogismoz sicutur in pna
 marie necarie. Scom mod istz. fallē tangitur ibi. Et
 in rethorice. Et ē qn at a pōne pntis ad pōne anis i il
 lis vbi mā pntē pueritētis nō est necaria nec pbabilis. h
 tū suspicabil sicut in rethorice sicut demratōes siue ostē
 siones fm sig coia r n pna. sicut em ex p dicitū adiuct.
 Sbiecto alicui q dūit coe accitia. Tū rethores volē
 tes pbare q aliqz ē adulter accipiūt p dicitū coe quod
 coe adiunctū est adulterō. ita q nō sibi soli coe uerū si
 cut est illud qd composit est r ornas siue comp. r sepe
 respicit ad vxore alteri vel qm in nocte errabūd. r p q
 suspicio gnatū q sit fur vel larro. Nec em accitia coia
 sunt vt pluribz infunt sbiectis. qz soli adulterō. r iō non
 couertitur pna. Et p h sic formari palogismz. Si aliqz
 est adulter ipē est comp. r poli. h si est comp. r poli
 tus ergo est adulter. Et sic si aliqz est fur ipē est errabū
 dus in nocte h iste est errabundus in nocte. ergo est fur
 Tertio mod q rāgitur ibi Sillr aut r in syllogisticis ē
 qn arguitur a pōne pntis ad pōnem anis in remonstra
 tiuis qd est arguere a restructōe anis ad restructōnem
 coe sequētis. Et ponit de isto mō p hūc itez duo exempla
 Primū est in argumētatione mellissirato qua misus fuit p
 bare mundū siue vniuersum esse ifinitū. h e mō. Si ali
 qd est factū hz pncipiū siue duratōis r intelligitur de fac
 to p gnatōem vel arte. g si nō est factū p gnatōem vel ar
 tem nō hz pncipiū. sed mūdus nō est factū. ergo mūdus
 nō habet pncipiū. ergo ē ifinitū. duratōem. hoc est finit
 ab eterno. ibi in prima pna mellissirato peccat. h e em cō
 sequētia recta est si aliqz est factū hz pncipiū. quo om
 ne gnatū natura vel arte hz pncipiū matiale. qz ex nubi
 lo nihil fit. hz nō seqe h nō est factū g nō hz pncipiū. hā
 sit argumentū a restructōe anis r pōit pnam in ipō in
 cōtradōe oppōsit. cū tū in talibz sp ponēda sit pna in
 cōtrario h mō. si ē factū hz pncipiū. g si nō hz pncipiū ē factū
 hec pna. vā ē. Ex se dē penes istū mō. h si aliqz ē febris
 citas calor. ē h si seqe si calor ē febre. ē. vlt aliqz febricitas.

Circa textū expositum sūt dubia.

Primū est. quid in pposita appellat anis r qd cois
 Solutio. Alberti est. Anis appellat in pposito q pōsto
 ponit cois necario. pbabiliter vel suspicabiliter. necario
 qū cois actu r intelligū est in ante vt hz pncipij modum

+ pncipij...
 pncipij...
 hōz...
 to...

Quod...
 pncipij...
 hōz...
 to...

Vertical marginal notes on the right side of the page, including the word 'Elenchor' at the top and various lines of text below.

Prímus liber

dicendi p'oralí scdm quartú Exemplum primu' ut si h'c e' ani mal' est i' isto ante h'c est hoc p'ns aial est actu' r' intell'cu'.

Scds mod' dicendi p' se e' si dicat linea est r'ca vel curua- linea em' est r'finita r'ca q' curui. Et s' r' n'ca e' par' vel impar. n'ca em' est r' r'finit' de paris vel imparis. Scd' eund' q'rtu' mo d'u sicut si dicat aial e' r'collatu' q' iterijr fm r'collat'edem r' g'nalr inter cam r' pp'riú eff'm. Pro babiliter vero in p'dicatis adu'tatis aliam inferunt. hec q' adu'ta sunt illi q' ip'o. vt si compe' r' poli' est adulter. e' vel si loquit' cu' diuie p'et' aliqd ab eo. Coseq'ns vero est q'd p'dco m'o seq'ur a'ns. Coseq'eria vo est argumen ratio q' extrahit' ex bicudie a'ntis ad p'ns. r' bicudie p'iel ad a'ns. Et hec diuidit' qz quedá est simpl' r' q'dá est c'o posita. Simpl' d'z q' ex simplici a'nte infer' p'ns. vt si h'c est aial est. C'oposita vo q' ex vna p'na infer' alia. Et h' est inter o'ppoita. r' est duplx vna q'dem q' ex a'nte infer' coseq'ns. r' ex o'p'ito a'ntis infer' o'p'oitú p'ntis r' hec est inf' r'ia. vt si iusticia est v'tus e' r' iusticia e' g' vitiú est. Et si fortitudo e' v'tus e' r' timiditas est vitiú est. r' hec vocat' ab Aristotile scdo topicoz p'na in ip'o. qz in ipis termis est r' eod' d'icite m'oz. Alia vo est q' ex a'nte / r'ente seq' p'ns. r' ex o'pp'ito coseq'entis infer' o'pp'oitú a'ntis. r' hec est inter o'p'oitá d'ic'orie. si h'c est aial est. r' si n'o aial est n'o h'c est. r' hec est inf' o'pp'oitá d'ic'orie q'lia sunt homo r' n'o h'o aial r' n'o aial. Et huc' e' q' p'ns negat' est ps s'biecta a'ntis negati. sicut a'ns affirmat' est ps s'biecta coseq'entis affirmati. n'o aial ei est ps n'o uois. r' i'o sicut a'ns affirmat' infer' coseq'ns ita eod' uers' coseq'ns negat' infer' a'ns negat'. Et v'traq' ista rum app'ellat' coseq'eria ex r'io vel a'ntis coseq'entis. Alia vero diuisio quam innuit' in suis topicis est ista. Coseq'entiarum alia est necessaria r' no probabilis vt in r'emonstratiuis. Alia est necessaria r' probabilis h' non per idem medium. Alia est probabilis r' no necessaria vt in dialecticis. Alia nec est necessaria nec probabilis sed e' n' suspitionem genera' sicut in r'hetoricis et poeticis. Et sicut consequentia comuniter dicitur de omnibus huiusmodi consequentijs. ita consequens prout dicit' fallacia consequentis que peccat contra consequentiam comuniter dicitur ad omne huiusmodi consequens. a' q' non conuertitur consequentia. p'pter quod in omni fallacia consequentis sunt necessario due consequentie. vt inquit albertus vna quidem consequentis ad antec' / tens. r' altera eod' uers' antecedentis ad consequens. q' aliqu' est bona r' aliqu' fallit vt in palogismis patuit.

Secundum dubium est

An aliq' fallacia sit co'ntis. Et videt' q' n' qz nulla e' fallacia antecedentis. Antecedens est manifestu' coseq'entia. p' b'at' p' simile. Scdo sic fallacia est quedá obliq'ras syllogismi. sed arguere a' positione consequentis ad positio nem antecedentis est arguere ex puris affirmatiuis in scda figura. h' illa est obliq'ras syllogismi simpliciter dicti er inutilis coniugatio. igitur non debet hic r'eter minari r' ea Solutio Sic. Est autem talis idonei / tas recipiendi proueniens ex apparenti conuertibilitate consequentis cum antecedente. r'oe cui' credim' q' si / cur antecedens infer' consequens ita e' p'ns infer' a'ns vel ex eo. q' r'estructo p'nte r'estruct' a'ns ita r'estructo a'nt' / cedete creditur r'estruct' p'ns. q'd t'n n'o e' necc'ariuz. r' sic v'lie p'uenit ex eo. qz credim' p'nam p'uerit' q' t'n n'o conuertitur

vt i' p' d'ca' fuit. Si vo capiatur fallacia passiué t' sic d'finité a sacro t'doma. q' est recepto ipiti r'itis puenies ex hoc qz p'ns creditur o'ino idem cu' ante. ex quo p'ingit aliquem credere. qz si p'ns seq'ur ad a'ns. q' et' a'ns seq'ur ad p'ns. Et in illa r'finit'ed' tagitur duplex causa. scz app'entie r' causa n'o q'ntite. Causa app'entie est identitas app'os co' sequet' cu' ante. q'd vel necc'ario. vel pbabilié. vel suspicabi lie est in ip'o. ex qua creditur q' sic p'ns infer'ur ex a'nte ita e' uers'o p'ns infer' a'ns. Causa vero r'ec'is est diuersi tas p'nt' et a'nt' inq'el a'ns n'o est nisi in pot'ena in p'nte. r' i'o n'o p' inferri ex ip'o. Ad obiecta in o'pp'oitú. Ad p'm u' est vdm q' n'o est s'lefm albtuz. qz s'p' r'ec'us in ista fallacia est ex p'te p'ntis. ex eo. qz arguitur a p'one p'ntis ad p'onez a'ntis. Cui' r'o est fm. p. h'it. qz negat' addita superiori fa' cit sup'ius inferius. et e' extra. ergo cum d'z h'o cur rit. ergo aial currit. homo est a'ns. r' aial p'ns. Sed cum d'z n'o h'o currit. ergo n'o aial currit. ibi arguitur a p'nte itz ad a'nt' / cedens. qz n'o h'o est p'ns ad n'o aial. qz p'la s't. que s't. n'o h'o mies q' n'o aialia. r' sic p'z q' quo cuq' m'o arguatur sen' per arguitur a p'one p'ntis ad p'onem a'ntis. Et vdm est q' argumentu' a p'one p'ntis factu' p'enes ista fallacia est affirmat' r' ab a'nte ad p'ns est negat' sed argumetuz affirmat' potius est argumeto negatio. r' ideo potius dicitur ista fallacia p'ntis q' a'ntis.

Tertium dubium est. Quot

sunt mo'i istius fallacie. Solutio quida' ponit' solum vnu' modú. qz hec fallacia vt ex tactis p'z semp' habet fi / eri arguedo a p'one p'ntis ad p'onem a'ntis. eo qz a'ns ne gatus sit p'ns. Alij vero ponit' tres mod's queadmoduz in r'ectu distincti. Al' fm d'nm albertu'. Alij vo ponunt t'n' duos. vt d'z idem altertus. r' hoc ex eo. quia ista fallacia sic cu' putam' p'nam p'uerit' que n'o uertitur. Coseq'et' / ria vo hec super eosdem terminos n'o s'c' nisi b'us modis. Quia vel v'traq' p'na est necc'aria. aut a'lea t'n' aut neutra. Si v'traq' sit necc'aria. t'nc nulla est fallacia sive recepto. Si vo vna sit necc'aria. r' alca n'o t'nc cu' r'ns videt' vnani p'nam esse necc'aria. r' credit' p'uerit'em eius. etiaz esse necc'aria recipitur. r' est p'mus mod' qui est a p'one p'ntis ad p'onem a'ntis. Si aut' neutra sit necc'aria. t'nc accipit' vna e' pbabile. r' credit' p' s' sua p'uerit'ez e' necc'aria tunc recipitur. r' est scdus modus istius fallacie sicut in argumentis r'hetoricis. A'p'one r' r'atio s'ic p'z

Quartum dubium est.

An h'c admittit' fallacia p'nt'. iste e' co'p' s'ive poli'. q' e' ad ul'. r' iste e' adul'. q' est co'p' cu' t'n p'na p'na n' sit necc'aria. Solo Albt' sic qz et si prima p'na n'o sit necc'aria q' ad vitate a'nt' et p'nt'. t'n e' sat' necc'aria ad faciendú est imat' o'z iudici. v' suspicato'ez. r' t'nc necc'itas sufficit. p'oit'o. qz sic d'z boet' g'nalit' loquens d'oi argumeto. Argumentu' e' r'at'o r'ci dubie facies fidez. p'p' q'd etiam dicit' idem q' loc' tal' est ab adiunctis et p'muniter acc'itibus. quoniam ad / iuncta accipitur. p'p'ua. quia illa sunt signa r' i'ebone i't' prima figura. vt in fine p'mi p'rioz iuenies. vt h'ic. Que cunqz habet lac in mamillis absqz c'ofricatione mamil larum cu' sale et v'trica p'p'it. hec sic habet lac in mamil / lis. ergo peperit. Dicitur aut' n'on' absqz c'ofricat'one quia vt d'ca' fuit in fine p'mi p'rioz. si virgini. vel etiaz viro h'nti mag's mamillas cu' sale et v'trica c'ofricent' mamil / le lac h'bit in mamill' h' tenue erit r' modicuz n'o sufficiens

Ad p'm u' est vdm q' n'o est s'lefm albtuz. qz s'p' r'ec'us in ista fallacia est ex p'te p'ntis. ex eo. qz arguitur a p'one p'ntis ad p'onez a'ntis. Cui' r'o est fm. p. h'it. qz negat' addita superiori fa' cit sup'ius inferius. et e' extra. ergo cum d'z h'o cur rit. ergo aial currit. homo est a'ns. r' aial p'ns.

Solutio quida' ponit' solum vnu' modú. qz hec fallacia vt ex tactis p'z semp' habet fi / eri arguedo a p'one p'ntis ad p'onem a'ntis. eo qz a'ns ne gatus sit p'ns. Alij vero ponit' tres mod's queadmoduz in r'ectu distincti. Al' fm d'nm albertu'. Alij vo ponunt t'n' duos. vt d'z idem altertus. r' hoc ex eo. quia ista fallacia sic cu' putam' p'nam p'uerit' que n'o uertitur.

Argumentum est ratio s'ic p'z

ad laetandum Si at fl signa et adiueta in scda figura q pmuta fl pdicata vt esse pallidaz est adiueta ad eaz q pper vt dr arestoteles r solu accipiat vnu tale accia vel adiueta tuc pdicatu pius erit qz q possit inferre sbiectu r g erit fallacia pntis Et ideo si debeat esse locus a pmuter accitib tuc oportet q tale adiueta talis accipiatu cu circustatis plone et negocij qz cu multis talibus acceptu erit pmut r ifert sbiectu qd vnu solu adiueta inferre no poterit qz in his vni est q de diffinitib r refinitoe dr phus q ptes fl in plus et totu in equo r ita arguit in rhetoricis phisonomicis r alijs scientijs diuinatis sicut est astronomia r in alijs in qbus ex signis remonstratur vt inquit Albertus

Quintum dubium est Quomodo

distinguit fallacia pntis a fallacia accitib Solo sic qz fallacia pntis pntis in duab pntijs quaz vna est va r altera falsa sicut si dicatur si alijs currit mouetur s fortes mouetur g currit Ibi pma pna est va s scda ad qua pceditur est falsa falsa vo accitib consistit in vna vt si sic arguatur fortes est aial g fortes est ho Ibi eni ex mo arguedi magis est falla accitib Qz sicut falla pntis puenit ex eo q pntis creditur esse idem oino anti ita fallacia accitib puenit ex hoc q pdicatu putat oino idem esse sbiecto Et ergo ista fallacia tenominat a pntis illa vero ab accidendo qd est inherere Ex quo pty q qn pcedit argumetato solu ab aliqua categoria p qua significat aliqd inesse est fallacia accitib qn vero ab aliq conditonalis est falla pntis Et hoc est qd dr phus q falla accitib est in vno r falla pntis in plurib scz pntijs Et ergo etiam idem dr q pntis est ps accitib nam omne qd sequitur aliquo modo accidit s no everso No em sequitur si ho est albus est licet hoc sit va ho est albus r ergo ydicat q est falla pntis aliter ordinatis eminis pt fieri falla accitib s no conuertitur Si em dicatur mel est rubiu fel est rubiu ergo mel est fel est falla accitib qz arguit ex puris affirmatis in scda figura Et eodem mo posset videri in alijs similibus

Qui vo fm no causaz vt causaz cu assuit q n causa est velud p f illud fiat redargutio Hic pnt phus terminat de falla fm no causaz vt caz Et tria facit pmo o dicit quid sit talis fallacia Secundo quomodo magis congrue fieri habet Tertio de ea exemplificat Scda ibi (Accidit autem) Tertia ibi (Ut qm no est aia) Quo ad pmut dr q palogismi false fm no cam vt cam snt cu assuit qd no est causa quasi esset causa conclonis illate quasi ppter ipm tanq ppter causam fiat redargutio

Accidit aut hmoi ad impossibile syllogismis Nam in his est necessarium interimere aliquid ex his que posita sunt si g enumeretur in necitatis interrogatombus ad quod accidit impossibile Videbitur autem ppter hoc fieri sepe redargutio

Hic pnt phus terminat scdm pncipale dōns q ista falla puenit fit in syllo ad impossibile Qz in his syllo necariu semp est interimere aliqd ex his que posita snt in pōri syllo r g necariu est in his multiplicari pōdes inf quas latent inducit illa que est no causa vt causa Si igitur ea pō que est no causa enumeretur vt causa in necessarias pōdes que fl necarie ad illatōes falsi ex quo

debz hypotesis rntis iterimi et enumeret in eas in argumeto ad qd sequit siue accidit ipossibile qd est argumentu scdm et no pmut qz scz ex falso illato destruit hypotesim videbitur recepto riti sepe fieri redargutio qntu ad illatōem oppositi ipi hypotesis qua redarguitur ref pōdens ppe hoc cu tū no fiat ppter hoc r sic vt causa mo uet ad recipiendum

Ut qm no est aia et vita idem Nam si corruptoi gnatio et rtrariu r alicui corruptoi erit qdaz gnatio rtrariu. Hors at corruptio qdam et rriam vite Quare vita gnare et viuere gnari hoc autem impossibile non ergo idem anima est et vita

In hac pte phus declarat hoc qd dān est p exempla Et duo facit pmo ponit palogismu r o dicit ei refectū Scdo ponit aliqua correlaria ibi (Ergo in syllogizate Qntu ad pmut dr q fm no causam vt causam ptingit arguere si ista sit hypotesis aia et vita fl idem r ah? volēs hypotesim illaz destruire dr q fl idem r arguit sic Omne rtrariu corruptoi est gnatio s mors est corruptoi vite r aia et vita fl idem g vita est gnatio et viuere est gnari. Vel sic. Cuius corruptoi est gnatio rtraria sed vita est rtraria corruptoi r aia et vita fl idem g vita est gnatio et viuere est gnari qd est impossibile naz qui viuunt no gnatur s iam genitus est g pmut ex quo sequit illud impossibile est flm scz aia et vita fl idem

Ho at syllogizatu est accidit em r si non aliqs idem dicat vitam et aiam impossibile s solu rtrariu vitam qdem morti cu sit corruptio corruptoi at gnationez

Hic phus oit refectū istius palogismi dōns q tale ipossibile no est syllogisticum ex hac pōe aia et vita fl ides qd sic oit qz ides ipossibile sequitur ex alijs pōibus sumptis et pmissis si em aliqs no dicat hoc est no cum pmissis ponat hac pōem aia et vita fl idem s solu dicat et ponat in pmissis vitā esse rriam morti et hac qz mors est corruptoi r corruptoi sit rriū gnatio r sic hec aia et vita fl idē fuit no causa illatōis videbat tū ee cā qz pcat cu ista vita et mors fl rria in emio ides signifi cāte in vtraz Ex hoc g pty q ppe ipossibilitate r conclonis n pt o dicit q pdca pō sit ipossibilis s mag q illa sit im possibilis ex q sequit talis falsitas illa at eb mors et vita fl rria ex huiem falsitate sequit falsitas in rclone eo q mors et vita no fl rtraria s fl puate opposita

Ergo in syllogizate qdem simplr non fl hmoi o rōes ad positu aut vt syllogizate r latet plerūqz no minus ipos interrogates hmoi q rndentes g ppter pntis et ppter non causam huiusmodi sunt

Hic ifert p tria correlaria pntis e q palogismi b? false n siplr s e i to fl in syllogizati qz pma r dō falsa e de syllogizata ex pmissis falsis s fl in syllogizati q ad p positu inferēdu ad icimēdu hypotesim eo q hypotesis e iptinēs ad illatōes Scdm correlariū e q b difficul tas n discernēdi caz de illatōis ab ea q en causa vt causa plerūqz latz n min ipos itrogates siue oppōnētes qz rntes Tertiū correlariū e q pdicti palogismi falla cie fm n cam vt cam pnt fieri fm pntis siue fm fallaz pntis s n no fm eadem rōnes vt patet in dubijs r ergo

Primus liber

hunc distincte formaliter fallatille

Questio vtz sit aliq fallā distm

eta hz n cāz vt cāz hñs fieri circa syls ad possibilez n onsi
us. Et vt p q n sit aliq disticta fallā hz n cāz vt cāz pbat
qz i oib palogisimū ē aliqd qd appet cē cā pchois r tū n ē
cā. igit oī ē n cā vt cā. Sed sic pbs dēi rex q argumē
tardēs q sūt hz istā fallāz sūt ppē pns r n cāz. g n ē disti
cta p fallāz pnt. Ter. No cā vt cā id ē qd n ppē b accide
re falsum. sed nō ppter hoc accidere falsum potest accide
re i syls onsiul. igit n tū sit ista fallā i syllo ad iposibile
Mior pbat qz n ppē b accidere flm ē i isto syllo. Dis hō
currit. for. ē bō. r sol ē i cāc. g for. currit. r tū ibi ē syls onsi
uus. Pro vitare est pbs i textu. r pcur iste discursus

Maior. Preissa n cā ē aliq supflua ppō. q
poita r dpoita eqpotē pēq flā. Maior
Dec hz pueire i subc. l p dicit cū ea q ē cā
flē pchois. a q r dicit. fit ppē b apō ipitū r itez
ad iterē ptoēs n cāc q appellat hypotesis.

Lōclo. 3 gē ē aliq fallā disticta hz n cām vt
cāz hñs fieri ēca syls ad iposibilez n onsiuū

Maior pbat qz sic cā ē pilla aliqd faciēs ad illatōēz
pchois q r mō n cōdē mō iferē p ita n cā ē r gōē dē pilla
assūpta nī faciēs ad illatōēz pchois. r g dē supflua. qz si
ue ponat siue reponat se cōlīr. In syllo at onsiuo vna
ppōne reposita se p h n se cō bñ qz p scqbat syllogistice.
nūc vō se solū ethymematice r ipcē r trūcate. Maior
pbat qz i oi fallā dē ē aliq cā appntie gōz qz pilla n cā
cōcientiā bēat cū pilla cā. alias cū n fueret r dicit ad infi
mēdū cā. Lōclo se ex pmissis r pē aplī sic ostēdi p q
ad p m ā pte q ē q ē disticta fallā sic qz fallē distiguū pēs
snaas cās appn b ista fallā hz distictā cāz appn. g ē ab
alijs disticta. Maior p3 qz cā appntie ē pucientia pisse
nō cāc cū pilla cā i rō idē i vtraz fēate. vt iqt alb. Er
gioē vō. i. ex oppoito cā dē sū ē diuersitas cor. i. dē. Et ppē
hoc fallā hz n cāz vt cāz pē sic refimiri. Est idoneitas reci
piēdi pucientis ex pucientia pisse n cāc cū pilla cā. ppē quā
credi. cā pōllē itere pchois flāz. r ppē b in mēdā i r dicit
a pclone flā ad pillas cū tū nīl facit ad flitatē pchois.

Pro reclaratōēz p pchois nōm. ē hz dñm albēti q du
p hē syls vt i p pōz dēn ē. Quidā ē syl onsiu. q hz vni
cā pclone ē duab. ppōib. r tō. t mīs syllogizataz. vt o is
hō ē al. fois ē bō. g fois ē al. Syls vō ad iposibile ē q ali
qd pclusuz onsiue reducit syllogistice ad iposibile aliqd
maifestū. r ppē b in mēitē alē pilla qz qz sit illa. q ē cā
illiposibil qd pclusuz ē. Et ppē b o3 qz syl. iste duas ha
beat pchois. Ex. pōt si qraf vtz hō ē asin. r ali. pcedat
tūc sic syllogizaf i dñi. n. asin. ē al rōle mortale. hō ē asī.
ergo n ē al rōle mortale. hō ē flm. g hō n ē asin. Ilic inter
empra ē pnulla b hō ē asin. Et cēa istū syls p vt dē scda
pō pchois hz fieri ista fallā. qz ista fallā sit qn n cā pōmē
vt cā. ita qz ppē cā vt scq iposibile. r n scqē i tū q cel pē
ipaz nīl omī. accidēz iposibile idēll. ē qz vt si qraf
An brunell. qdā asin. sit hō. Et dicat qz qdā asin. est hō
tūc argumētū i dñi sic. N. asin. ē al rōle mortale. hō est
asin. I qdā asin. ē bō. v. brunell. ē hō. g hō n ē al rōle mor
tale. hō at ē iposibile. g brunell. qdā asin. n ē hō. In tū ci
argumētōē ē n cā vt cā. qz n in mēitē b q videt cē cā im
possibil ill. qd scqbat. r n ē cā a. b. brunell. siue qdam
asin. ē hō. sine cū ipa. ex alijs pōitīs scqē iposibile. r erit

sylls in q r p figure. Ad obcā i dppo. Ad p r m det
albert. q dupli est accipe n cāz vt cām. vno sic q ipsa
ablata ad huc ex alijs fmanētib. scqē p. r sic ista fallā
dē n cā. Alio. gnāl r dē n cā qz n scqē p lic scq videat. r
sic n cā supra vt cā pchois ē i oib. alijs fallacijs. Et est
sic ar. ois can. ē latrabil. marinū ē can. g marinū est la
trabile. neutra istaz. ppōnū ē cā pchois. tū alca istaz ab
lata ex alijs fmanētib. cadēse. Ad. dē dōz. qul argu
mētardēs isti. fallē fieri pnt pēs fallāz pnt. tū n hz cādē
rōēz. r g iste fallē foizlr. fl. distictē. vt postea i du. p rēbit
Ad. 3. mē dōz. hz dñm alb. q n fl. simplr eadē n. ppē b acci
dere flm. r fallā hz n cāz n. et. dēz ē qz n ppē b accidere flm
in syllo onsiuo sit. Et p itellcū illi. p r dē rādū ē si accipiat
ppō q nō est cā pchois cū. ppōib. q fl. cāc pchois eius dēz
qz n ad illatōē ipi. Aut cōicabit illa. ppō cū pmissis q
sunt cāc in aliq emio. aut n cōicabit in aliq emio. Si nō
cōicabit cū eis in aliq emio tūc nō erit fallā siue loc. so
phistic. qz appntia dicitur. Et qul illa. ppō sit n cā n tū
est cā vt cā. qz i nullo pūat cū ea q ē cā. r vt tū dēz. r pōr
qz ē maifest. mod flm accidere n ppē b. L. est ex. pōituz
in. pōz. vt si dēat ondi q diamit. ē symit. costē. r sumaf
ab opponēte oppo. b. p hypotesi cū rōe zenois sic. Dya
metē ē costē cōsymit. i qlibz stadio fl. ifimira spacia. h. ifim
ta spacia n p rigit p rā sire. g n p rigit p rā sire aliqd spaci
um. h. hoc ē iposibile. g hypotesis ē iposibil. ex q scqē scz
qz diamet. g mēsurabil. costē. In hac en argumētardē n
cōicab hypotesis q ē n cām aliq emio cū. ppōib. q fl. cāc
cōclois. r iō n est b appntia vt loc. sophistic. Si at ppō
aliq assūpta cōicet cū his q fl. cāc pchois in aliq emio p
quā cōicardōz videt cē cā b n pē fieri nisi alēo duoz. mo
doz. Uno. qz p illas ppōes itēdit opponēs pcludere alē
qd flm tū dūc. ita qz ibi sit star. Aut vlcēri. intēdit. pce
dere ex fallitate illi. pchois ad intermēdū hypotesim. po
sitā a rōte pūs pchois. Si qdē p. intēdat p rtes. ppōcs
cōcludere flm. r ita qz ibi sit star. h. cōrigit duob. modis
Aut en ex reliqs. ppōib. aut isto flō assūpto scqē p. re
ncitate pno. aut nō scqē ex ill. Si nō scqē ex ill. tūc nō est
hec fallā. h. cā qre n scqē ex reliqs. est alia fallā in di
ctione siue ex dēōem. Si vō scqē p. re nccitate illatōis ex
reliqs tūc nulla penit. erit fallā. qz r si sit nō cā. n tū est vt
nō cā. qz in hac fallā p sūsit rō appntia penes illā. ppōz
que ē n cā q ad pnam pchois est assūpta. r sic n ē in tlib.
argumēt. Appntia en i h mōi argumēt. ē nccitas pno. n
in. ppōe assūpta. r tal appntia r n p rntia n causat aliquā
fallam spālem. Si at in tali pcellu intēdat pclone flām
et ex fallitate intēdat interimere aliquā hypōis factā. p
us siue pcellaz. tūc icidit in illā fallam q nō cā vt cā vō.
caf. Et accidit illi. fallē pctm nō in pmo argumētō. h. in
scdo. qz scz a fallā pclone. pcedit r pcludit flām esse hy
potesim. vt p3 in exēplo tēp. aia. r vita fl. idē qd pbs sup
sit re pbedrone platois. r sic maifestū ē ex oib. istū. hāc
fallam fieri circa sylm ad iposibile. sicut etiā nō. ppē b
accidere flm. L. gidi. tū re rthoma dicit. qz hec fallā pē fieri
in syllo onsiuo qn accipit aliqd qd est simile cause. r nō
est causa. Pro cuius reclaratione notat q illō dicim.
esse cām post cuius esse habet. aliud esse. si ergo accipiat
aliquid post cui. esse est aliud videtur illō esse cā illi. vt
qz post factionē citari p rigit mltā mala in citate. credit
citas cē cā oiz maloz. Et pē sic fieri palogisim. p. post qd
sūt mala ē cā maloz. h. post citatē scām sunt mala. g
citas ē cā maloz. h. sic dē. p. r rthoyce ē fallā hz n cām

Ad obcā i dppo

Ad dē dōz. qul argu

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Ad. 3. mē dōz.

Quod est... non est... in tali argumeto non est fallacia...
Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...
Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...

Quod est... non est... in tali argumeto non est fallacia...
Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...
Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...

Elenchor

ut causam et tamen ibi est syllogismus offensivus et sic videtur hec fallacia fieri in syllo oisivo. et istud dicit egi dius esse re mere philoso phi. Sed istud no cocludit qa in tali argumeto no est fallacia. pprie fm no cam vt caz sed potius fallacia cosequētis vt ex dicit p3. Et ergo di/ cit albert. Quis in pmo. pcessu sumatur ppositio q non est causa tamē fallacia ista no renouatur ab illa. h pmit titur p hoc q fit redie a coclusionone falsa ad pmissam q non est causa falsitatis coclusiononis interimēdo hypote/ sim et hoc solū fit in syllogismo ad impossibile

animal ergo ibi est cōueniētia in p̄dicato. Et si hypote/ sis iuxta potem modū formādi palogismo istius fal/ latic q est alteri cōmumeretur alijs. tūc in idem redie quod iam dictum est

Tertium dubium est. Quo

modo distinguunt duo moī istī? falkē cū tamē phūs po/ nat in textu tū vni exemplū Solo. Exemplū suf/ ficit ad vtrūq p̄dictorū modorū. Quia si sumat syls ad impossibile p̄nes cōicariōnē in hoc termino vita tūc pōt vita p̄dicari et aia s̄biici in hypotesi et sic deseruit exem/ plū scōo mō qz tūc cōiungit syls ad impossibile p̄dicato/ ro hypotesis. vel hoc qz dico vita pōt s̄biici et aia p̄dicari et tūc rīdet exēplū pmo mō qz tūc syls ad ipossibile p̄tū git s̄biecto hypotesis. Nec p̄t sumi terti modus p̄nes hoc qz hypotesis cōicaret cū p̄pōibus syls ad ipossibile in vtroqz termino qz tūc ex ipa hypotesi te nccitate sequere tur falsum quod cocludit sicut ex p̄pōitionibz syllogis/ mi. et sic non esset non causa

Quartū dubium est. De ex

emplo textu quō intelligi d3 qz dē phūs ordes illas non ē syllogisticas siue q̄tū ad p̄mā p̄clōnē siue q̄tū ad secū dā Solo. Quidā dicit qz ordes ille sim in syllogiza/ te st. et si debeāt reduci ad formā syllogisticā. opz eas sic formari. De qd p̄riat corruptōi ē ḡnatio. vita p̄riat cor/ ruptōi. ḡ vita ē ḡnatio. ḡ viuere ē ḡnatio qd s̄m ē qz qd viuē no ḡnāt h̄ iā ḡnatiū ē. Et rīdet ad h̄ dicit qz p̄mā flā ē qz dicit ḡnatiōem no solū cē p̄riā corruptōi. h̄ cē creatō nem p̄ quā sic p̄ ḡnatiōem exiit res et mutat te no cē in cē. S3 istud vt dē albt. nihil ē qz si ḡnatiō corruptio accipi ant p̄riā tūc o3 qz nata sint fieri circa idē qd vtrūqz s̄bi/ cibile ē. nīl at idē s̄biicibile creatōi et corruptōi. et ḡ illō dēn no est philo sophicū. Et ḡ illi dicit qz h̄ flā mors et vita s̄t p̄riā qz n̄ opponū mors et vita p̄riē. h̄ p̄uatiue s3 fm h̄ ac r̄nitionē n̄ enitāt qui adhuc seq̄ p̄ flā h̄. De qd p̄ uatiue oppoīf corruptōi ē ḡnatio. vita o3 p̄oītur p̄uatiue cor/ ruptōi. qz mortū ē corrup̄. ḡ vita ē ḡnatio. ḡ viuere ē ge/ nerari. et iū vt p̄ interimēf hypotesis. Et ḡ dicit aliq qz h̄c flā mors ē corruptio. Et dicit rōez h̄. ēē qz nīl qd se vt terminū et finē ex aliq morū. vt ex aliq mutatiōe p̄t di cī morūle vt muta. ita qz modus p̄dicet te isto. Ad ḡnatiōnē enī aial seq̄ vita. et iō ipa vita n̄ ē ḡnatio. sic ei an dēz est qd ḡnāt no viuūt. h̄ qū viuūt ḡnatiū est an. Eodē etiam mō est te corruptōe. p̄us enī corrupit aial. et post corru/ ptionē seq̄ mors. et tūc est aial i corruptū cē. cū enī cor/ ruptio sic qdā mutatio ad quā seq̄ mors. no p̄t mors esse corruptio. Et ex ista p̄pōe flā cū alijs p̄missis falsis seq̄t p̄ flā. n̄ seq̄t enī si mors et vita s̄t p̄riā. ḡ vita ē ge/ neratio. nisi vt ponat aut itelligat h̄ mors ē corruptio. et h̄ idē est ei qd an dēn ē. et ille ordes syllogizate s̄t q̄tū ad p̄mā p̄clōnē flāz. nccārio ei se ex p̄missis p̄ flā. et h̄o syls oisivo. oīs ex falsis flāz. h̄ q̄tū ad scōdā p̄clōz qz tū est p̄ncipalr intēta s̄t i syllogizate ille ordes. no enī ex unī possibili p̄cluso seq̄t hypotesis sum. cē intīmēdā. qz hypo/ tēsis simplr no ē cā p̄clōis ipossibil. et sic q̄tū ad illā cor/ clusio nē qz tū p̄ncipalr ē intēta s̄t iste ordes in syllogiza/ te. et sic in syllogizate s̄t quo ad p̄pōitū siue intētum

Quintū dubium est. qre dē

phs i textu ḡ. p̄t oīs et p̄t no cam hmōi argumētato nes sunt Solo. qz ista fallā m̄gnā h3 p̄uenientiam

Circa textū expōitū sunt du

bia. Primū est. Quo differūt non ppter hoc accidere fal/ lum. et fallacia fm no cam vt cam. Solo. qz no ppter hoc accidere flā est nud? refect? syllogismi ad impossibi/ le siue aliqua causa apparentie. h̄ fallacia fm no cam vt cam sup addit sibi cam a p̄p̄rietie qz p̄sistit in cōueniētia p̄missile no cause cū p̄missa causa. Et ergo vt tactū fuit non est hic fallacia ista. Omnis homo currit. fortes ē hō et sol est in cancro. vel sol est maior tota terra. ergo for/ tes currit. qz hec p̄pōitio sol est maior tota terra. nec ē causa conclusionis. nec potest esse causa. In fallacia at fm no cam vt cam. p̄pō que est no causa cōicat cū ea que est causa. et ideo potest esse causa aliquo modo

Secundum dubiū est

Quot sunt modi istius fallacie Solo Alberti duo. Un? et primus fm qz no causa potest cōicare in aliquo termino cū p̄pōitionibus que sunt cause coclusiononis. Si enī in nullo cōmunicaret cū eis tūc no posset esse nī causa vt causa. Si aut in altero cōmunicat hypotesis siue p̄pōitio tūc aut cōmunicabit in s̄biecto aut in p̄di/ cato. et p̄nes istas cōueniēcias formantur duo modi paralogizandi. vñ quādo no causa vt cā in s̄biecto cōi/ car cū p̄pōibus que sunt causa ita qz in aliq p̄pōnūz q̄ sunt cause sumatur s̄biectū hypotesis. et sic est vn? et p̄m? modus istī fallacie. Exēplū est vt sic ista h̄ hypotesis. Dis/ lapis est aial qua supposita p̄cludat qz oīs hō est lapis sic. Omnis margarita est lapis. hoc est impossibile h̄ no sequit p̄t hypotesim. ipsa enī remota adhuc seq̄tur impossibile. et h̄c modū tangit phūs an finē scōi p̄tioz in terminis trāscēdentibz vt ibi patuit et hic p̄uicit p̄pō cā cū hypotesi in s̄biecto no q̄tū idē hēant s̄bēn qz hoc flā est. h̄ p̄ tāto qz qd est s̄bēn in hypotesi ponit in vna p̄pōnū illi? palogis/ mi h3 in p̄dicato. Sed s̄ mod? est. qz p̄pōes oīdentes im/ possibile cōicāt p̄dicato hypotesis. i. qz p̄dicatū hypotesis ponit i aliq p̄pōnū. Exēplū est sic hypotesis vt p̄. Oīs lapis ē aial cui? o p̄pōitā tū intēdit o p̄ponens oīdēre. tunc illa supposita p̄cludat. oē al ē i aiatū. sic oē cor. p̄t in aiatum oē al ē cor. p̄t. ḡ oē aial est in aiatū. hec p̄t est ipossibil h̄ n̄ se ex hypotesi. ipa enī remota adhuc seq̄t cadē. Alij ve ro et s̄t albt? i frōte siue r̄terminatiōis te h̄ ac fallā sic for/ māt palogismo istī fallō. Oīs asin? ē rudibil? oē aial ē oīn? oīs hō est aial. ḡ oīs hō ē rudibil? oē flā. ḡ aliq p̄ missaz et no nisi ista. oīs hō est aial. ibi male fit regress? a falsitate p̄clōis ad intēp̄tēm illi? p̄missē. qz siue illa ponat siue r̄tonat semp se? flā ex alijs. Exēplū scōi vt om/ ne aial est asin? oīs equ? est aial. oīs hō est aial. ḡ oīs hō est equ? p̄clō est flā. ḡ aliq p̄missaz. et no ista equ? est

Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...
Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...
Et si... non est... in tali argumeto non est fallacia...

Primus liber

est fallax pñtis. et h' vt dicitur Albus pñtibus. Primum est qd sicut in fallax pñtis necesse est due pñe vna bona et alia mala sic in nō causa vt causa due sūt duoz argumentoz pñe vna bona que est oñsua falli Alia mala que ex falso est infempria hypotesis Secōdo qd sicut in pñte quedā est pñtz reciproca ab añte ad pñs et cōuerso ita in nō causa vt causa est quedam reciprocatio ab hypotesi ad falsuz conclusuz et a falso ad hypotesis infemprioz et sic vni cini sūt palogismi fallacie pñtis et sū nō cām vt cāz

Qui at i eo q duos itrogatōes vt vnā faciūt qñ latz ples eē et qñ vnā assigēt rñsio vna

Hic pñt p. rēminat de vltima fallacia extra dicitōes q appellat sūm plures in itrogatōes vt vnāz. Et tria facit Primo oñt qñ h' fieri h' fallax Secōdo oñt facilitatem et difficultatē ibi (In aliqb' dō) Ter' pōit mōs ei' ibi (Et putas h' et h') Duo ad pñuz dē q palogismi q sūt in eo q opponētes sōpñiste plures itrogatōes vt vnā faciūt faciūt qdē foialiter qz est vna nō itrogatō nis et si materialit' sūt pla q itrogatōes tūc sūt qñ pñt no taz vnus itrogatōis latz ipōs rñtes materialit' eē plures itrogatōes et iō qñ vnus itrogatōis assignatur responsio vna ab ipis respondētibus.

In aliqb' dō facile est videre qñ plures et qñ nō est reddēda rñsio vna vt vtz ter / ra mare est aut celū In aliqb' dō min' et qñ vna sit aut cōcedūt in eo qd nō rñdeant ad itrogatū aut redargui vident

Hic pñt p. oñt qñ in aliqb' facile est videre qñ est itrogatō plures et qz ad eā nō est danda vna rñsio vt qñ qñt plura vt plura vt vno vt qñ qñt vtz terra mare sit aut celū q pla n' vnica qñt vt vno et q illa multa sūt dñam. In aliqb' dō alijs q vnū in vno vel vniri vidēt h' q hnt multa pucientia m' apparēt et ipi rñtes pcedūt qñ vna sit itrogatō et vnica dāt rñsionē et ideo vltim' obuiat aut redargui vidēt et v' eis fieri elēchus

Ut putas h' et h' est hō Quare cū aliqs pculserit hūc et hūc hoies et nō hoies pcutiet aut rursū quoz hec qdē duo sūt bona illa at nō bona vtz oia bona aut nō bona vtz ei dixerit ē qdē aut h'z elēchū aut sūm apparēs videbit facē Hā dicē eoz qñ bona sūt aliqd eē bonū aut eoz q bona sūt n' eē bonuz sūm

Hic p. assignat mōs fallē ist' Et duo facit. Primo qd dēn ē. Secōdo oñt qñ d'busdāz assumptis pñt fieri hāc fallax ibi (Quis at assumptis) Duo ad pñuz p. p. etēpla inuit duos eē hui' fallē mōs. Primum est qñ pla itrogat' i singulari numero. Ex' vt putas ē ne bic et bic hō rem'at forte et platone et si dixerit sic dādo vnā rñsionē tūc arguit sic h' et h' s' h' et h' v' dō q pculserit hūc et hūc hoies et nō hoies pcutiet et h' puciens obuiat dāti vnā rñsionē si ei dixerit h' h' et h' ille h' effugeret et dar gūtoz. Secōdus mō' ē qñ itrogat' pla i plali nu' te pñt b' pñaliter significat. Ex' vt si dñrat' pñt qz qdā sūt bō qdā vō mala qñt vtz oia ista sūt bō vel nō bō vtz ei dixerit i quācūqz pñte ill' duab' dederit Aut pñt qñ ei sūm et h' videbit ei facere o pñtēs reducendo eū ad mai' sēte sūm aut ē i pñt' qz vidēt ei dē rñti facē elēchū. Et em' dicat rñs q sūt stati itez qñ nō bō sūt bō qd a pte sūm ē

vt elēchū faciet ei. dōna g' h' nō sūt et tu dixisti q bō sūt.

Quādoqz at assumptis qbusdā etz elēchus fieret ver' vt si qz pcedat sūm vnuz et plura dici alba et nuda et ceca. Hāz si cecū est qd nō h'z visū natū est at hēre et ceca erūt q nō hnt visuz nata at hēre. Qñ g' h' qdem hēre visuz illud at nō h'z ambo erunt vel videntia vel ceca quod est impossibile

Hic p. oñt qñ in qbusdā assumptis aliqb' et sumpet elēch' erit vere ita q rñs ducit ad pñtōes vt si qz pcedat et supponat sūm h' est sūm sūmudine vnā rñsio i sūm i singulari numero et pla i plali. Et sūm illam suppōem si ce cū ē id qd nō h'z visuz natū at hēre tūc etiā ceca erūt qñ hnt visuz nata at hēre eū. Dem'atis g' duob' ita q vnuz h'z visuz et aliqd nō h'z visuz h' ē cecū tūc itrogate sūt ne ista ceca vidētia tē sūmā dederit rñsionē l' affirmā v' negā inferet o pñtēs qz abo ē vidētia l' abo ceca qd ē impossibile

Circa textum expositū sūt dubia.

Primum est. Quid itrogatō Solo Albi ē pñt pñt babil' pñtē cū nō itrogatōis. Et supaddit pñtē dialēctice q pñabil' ē mō' itrogatōis pñtē sup pñtē si pñtē in sūm sūmudine cū dē est ne h' dā currit hō vel putas ne currit hō. Et ne hō al' v' aliqd h' mōi ista tñ qñsio pñtē enūcia' vt dē toeti' h' s' h' n' dñt. h' tñ sūm rōem qd sic pñt qñ nō itrogatōis ad pñtē pñtē tal' o'z vocatur qo vt si sic qñt currit ne hō ibi nō itrogatōis ad cō pñtē pñtē. S' dō dicat sic hō currit putas ne hō currit nō itrogatōis nō ad pñtē fert qz ista expñtē affirmat h' nō ē itrogatōis pñtē qñt i o'z pñtē iō tal' itrogatōis nō est qñsio h' pñtē i q pñtē nō nōz itrogatōis pñtē i sūm rñsio pñtē. Sicut at qo a pñtē qz qd i dubit' v' dē qñsio h' idē pñtē mō' vno l' pñtē appellat et illatū ex ill' officat' Et eodē nō dñt itrogatō a pñtē qz itrogatō ē pñtē a nō itrogatōis cadēte sup totā pñtē qñ ē d' pñtē rñtis sic et' mō solo dñt enūcia' ab itrogatōe et pñtē qz enūciaatio sūm' idicat l' enūciaat aliqd pñtē d' aliq' sūmudine ē eadē enūciaat qñ sūm argumētū l' sūm pñtē qd' itrogatōis sūmudine pñtē qñsio. Sūm' pñtē ad pñtē sic illatū et pñtē pñtē ex pñtē pñtē h' ad pñtē sic itrogatōis pñtē pñtē. Enūciaat vō l' bā ē pñtē itrogatōis et pñtē sine talib' mōis accep'. Et g' pñtē pñtē recipit dñsionē qz sic enūciaat dñt i vna et ples sūm i pñtē mōis ē ita etiā didit itrogatōis vna et ples. Enūciaat vna vt ibi dñt sūt ē q enūciaat v' pñtē d' vno sūmudine v' et' si scate vntate qz si sufficeret vnitas v' tē pñtē i q sūmudine l' pñtē caref no' e' quo cū eē vna sūmudine at sūm est et iō ad vnitate pñtē i qñt vnitas si scate tā i sūmudine i pñtē. Et et' q sūmudine referat ad v' et' si ipse sūmudine sit ples sūm i bā hō ē aial' rōle mortale q' rñtē ad sūm vñtē qñt sūm pla sūmudine qd scāna dñt ē i pñtē sūmudine act' i pñtē act' at et pñtē v' cō sūmudine et ad v' et' i sūmudine vt oñsuz ē i pñtē rñs pñtē.

Secōm dub ē. Quotuplx ē vni

tas sufficiēs ad vnitate pñtē sive itrogatōis Solo Albi s' toetiū i l' d' vnitate et vno ē mltiplex analogie. gñis sūmudine et nūm' Et illa didit i v' ea q i pñtē dē sūmudine in vnitate rñtis et rñtis i sūmudine et pñtē et pñtē et gñal' et ac cidēt' et sūmudine l' ū at dñt pñtē l' itrogatōis vna v' enūciaat vna tunc sūmudine in cōmuni ad oñes istas vnitates

Quia hec est vna substantia est ens. et hec est vna homo est animal. et hec fortis est homo. et hec homo est animal rationale mortale. et hec homo est risibilis. et sicut hec homo est albus. A sua ratione vero unitatis in subiecto vel predicato. vel in utroque propositione siue interrogatio dicitur plures. Quia scilicet vel vnum te pluribus. vel plura te vno. vel plura te pluribus enunciant. vel proponuntur vel interrogantur sicut patet in his exemplis. Fortes et plato currunt. vel plato legit et disputat. vel fortes et plato legit et disputat. Et quia vnum te pluribus. vel plura te vno. vel plura te pluribus si vnicam nota interrogatio interrogantur. tunc est interrogatio plures ut vna. et dicitur plures. propter plura interrogata. et dicitur vna. propter hoc quod si vnicam nota proponitur sicut patet in his exemplis. est ne fortes et plato animal. legit ne fortes et disputat. et fortes vel plato legit et disputat. In omnibus his est plures interrogaciones ut vna. et ideo unitas interrogacionis siue note interrogandi. eo quod fortis malis est in interrogatio que facit interrogacionem potentiam. actu interrogacionem est principium motuum siue causa apparente in hac fallacia. propter unitatem enim modi interrogandi. putat aliquis interrogatum esse vnum. Causa vero refertur siue non existentie. siue falsitatis est diuersitas siue pluralitas interrogatorum. si vna nota interrogacionis. et ex istis duobus constituitur locus subtilis qui appellatur siue plures interrogaciones ut vna.

Tertium dubium est.

Quare ista fallacia appellatur siue plures interrogaciones ut vna. et non siue plures propositiones ut vnam. vel plures enunciations ut vnam. Solo alberti. quod hec fallacia sicut alie extra decem peccat contra ordinem. proponitur in syllogismo dialectico quod ordine localis habitudis se habent ad conclusionem. quod dialectica propositio interrogatio est et per modum interrogacionis. proponenda est ridenti. id est melius dicitur siue plures interrogaciones ut vna. quod siue plures propositiones. Et huiusmodi est. quod propositio dialectica primo omni interrogat. quod proponatur. et sic causa apparente primo apparet in interrogatio et ex parte in proponere ab eo ergo in quo primo apparet recipit denominationem et non ab eo in quo apparet posterius.

Quartum dubium est.

Quotupliciter contingit plura interrogare. Solo alberti dupliciter. Vno modo contingit plura interrogare sicut plura significare per modum vni. in vna decem vel ordine. et talis interrogatio non causat hanc fallaciam. si potest equocacionis vel amphibologie. Alio modo contingit interrogare plura vel significare per modum plurium. si vna nota interrogacionis. proposita. et hoc modo fit ista fallacia. Exemplum est ut est ne hic et hic homo demonstrato brunello et forte. hec enim plura referuntur ad vnum in quantum vna demonstracione in isto nomine ista demonstratur. cum dicitur sunt ne ista homo. vel hic et hic homo. Potest enim semper in ista fallacia plura ad vnum aliquid referatur. propositis vel generis vel spiritus. vel numeri. vel demonstracionis. quod talis unitas est aliquo modo ut principium motuum que facit credere vnam dandam esse responsionem.

Quintum dubium est.

Quare plures vocat hanc fallaciam siue duas interroga-

ciones ut vnam enim tamen possunt esse plura interrogata tria scilicet vel quattuor. vel forte plura. Solo alberti quod frequenter fit in duobus interrogacionibus. Et etiam magis laet et recipit in duabus. tum etiam quod principium omnis pluralitatis siue pictagora est dualitas. Ex quibus patet quod vnum et plura. aut vniuntur in demonstracione vna aut in aliqua forma. quod omnis demonstratio est respectu alie forme. ut cum dico demonstrato vno ceco. et altero vidente. sunt ne ista ceca vel videtia vna demonstracione vniuntur. propterea in aliqua vna forma. quod intelligit ista animalia vel corpora. Quoniam enim vna interrogatio est de partibus eiusdem contradictionis ut est ne fortes animal vel non putat etiam vna est interrogatio de partibus diuersarum contradictionum. ut si queratur duobus demonstratis est ne terra celum. vel mare vel non ibi sunt diuersae partes contradictionis.

Sextum dubium est. quare ista

fallacia dicitur siue plures interrogaciones ut vna. Solo quia in omni fallacia dicitur esse causa apparente talis autem surgit ex eo quod interrogatio que est plures. propter pluralitatem interrogatorum videtur vna propter unitatem note interrogandi. Et ergo sic definitur fallacia ista. Est defectio proveniens ex identitate siue conuenientia ordinis siue interrogacionis plures ad interrogacionem vnam. propter quam conuenientiam aliqua creditur tale ordinem siue interrogacionem esse vnam. et quod ad eam vna debet dari responsio. cum tamen plures sint dande. propter pluralitatem interrogatorum.

Septimum dubium est

Utrum demonstratis duobus vno ceco et alio vidente si respondeatur vnicam responsionem quod sunt ceca vel quod sunt videntia accidit elenchus contradiccionis. supposito etiam quod similiter fit in plurali sicut in singulari. Solo alberti si siue respondeatur affirmatiue siue negatiue etiam supposito quod sicut cecum est quod aptum nati est videre. et non videt ita ceca sunt que non videt et tamen sunt apta nata videre. quod respondens non ducitur ad oppositum siue responsionis siue enim inferat quod sunt ceca et quod sunt videtia nihil est contradiccionis nisi forte ex consequenti ut scilicet inferat. ergo ista sunt ceca et dicat vltimè. ergo non sunt videntia. et tu dixisti quod sunt videntia vel e contra. si dicat quod sunt videtia non sunt ceca tu autem dixisti quod sunt videtia. Si autem rident negatiue et dicat non sunt ceca tunc potest accedere elenchus. si non sunt ceca ergo hic et hic non sunt ceca. ergo illud demonstrato ceco non est cecum. et tu dixisti quod est cecum.

Octauum dubium est. vtrum ista

suppositio quod aliquid sicut definitur in singulari et in plurali sit falsa. Solo alberti sic. quod ex ipsa coassumptis alijs propositionibus sequitur si non si non sequitur nisi ex falso. Respondeat enim ad hanc sunt ne ista ceca vel videntia vnicam responsionem. et dicat quod ista sunt ceca taliter ridenti sunt ista contradiccionia illa sunt ceca. et illa non sunt ceca. et ibi affirmatio est falsa et negatio est vera siue eius. et sic est ibi redargutio quod concedat duas responsiones quare vna est si et alia vera quasi essent simul vere. Et sicut ista sunt contradiccionia illa sunt apta nata videre non videntia. et illa si apta nata videre videtia. et affirmatiua est si et negatiua vera. Similiter iste sunt contradiccionie. illa sunt apta nata videre et videt. et ista sunt apta nata videre et non

videntur et est affirmatiua falsa et negatiua vera. Et ex ista negatione que vera est rursi sequitur negatio p[ro]p[ri]e c[on]tradictio- nis que falsa est cu[m] sup[er]pone[n]s hoc mo[do] Si ista sunt apta na- ta videre et no[n] videntur et s[ic] est in singulari et in plurali- ergo ista sunt ceca. Et hec conclusio est rursi falsa et s[ic] no[n] sequitur nisi ex falso. ergo aliq[ui]d p[ro]missu[m] fuit falsa sed non ista. Ista sunt apta nata videre et no[n] videntur reliq[ui] sc[ilicet] q[uo]d eodem mo[do] est definitio in singulari et in plurali. responsio aut[em] qua p[ro]bat sup[er]positio f[als]a esse peccat s[ic] fallam figu- red[ic]tis que ad modu[m] iste p[ro]logu[m] q[ui]s? Quocirca tu scis vel inueniedo vel addiscido scis. Et illa scis duob[us] remonstra- tis quoz vn[us] inuenit et alter didicit. Et illa vel addiscen- to vel inueniedo scis. Sicut em[en] tal[is] est figuratio in sin- gulari et in plurali et ideo facit credere q[uo]d illud sicut su- mi potest in singulari numero s[ed] hoc signo q[ui]d[am] vel quot- cu[m]q[ue] s[ic] potest in plurali numero sumi s[ed] eode[m] signo cu[m] tam[en] hoc no[n] sit ver[um] Et ita p[er] ex om[n]ib[us] iaz d[ic]is q[uo]d ceca in plurali numero male definiunt. Et debet sic defini. sunt aialia quoz neut[er] videt apta tam[en] nata sunt videre

Nonum dubiu[m] est. Quot s[un]t

modi isti? f[als]e Solo Alberti tres. q[uo]d vel queruntur plura te vno vt cu[m] d[icitur] est ne terra madida et celu[m] Aut v[er]o te plurib[us] vt cu[m] d[icitur] est ne hic et hic. Aut pla te plurib[us] vt cu[m] d[icitur] vtz videtia an ceca remonstrato vno videt[ur] alio ceco. potest tam[en] dici et mel[ius] s[ic] eundez albertum q[uo]d isti tres mo[di] reducunt ad duos quoz vnus est quando plu- ra vt vnu[m] in singulari numero interrogant te vno vel vnum te plurib[us] singulariter s[ub]iectis vt est ne hic et hic homo vel est ne aial hoc et hoc. Sec[un]d[us] quando plura te pluribus interrogantur in plurali numero et t[un]c no[n] effugi et c[on]tradictionem qui c[on]ceserit s[ic] in singulari et in plurali dari definitiones Et ex istis patet q[uo]d mo[di] istius fallacie p[oss]unt assignari dupl[ic]i vno mo[do] ex p[ar]te interroga- tu[m] et sic sunt tres. Alio mo[do] ex p[ar]te mo[di] interrogandi et sic sunt duo vt tactu[m] fuit. Sed forte dices hic vtz om[n]is homo currit interrogant plura in singulari numero et tam[en] non est ibi p[ri]mus modus igit ille no[n] est sufficien[ter] assignatus Ad quod d[icitur] est q[uo]d licet ibi homo teneat p[er] pluribus suppositis r[ati]one signi distributiui tam[en] no[n] est ibi interrogatio plures q[uo]d interrogatur ibi vnu[m] te plu- ribus habet[ur] se p[er] modu[m] vnu[m] r[ati]one nature co[m]m[un]is signifi- cate p[er] illu[m] terminu[m] ho[m]o in qua natura co[m]m[un]i sc[ilicet] humanitate omnia p[ar]ticularia c[on]ueniunt et ita no[n] est ibi pluralitas interrogationis s[ed] rem et vocem

Decimum dubiu[m] est. Quare

no[n] ponit aliqua fallacia s[ed] vna interrogatio[n]e vt plu- res sicut s[ed] plures vt vna Solo q[uo]d in om[n]i falla te- ber esse causa apparentie sed nulla esset apparentia si vna acciperetur vt plures.

Vndecimu[m] dubiu[m] est

An fallacia ista sit eti[am] extra dictione[m] cu[m] tam[en] interro- gatio et enunciatio sunt voces siue dictiones. Solo Sic q[uo]d et si fiat in interrogatio[n]ib[us] vocalib[us] tam[en] appa- rentia eius sumit[ur] ex c[on]uenientia rez interrogataz que admodu[m] eti[am] in alijs fallacijs extra dictionem argum[en]tatio est vocalis tam[en] app[ar]entia est ex parte rei p[ro]p[ri]e quam vocatur extra dictionem

Duodecimum dubiu[m] est

Quare ista fallacia inter om[n]es est vltima Solo quia ista fallacia minorem habet cam app[ar]etie p[ro]pter con- uenientia rez interrogataz et pluralitas interrogato- rum no[n] latet sub vna dictione s[ed] satis potest p[er] capi p[er] mo- dum interrogandi q[uo]d interrogant s[ed] plurib[us] no[n]ibus vo- calibus et ideo nisi respodens sit multu[m] impitius facile potest videre vtru[m] sit danda vna resp[on]sio vel plures et ideo ibi est p[ro]p[ri]a app[ar]etia resp[on]sio aliaz fallaz. In aliq[ui] bus tam[en] facili cognoscatur q[uo]d in alijs

ut ergo sic diuidendu[m] app[ar]etes syllo- gismos et elenchos aut om[n]es redu- cendum in elenchi ignoratiam his qui hanc principium faciunt.

Iste est tert[us] tractat[us] hui[us] libri in quo p[ro]p[ri]e reter- minat te tredeciz fallacijs p[ro]ut definiunt ab elencho et reductione eaz in ignorantiam elenchi. Et habet duo capla. In p[ri]mo reterminat te causis defectu[rum] siue recep- tionu[m] fallaz s[ed] ea que p[er] se eis c[on]ueniunt q[uo]d reterminat te fallacijs s[ed] q[uo]d receptio in ip[s]is ex p[ar]te vocis vel rei sig- nificate est. In sec[un]do vero caplo reterminat te comparat[ur] fallataz quo ad nos s[ed] q[uo]d habet nos recipe vel falle re ibi (falla aut[em] in his) Primi cap[itu]l[um] diuidit in tres principales In p[ri]ma p[ro]mittit intentu[m] suu[m] et docet in ge- nerali reducere o[mn]es fallacias ad ignorantiam elenchi In sec[un]da p[ar]te facit hoc in sp[eci]ali te fallacijs in dictione ibi (Dei[us] et s[ed] p[ro]tem) In tertia facit hoc idem te falla- cijs extra d[ic]tione[m] ibi (Qui vero s[ed] acc[us]is) Quatuor ad p[ri]mu[m] c[on]tinuat dicta d[ic]t[ur] d[ic]t[ur] q[uo]d app[ar]entes syllo- gismi et elenchi sunt diuidendi et multiplicandi s[ed] diuisi- sionem p[re]dicar[um] fallaciarum. resoluendo sc[ilicet] eos ad di- uersos locos sophisticos Aut om[n]es reducendi sunt ad ignorantiam elenchi salt[em] a pud eos q[ui] habent ignoran- tiam elenchi p[ro] p[ri]ncipio defectiuo

Est em[en] om[n]es resoluere dictos p[er] elenchi definitiones. p[ri]mu[m] quide[m] si immodificati sunt oportet em[en] ex his q[ui] posita sunt accide- re p[er] d[ic]tione[m] vt dicat ex necessitate s[ed] vt videat

Hic docet in generali quod om[n]es fallacie reducuntur in ignorantia[m] elenchi d[ic]t[ur] q[uo]d est siue c[on]tigit om[n]es dic- tos modos et sp[eci]es resoluere in definitionem elenchi ig- norata. eo q[uo]d in q[ui]libet ignorat aliq[ui]d p[ro]ditio elenchi inq[ui]t[ur] est syllogismus p[ro]traditionis et hoc generaliter Pr[imo] m[od]o quidem p[ro]siderado si immodificati sunt s[ed] defectum h[ab]itudinis localis inferentis syllogismi et p[ro]bantis Si em[en] hoc sit q[uo]d deficiat immodo inferentis et p[ro]bantis syllogismi ignoratur elenchi in aliqua p[ro]ditio[n]e syllogis- mi inferentis et p[ro]bantis et eti[am] si c[on]tradictio et sic igno- ratur elenchi p[er] p[ro]p[ri]e oportet em[en] in syllo inferente et p[ro]bante ex his q[ui] posita sunt reb[us] ordine h[ab]itudinis localis vel h[ab]itudinis cause accidere d[icitur] necessitate illa- tionis p[ro]clutionem sicut ex necessitate locali vel causali accidat p[ro]clutionem et no[n] t[ame]n videatur accidere et app[ar]enter accidere et no[n] accidat s[ed] rem hoc at[em] reficit in om[n]i falla

Deinde et s[ed] p[ar]tes definitionis Nam eo- rum qui sunt in d[ic]tione Hi quidem sunt s[ed] dupl[ic]i vt equocatio et oratio et s[ed] s[ed] figura

ho Cōsuetū em̄ oia vt hoc aliqd significat / re-cōpositio aut̄ ⁊ diuisio ⁊ accētus in eo q̄ nō eadē est orō vel nomen dñs-opor̄tebat aut̄ ⁊ hoc quēadmodū ⁊ rē eandē si debeat elench⁹ vel syl̄ls fieri. vt si tunica non vestis syllogizet. sed tunica nā vez ⁊ illd̄ s̄ nō syllogizatū est. s̄ adhuc interrogatōe indigz qm̄ idē significat ad eū q̄ interrogat quare.

Ista est scōa ps̄ ist⁹ capli in qua docet pbs̄ in sp̄ali reducere fallas in dōne ad ignorantā elenchi. Et hoc facit p̄mo de equocatōe ⁊ amphibologia ⁊ figura dōis. Scōo vero de cōpōne diuisione ⁊ accentu. ibi (Cōpositio aut̄ ⁊ diuisio) Quo ad p̄mū dicit q̄ equocatio am / p̄bitologia ⁊ figura dōis peccāt cōtra elenchū. eo q̄ in ip̄is sumit orō vt simplr̄ vna. que tū est duplx̄ hīs plu / res significatōes qd̄ satis maifestū est in equocatōe et amphibologia in q̄bus dō v̄ orō vna fm̄ l̄b̄tātāz modū p̄ferendi plura significat. ⁊ sic etiā est in falla figure dictionis in qua etiā plura significant. Cōpositio vero ⁊ diuisio reducunt in ignorantā elēchi eo q̄ in cōpōne formali nō est eadē oratio cōpōsa ⁊ diuisa. Et in accentu s̄ diuersitate accent⁹ nomen. platū formalr̄ est dñs. Quis em̄ om̄s fallacie in dōne. pueniāt ex eo q̄ asdez noibus vel orōib⁹ nō idē fm̄ rem significat. vt sup̄ dōn est. tamē in diuersis diuersa est nois vel orōis identitas qz̄ in equocacione amphibologia ⁊ figura dōis eisdē noibus vel orōibus fm̄ materiā ⁊ formā. platōis nō eadē significat. In cōpōne aut̄ ⁊ diuisione ⁊ accētū eisdē noibus vel orōibus fm̄ materiā ⁊ nō eisdē fm̄. platōis for / mā nō eadē significat. Et idē dicit q̄ in cōpōsitione ⁊ diuisione ⁊ accētū est orō ⁊ nomē dñs nō fm̄ materiā s̄ fm̄ formā. oportebat aut̄ tā in syllo q̄ in elenchō etiam hec noia s̄ ⁊ orōem ⁊ etiā rē eandē esse ⁊ fm̄ materiā et formā. platōis si debeat ver⁹ elench⁹ ⁊ ver⁹ syl̄ls fieri et si nō sit eadē orō vel nō fm̄ formā. platōis ⁊ fm̄ materiā vel fm̄ utrūq̄ ignorat elench⁹. qz̄ elench⁹ est vni⁹ ⁊ eul⁹ ⁊ nō nois tū vel rei s̄ rei ⁊ nois s̄. Cui⁹ exemplū est si aliq̄s ridentū ponat tunica nō esse vestē facies elēchi syllogizat tunica esse tunica ⁊ nō syllogizat esse vestem quod negauit opponēs tal taliter rīti nō cōtradicit. et ideo ignorat elenchū. qz̄ cōtradictio debet esse eisdē rei et nomis ⁊ ip̄e nō idem nomē syllogizauit. Quis etiam verum sit illud q̄ tunica est tunica tamē notificāte syllogismo nō est hoc syllogizatū vt maifestū est ex hoc. quia adhuc facto syllogismo ⁊ concluso q̄ tunica est tunica. respōdens indiget interrogatōe vtz̄ idem significat q̄ tum ad eum qui interrogat. infert em̄ cōclusionem de tunica cū positio respondentis fuerit de veste. Dicunt autē tunica ⁊ vestis idem quia deriuant ab eodē vestis em̄ ē quod vestit hoc est tegit. Tunica autē d̄r quasi tegica eo q̄ tegit sic. ergo fallacie in dictione peccātes penes alī quod multiplex ignorat elenchū ⁊ in ignorantā elenchi reducuntur.

**Circa textū expositū mouet
questio. vtz̄ at̄igit oēs modos
siue fallacias in dictione in elēchi**

definitionem ignoratā resolvere

Et videt q̄ nō qz̄ si sic tūc em̄ vna est fallacia s̄z̄ ig norantē elenchi s̄ hoc est fm̄. ergo illud ex quo seq̄tur. Scōo sic. Si fallacie in dictione ignoratē elenchū hoc esset ex eo qz̄ peccaret penes aliqd̄ multiplex. sed hoc est fallsum. Probat qz̄ fallacia figure dictionis nō peccat penes aliqd̄ multiplex. ex quo multiplex phantasticū nō est verum multiplex. Pro veritate q̄ sit est sentētia p̄bilo sopbi in textu. Et ponit iste discursus

Maioz. Elenchus est syl̄ls p̄tradictōis que nō tm̄ est vnius ⁊ eiusdē rei. sed siml̄ rei et nois. Minoz. Om̄s fallacia in dōne. peccat penes multiplex phantasticū potēri ale vel actuale. Conclusio. Igitur cū multiplex non sit nomine ⁊ rē vnum contingit omnem fallaciam in dictione in ignorantā elenchi definitionē resolvere

Maioz patet ex definitione elenchi sup̄ius posita in qua dñs fuit. est syllogismus contradictōis vnius et eiusdē. nō nominis tm̄. sed rei ⁊ nominis simul. nō s̄z̄ nonymi sed eiusdē ex his que data sunt ex necessitate non cōnumerato eo qd̄ erat in p̄ncipio. ad idē. fm̄ idē similiter ⁊ in eodem tempe. Minoz patuit sup̄ius ex singulariuz̄ definitionibus. Conclusio sequitur ex p̄missis. Ad obiecta in oppositū. Ad p̄mū ē dicendum fm̄ dñm. Altertū q̄ ignorantia elenchi accipitur duplx̄. vno modo generaliter inq̄tum est ignorantia differentiarum syllogismi ⁊ contradictōis simul. sic non est specialis fallacia. quia nō habet speciale p̄ncipiū receptionis. ⁊ sic omnes fallacie ignorant elenchū fm̄ p̄ius tamē ⁊ posterius. qz̄ fallacie in dictione p̄ncipaliter peccāt cōtra elenchū q̄ cōtra syllogismuz̄ eo q̄ in fallacia in dictione vnitatis sermonis est causa apparentis diuersitas aut̄ in re significata causa nō ex istentia. Ad cōtradictōem aut̄ req̄rit vnitatis rei q̄ non est in fallacijs in dictione. Cōtra syllogismū aut̄ peccat ex cōsequētī. qz̄ syl̄ls aliquo mō in forma vocali salua ē in vnitare vocis. Ignorantia vero elenchi specialiter dicta est ignorantia differentiarū siue cōditionum quattuor que ad p̄tradictionem requirunt que sunt ad idē. s̄z̄ idē. similiter ⁊ in eodē tpe. ⁊ hoc mō est sp̄alis fallacia reducibilis cū alijs in ignorantā elenchi. Quidā tamē dicit v̄ dicit altertū q̄ ignorantia elenchi semp̄ est cōtra oēs cōditiones elenchi s̄z̄ differēter. Quia vno mō ignorantia elenchi est p̄tra cōditiones elēchi fm̄ se. Alio mō est p̄tra p̄ditōes elēchi q̄ sunt ex p̄nti p̄ditōes ip̄i elēchi. Et q̄ est p̄tra p̄ditōes elēchi fm̄ se tūc est sp̄al fallacia in qua alie nō reducunt. Quādo aut̄ est ignorantia elēchi ex p̄sequētī tūc est general. Dicit aut̄ aliq̄s ignorare elēchi fm̄ se. quādo ignorat aliquā vel aliquas cōditiones cōtradictōis. Dicit aut̄ ignorare elenchū ex p̄nti. quādo credit rem esse vnā. sicut nomē est vni⁹ ⁊ ex p̄nti qz̄ putat nomē esse vni⁹ ⁊ rem vnā. credit mediū syllogismi ē vni⁹ re ⁊ noie. Et qz̄ hoc putat mediū ē vni⁹ ex p̄nti credit syl̄lm̄ ē vni⁹ ⁊ v̄. Et qz̄ putat syl̄lm̄ ē vni⁹ qz̄ p̄cedit contradictōrium positioni respondentis credit elēchi ē vni⁹ ⁊ v̄. ⁊ sic ex cōsequētī ignorat elenchū. ⁊ istud in idem redit cum priori dicit. Ad scōm est dicenduz̄ qz̄

fallacia figure dictionis vsqz peccat penes multiplex sed nō est multiplex ita vtz sicut potentiale vl actuale sed est phantasticū existēs multiplex ex phantastica cōsuetudine impitū ritū qz credit ppter similem figuram dictionū etiā eundem esse modū significādi eaz.

Circa textum expositū sūt dubia

Primū est qd est modificatio sylli fm qd aliq dicunt ab aristo in textu immo modificati Solo Alberti. Modificatio sylli est dispositio pponum in figura z qlitate z qritate z bitudine reali medij ad extrema ad nccitate il lationis p dusionis Et ideo duplx est modificatio sicut est duplx nccitas illatōis p dionis qdā em est causata a simplici ordie terminoz in figura z qlitate z qritate et ordine siue situ pponū ad inferendū p dionem z bec vocatur vtili iugatio reterminata in arte libri poez fm sylli gnatione z medij inuentōem z p tate inferēdi cōclōnez Et immo modificatio pūas hāc mōdicatōem est puatio ordinis terminoz vl ordis pponū in rebtā qlitate z qritate z rebtū sicut ad inferendū p dionem z bec vocat in uti lis cōiugatio reterminata in eodē libro poez. Est etiam modificatio nō simpli sicut siue vocali sylli s ad ppositū z reali sylli z in matia spēali z bec ē fm bitudies reales pncipioz siue pmissaz ad p dionem z bec est duplex vna quidē fm bitudies locales q exigit ad sylli dialec ticū in matia pbabili z cōtra hāc peccat immo modificatō que est puatio bitudis local qū videt esse z nō est. z bec modificatio reterminat in topicis z immo modificatio spe ctat ad hūc librū qui dicit sōphisticoz elenchoz qz ex eisdem pncipijs nō potuit reterminari vera habitudo localis siue existēs z apparēs siue nō qritis z ideo oportuit esse diuerfas scias ad reterminandū hūmōi modifi cationes ppter qd diuersos oportuit esse libros ad hoc vni sciētie que topica dicit in cōmuni Alia est immo di ficatio spēalis in matia nccaria z demonstratiua qz ter minat fm bitudinem medij qd est causa immediata re alis z essentialis tam p dusionis qz rei concludē qz ter minata est in libro posteriorū analyticorum z ex defectu eiusdē habitudis causat immo modificatio qz ideo qz ex defectu eorundē pncipioz cōstituentiū habitudinez cause ad effectū causat reterminatur in eodē libro posteriorū z vocat talis defectus sylli falsigraphi reificiēs a mo to habitudinis cause ad effectū. Et itez sicut est sylli si ue ex qlitate z qritate z situ ppositionū siue etiā ex ha bitudine locali ex nccitate cōsequētie inferens z ali ex qritate qlitate z situ terminoz z pponum z habitudine locali ex necessitate inferēs z pbans z notificās siue cer tificās ita fm hoc sunt due modificationes z oppositis his due immo modificatōes. Et re modificatio syllogis mi inferentis tū nūc dēn est z eius o pposita immo modi ficatione Modificatio autē syllogismi pbantis siue no tificat siue certificat ē tal qz bitū pncipioz ad p dionem per priora simpliciter vl per priora quo ad nos certifi cat pbat z notificat z nō per idem z hūc modū non ser uat petitio eius quod est in principio. Unde quis tal syllogismū re necessitate inferat nō tamē pbat nec certi ficat z ideo est immo modificatus

Secūndum dubiū est Quare

multiplex phantasticū in ista reductione magis cōiun gatur bis que habent multiplex actuale qz que habent

multiplex potentiale cum tamen magis conuenit cum multiplex potēiali qz cū actuali. Solo Alberti ex eo qz sicut in multiplici actuali apparectia ē pma in v nitate pncipioz fm matia z formā z diuersitas in re est causa defectus p que ignorat elēch. ita est in figura dic tionis silis figuratio in sermone cā receptionis. Causa autem defectus est in ipa diuersitate rei p quā reficit ab elenchō z ignorat elenchū sic aut nō est in multiplicata te potēiali In hac em vna orō vel dictio est hz qz vni tas orōnis vel dōnis fm matia tū est z non fm for mam plationis est z p posterius diuersitas in re signi ficata z nō pmo in re z ideo figura dōnis magis in re ducendo in ignorātiā elenchū similis est multiplici actuali qz potēiali z magis sūt reductionem habet cū equiuocatōe z apbitologia qz cū p dione z accētu

Tertū dubium est An pbs

hic quētiēter docet reducere fallacias in ignorātiā elē chi Et videt qz nō qz supius circa quālibet fallacia ostense sunt cause defectus palogismoz qz nō fuit ne cessariū docere reductionē oim palogismoz in ignorāti am elenchū Solo Sic qz p eam defectus fallaciaz ma nifestat qz oim qz vel peccat in illatōe pbatōe vl dicit one z sic reducere aliquā fallam in ignorātiā elenchū nō est aliō qz ostēdere eā ignorare aliquā p ticularē refinitō nis elēchi Ad obem in oppositū est dōm qz licz pū oñse sunt cāe defectus fallaciaz fm se nō tū oñsum ē quō illi defectus specialiter sūt ptra rationem elenchū z er go nō supfluit pfectus tractatus.

Qui vō fm accūs definitio syllo manife sti sūt. Hā candē definitōem oz z elēchi fie ri vtz adiacere dōem. Hā elenchus syllo gismus ē tradōis si ergo si ē syllogismus acci dentis nō fit elenchus. Hō em sic cum hoc sit necesse est hoc esse hoc aut est albū necesse est esse albū per syllogismū neqz si triangulus duobus rectis equales hz angulos acci dit aut ei figurā esse vel primū vel principi um qm figura vel principū vel primū s est. Hō em in eo qz figura vel principium sed in eo qz triangulus est demonstratio Similiter autem z in alijs qnare si elenchus syllogismus est quis nō erit qz fm accidens fit elenchus sed fm hoc z artifices z oimino scientes ab inscijs arguunt fm accūs em faciūt syllogis mos contra sapiētes Qui vero nō possunt diuidere aut interrogati cōcedūt aut cum non dent putantur dedisse.

Ista est ps tertia pmi capli in qua pbs docet redu cere fallacias extra dōem in ignorātiā elenchū. Et diuidit in septē pres fm qz docet reducere septē fallas extra dōem. Et pmo oñt istud de falla accūs dicens qz palogismi qz sūt fm accūs manifesti sūt qualiter re ducant definitio syllogismo qz peccat ptra sylli in hoc qz nō pcludūt ex nccitate z qz etiā peccat cōtra elenchū qz eadē est definitio elēchi z sylli addēdo definitōi sylli con tradōem z hoc nō est qz elenchus addit aliquid sup sylli

in q̄tū nō tm̄ est syls. s̄ et d̄cōis syls. r sic duo s̄t p̄st
 tutia ip̄ius elēchi veri. s̄z syls et p̄dco. cū ergo gialis re
 ductō palogismoz fit. quia imodificati s̄t r imodifica
 tus syls nō infert ex nccāto r palogism̄ accit̄. fm̄ ali
 quid imodificatus est. reficiēs ab illatōe nccāria. p̄pter
 extraneā bitudinē medij ad extrema. manifestū est cuz re
 ducti in ignorātiāz elēchi. Quāit p̄dco nō reficiat palo
 gism̄ accit̄is ondit p̄bus per duo exēpla. Primum est. si
 sic dicatur cū hoc est nccē est hoc ē. sic cuz hō est nccē est
 aial esse. hoc aut̄ albu z est qd̄ est hō vel aial. ḡ nccē est ani
 mal esse. albū. h̄ em̄ nō est nccāriū. p̄t̄ syls h̄cūz mō for
 metur palogism̄. si em̄ sic formetur. si hō est nccē est aial
 esse. h̄ hō est alb̄. ḡ nccē est aial albū esse. sic em̄ formato
 sylsino. quōis bonum videat esse argumētum. tū si sic for
 met nccē est esse aial si hō est. h̄ hō est alb̄. ḡ nccē est aial
 esse. albū. hic manifeste est falla accit̄is. Potest etiam sic
 formari. si hō est nccē est aial esse. h̄ aial est albu z. ḡ nccē
 est boiem esse album. tūc incidit r falla p̄ntis et accit̄is
 qz nihil. p̄hibz in eodem palogismo plures esse modos
 fallēdi vt in anib̄tis dōm̄ est. Et sic p̄t̄ qz p̄t̄ extraneaz
 bitudinē medij ad extrema non est talis illatō nccāria
 r sic ignoratur illa p̄ditio elenchi ex his que data sunt
 ex nccāte. Scdm̄ q̄ est in remiatis. vt triāgulus ha
 bet tres āgulos eq̄les duobus rectis. r hoc cōuenit sibi
 sicut passio cum eo cōuertibilis. Accidit autem triāgu
 lo figurā esse. vel accidit ei p̄mā figuraz. rectilineaz. eē
 vel accidit triāgulo p̄ncipium p̄ponis esse polygoniarū
 figuraz. eo qd̄ omnis figura polygonia sine multorum
 āguloz in tot triāgulos resoluitur quot habet āgulos
 r si resoluit omnis figura polygonia in triāgulos. sequit̄
 qd̄ triangulus est p̄ncipium p̄ponis oīum polygoniarū
 rectilineaz figuraz. r sic accidit triāgulo p̄ncipium esse
 accidit et triāgulo figuram esse et p̄ncipium esse. ḡ non
 p̄t̄ nccāria r per se illatōe p̄cludi passio triāguli de his q̄
 accidunt triāgulo. Si em̄ sic formet̄ syls. Omnis trian
 gulus hz tres āgulos equales duob̄ rectis. h̄ triangu
 lus est figura. vel p̄mum vel p̄ncipū. ḡ figura. p̄mūz vel
 p̄ncipium hz tres āgulos equales duobus rectis. non
 est nccāria illatō. h̄ falla accit̄is et ignorātia elenchi qz
 ignorat qd̄ facit p̄nam p̄ se r nccāria. hoc em̄ est id quod
 est p̄mum s̄betum et p̄cisa causa passionis vt sup̄ r̄ter
 minatū est cui passio cōuenit et sp̄ r fm̄ qd̄ ip̄m. Et eod̄
 mō est in alijs palogismis huius fallē. Nō at̄ p̄cedēdus
 est palogism̄ iste tāq̄ leuis. Quā fm̄ hūc in opatis artu
 fices q̄ ordinare hnt̄ in artificijs. siue vlr̄ scientes et sa
 piētes ab inscijs arguit̄. Inscij em̄ qm̄ volūt arguere cō
 tra sapiētes h̄m̄ illā sapiēcie r̄terminatōes in secto et boiorū
 q̄ est qd̄ sapiēcia est v̄tus artis et sciē. fm̄ h̄ em̄ sapiēs est
 in q̄libz arte. cui ex p̄cictia illi artis ordinare p̄tingit ar
 tificia. r vni cuiusq̄ cām reddere. Sapiens em̄ si dicat
 tātaz colūnaz tāto capitello s̄biendū esse. statim argui
 p̄t̄ qd̄ tāte colūne accidit lapidem vel stilū. esse. ḡ tāto ca
 pitello tāt̄ lapis vel stilus s̄biendū est. Qui v̄o de nu
 mero sapiētum nō p̄nt̄ diuidere qd̄ cui p̄ se fm̄ qd̄ ip̄m cō
 ueniat. r qd̄ se non sit fm̄ ip̄m. h̄ p̄ aliud r p̄ accit̄is. aut
 p̄cedūt̄ interrogāti siue opponētī qd̄ p̄cludit. aut qm̄ diui
 dere nō p̄nt̄ r si nō p̄cedūt̄. tū cōcedere vidēt̄. r hoc est in
 sophisticis incōueniēs. qz nō vult sophista videri rep̄
 h̄sus vel redargut̄. p̄t̄ igit̄ ex omnibus qualiter scdm̄
 specialem modum palogismis accidētis. r in remō

stratiuis et in dialecticis in ignorātia elenchi reduc̄
Circa textum expositū est vnicū
 dubiū. An in scdo exēplo qd̄ fuit istud. Omnis triāgu
 lus hz tres āgulos eq̄les duob̄ rectis. h̄ triāgulus est
 figura. siue p̄mū vel p̄ncipū. ḡ hz tres āgulos eq̄les du
 obus rectis sic falla accit̄is. Et videt̄ qd̄ nō. Quā illa
 illatio est nccāria. siue formet̄ syls in prima figura siue
 in tertia. in q̄bus h̄ p̄cedit affirmatiē. Si em̄ sic argu
 atur. Omnis triāgulus hz tres āgulos equos duobus
 rectis. figura est triāgulus. ergo hz tres āgulos equos
 duobus rectis. nccāria vt̄ illatō fm̄ dispōnen p̄me figu
 re. Et similt̄ si sic formet̄ in t̄tia figura. triāgulus habet
 tres āgulos equales duobus rectis. triāgulus est fi
 gura. vel p̄mū vel p̄ncipium. ḡ figura. p̄mūz vel p̄ncipū
 hz tres āgulos eq̄les duob̄ rectis. Solo sic vt̄ patz
 per p̄bm̄ in textu. Ad obiectū in oppositū r̄idet. Alter
 tus qd̄ falla ista peccat p̄tra syls remiatis. r nō contra
 dialecticū. qz nō p̄tingit p̄p̄ā passionē remiatis. qd̄ notā
 ter dico nisi te eo s̄betō cui p̄uenit adequate. tale autēz
 s̄betū nō est figura. r iō si est aliq̄s ibi elēch̄ vel syls nō
 erit remiatis. qui sit te s̄betō qd̄ hz p̄cise r̄ adeq̄te tres
 āgulos equales duob̄ rectis. r nō gratia alius. Sz
 fore diceret fm̄ hoc ois p̄ticularis remiatis sp̄ fieret h̄z
 palogismum accit̄is. vt̄ si sic arguatur. Omnis triangu
 lus habet tres āgulos eq̄les duob̄ rectis. yfoctiles est
 triāgulus. ergo habet tres āgulos equales duob̄ rec
 tis. quia isocheles non est per se s̄betū et p̄cisa causa pas
 sionis. Ad qd̄ m̄r̄ albertus. licet in particulari remō
 stratiōe nō s̄biat̄ per se s̄betū. s̄biatur tū in quo ac
 tu et intellectu ponit̄ per se s̄betū passionis. qz in isocheli
 actu et intellectu s̄biatur triāgulus. h̄ quando s̄biatur
 id cui per se nō p̄uenit passio nec ponit̄ in ip̄o. illi nō con
 uenit passio nisi per accit̄is. r hoc est figura et p̄mū. r p̄n
 cipium quoz neutz ponit̄ triāgulus. quia p̄ito p̄nt̄ nō
 ponit̄ aīs. quōis e regione aīs ponat̄ p̄ns. r iō argumē
 tatō talis nota est per accidētis r est in remonstratiuis
 palogismis accidētis.
 Qui v̄o fm̄ qd̄ r̄ simplr̄ qm̄ nō de eodez
 affirmatio et negatō. Nam fm̄ qd̄ albū fm̄
 qd̄ nō albū. simplr̄ aut̄ nō albi nō albu z ne
 gatō. Si ergo dato fm̄ qd̄ esse albu z vt̄ sim
 pliciter dictum accipit̄ non facit̄ elenchum
 Videtur autem eo qd̄ ignorat̄ qd̄ est elēch̄?
 Dic̄ t̄ceq̄ p̄nt̄ p̄bus reducere in ignorātiā elenchi
 fallaciam fm̄ qd̄ ad simplr̄ dōns qd̄ palogismi qui s̄nt̄
 fm̄ locum. sophisticum qui dicitur fm̄ quid et simpliciter
 reducitur in ignorātiā elenchi ex hoc qd̄ ignorat̄ elen
 chus in q̄stū elenchus est. in hoc qd̄ in eis nō de eodez et
 fm̄ idem est affirmatō et negatō. qd̄ tū potissimū requit̄
 in d̄cōne. Quā in palogismis a dicto h̄z qd̄ ad simplr̄
 nō sit affirmatō et negatō de eodez. p̄ ex h̄. qz licet albo
 fm̄ d̄dicat̄ nō albū. tū albu z fm̄ qd̄ affirmatū nō est cō
 tradictoriū s̄m̄ albo negatō. aut̄ cō. Ex̄ vt̄ ista s̄t̄ d̄dic
 toria. Ind̄ est alb̄ fm̄ d̄c̄. Indus nō est alb̄ fm̄ d̄c̄z
 r cygn̄ est alb̄. r cygn̄ nō est alb̄ etiā opponunt̄ fm̄ af
 firmationem et negationem simpliciter. sed scdm̄ quid
 album non habet oppositam negationem simpliciter
 ad non album. nec contra simpliciter album h̄z oppo
 sitā negationem fm̄ qd̄ albi. Si igit̄ quis opponunt̄

accipit vt simplr qd a rite nō nisi fm quid dcm est eē al
bum nō refert ad idem affirmatiōe r negatiōem r sic
nō facit elenchū siue sylli p tradcōis videt tamē facere
elenchū p tanto qz ignorat qd sit elenchū fm hāc elēchi
rōes siue pditiōe q est r eodē eē affirmatiōez r negatiōez

Circa textum est dubium

In fallā a dicto fm qd ad dcm simplr ignorat elēchi.
Et videt q nō qz si datū fuerit a rite Ind^o nō est al
bus tūc arguat Ind^o est alb^o tēte g est alb^o r tu dixisti
q nō est alb^o iste sunt vere p tradcōie Ind^o est albus r
indus nō est albus qz cū dicit ind^o est albus r nō est al
bus affirmatiō r negatiō sunt r eodē sbiecto. Solo
Sic qz ibi inferit p tradcōie vera ex apparēti vt tactum
fuit Ad obiectū rīdet Albert^o q nō est vera p tradcōie
qz in hac Indus nō est alb^o sicut Indus fm se In hac
autē indus est albus fm tētem sbiectū Ind^o p tract^o ad
partē integrale puta ad tēte r sic nō est p tradcōie r eodē
vt r eodē siue sicut vt r eodē sbiecto r sic incidit fallā
in talib^o que peccat ptra elenchū si ppetur p clo ad id
qd datū est a rite Si vero ppetur ad pmissas sylli in q
bus dicit esse sicut causati in cā fm necariā illationē tunc
etiā peccat cōtra sylli r sic est duplx rō reductōis istozū
paralogisnoz qz scz peccat p sylly r cōtra cōtradcōem.

**Manifestissimi at ois q pri^o dicti sunt s3
elenchi definitōem** Quare etiā nūcupati sūt
sic nā fm rōis omisiōne phātafia sit r diui
dentib^o sic rōis in omib^o his ponenda est
rationis diminutio

Hic docet phūs reducere fallam ignorātie elēchi in
ignorātiā elēchi dices q mōi ei^o manifestissimi sunt quo
ad hoc q est tētere a vero elenchū. Quia in eis sit phā
tasia siue receptio fm omisiōne rōis hoc est definitōis
elēchi fm aliqūā ptiulā vel drām ponendā in rōe elēchi
et diuidētib^o r tētemiantib^o sic vt dcm est cōis rō reduc
tionis in oibus locis sophisticis ponēda est r hec est di
minutio siue omisiō r ignorātia rōis elēchi fm qd tēsi
nif vt est sylly cōtradcōis Reducit igit^o hec fallā ignorā
tie elenchū in ignorātiā elenchū nō sicut ides ad seipm s
sicut spēale ad gūale r qz manifestissima est hōz palogis
mozū reductio iō ista fallā optinz nomen commune et
dicitur ignorātie elenchū

**Qui vo in eo q sumit^o qd erat in princi
pio r nō cā vt cā ponit^o manifesti sūt p defi
nitōez sylly o3 etem p clo em eo q hec sunt ac
cidere qd nō erat in nō causis r rursuz nō
cōnūerato eo qd ex principio qd nō hūt q
sunt fm petitiōe eius qd in principio**

Hic cōsequēter q̄to docet reducere fallam petitiōis
et qd est in principio r fm nō cām vt cām dices q palog
isimū q sūt fm istas duas fallas manifesti sunt p tēsi
tiōne elenchū cognita em definitōne elēchi manifestū est
quō tales palogisimū ignorat elenchū Et hoc pbat sic s
mo r fallā fm nō cām vt cām dices q in omi vo syllo
o portz cōclōne seq^o ex pmissis eo q hec sunt cū elēchus sit
sylly quidā s hōe nō sit in ista fallā qz nō seq^o cōclo ppe
premissam nō cām cū illa nibū faciat ad illatōem con
clusiōis eo q ipa posita vel reposita eq̄liter seq̄tur con
clusiō De fallā petitiōis et qd est in principio pbat sic

qz in omi syllo o3 p clonem seq^o ex pmissis nō pntera
to eo qd erat in principio s hō nō puenit p palogisimū peti
tōis et qd est in principio igit^o Mior p qz nibū p pba
ri p idē et seipm eo q nō pbat nisi vel ignotū p notū vl
minus notū p magis notū s hōc ptiulā elēchi in q̄tuz
sylly est nō hūt s ignorat due p dce falte. Cōiūgunē autē
he due falte in reducēdo qz reducūt fm ignorātiāz eiusdē
ptiule definitōis elēchi r iō et r reductō falte fm nō cāz
vt cām pordinat reductōni fallatiē pntis.

Qui vo fm pns ptes s3 accētis Hā cō
seq̄ns accidit Dicit autē ab accēte qm accētis
qdē est in vno solo sumere vt ides esse rubiū
et mel et albū et cygnū. Qui autē fm pns sp
in pluribus. Nam que vni et eidem eadez r
sibi inuicem probamus esse eadem propter
quod sit scdm pns elenchus Est autē nō oī
no verū vt si sit scdm accētis. Hāz nix et cyg
nus albo idem. Et rursum vt in mellissi ra
tione Ides em accipit factū esse et pncipiū
habere aut equalia fieri r eadez magnitudi
nem accipe. Quoniā enim qd factum est h3
pncipiū r quod habet pncipiūz factū
esse pbat tanq̄ ambo eadem sint in eo qd
pncipiū hūt scdm esse et terminatū. Similit^o
autē et in his q eq̄lia facta s3 si eadez magni
tudinem et vna sumētia eq̄lia sūt r que eq̄
lia facta sunt vnam magnitudinem accipiūt
quare consequens sumit

Hic phūs docet reducere fallam pntis in ignoran
tiā elēchi. Et facit tria pmo pbat ppositū. Scdo di
stinguit eam ab accēte Tertio concludit conclusionem
intentam. Secunda ibi (Differt autem ab accēte)
Tertia ibi (Quoniā ergo fm accētis) Quo ad pri
mū dicit q fallatiā accētis reducitur in ignorātiā elen
chi ergo fallatiā pntis reducitur in ignorātiāz elenchū
Cōsequētia pbat qz palogisimū pntis sunt quasi pres
ipius accētis ne tamē aliq̄s credat q nō faciat fallatiā
pntis nūerū cum fallatiā accētis ibi (Differt at^o Disti
guit eam a fallā accētis dōns q accētis id est fallā acci
tētis est in vno solo sed pns id est fallā pntis est in plu
ribus. Et fm dūm altertum triplr exponitur illud dcm
phī r sp satis pueniēter. Primo q accētis sp est in vna
pntis qm est accētis sbiecti r accētis pns ad sbiectum r accētis
r datū ad vtrūqz vt sup^o r accēte dcm est. Cōsequēns autē
est in duab^o vl plib^o pntis siue a pōne pntis siue a tēstruc
tōe antis pcedat. Alio^o sic qz accētis ēi vno solo me^o qd
ēneet et accētaliē se h3 ad exrema. Cōseq̄ns at in plib^o
qz illatō pntis sp est ab eo qd est in plib^o r iō nō rē necē
tate pōit r ifert pns. Alij dicūt q accētis est in vno i i
ēminis puertibilib^o qui sūt vni in sbcto cui^o est ex^o vt si
ides s est puertibilia fm sbctuz ponāt eē rubiū et mel sic
q omne rubiū humidū sit mel sicut eōuerso omne mel ē
rubiū humidū r si idem in sbcto per cōuertibilitatē po
natur esse album et cygnus ita q omne albū sit cygnus
sicut eōuerso omnis cygnus est alb^o. tūc incidit in ta
libus fallā accētis sic idem est mel et rubiū tu pgnos
cis rubiū q tu pgnoscis mel. Vel sic idem est album et

Cygnus tu pgnofcis albu. pgnofcis cygnu. Et tuc dici
 tur qd pns sp est in plib. s est in emis no couertibilib
 qz a no pueribili. s ab eo qd est in plib accipit inferentia
 falla pntis. Qz in pntis sine falla pntis que vni et cidez
 fl eadez illa pbam p palogismu contis sibi inuice esse
 eade. Ex tali em r ppe tale appeta et defon sic fm cons
 appens clech. In falla em contis medium est in plus
 vtroqz extremoz. qz em aliqd est idem alteri illud alcm
 sedt ad ipm. r si duo q no fl sibi inuice eadez dicat esse
 in scio. sic ho et asin in aiali illud sciu erit cons ad vtru
 qz illoz. r si illud etium fuit mediu ad inferedu vnuz is /
 toz de alio. sic erit mediu inferes in plus. r illatu in mi
 nus. r ita sp erit falla pntis. vt ho est aial. r asin est ani
 mal. g ho est asinus. r est a pone pntis. eo q mediu in fal
 lacia pntis sp erit pns no couertibile. no em gualit veru
 est q qeuz vni et cidez fl eade q ipa fl eadem. sine que
 in vno r eode fl eade. q ipa fl eade. no em gualit vni e
 hoc si sint eade in vno fm accis. r no ita q vnu pntis
 illud p alcm r p se. Istod pz sic. Qz nix et cygnus fl in al
 bi pdicatem. r in nix et cygn no fl ide. s ho et aial fl i
 sbna ide. r vnu est aliud. r id ho est aial. Et pr sic forma
 ri palogism. nix est alba. cygn est alb. g nix est cygn
 Aut etia rursus in alio exemplo sicut in melliss rone.
 ip e em mellissus posuit bec duo eade ee. fcm ee. r pncipi
 um here. qz puaunt in eo q est terminatu sine finitu esse.
 Et format sic palogism. Qd fcm e terminatu est. qd ba
 ter pn terminatu sine finitu e. g omne qd bz pncipiū fcm
 est. sequit em fcm epis ee ide cu eo qd bz pncipiū. ppter
 hoc q ide ee ponunt in eo q est esse terminatu sine finitu.
 et sic sp fit palogism pntis ex affirmatis in scda figura
 Qd tm at sic hoc mo palogism pntis. s etia qn puerit
 cosequencia q puerione no bz. sicut pz in b palogismo. q
 eqlia sunt eandē mgnitudine accipiūt. g q eandē mgnit
 tudine accipiūt eqlia sunt. duo r tria eqlm mgnitudi
 ne accipiūt si vtriqz addat duo. g duo cu duob. r tria
 cu duob. eqlia sunt. qd flm e. qz duo cu duob. fl qruoz
 et tria cu duob. sunt dng. Mellissus em in roc sua. p
 bare intedit q id qd bz pn est fcm. sicut id qd fcm e bz
 pncipiū qz sunt eade in hoc coi qd est ee terminatu. r ab
 isto sumit inferentia. q sint eade ex affirmatis in scda fi
 gura. Et sic palogizat qst sic argueret si aliq eqlia fca fl
 eandē mgnitudine accipiūt. g q eandē mgnitudinem su
 mūt eqlia fca sunt qd flm e. qre sedt q sumit pns r ar
 guit a pone pntis. Sic igr pz quod pns est ps accitis

Qm g fm accis clech in ignoratia cle
 chi e. maifestu e qm r q fm pns perspicien
 dum aut hoc r aliter

Hic pcludit p pldem pncipalr intera dicēs q falla
 accitis in ignoratia clechi reducta maifestu e. q r iste
 palogism. q fm pns est reduct in ignoratia clechi. In
 palogism pnt. etia alie spali mo pspicada e reducto qz
 spali ignote clech. fm q illd distictm positu in reducto
 ne clechi. q syllo e ord in q qbusda positis aliud accidit ex
 necitate. s em pccat palogism pntis. qz no bz rebita
 terminoz pces. eo q pns ponet p ante r ed. cu tm pns no
 necario ponat ans. lz ans es ponat pns. r bec vt inqde al
 ter. est sententia aristo. s reducto psequentis in ignora
 tiam elenchi fm duos comentatores.

Circa textum expositu sut dubia

Primu est. vtz pns est ps accitis sicut bcm est in textu
 Et videt q no qz vni loe sophistic no pr ee ps alte
 ri. s falla pntis r accitis sunt duo loci sophistici diffi
 eti. igit no est pns ps accitis Solo Alberti no est ve
 ra ps sbiectia vel ite gral. s qst sbiectia. in hoc q aliqua
 bz similitudine cu pte sbiectia. qz sicut in pte sbiectia posi
 ta pte ponit totu r no eoduerso. posito toto ponit ps. ita
 est in accite r pnte qz vbi cuqz pns est ibi est accis. s non
 couertit qz accis sp fit pns. r bec videt ee snia aristotel
 Et hui r o in coi est. qz in falla accitis mediu sine inferes
 est in plus qz extrema illata. r id accidit. r id qd est in pl
 accidit ei qd est in min. r eoduerso Lu igit in falla pnt
 sp pus attribuit ei qd est in pl. r illud ides postea attri
 buat ei qd est in min. sp aliqd attribuit rei sbiecto. et
 postea acciti. r hoc facit palogismu accitis. pzigit qz
 in omi palogismo pntis coicidit palogism acciti. Qz
 cuqz em distict attribuit aliqd rei sbiecte r acciti sic fal
 lacia accitis. vbi cuqz g est pns est accis. s no puerit qz
 vbi cuqz sit accis q ibi sit pns. Quia sicut sup dcm est
 accis in multis terminis est scz pueribilib. r no pueri
 bilib. In pueribilib. vt cu dz ho est rnbil. rnbile est p
 pnt. g ho est pnt. r maifestu est no est ibi pns. qz bz co
 uenientia matiale terminoz no puerit In no pueribilib
 bus est etia a accis. r hoc multipl. vno mo in terminis se
 hntibus vt excedetia r excessa. vt albu currit. musicum
 est albu. g musicu currit. ee accis r no pns. qz pna na
 tural no est eoduerso. r sic itez accis est sine pnte. Sedo
 est in terminis no pueribilib. q se hnt vt in pl. r in min.
 et hoc e duplr. vel sic qz termi sint diuersoz. gtm vel vni
 et eiusdem gnis. sicut supus r inferi. In terminis diuer
 soz genex sicut hic. omne es est nat trale. statua est es. g
 statua est naturalis. ibi iteru est accis sine pnte. qz na
 turalis psequentia terminoz no est r reciproc. In ter
 minis aut no couertibilibus eiusde generis no in rebi
 ta figura r mo dispositis duplr. qz mediu ppat ad vtru
 qz extremoz vt ad sup ostu. Aut ad vnu vt sup ostu
 et ad alteru vt eentia simple. Dico aut no rebito moz re
 bita figura. qz si in talib terminis rebita figura r rebitus
 mod. sumit nulla falla in cadit. s fit ver. r bonus sylmus
 Dico aut figurā indebitā r modū qm in pma figura. aut
 maior est pricularis. r aut mio: negatia. aut in scda fi
 gura amte sunt affirmati ex qbus pcedit. Si ergo me
 dium cōpetur ad vnum rōne suppositi. r ad alium rōne
 essentie fit fallacia accidētis. sic aial est genus. homo e
 animal. ergo homo est genus. sic etiā est accidens. r no
 consequens. quia cōsequētia no couertit. Si aut me
 dium ppat ad vtrūqz extremoz rōne suppositi r non
 sit in rebita figura r modo. r sic fit fallacia accidētis. r
 coicidit ipa cum fallacia cōsequētis semp in tali casu
 vt quando arguitur ex maiori piculari r minore nega
 tiua in prima figura. vel ex vtraqz affirmatiua in secun
 da in terminis in eodem genere se habentibus vt sup
 rius r inferius. vt omnis homo est animal. omnis as
 nus est animal. ergo omnis asinus est homo. eoduer
 so emm sequitur. et sic patet qz vbi cuqz est consequens
 ibi est accidens. sed non e contra. r ita intelligi debet qz
 consequens est pars accidētis. Alij vero antiquiores di
 cūt qz pns dz ps accidētis. qz vt supra tactum fuit. vno
 modo antecedēs acādūt pnti. alio modo eōtra pns ac
 cidit antecēdi. Tertio mo vnu pueribilium accidit reliq
 et ita accis cōc est ei qd antecedit. r eadem quod sequitur
 et ei quod conuertitur. et ideo necesse est consequens

Abnag

in falla

libi am

vt agm

Primus liber

siue id qd sequitur ptem esse accētis. cū accētis cōmune sit ad hec tria. et qualiter cūq; vertat̄ verba. sentētia. Aresto tilis manet fixa. Ad obiecta in oppositū rūt. Albr̄ q; vnus locus sophisticus nō p̄ esse ps alius q̄tū ad habitudinē inferendi. Sed bene ex p̄tē minor. Primū patet. q; si hoc nō est ps alius nō faceret nūerum cū ipso quod seq̄ret̄ etiā si esset ps integralis. Sōm̄ dō nō est incōueniēs qd vt p̄s patuit. Et on̄dit̄ istud totū p̄ sile. Q; loc' a sp̄e ad gen' nō est ps loci a ḡnē. q̄uis ea quoz iste skl̄ bitudines sic se hēant q; vnus est ps sbctia alteri? et hoc nō p̄ns est ps sbctia alius. Patet igit̄ q; p̄ns est ps accētis. a p̄tē minor in qd' fuit accētis et p̄ns. et non a p̄tē habitudinū ipaz que skl̄ p̄ntis ad inferēdum. bitu dinū qdem dico sophisticaz. Dñe em̄ p̄ns accidit. h̄ nō cōuertitur. eo em̄ nō veruz est q; aīis accidit et p̄ns accidit. et q; cōuertibile accidit. p̄s igitur quomodo p̄ns est quasi pars sbctia accidentis.

Qui dō in eo q; p̄lea interrogatōnes vt vnā faciūt. in eo q; nō enodam' p̄pōnis definitōem. Nam p̄pō vnū de vno est. Nā ea dem definitio vnus solius et simplr rei. vt bois et vnus tm̄ bois. skl̄ aut̄ et in alijs. Si ergo tm̄ vnā p̄pō est que vnū de vno assignat et simplr p̄pōitō h̄mōi interrogatō. qm̄ autē syls ex p̄pōnibus est. elēch' aut̄ syls et elenchus erit ex p̄pōib'. Si ergo p̄pō est vnū de vno manifestū qm̄ et hec in elēchi ignorātia. Videt̄ em̄ cē p̄pō q; nō est p̄pō. si ḡ dedit r̄nsionē vt ad vnā interrogatōnes erit elēch'. Si at̄ nō dedit h̄ videt̄. appens elenchus.

Hic p̄bus septio agit de reductōe fallē fm̄ p̄les iterrogatōes vt vnā ad ignorātiā elēchi. Et duo facit. Pri mo qd' dōn̄ est. Sēdo epilogat̄ ibi. Quare omnes loci dicēs q; palogismi hui' falte reficiūt ab elēcho. p̄pō b' q; nō enodam'. i. manifestam' definitōem. p̄pōis. Qd' sic. p̄ bar. q; p̄pō que sbctialis est ps dēchi. et syls est tal' fm̄ v' rā definitōem q; vnū p̄dicatuz de vno sbcto feat. qd' ex b' p̄bat. q; eadez est definitō vnus solius rei. et simplr si ne discretōne vel nota discretōnis positē. eo q; vnū sicut in fallā figure dēonis dōn̄ est nō addit ad rem cui apponit̄ rē aliqua vel formā rei alicui' h̄ tm̄ modū discretōis qui totaliter cōsistit in negatōne. Q; vnū d̄r̄ indiuisum in se. et diuisum a qlibet alio. Indiuisum in se negatō est ad quā seq̄t̄ diuisum esse ab alijs. et sic nihil realit̄ addit vnū sup̄ rē q; vna d̄r̄ cē. et id' mō discretōnis d̄r̄ vna res a rei. et nō rē addit aliqua vna ḡ et eadem est definitō vni rei et sim' rei. vt homis et vnus tm̄ homis. nō singular' sed vnus p̄ discretōis notā indiuisi. sic etiam est in alijs. Si igit̄ vna tm̄ p̄pō est que vnū p̄dicatuz de vno sbiecto assignat. tūc etiā p̄pō sim' erit illa que talis est itrogatō. Q; dō syls ex p̄pōib' est. que sim' f̄l' p̄pōes. et ois elēch' est syls. seq̄t̄ q; elēch' erit ex necarijs p̄pōib'. Si autēz p̄pō vnū de vno enūtiat. manifestū est q; qui hoc ignorat et omittit incidit in ignorātiā elēchi quo ad omisionem hui' p̄ticule. que est q; p̄pō dēchi nō est vna de vno. quia fuit itrogatōes p̄les vt vna. vel in vna supple nota itrogandi que est vna in talibus. Unde d̄r̄. p. q; si q̄s de terit r̄nsionē vnā tāq; cēt itrogatō vna. talis vere redarguit. et sic cōtra cum veruz elēchus. Si aut̄ non de

terit r̄nsionē vnā. h̄ videt̄ redisse. vt si forte r̄nderit negatiue. tūc solū p̄tra cū sit elēch' apparēs et nō veruz.

Quare oēs loci cadūt in elēchi ignorātiā ergo qui sunt fm̄ dēonem qm̄ appens p̄tra dicitō est qd' erat p̄pōit̄ elēchi. alij autem fm̄ syllogismi definitōem.

Hic p̄bus epilogat̄ dōns q; ex p̄inductis p̄tē q; oēs loci sophistici siue palogismi reducūt in ignorātiā elēchi. h̄ d̄r̄ter. q; palogismi in dēone peccāt p̄tra dicitōes inq̄tū in eis est apparēs et non vera dicitō que tū est de ratōe elēchi. et ita p̄ncipalit̄ peccāt p̄tra elēchū. nō q̄des sic qm̄ etiā peccāt p̄tra sylm̄. h̄ id' q; p̄nt̄ peccare p̄tra elēchū nō peccādo p̄tra sylm̄. p̄nt̄ em̄ impedire dicitōnem nō impediendo sylm̄. Et est vt si dicatur a r̄ite. canis est latrabilis. Et arguatur sic in p̄riuz. Nullus piscis ē latrabilis. quidā canis est piscis. ergo quidā canis nō est latrabilis. est syls in serio. et sic nō impedit̄ syls. et tū nō dicit̄. eo q; dicitō impeditur. Et similit̄ est in alijs fallacijs in dēone. Alij dō palogismi qui fuit fm̄ fallacia extra dēonem. reducūt in ignorātiāz dēchi. q; peccāt p̄tra definitōem sylm̄. q; illi et si peccāt p̄tra dēonem vt fallacia fm̄ qd' ad sim'. vt sup̄ dēn̄ est. et ignorātiā elēchi. tū dicit̄ peccare p̄tra sylm̄. Q; nō peccādo p̄tra cōtradictōem p̄nt̄ sylm̄ impedire. vt si def a r̄ite q; nullus homo est genus. et arguatur in p̄trarium sic Animal est genus. h̄ est aīal. h̄ est gen'. iste due null' h̄ est gen' et h̄ est gen' dicitur. et tū nō valet syls ipediēte fallā accētis. et sic ḡnalit̄ loq̄ndo in alijs fallacijs extra dēonem p̄cto palogismi h̄z duas p̄partēs. vnā qdem ad p̄illas ex qd' seq̄t̄. et in qd' est sicut causa in effectū. et sic impedit̄ sylm̄. Aliā aut̄ h̄z ad dēn̄ r̄ntis p̄tra que arguitur. et que sophista opponēs intēdit̄ arguere a loco sophistico arguēs. et q; ad illā p̄partēs ois palogism' peccat p̄ elēchuz.

Circa textū sūt dubia. Primū

est. Qñ dās vnā r̄nsionē ad itrogatōnem p̄les redarguitur de. et qñ apparēter Solo qñ r̄ndet affirmatiue ad itrogatōem p̄les. tūc de redarguit. h̄ qñ r̄ndet negatiue. tūc solūmō redarguitur appens. et h̄ si itrogatō fuerit affirmatiua. si dō fuerit negatiua etiā de redarguitur.

Secundum dubiū est. Quā

rep. p̄muiter appellat palogismos fallaruz in dicitōe orationes. et palogismos fallaciāz extra dēonem para logismos. Solutō Albr̄. quia palogismi in dēone peccāt p̄tra elenchum ex p̄tē p̄tradictōnis. affirmatō vero et negatō orōnes sunt. palogismi dō fallaciārum extra dicitōnem peccāt p̄tra sylm̄ qñq; non peccādo p̄tra elēchū id' appellat illos palogismos quasi apparētes sylm̄ os. Sic etiā figura dēonis cōtra sylm̄ peccabit mutādo qd' in quale. qñ sit ex collectōne. p̄pōnū ad inuicem. et ad cōclōnis p̄nam. et peccabit p̄tra elenchū p̄pando p̄clōnez ad redargutōem r̄ntis. q; si r̄ns cōcedat qd. et opponēs arguat de qual' non contradicit. et sic est in eo q; est fm̄ quid ad simplr. et in eo qui est fm̄ ignorātiā elēchi spēalem. fm̄ q; elēchus consistit in quatuor conditōib' contradictōnis. que sunt ad idem. fm̄ idem. similit̄. et in eodem tempore. sic em̄ ignorātiā elēchi impedit̄ cōtra dēonem. Si at̄ p̄cto p̄pō ad p̄missas. tūc ipedit̄ syls.

Fallacia autem fit in his qdem que sūt fm̄

equocatōem et orōnem cū nō p̄t diuidi qđ multiplicat dicit Quedā em̄ nō est idoneū diuidere vt vnum z ens et idem

Postq̄ p̄supius determinauit de fallacijs fm̄ se fm̄ q̄ reducūt ad ignorātiā elenchi. Sic p̄r in b̄ scđo capitulo agit de eis p̄ p̄p̄tōem ad nos qđo q̄ p̄ncipio aliq̄ motio qđ est fallā aliq̄s patit̄ receptōem. Et p̄mo facit hoc de fallacijs in dcoē. Scđo de fallacijs extra dcoēm Ibi (In his aut̄ q̄ st̄ fm̄ accis). Circa p̄mū tria facit. Primo ont̄ qđo recipiūt p̄s mltipler̄ actuale. Scđo p̄nes mltipler̄ potētiāle. Tertio qđo p̄s mltipler̄ p̄b̄at̄ ticiū. Scđm̄ ibi (In his at̄ q̄ fm̄ p̄p̄tōem Tertiū ibi (Eoruz̄ dō q̄ fm̄ figurā) Quo ad p̄mū dē q̄ aliq̄s decipit̄ fz̄ equocatōem z orōnem ap̄bitologica. eo qđ nō p̄t̄ distinguerē qđ mltipler̄ est siue mltiplr̄ dicit̄. h̄ vnitas vō el̄ incōplexe vt nō minis vel verbi in equocatōne vel orōis i ap̄bitologia facit eū credere vnitatē fm̄ois et rei f̄cate sb̄ dcoē vel orōe. Quedā ei equocōz nō est idoneū. i. facile didere. z illa p̄cipue q̄ st̄ equoca fm̄

Analogia

ill. 9

In his at̄ q̄ scđm̄ p̄p̄tōem et diuisionē. eo qđ nihil putat̄ differre p̄posita et diuisa orō velud in plurimis. Similit̄ at̄ z his q̄ st̄ fz̄ accētū. nō aliud em̄ videt̄ significare remis/ sa z intēsa orō in nullo at̄ aut nō in plurib̄

Sic p̄nter ont̄ qđo recipiūt fm̄ fallaz̄ p̄p̄tōis z diuisiōis. dōns qđ in his locis sophisticis q̄ st̄ fm̄ p̄p̄tōem et diuisionē ḡnt̄ receptō ex ista appentia qđ orō fm̄ mām̄ notissima nihil putat̄ differre qm̄ est p̄p̄tōia fm̄ formaz̄ in indistictōe. platōis. z qm̄ est diuisa p̄ distictōem in p̄ferendo. sic p̄t̄ in plib̄ orōib̄ in q̄b̄ est p̄p̄tōis vel diuisio fallēs. Sic est causa receptōis in dcoē vna fm̄ mām̄ nō vna at̄ fm̄ formā. platōis in q̄ vnitas māl̄s est cā motiua siue appencie. Deceptō em̄ in ea ḡnt̄ ex h̄ qđ nescit̄ distinguerē qđ aliqd̄ f̄cat̄ acute vel remissē fm̄ platōez sic p̄t̄ in palo ḡnt̄is fallā accēt̄. In his em̄ p̄ vnitatē vnitas māl̄em nō aliud vi f̄care remissē. q̄z aut̄ vel itēsa id est acuto accētū. plata. z sic predicte fallacie p̄pter diuersa motiua diuersas ḡnt̄ receptōes

A fallacia

Eoz̄ vō q̄ st̄ scđm̄ figurā p̄t̄ similitudine dcoēis. difficile em̄ diuidere q̄ similiter z diuerse dicūt. pene em̄ q̄ h̄ p̄t̄ facere. p̄pe est videre fm̄. maxime aut̄ sciet̄ anuere. qm̄ oē qđ de aliquo p̄dicat̄. opinamur hoc aliqd̄ z vnū itelligim̄. nā vnū z substātiāz maxime videt̄ seq̄ hoc aliqd̄ z es. Quare in his que scđm̄ dcoēnem hic locus ponēdus

Sic ont̄ p̄r qđo recipiūt fm̄ fallam̄ figure dcoēis Et duo facit. Primo qđ dcoē est. Scđo. p̄bat̄ trib̄ rōib̄ cā esse fallam̄ in dcoē. Ibi (Primū qđez) Quo ad p̄mū

dicit qđ difficile est alicui ip̄to diuidere p̄ distictōnem que st̄ illa q̄ sit̄ vl̄ in figura eminatōis vel in mō f̄catō nis vel in mō supponis dicūt. z q̄ st̄ illa q̄ diuerse ab ill̄ cōf̄cat̄ vt vnū f̄cat̄ qđ. z aliud q̄le vel q̄le qđ vel q̄ nō eodē mō supponit̄ sibi inuicem. vt cū sp̄m̄ vni p̄dicamit̄ vel ḡnt̄is mutet̄ in aliā. Qui em̄ p̄t̄ distinguerē ea q̄ pene vnā h̄nt̄ appellatōis siue dcoēis figurā pene in. i. que q̄st̄ in figura dcoēis silia st̄. ille est. p̄pe videre fm̄. cur̄ p̄t̄ q̄em/ plū. dōns qđ om̄e qđ in p̄mū p̄dicat̄ vel sb̄icat̄. h̄ opina mur h̄ aliqd̄ f̄care. z itelligim̄ ip̄m̄ ḡnt̄a suppositi p̄oni. z vt aliqd̄ vnū. sic in p̄dicamētis dcoē est. qz̄ sb̄ne nomen sb̄ appellatōis figura vi h̄ aliqd̄ f̄care. Qz̄ talia f̄cat̄ for mā siue naturā q̄ p̄muicabilis est suppositio. z p̄ mōm̄ p̄creti dicūt fm̄ figurā vocis. vt hō corp̄. sb̄ia aial homo z id in ip̄o noie inclinātōez d sb̄iaz̄ suppositā f̄cat̄. p̄pe hoc qđ aliqd̄ videt̄ f̄care. Aliq̄n̄ t̄i f̄cat̄ ip̄az̄ eēt̄iā. z id difficile est distinguerē. z qui distinguerē scit̄ ea que pene similia st̄. cum t̄i diuersa sint. maxime sciet̄ anuere siue dare in talib̄ qđ dādum est. z negare qđ negādum est. h̄ aut̄ maxie est in trāscedentib̄. et in ḡnt̄alissimis sic p̄t̄ qđ vnuz̄ et sb̄ia que est gen̄. maxime videt̄ sequi h̄ aliqd̄ qz̄ hoc aliqd̄ maxie est vnum. z maxie sb̄ia. et maxie ens. Unde si in talib̄ distinguit̄ signatum a supposito. z maxime anuit̄ per distictōnem quid pro noie accipit̄ maxie p̄t̄ videre vnum. p̄t̄ qđ etiam p̄t̄ qđ hic locus sophisticus qui fm̄ figuram dictionis dicitur ponendus est in ter locos in dictione

Primum quidem qm̄ magis fallacia fit his qui cum alijs cōsiderant q̄z qui p̄ se. Hā que cum alio est cōsideratio per orōes. que aut̄ per se nō minus per ipsam rem. deinde z per se falli accidit. cum in orōnem facit cōsideratōnem. Amplius fallacia q̄dez ex similitudine. similitudo aut̄ ex dcoē

Hic probat̄ tribus rōnibus fallam̄ istam esse in dictione. eo qđ magis dubius est de ea q̄ de alijs. Prima ratio est. Quia per hanc fallaciam aliq̄s magis recipitur cōferendo cum alio q̄ cōsiderādo apud sc̄ipm̄. ergo est fallacia in dcoē. Consequētia. p̄batur. quia collatō siue cōsideratō que est cum alijs fit per orōnes siue voces in quibus p̄pter figurā dcoēis incidit̄ defect̄. apud se aut̄ cōsiderat̄ aliquis esse z non vtitur fm̄one. Secunda ratio que tangitur ibi. (Deinde et per se etiam falli accidit) Est qđ contingit̄ aliquem aliqui falli etiam cōsiderātem per sc̄ipm̄. sed hoc fit qm̄ rem cōsiderat̄ significatā ip̄o fm̄one. z nō p̄siderat̄ eā absolutāz a fm̄one. z id p̄pter figurā fm̄onis etiā apud sc̄ipm̄ p̄siderat̄i accidit fallā siue receptō. z sic itē a fm̄one causat̄ appnis z nō exis receptō in ip̄o m̄te. q̄ est in dcoē. Tertia rō tangit̄ ibi (Ampli fallā) Et est ista. hec fallā h̄z appntiā z motiū ad receptōez quā ḡnt̄. ex similitudine nō qđem f̄cati et cōf̄cati vel suppositi. qz̄ in ill̄ est distictudo. h̄ ex similitudie q̄ est in figura dcoēis. hec at̄ similitudo attenditur in dcoē. z figurā dcoēis fm̄ qđ figurā dcoēis supius re finita est. igiē ip̄a est fallā in dcoē. z nō extra dcoēnem

Circa textum expositū est vnicū dubiū. Quare p̄ magis p̄bat̄ de fallā si dcoēis qđ sic in dcoē. q̄z alijs. Solutio. Alteri. Quia maiorem

Primus liber

habet concientiam cum fallacijs extra dōnem q̄ cetero.
Conscientia vero illa p̄cipue est in duobus. quoz vnū r̄
primū est q̄ sicut in locis sophisticis extra dōem p̄mis-
se frequēter sunt vere. r̄ nō est aliq̄s defectus in eis. vt patz
in fallā accūtis. aial est gen. hō est aial. g hō est gen. vbi
ambr p̄misse sunt vere. r̄ defectus solū i p̄pando p̄missas
ad p̄dōnō. ita in fallā figure dōis nō est defectus in p̄c-
missis. s̄ in p̄pando p̄missas ad p̄dōem vt p̄ sic arguē-
to. Iste nō dat nisi qd̄ hz. r̄ nō dat qd̄ nō hz. sed nō habz
vnū solū. g nō dat vnū solum. Scda p̄cientia est in
hoc q̄ in palogismis figure dōis frequēter accidit loci
sophistici extra dōem vt accūtis r̄ p̄is. r̄ id̄ zeno hāc fal-
laciā inter locos sophisticos extra dōem posuit. s̄ erra-
uit vt statū. p̄batū fuit. q̄ ipa sit r̄ apd se p̄siderāri r̄ cuz
alio. Quis enī in sermone q̄ disputam? cū alio fiat om-
nis fallā fm q̄ sermo instrumētū est q̄ vtimur disputā-
to. sermo tñ nō sp̄ est cā fallā. s̄ in fallā extra dōem cā r̄
motiū ad recipiendū res q̄uis sermone tanq̄ instru-
mento vtimur ad p̄p̄imendū rem illā

**In his at̄ q̄ sunt fm accūtis eo q̄ nō p̄t di-
iudicare idē r̄ diuersuz r̄ multa. r̄ vnū. neqz
quelibz p̄dicatōibz oia hec etiā rei acciderūt**

Hic p̄nt. p̄. oit̄ quōd fallē extra dōem hnt̄ cām sue re-
ceptōis ex p̄te nr̄i. Et p̄mo reclarat quōd fallā accūti ge-
nerat receptōes dicēs q̄ p̄tigit recipi eo q̄ nr̄is nō p̄t di-
iudicare idē r̄ diuersuz. r̄ multa r̄ vnū neqz didere p̄t̄
que insunt p̄dicatōibz. h̄ est p̄dicatis r̄ rei sbiecte. hec enī
tria in diuersis palogismis accūti. necāriū ē discernere.
eū q̄ vult cauere receptōes. Hec enī tria p̄nt. p̄. in textu r̄
p̄nt referri ad idē r̄ ad diuersa. si ad idē intentū illa refe-
runt. tūc sequēs est determinatio p̄cedentis. ita q̄ idē r̄
diuersum determinet p̄ multa r̄ vnū. r̄ multa r̄ vnū determi-
nent p̄ ea q̄ insunt p̄dicatis r̄ putant p̄ h̄ etiā sbiectis
inē. p̄t enī intelligi p̄ idē r̄ diuersum idēitas accūtis ad
sbectū siue mediū ad extrema. Mediu enī p̄cūt vtriqz ex
tremoz. r̄ in hac p̄cientia est idē. s̄ tñ in fallā accūti. fm
q̄ p̄cūt vni extrano fm h̄ ducit ei oppo. alteri. extrē-
et in hoc p̄sistit diuersitas. Qui enī hāc idēitatē r̄ diuer-
sitatē p̄siderare r̄ discernere nō v̄z recipit. p̄t etiā p̄ vnū
et multa intēdere accūtis r̄ suū sbectū. sbctū enī r̄ accūtis fm
q̄ p̄pant ad accūtis qd̄ eis s̄nt inē. sicut ad accūtis qd̄ seq̄
sbctū r̄ accūtis sic sunt vnū. r̄ nō solū vnū est idē alteri. s̄
sunt vnū in tertio. Scdm̄ vero q̄ idē sbctū r̄ accūtis p̄pant
ad aliqd̄ qd̄ eis dissilr̄ inē sunt multa. r̄ nō solū ē vnū
diuersum ab altero. r̄ hoc specificat p̄ v̄bū sequēs eo enī
ipō q̄ aliq̄s impotēs q̄ dicitur q̄ s̄nt attribuunt rei sbiec-
te r̄ accūti inē simplr̄. eo ipō ipotēs ē discernere inē v̄
et multa. r̄ sic p̄ hec tria intelligi diuersa ḡna palogis-
moz accūtis. p̄ h̄ enī q̄ d̄t vnū r̄ multa dicit̄ qd̄ā intel-
ligi palogismos accūtis q̄ p̄cedūt a diuisis ad com̄icta
vt iste canis est tu? r̄ est pater. ḡ est tu? pat. p̄ h̄ at̄ q̄ dicit̄
idē r̄ diuersum dicit̄ intelligi palogismos in q̄b̄ infer-
aliqd̄ mō syllogistico. vt h̄ muscū ē nigz. albū ē muscū.
ergo albū ē nigz. Lū at̄ d̄t neqz q̄libz p̄dicatōibz oia hec
et rei sbiecte accidere dicit̄ qd̄ā intelligi palogismos ac-
cidētis q̄ cōem faciūt receptōem fm vtrūqz modū p̄dic-
tū. Illud tñ q̄ p̄us d̄m̄ est scz q̄ hic est inculcatō v̄toz
ad maiore reclaratōem inq̄tū vnū p̄ alterz specificatur.
vt inquit albertus est p̄robabilis

**Silr̄ aut̄ r̄ in his q̄ sunt fm d̄is. ps enī
quedā accūtis est d̄is. Ampli? aut̄ r̄ in plu-
ribus videt̄ r̄ p̄bat̄ sic si h̄ ab albo n̄ sep̄at̄.
neqz ab altero sep̄ari alterum.**

Hic oñdit quōd nos recipimur fm fallam p̄ntis di-
cens. q̄ simlr̄ recipimur penes fallam p̄ntis sicut penes
fallam accūtis. q̄ q̄ p̄ntis est ps accūtis vt d̄m̄ est supra.
Etiā recipimur penes hāc fallam q̄ sicut p̄ntis nūq̄ se-
parat̄ ab h̄ accūte. ita putam? q̄ neqz ab illo q̄ est cōis
sep̄at̄ aīis qd̄ tñ s̄nt est. q̄ et si p̄ntis nūq̄ sep̄at̄ ab aīte.
sicut nec supr̄ ab inferiori tñ ēd̄ aīis sep̄at̄ sp̄ a p̄ntē. q̄ in
plurib? est p̄ntis q̄ aīis. Quōd d̄m̄ est p̄mo q̄ cōis ē ps
accūtis nō est intelligendū fm d̄m̄ albertū q̄ fallā cō-
sequētis peccat penes oēs p̄dcās cōditōes q̄ sunt idēz et
diuersum vnū r̄ multa r̄ q̄nqz insunt p̄dicatis r̄ rei sbiec-
te silr̄ inē. Sed peccat tñ penes duos ex ill penes enī
hāc q̄ impotēs est q̄s iudicare q̄ q̄cūqz p̄dicatis oia hec
silr̄ r̄ rei sbiecte inē nō recipit aliq̄s fm cōsequens. s̄
penes hoc q̄ impotēs est iudicare inter idē r̄ diuersū
vnū r̄ multa in hoc enī recipit aliquis fm cōsequens q̄
nescit diiudicare idēitatē aītis ad cōsequens que cō-
sistit in hoc q̄ v̄bicūqz est cōsequēs ibi necesse est esse accū-
tis. r̄ inter diuersitatem accidētis ad consequens q̄
consistit in hoc q̄ nō est necesse esse antecedens v̄bicūqz
fuerit cōsequens recipit quia p̄ fallaciā consequētis. r̄
iterum aliquis in hoc recipit quia nescit discernere iter
antecedentis v̄nitatem r̄ consequētis

**In his vero que sunt fm diminutōnem
rōnis. r̄ in his q̄ fm quid r̄ simpliciter in eo
q̄ pene fallā est. Nā q̄si nihil p̄significat. qd̄
aut quō. aut quo. aut nūc. v̄l r̄ p̄cedim?**

Hic cōnt̄ p̄hs quōd in nobis causat̄ receptio penes fal-
laciā a dicto fm qd̄ ad d̄m̄ simplr̄. dicēs q̄ in his palo-
gismis q̄ sunt fm diminutōnem rōnis elenchi. r̄ in his
paralogismis q̄ sunt fm qd̄ r̄ simplr̄ ḡiatur receptio et
fallacia vt dicit̄ p̄hs in eo q̄ pene hoc est in eo q̄ q̄s nescit
discernere inter idēitatē simplr̄ r̄ verā. r̄ idēita-
tem p̄riale q̄ est fm qd̄. Silr̄ aut̄ in ignorātia elenchi re-
ceptio fit eo q̄ q̄s nescit discernere inter o p̄posita sum-
pta simplr̄ r̄ sumpta cū determinatōibz. p̄p̄is que inferūt
suum simplr̄. In fallaciā enī fm quid r̄ simplr̄ concedi-
mus v̄l vel simplr̄ cōclusionē. quasi nihil significet. qd̄ h̄
est fm quid. aut quō. aut quo. aut vt nunc. r̄ ideo recipi-
mur. id est recipimur ex hoc q̄ aliquid idē putat̄ sumi
simpliciter. r̄ fm quid. quod fit quādo aliqd̄ cōtrahitur
p̄r aliquā determinatōem ad p̄tem integralē. vel ad t̄ps
vel ad locū. vel aliq̄ simili mō. ita q̄ sp̄ determinatio fit di-
minuens illud cui adiungitur

Silr̄ at̄ r̄ in his q̄ qd̄ i p̄ncipio sumūt

Hic oñdit quōd recipimur p̄ fallaz p̄ctōis ei? qd̄ ē in p̄nō
dicēs q̄ receptō ē in his eo q̄ pene. qz enī videm? ibi q̄
illatio illi? s̄llī ē necāria. putam? q̄ s̄llī sim? sit p̄ans
cū n̄ sit. r̄ id̄ receptō fit in coḡ aliqd̄ putat̄. p̄bare q̄ non
probat fm veritatem. toto cū sit diuersum.

**Et in nō causis r̄ q̄cūqz ifrogatōes p̄les
vt vnā faciūt fallā i eo q̄ pene. Nō enī in oi-
bus enī ē subtilr̄ discernim? neqz p̄pōnis nec
q̄ s̄llī definitōem p̄pter p̄dcām cām.**

Elenchor

Hic p̄b̄is ostendit quō in nobis causat̄ receptio fm fallam fm nō cām vt cām dicēs q̄ in illa recipimur in eo q̄ pene q̄ videm̄ q̄ ex q̄busdā p̄missis p̄cō sequit̄ ne cessario sicut in syllo vero id̄ putam̄ nullā esse fallam vel p̄pter p̄tialē p̄cientiā q̄ est nō causē cū p̄pone que est causa putam̄ nō cām esse cām simplr̄ r̄ fit itēz receptio in eo q̄ pene q̄ illud q̄ pene idē est nescit̄ distinguerē ab eo q̄ est simplr̄ idē. Eodē mō generat̄ receptio in oibus palogisim̄s q̄ sūt fm plures interrogatōnes vt vnā in eo q̄ pene q̄ nō nescit̄ distinguerē inter p̄pōz que est vna r̄ q̄ est plures p̄pter p̄tialē cōuenientiā que est inter illas. In oibus his q̄nq̄ locis sophisticis fit receptio in eo q̄ pene m̄q̄tū scz nō s̄btiliter discernim̄ p̄pōz aut syllogisim̄i verā definitōnem p̄pter p̄dictam cām q̄ est p̄cientiā p̄tialis vnitatis ad vnitatē simplr̄. Et quis hec causa vt in q̄t̄ alter? cōis sit in oibus locis sophisticis q̄nq̄ q̄ dicti sunt aliā tamē r̄ aliā hoc quod dēn̄ est pene notat̄ identitatē in diuersis quādam modis patuit in singulis fallacijs.

Uonā aut̄ habem̄ fm quot sūt ap / parētes syllogisim̄i hēmus r̄ fz quot sophisticū syllogisim̄i r̄ elēchi dico aut̄ sophisticū elenchū r̄ syllogisim̄i nō solū illū q̄ videtur syllogisim̄i vel elēchū n̄ ē at̄ sed r̄ q̄ est q̄dē videt̄ at̄ n̄ p̄cientis rei sunt aut̄ hi q̄ n̄ fz rez arguūt r̄ mōstrāt̄ ignorātes qd̄ erat tētariē p̄p̄iū. Est at̄ tētariū ps dialecticē. hec at̄ p̄t̄ syllogizare s̄m̄ p̄pter ignorātiā ei q̄ dat̄ ozo nem Sophisticū aut̄ elēchi r̄ si syllogizat̄ cō tradcōem nō faciūt manifestū si ignorāt̄ nā et scientem impediūt bis orōnibus

Iste est q̄rtus tractat̄ p̄mi libri elenchū in q̄ cō parat̄ p̄bs syllos sophisticos ad locos sophisticos ex q̄ bus sumūtur sicut ex p̄ncipijs. Et p̄inet iste tractatus tria capla. In p̄mo oñt̄ syllos sophisticos eē sumēdos fm locos sophisticos. In scdo oñt̄ eos non esse lumen eos fm p̄pōz r̄ terminos sp̄ales quib̄ applicatur ibi. Scdm̄ aut̄ q̄ arguūt. In tero oñt̄ eos nō eē sumēdos p̄ cōparatōem ad vtētes. In p̄mo caplo sunt q̄tuor partes. In p̄ma pte dat̄ modū p̄ quē acq̄rit̄ v̄tas intētū in hoc caplo. In scda pte pbat̄ q̄ palogisim̄i tā in mā q̄ in forma peccātes dñt̄ sumi p̄ eadē p̄ncipia ibi. (Qm̄ at̄ hēn̄ eos) In p̄ma pte cludit̄ p̄cōem p̄ncipalr̄ intentā ibi. Si at̄ palogisim̄i. In q̄rta pte oñt̄ quō syllo sophisticū in forma peccās est elēchū r̄ quō nō ē elēchū ibi. (Est aut̄ sophisticū) In p̄ma pte d̄t̄ qz ex iā d̄terminat̄ hēn̄ fm q̄r que p̄ncipia sūt appntes syllo id ē illi q̄ peccāt̄ in forma fm receptōez actiū r̄ passiū q̄ est in r̄tē q̄ hēn̄ origia liter fm q̄ r̄ q̄ p̄ncipia sūt syllo sophisticū q̄ peccāt̄ in mā. Et p̄ exponēdo dēn̄ sūū distinguit̄ duplicē syllo sophisticū. sc̄ peccātē in foza r̄ peccātē in mā. Et nō solū ille d̄r elenchū sophisticū vel syllo q̄ videt̄ elēchū vel syllo r̄ nō est eo q̄ peccāt̄ in foza. Scz etiā ali q̄dā d̄r elēchū sophisticū r̄ syllo q̄ est elenchū r̄ syllo r̄ tñ peccāt̄ in mā peccātes ex falso vel falsis r̄ ita videt̄ nō eē p̄cientis r̄ p̄pōite. eo q̄ ex falsis vel ad min̄ ex im̄pbabilib̄ p̄cedit̄ r̄ t̄les sunt q̄ nō fm rem arguūt qz nō arguūt p̄p̄ qd̄ h̄ qz r̄ tales syllo mōstrant̄ ignorātes qz assumptō aliq̄ falso qd̄ vt veruz acceptū est p̄ appntem syllo qd̄ circa cōia aliq̄ scie est

si hoc cōcedat̄ respōdens statim mōstrat̄ ignorātes eē circa ea q̄bus ignoratis ignorat̄ ara. Hoc at̄ vt in p̄ncipio huius libri dēn̄ est p̄p̄iū ē tentariē disputatōis. Et licz tal̄ syllo sit sophisticū r̄ nō dialecticū tñ tentatiā fm vnū modū est ps dialecticē r̄ fm aliū modū sophisticē fm em̄ q̄vrit̄ syllo dialecticō est ps dialecticē fm at̄ q̄ tētatiā vt̄ syllo sophisticō est ps sophisticē. vñ idē syllo est tētatiū r̄ dialecticū. Tentatiū inq̄tū sumit̄ exp̄imentum r̄ scia r̄nt̄ vt ex ignōtia. Sophisticū at̄ inq̄tū ordiat̄ ad receptōem r̄ntis. hoc est inq̄tū ordiat̄ ad ḡandum in r̄tē s̄m̄ bitū vt sumat̄ s̄m̄ p̄ do p̄ appntē syllo fm aliq̄ locū sophisticū. Hec aut̄ tentatiā p̄t̄ syllogizare falsum ex falso vt dēn̄ ē r̄ erit̄ syllo ad r̄ntem q̄ est p̄p̄e ignorātiā r̄ntis q̄ dat̄ siue p̄cedit̄ talē ordē s̄m̄ p̄pter ignorātiā qz s̄m̄ videt̄ ei vez p̄pter receptōem scām ut ip̄o p̄ aliq̄ locū sophisticū. Sophisticū aut̄ elēchi peccātes in forma r̄ si syllogizat̄ p̄cōem r̄ redarguat̄ vere respōdens tñ nō faciūt manifestū aliq̄ r̄ntem si ignorāt̄ siue ignorātes sunt hic em̄ nō sumit̄ exp̄imentū ignorātie. Nā nō solū ignorantē sed etiam scientē r̄ peritū aliq̄ opponētes impediūt bis orōnibus siue syllo sophisticis qui peccāt̄ in forma r̄ videt̄ syllogisim̄i cū nō sint eo q̄ ad soluendū difficiles sunt faciles aut̄ q̄ peccāt̄ in matia qz statim solunt̄ p̄ interceptōem falsi vt im̄pbabil̄ h̄ in peccātib̄ in forma o3 resoluere p̄cōem in p̄missas et cōpare p̄missas ad p̄cōem r̄ d̄ndere q̄r ex p̄missis n̄ sequit̄ p̄cō r̄ hoc est difficile in quo etiā p̄iti nō solū ignorātes impediunt̄ r̄ ideo orōnes nō sunt apte accipere exp̄imentum ignorantie

Qm̄ aut̄ hēn̄ eos eadē via manifestū est nā fm q̄ videt̄ audientib̄ velud it̄roga / ta syllogizare fm hec r̄ r̄nti videbit̄. quare erūt syllo falsi p̄ hec at̄ oia aut̄ quedā qd̄ em̄ nō interrogat̄ arbitrat̄ dandū r̄ interrogatus ponet̄ verūeritā in q̄busdā sil̄ accidit̄ r̄ in terrogare qd̄ deest r̄ falsum apparere. vt in bis que sunt fm dictionē r̄ soleocisimū

Ista est scda ps huius capli in q̄ p̄bs pbat̄ syllos sophisticos tā peccātes in matia q̄ in forma p̄ eadē sumi p̄ncipia dicēs q̄ manifestū est q̄ hēmus syllos sophisticos eadē via cōsidē p̄ncipioz q̄bus hēmus apparentes elēchos vel syllos a p̄parētes. Et istud pbat̄ tali rōe p̄ ea p̄ncipia fm q̄ videt̄ audientib̄ ip̄os opponētes vel d̄ it̄rogata. i. vel d̄ it̄rogata syllogizare q̄ntū ad syllo peccātē in foza fm hec. i. fm illa eadē p̄ncipia videbit̄ r̄nti q̄ntū ad peccātē in matia. id̄ syllo falsi id ē accipiētes s̄m̄ siue peccātes in matia erūt p̄ hec id ē illa eadē p̄ncipia p̄ que sunt peccātes in forma. r̄ hoc aut̄ oia aut̄ quedam. Nis declarat̄ qz p̄cōem syllo peccātis in forma. quā q̄s cōcedit̄ nō interrogatā a se qz credit̄ eā eē syllogisim̄i. Postea cōcedit̄ in syllo peccātē in matia in quo tñ habz interrogari. h̄ est p̄missa syllo peccātis in matia sunt cōclusiōes syllo peccātē in foza q̄ s̄t̄ eoz eadē p̄ncipia. Nis pbat̄ qz si debeat̄ p̄bare p̄missa s̄m̄ o3 qz p̄t̄ p̄ aliq̄es syllo peccātē in forma. In q̄busdā tñ orōib̄ sicut q̄ sūt fm p̄pōem d̄sionē r̄ accentiū accidit̄ r̄ it̄rogare in p̄tione qd̄ test̄ r̄ s̄m̄ d̄ndere. i. sil̄ app̄t̄ v̄tas vt̄ s̄m̄ it̄rogari cū ip̄a it̄rogatōe r̄ h̄ nō p̄. cū d̄t̄ vt in bis q̄ sunt fm d̄cōem siue p̄latōem qd̄ d̄z sic it̄elligi. qz ip̄a d̄ / st̄m̄ cōdē p̄cōis in bis app̄t̄ in q̄ sentu falsi sunt orōnes

Primus liber

et hoc etiā accidit in ordinibus quibus ad soleocismū be-
eriam ipsa platione manifestantur.

Si ergo palogismi traditōis sunt fm
apparentem elenchū manifestū qm ppter tot
erūt r fallorū sylli fm quot r appns elēch?
apparēs at fm pticulas veri. Nā cū singulū
decriit videbit elēch? vt fz accidere p orōes
que ad iposibile r q duas interrogatōnes
vnā facit fm pōem. r ppter idē q fm accūs
et hui? ps q fm pōis. Ampli? nō in re sed in
orōe accidere. Deū ppter vlem dōcōem r fz
idē r ad idē r silr fm qd in alio vel fm sin-
gulū hoz ampli? fm nō nūerato qd in pñ
cipio erat accipe. Quare hēbim? scdm quot
sunt palogismi. Nā scdm plura nō erūt scōs
aut q dicta sunt erūt omēs.

Ista est tertia ps isti capli in q pbs p dicit p loem
pncipalr intentā scz q oēs sylli peccātes in matia re-
ducunt ad pdcās fallas dices si palogismi cōtraditōis
id est palogismi peccātes in forma ducētes ad dōcōem
fiat fm a pparētem elenchū manifestū est q fm tot pñci-
pia siue tot mōs erūt sylli fallorū i peccātes in materia
fm qd est appns elēch? peccās in foia. h at pz p inductō-
nem. Quia appns elēch? peccās in foia est fm pticulas
et dñas pstituetes vtz sylli q qñ deficiūt sunt pncipia
a pparētis elēchi. Nā qñ singulū illaz pticulaz veri dō-
chi rest fm vitatē qñuis videat nō deē tūe nō sit elēch?
ver? r hoc apparet iducēdo in nō cā vt cā in palogismo
qui fit ad iposibile. In illo em vt sup tactū fuit fit nō
causa vt cā q deficiat in eo q est p loem accidere. ppter orō-
ne pmissam nō em accidit ppter eā q nō cā est. Qui vō
duas interrogatōes vt vnā facit reficit ppter refinitōem
orōis siue pōis quā nō fuit qñ nō vnā sumit vt in aiba-
bitis pbatū ē. Paralogism? vō falle accūtis recipit ppter
idē qd vt idē affigē rei sibi et r ei accūtis. Paralogism?
vero pñt. ē ps accūtis vt sup oñsum fuit. r id ppter defectuz
eiusdē pticule recipit r reficit. Ampli? omēs palogismi q
sūt fm fallas in dōcōe recipiūt ppter hoc q ptingit nō i re
sicut in dōcōe accidere. Quia qñq orō ē vna r res scata
nō est vna. Quāq vō vt ruz coz ē vñū fallā ignorantie
elēchi recipit ppter hoc q recipit in his q st? de vli dōcōe h
est reficit in his q ad dōcōes spectāt q st? ad idē fz idē si-
militer. r i codē tpe sic ignōntia elēchi i aliq isto r defici-
ens fm singulū isto r deficiat. Paralogism? vō petitōis
ei? qd est in pñ? recipit r reficit ppter defōi illi? pticule post-
re in refinitōe elēchi nō nūerato. eo qd erat in pñ? qua
ppter p inductōem hēbim? fm qd nūero fuit palogismi in
foia peccātes. nāz illi fm pla q enūerata st? nō sūt fm
pncipia vō q iducta st? erūt r sūt oēs palogismi r non
fm alia r eadem sunt pncipia sylli peccātis in materia.

Est at sophistic? elēch? nō simpliciter elen-
ch? fz ad aliqñ r sylli silr. nā si n sumat. et
q fm equocū ē vñū significare. r q fz simile
formā solū h r i alijs similiter. neqz elēchi ne-
qz sylli erūt. nec simpliciter. nec ad eū q inter-
rogat. si at sumat ad eū qdē q interrogat erūt
simpliciter at nō erūt. Nō em vñū significa-

tū sumpserūt. sed apparens r fm reliqua

Ista est qrtā ps r final? capli in q pbus oñt quō
sylis sophistic? peccās in forma elēch? r quō nō dices
q est elēch? r sylis nō simplr fm in ordie ad aliqñ em. pū-
ta ad eū q interrogat. id ē ad rntem. Probat qz si rntē n
sumat id est nō credat terminū equocū tñ vñū significa-
re. neqz credit ppter similitudinem appellatōis vñū significa-
re aliter. vt qle qd hoc aliqd. Et silr si nō ignoret cās ap-
parētie aliaz fallaz tūc sylli sophistic? peccātes in for-
ma nō erūt sylli nec elēchi neqz simplr. neqz ad eū q in-
rogat. id est ad rntem. Si vō qz ignozat terminū equo-
cū pta significare r cās apparētie aliaz fallaz erūt ta-
les syllogismi sophistic? nō simplr sed in ordine ad ali-
quē em ignorantem scz illa.

Scdm autē q arguit q elēchis vtunt nō
oportet tentare sumere fm oia q sunt in scia
hoc at nō vñū est artis. Infinite em fortas-
sis sunt disciplie qre manifestū qm r demon-
stratōes. elēchi at sunt r veri. nā qcunqz est
dōmstrare erit et redarguere erit qui ponet
p traditōem veri vt si p mensurabile diame-
trum posuit. arguet aliqz dōmstratōe qm
incomensurabilis est. qre oium oportebit sci-
entes eē. nā aliq qdēz erūt fm ea q in geome-
tria st? pncipia r hoz p clones. aliq at fm ea
q st? i medicina. aliq vō fm ea q st? aliaz dis-
cipliaz. fz r falsi elēchi silr ifiniti erūt. Nā fz
vnāquāqz artē ē flūs sylis. vt fm geometriā
geometric? r scdm medicinā medicinalis. di-
co at scdm artem scdm eius pncipia.

Istud est scdm capli in q p oñt nedū elēchos sophi-
sticos. h etiā vōs nō esse sumēdos fm ppones et tñios
spēales scāz qd? applicē. r duo facit. Primo pbat qz
pncipia siue tñi elēchōz nō debēt sumi ab vna arte. Se-
cūdo oñt q sit ars sumēdi pncipia ibi. Manifestū est
autē. Quo ad pñuz dē q eos qui vtūt elēchis sophistic?
eis nō oz tētare sumere hñōi elēchos fm ea que arguit
id est fm spēales tñios et ppones ad qz applicat. Qd
pbat talirōne. Tñi? artis est sumere et cōsiderare pñ-
cipia elēchōz. h nō est vnius artis sumere et cōsiderare
elēchos fm spēales tñios et ppones quib? applicat
ergo fm spēales tñios et ppones nō debēt sumi elenchū
Minor pbat quo ad vōs elēchos rōe et inductōe. Ra-
tio est ista. Conclones scabiles st? quasi infinite. ergo r
ppones et temratōnes eaz. r p pñis veri elēchi et pōes
est tñi coz st? ifiniti. h cōsiderare ifinita nō est vni? artis
ergo et cōsiderare vōs elēchos q ad ea qd? applicat nō
est vni? artē. Cōnter. p in tqtu r clarat illā pñaz temra-
tōes st? ifinite. q elēchi veri. qz qlbz temratō p dīa elē-
ch? i qñ pcludit p clone p dicitē illi qd pcessus ē ab alijs
Inductie at pbat miores pncipal rōis sic. Qz aliq st? elē-
chi fm pncipia geometrie. r fz p clones illoz pncipioz
Alij in medicina. r alijs pncipia illaz scāz. Sz h cōsi-
terare nō est vni? artis. q et sic cōsiderare elēchos nō ē
vni? artē. Maior p pñmo in geometria. vt si qz i pñis
scabilibus posuerit diametrū commensurabilem coste
per contraria principiorum illius scabiles. q diametere
est incommensurabiliter coste redarguet illum quis

siue aliquis vera remōstratōe cōcludens oppositū eius qđ ille dixit scz qđ diameter sit incōmēsurabilis. r sic fa- ciet vtz elenchū cōtra discipline. pprie palogismum. qre ppter illos qđ retermiare revent te. pprijs palogismis vniuscuiusqz discipline oportebat oim pprioz scabiliuz esse sciētes qz tales palogismi sūt ppter opposita. ppri- orū pncipiozū sicut tacitū est. Maiorem. pbat sic qz falsi elenchū qđ ad ea qđbus applicant sunt infiniti sicut r ve- ri qz pūt fieri in qualibet scā. qz sicut sunt veri elenchū in geometria r medicinis r vltiter alijs sciētis. ita etiā sit falsus elenchū geo metrico r medicinali. qđ considerare istos palogismos nō est vni. artis. Dicit aut fieri fm artes vt dicit phūs elenchū pprius qz sit fm ppria pncipia illius artis r elenchū sophisticū sit ppp oira pncipioz illi. arel

Manifestū ergo qm nō oim elenchoz s3 eoz qđ sunt fm dialecticaz sumēdi sunt loci. Nam hi cōes ad oem artē r prātē. r eū qđē qđ est fm vnāquāqz disciplinā elenchum. sciē- tis est p̄siderare sicut cū nō sit. qre videt si / ue ē. qre ē. eū at qđ ex cōib. ē r sub nlla arte ca- dit dialecticōz. Hā si hēm. ex qđ. pbabiles sylli i quolibz. hēbim. r ex qđ. elēchi. Hā elē- chus ē sylis p̄dcōis qre ar yn. aut duo syllo- gismi cōtradictionis elenchus est

Ista est scđa ps ist. capli in qđ pbs onē qđ sit hmoi sci- entia qđ sunt hmoi pncipia elenchoz dices qđ in hac arte nō fm vnāquāqz sciaz p̄oz elenchoz sumēda sūt pncipia. sed em eoz qđ fm dialecticū qđ indistia ē. r ad oim meth ad opz sp̄aliū pncipia h3 sumēdi sunt loci sophisticū in hac scia Et b. pbat triplr. pmo sic. Ad artē dialecticā spectat re- miare te cōib. h elēchi sunt cōes ad oēs artes. r ad oem potētiā ad min. fm vsuz quēadmoduz etiā dialectica vt dicit pbs igit dialectica h3 sumere pncipia oim elēcho rū. Dicit ar fm albertū ars hie. remōstratiū. ac. vel opo- tionis. pōna at appellat hitus nō necār. ad actum nō stās. h sic r sic opari potes. sic est rethorica. economica. politica r alie hmoi pōne Scđo sic. Quelibz scia sp̄eal cōsiderat te elenchis qđ sumunt fm pncipia illius scie. qđ dialecticū qđ ē artifex cōis hēbit cōsiderare te elēchis fm intentōem cōem oib. sciētis Tertio. pbat idē. Eiusdē scie ē cōsiderare sylm. pbabile r elenchū. h ipi. sylli diale- ctici ē cōsiderare syllos dialecticos qđ ex pbabilib. pcc. dūt gētiā ipi. dialectici ē cōsiderare te elēcho Maiore r clarat qz si hēm. ex qđ. hūt. pbabiles sylli in qđlibz scia tūc etiā hēm. vñ sūt elēchi. qz elēch. ē sylis p̄dcōis. i. ob / uiatū. sicut dialecticū. Et qz p̄dcō p̄cludi duplr. vno. sic qđcludat p̄dcōia p̄dcōis rūtis p vnū sylm. Alio. qz vtraz ps p̄dcōis p̄cludat p duos syllos. idco dicit pbs qđ elenchus est vnus syllogism. vel duo.

Habem. ergo fm qđ oēs hmoi st3. si at ha bem. h r solutōes hēm. oēs. Hā istoz istātie solutōes sunt. hēm. at fm qđ sūt appntes nō cuilibz sed talib. Infinita sunt em si qđ cōsi- deret fm qđ appareāt qđbuslibz. Quare manū- festū qm dialectici ē posse sumere p cōia fm que sit. vl. qđ ē elēch. vl. apparēs elēch. vl. di- alectic. vl. apparēs dialectic. vl. tentatiū. Hic pbs ex dca p̄r infert qđ p̄ductis hēm. suffi-

cienter fm qđ pncipia sūt etiā apparētes elēchi qđ peccāt in forma. ex qđbus etiā oriunt sophisticū elēchi peccāta in materia. Apparētes vero elēchos dicim. nō cuilibet pprie scie h talib. que sunt circa cōia. sicut est dialectica et sophisticū Infinita em sunt si qđs p̄sideret siue p̄sidera- re velit fm qđ ppria pncipia appareāt qđbuslibet. pprijs sci- entijs. vel artib. vel potētis. ppter qđ manifestū est qm ipius dialecticē est posse sumere fm que pncipia cōia sit elench. verus qđ est elenchus. vel qđ est elench. apparens qui sophistic. appellat. r fm qđ pncipia sit dialectic. vel fm qđ pncipia sit elench. vel sylis tentatiū. Sylls enīz sophistic. peccās in materia est tentatiū. circa cōia. qđ illū qđ fungit cōia tentandū est. pponendo aliqd cōe fm. r ex ipō cum quibusdam alijs faciēdo sylm qđ si admit- tendo peccat. tanqđ sit ex. manifestū est qm ignorat cō- munita. r sic p sylm litigiosum peccantem in materia accipit experimentū ignorantie talis aut tentatiua vno modo est ps dialectic. r alio modo est ps sophistic. h3 em qđ tentator vtiē syllogismo dialectico fm hoc tenta- tiua est ps dialectic. fm aut qđ vtiē syllogismo sophisti- co sic est ps sophistic. r ideo idem syllogism. potest esse tentatiū r sophistic. tentatiū. inq̄tum sumit experimē- tum ignorantie respondentis. Sophisticus aut inq̄tum ordina. ad recipiendū respondentem. r ad generandum in ipō respondente falsum habitum

Nō est aut differentia orōnum quam di- cunt quidem esse. has quidem ad nomē. il- las vero ad intellectum Incōueniēs est qui- dem opinari alias esse ad nomen orationes alias aut ad intellectū sed nō eadē. qđ em ē nō ad intellcū nisi qm nō vtiē noie qui pura- tur interrogare ad qđ bis qđ interrogat. est dedit idē aut h est r ad nomē. ad intellectuz aut quādo ad quod dedit intelligēs. Si at aliqs plura signāte nomine vnum putet sig- nificare r interrogās r interrogat. vt forte ens r vnum plura significāt. r respōdens r interrogās zeno vñ putās esse interrogat et est orō qm vnum omnia. hoc ad nomen ē aut ad intellectū disputata itrogātis Si autem aliquis multa putat significare pa- lam qm nō ad intellectum. Primū ergo cir- ca hmoi orōnes est nomen r ad intellectū qđ cunqz plura significant. deinde circa quāli- bet ē. nō enī in oratione ē ad intellectuz esse sed in eo qđ respondens se habet aliquo mo- do ad ea que dant. Deinde ad nomen contin- git omnes eas esse. Nam ad nomē nō ad in- tellectum esse est hoc loco. nā si nō oēs erūt quedā alie nō ad nomen. nec ad intellectum hi vero dicūt omnes r diuidunt vel nomen vel ad intellectum esse oēs aut alia nō. ac syl- logismi quicūqz tamē in eo qđ multipliciter horū sunt aliqui qui fm nomen

Istud est tertiu capli ist. tractat. in quo ostendit

Primus liber

philosophus q̄ elenchi sophistici nō sunt sumēdi p̄ hoc q̄ orōnum ex q̄bus fuit quidā sunt ad nomē r̄ q̄dā ad intellectū sicut dixerūt antiqui intendētes oēm illā orōnem esse ad nomē in qua ex aliq̄ causa apparētie vnus opponēs vel r̄is p̄t referre intellectū ad vnū nomē signatū r̄ alter opponēs vel r̄is p̄t referre q̄ est causa falsitat̄ potest intellectū referre ad aliud qd̄ est in re diuersum ab illo qd̄ significat in noie quocūq̄ mō ita q̄ oīs orō in qua est fallacia est orō ad nomē r̄ oīs orō in q̄ nō est apparētia fallae est orō ad intellectū. Et q̄ tales orōnes frequenter sunt in sophisticis id̄ dicebant ab ip̄is ori principia palogismoꝝ p̄pter qd̄ error ille est hic improbabus vñ nō est r̄ca r̄ h̄a d̄na orōnū sophisticar̄ in b̄ q̄ quidā dicit has q̄dem eē ad nomē illas ad intellectū esse disputatas q̄ tal̄ d̄sio nō ē data p̄ ōp̄oita Qd̄ non sit data p̄ ōp̄oita p̄bat q̄ orōdem nō data eē ad intellectū n̄ est aliud q̄ q̄ ille q̄ putat̄ interrogare q̄ est ōnēs nō v̄t̄ noie siue f̄cato p̄ nomē ad illd̄ idē ad qd̄ is q̄ intro/gat̄ ē siue r̄is redit siue cōcessit orōdem s̄ r̄is referēs ad vnū redit r̄ ōp̄onēs illd̄ idē ad aliū referēs r̄itē videt̄ redarguere hoc at̄ est in oīm̄ falla Ad intellectū aut̄ v̄t̄ orōne est q̄n̄ opponēs opponēdo v̄t̄ orōne ad intellectū in quo redit siue p̄cessit r̄is vñ v̄nā r̄ candē orōdem v̄t̄ dicit̄ est p̄tingit eē ad nomē r̄ ad intellectū. Ōp̄oita v̄o nō p̄nt̄ esse in eodē q̄ nō est h̄c diuisio data p̄ ōp̄oita Et istud p̄bat p̄bs tam̄ in orōibus multiplicib̄ q̄ nō multiplicib̄. In multiplicib̄ sic q̄ si aliq̄ orōnem in qua est nomen equiuocū quod plura significat putat vnū significare ita q̄ interrogans siue opponēs r̄ interroga tus siue r̄is putent illd̄ nomē significare vnū r̄ referūt intellectū ad idem v̄t̄ gratia sicut forte ens r̄ vnus et cetera forte analogā pla significat q̄ in istis magis la/ tet equi ocatio r̄ magis putant vnū significare q̄ equo/ ca a casu siue a fortuna r̄ gr̄a exempli fortes sit r̄is r̄ ze no sit interrogas r̄ putat̄ oia eē vnū v̄t̄ vnū significare r̄ic referūt ad vnū r̄ idem intellectū suū r̄ sic orō v̄t̄ mani festū est ad intellectū est disputata. Et eodē mō est in alijs multiplicib̄ q̄cūq̄ plura significant vel rōne nois vel tot̄ orōnis. Si vero aliq̄s opponētū r̄ r̄itū putat illud nomē vel orōdem plura significare r̄ in vno sensu r̄ r̄is r̄ in alio v̄t̄ ea opponēs obuiādo manifestū est q̄ talis orō nō est disputata ad intellectū. Et cōtra h̄s d̄ates talē diuisiōne sunt plura incōuenientia. Primum est q̄ h̄c diuisio potissimū est circa orōnes multiplices que aptitudīne sunt ad nomen r̄ ad intellectum disputabi les. Orōes v̄o sophisticę sunt etiā circa orōes nō mul/ tiplices r̄ ita d̄sio tal̄ est insufficiēs. Scdm̄ incōueni ens est q̄ h̄c d̄sio est circa qualiter orōdem q̄ oīs oratō etiā dignitas demonstratiā r̄ si in se vnū significet potest tamē putari significare multa. Et p̄tingit q̄ terminis in ea positis ad vnū v̄t̄ opponēs r̄ ad aliū r̄is sicut patz̄ in hac dignitate totū maius est sua p̄e p̄t̄ em̄ opponens v̄t̄ toto r̄ p̄e in vno ḡne tot̄ r̄ r̄is in alio. Nō em̄ in ip̄a orōe est q̄n̄ nō est multiplex q̄ ip̄a sit d̄ca ad nomen vel ad intellectū s̄ est in ea sicut in causa q̄ respōdens se habet in vsu orōnis aliquo modo ad ea que interrogā/ tur ab opponente intellectū scz̄ referēdo ad idem ad qd̄ eū refert̄ opponēs vel nō. Tertio p̄bat idē alia rōne ducēt̄ ad incōueniens scz̄ q̄ nō sit diuisio sufficiēs. Quia cōtingit oēs orōes eē ad nomē q̄ fm̄ istos nihil aliud est orōdem eē ad nomē nisi nō esse eā ad intellectū in hoc lo

co vt dicit p̄bs sed qualibet p̄tingit esse nō ad intellectū ergo oēm p̄tingit eē ad nomē. Si v̄o ref̄ oppositū scz̄ q̄ nō dicit̄ ad nomē eo q̄ nō est ad intellectū t̄c̄ erit d̄a/ da aliq̄ orō que neq̄ est ad nomē neq̄ ad intellectum r̄ et sic nō erit diuisio data per immediata

Attamē q̄cūq̄ syllmi sunt in eo q̄ multi pliciter hoz̄ aliq̄ q̄ fm̄ nomē sunt. Hā incō ueniēter d̄cm̄ est vel fm̄ nomē dicere omēs esse q̄ fm̄ d̄cōem sed sunt q̄dam palogismi nō in eo q̄ r̄is ad eos se h̄z̄ aliquo mō s̄z̄ eo q̄ hm̄oi h̄nt̄ orōes itrogatōes h̄z̄ q̄ pla f̄cat

Hic p̄bs improbat istā diuisiōne q̄ est p̄ accūs quo ad int̄rōdem antiquoz̄ q̄ in p̄patōe adutētes oēs palogismi in d̄cōe eēt̄ ad nomē qd̄ t̄c̄ est incōueniens q̄ sylli falle figure d̄cōis nō sunt tales eo q̄ ibi non seruat̄ vni tas nomis s̄ illi soli palogismi dicunt̄ disputabiles ad nomē q̄ peccat̄ penes v̄z̄ multiply actualē vel potētia/ le q̄bus ex aptitudīe orōis possum̄ v̄t̄ p̄ vno vel p̄ alio incōuenienter iḡr d̄cm̄ ē ind̄m̄ oēs ad nomē s̄l̄ disputabi les q̄ sunt in d̄cōe. Sed q̄dā sunt palogismi in multipli/ citate d̄cōis vel orōis q̄ nō solū ad nomē p̄ hoc q̄ r̄is vel opponēs ad tales palogismos sic se h̄at q̄ itellcū nō refert̄ ad idē aliq̄ mō s̄ in eo sunt ad nomē q̄ ip̄a inter/ rogatio id ē interrogata p̄p̄ q̄tū est de sui aptitudīe ha beat̄ h̄ q̄ disputet̄ ad nomē r̄ tales sunt q̄ de se plura sig nificat sicut est in multiplicitatib̄ actuali r̄ potentiā/ patet ergo q̄ nō est diuisio data p̄ ōp̄oita.

Sed oīno incōueniens disputare de elen cho r̄ nō prius de syllo. Hā clēch̄ sylls̄ ē q̄ r̄ re or̄ r̄ de syllo prius q̄ de falso elēcho est at̄ hm̄oi elēchus appns̄ sylls̄ d̄cōis q̄re aut̄ i syllo erit cā aut̄ in d̄cōe adiacere em̄ or̄ cō tradcōem q̄n̄q̄ at̄ in v̄t̄r̄isq̄ erit appns̄ elen ch̄ est at̄ de eo q̄ tacentē dicere in d̄cōe n̄ in syllo de eo aut̄ qd̄ ē qd̄ nō h̄z̄ aliq̄s d̄are. In v̄t̄r̄isq̄ de eo qd̄ ē qm̄ homeri poema si gura ē p̄ cūlū i syllo q̄ aut̄ i neur̄ v̄r̄ sylls̄

Hic p̄bat alia rōe q̄ p̄dca diuisio est incōueniens ad tradendū artē de oibus palogismis q̄ nō est data p̄ dif ferētiās eēnales palogismo vñ oīno est incōueniens p̄us disputare de elēcho q̄ de syllo Qd̄ p̄z̄ q̄ elēch̄ p̄p̄oitur ex syllo adiecta d̄cōe r̄ id̄ qd̄ nō ē n̄ccario d̄na sylli v̄l̄ cō/ tradcōis n̄ est d̄ra d̄cōe v̄l̄ palēcho vñ oīno incōueniens ē disputare de elēcho q̄tū ad d̄r̄as eēnales ita q̄ nō dispu tet̄ p̄ de syllo q̄tū ad ē d̄r̄as q̄ sylls̄ ē i rōe elēchi r̄ q̄ or̄ p̄us r̄ciare de syllo q̄tū ad d̄r̄as eēnales q̄ de h̄o elēcho q̄tū ad d̄r̄as q̄ sylls̄ ē i rōe elēchi. Est at̄ hm̄oi falsus elē ch̄ siue sophistic̄ appns̄ sylls̄ d̄cōis p̄p̄ qd̄ cā hm̄oi re ceptōis d̄siois q̄ data ē. Aut̄ erit i syllo q̄tū ad d̄r̄as es/ sentiales sylli aut̄ erit i d̄cōe q̄tū ad d̄r̄as eēnales d̄cō nis in rōe elēchi. In rōe em̄ elēchi cū r̄efinitia rōe syllmi or̄ adiacē illā d̄r̄as d̄cōis si elēch̄ r̄eat̄ p̄ oia eēnalia r̄efi niri. Q̄n̄q̄ v̄o p̄ r̄efc̄m̄ v̄t̄r̄isq̄ ē appns̄ sylls̄ si d̄cōe r̄ in syllo r̄ sic n̄ ē p̄dca d̄sio sufficiēs ad tradendū p̄ncipia sylloꝝ sophisticoz̄ s̄ ē r̄ adēda ars fm̄ quā qdā eoz̄ pec cat̄ h̄ syls̄ qdā p̄tra d̄cōem r̄ qdā p̄tra v̄t̄r̄isq̄. De eo q̄ peccat̄ penes cōtradcōem est q̄c̄plū p̄mo in palogismo

fallacie apbilogie q̄ ē te hoc q̄ est tacente dicere Si
en̄ r̄ns aliq̄s negat istā. Cōtingit tacētes dicere. Et in
stet sic. Cōtingit dicere forte fortis est tacēs. q̄ cōtingit
dicere tacētem. Ibi nō est p̄radictō p̄t̄ diuersaz p̄struc
tionē illi. Accusati tacētes. qui p̄t̄ p̄strui cum infinitio a
p̄te ateriori siue suppositi sic opposita vera est. scz nō cō
tingit tacēte dicere. r̄ tūc opponēs soppbista p̄cludit affir
matie de capiēdo r̄ntē. Scom̄ vō q̄ idem accūs p̄struic
cū infinitio a p̄te posteriori in rōne appositī. sic est vera
cōtingit dicere tacēte. Et p̄te palogismo peccāte contra
vtrūq̄ scz syl̄m et p̄radictōem est. vt si q̄s det istā q̄ n̄
dat qd̄ nō hz tūc in stat sic in p̄trariū. Iste dat vnū solū
tenariū. r̄ nō hz vnū solū tenariū. q̄ dat qd̄ nō hz hic est
refcūs in syl̄mo. qz nō valz p̄na. r̄ est refcūs in p̄dictōne
iste nō dat vt nō hz. r̄ iste dat qd̄ non hz. De eo q̄ peccat
p̄s syl̄m tūc est q̄. vt poema siue carmē homerī ēē circu
lum est. Si en̄ r̄ns det q̄ nullum poema est figura. r̄ ab
opponēte in oppositū arguat sic. Om̄s circū est figu
ra. poema homerī est circū. q̄ aliqd̄ poemā est figura. h̄
en̄ in v̄itate est p̄dictōria ip̄a p̄clo p̄m̄ r̄ntis. h̄ syl̄la nō
valet. qz mediū est equocū. Elēchi vō q̄ in neutro istoz
scz nec in p̄dictōe nec in syl̄mo peccat. sed rebite colligit
vtrāq̄ d̄riās nō est soppbista. h̄ vt. Ex oib̄ his collig
it q̄ iste d̄rie ad nomē ēē. vel ad itellcū ēē orōem nō s̄t
d̄rie cēntiales. nec orōnis syl̄logistice. nec p̄dictōis. r̄ iō
nō s̄t s̄b̄n̄ales d̄rie elēchi. nichil igit valēt ad diuisioneꝝ
orōnis ex qua p̄stituitur elēchi. vel paralenchi. r̄ sic
male introducuntur

Circa textum expositū est dub

Quare atiq̄ ponētes d̄sionē orōnū reputabāt icōue
niēs vnā orōnē ad itellcū et nō ad itellcū. Solutio
Albī. q̄ ponēbat illas d̄riās ēē cēnales orōnī. vna vō
orō nō suscipit p̄les d̄riās cēnales orōis. Et si dicatur
d̄rie ille accūtales. tūc ad huc orō illa s̄t et semel r̄ fm̄
idem nō p̄t̄ ēē ad itellcū et nō ēē ad itellcū. qz nihil s̄t
et semel r̄ fm̄ idem suscipit opposita. Illi at̄ dicebant q̄
ēē ad itellcū et nō ēē ad itellcū s̄t d̄rie orōis fm̄ q̄ orō
est. r̄ nō p̄ respectū ad opponēte et r̄ntem. r̄ iō apud eos
ip̄ueniēs est vnā et eādē orōnē s̄t ēē ad nomē et ad in
tellecū et nō ēē ad itellcū. Si vō ēē ad itellcū dicatur
in orōne nō fm̄ ip̄az orōem. h̄ in respectū ad opponētem
et r̄ntem. vel ḡn̄aliter loquendo in ordine ad vtētes. tūc
nō s̄t opposita. h̄ vna et eadeꝝ orō p̄t̄ ēē ad itellcū r̄ nō
esse ad itellcū. sicut vnū et idem p̄t̄ ēē duplū et non du
plū respectū diuersoz. vel vn̄ p̄t̄ ēē p̄t̄ r̄ nō ēē p̄t̄ p̄t̄
ad diuersos. h̄ sic illi nō accipiebāt orōem ēē ad itellcū
vel nō ēē ad itellcū. r̄ ideo diuisio illa nō valet ad su
mendū p̄ncipia palogismoꝝ.

Sed vn̄ fm̄o venit p̄us. Qui in discipli
nis s̄t orōnes ad itellcū s̄t vel nō. vt si cui
videt plā fre t̄agul. r̄ dedit nō vt h̄c figu
rā de qua p̄cludebat qm̄ duo recti vt. ad in
tellecū hoc disputat illius vel nō. Amplius
si plā f̄cat nomen. Ille aut̄ nō intelligit nec
putat. q̄nō h̄ ad itellcū disputauit.

Iste p̄. ondit p̄cēz d̄sionē ēē flām q̄ ad itentōem an
tiq̄. fm̄ sic p̄us oit̄ cā nō ēē datā p̄ imediata. d̄ōns q̄
redu d̄ū est ad id vn̄ fm̄o v̄it p̄us. r̄ redu d̄ūz est ad ip̄o
badū d̄sionē p̄cām. Et qz ip̄i p̄cēbāt oēs orōnes vō

trinales ēē ad itellcū vel multiplices ad nomē. Ideo
p̄his ip̄bat imediate s̄t ad itellcū. r̄ p̄mo q̄ doctrina
les siue q̄ s̄t in rem̄atis oēs s̄t ad itellcū. r̄ h̄ sic ista
orō est doctrinalis. ois t̄agul. hz tres āgulos equales
duob̄ rectis. r̄ tū p̄t̄ disputari ad vocē. p̄ sic. Qz t̄agul
vt inq̄. Albi. f̄cat t̄agulū p̄positū ex portōib̄ arcūli siue
ex arcub̄. r̄ ille hz tres aliq̄n̄ maiores t̄b̄. vel duob̄ recti.
Et f̄cat t̄agulū rectilinū q̄ hz tres āgulos eq̄les duob̄
rectis. Si igit r̄ns p̄siderās t̄agulū nō vt h̄c figurā tri
latriā vel rectilinā te q̄ p̄cludebat opponēs qm̄ t̄agul
hz tres āgulos eq̄les duob̄ rectis. manifestū est q̄ nō est
disputatō ad itellcū. eo q̄ r̄ns et opponēs nō referūt in
tellecū suos ad idem. igit aliq̄ orō est ad nomē quaz illi
dicebāt ad itellcū. r̄ sic diuisio falsa est. qz vnū diuidēt
um s̄t alfo in v̄a d̄sione p̄tineri nō p̄t̄. Scd̄ etiā ēē p̄
multiplex disputari ad itellcū. eo q̄ opponēs et r̄ns ad idē refe
rūt itellcū. Antiq̄ vō dicebāt qz orō multiplex soluz est
disputabilis ad nomē. itez igit falsa est diuisio.

Aut quō oportet interrogare nisi dātem
definitōem. siue interroget aliq̄s si est tacētes
dicere vel nō. aut est q̄dem vt nō est. aut vt
sic. Si aut̄ det aliq̄s nullo mō. ille aut̄ dispu
tet. q̄ nō ad itellcū disputat. q̄uis orō vi
deat eoz. q̄ fm̄ nomē s̄t ēē. Hō est ḡ genus
aliq̄ orōnū ad itellcū. h̄. hec q̄dem s̄t ad
nomē et h̄mōi nō oēs qm̄ nō elēchi. sed nec
apparētes elēchi. sunt em̄ r̄ nō fm̄ dictōem
apparētes elēchi. vt q̄ fm̄ accūs et reliqui.

Ista est sc̄da ps hui. capli. in q̄ p̄his remouet quādā
cauillofā r̄sionē quā possit aliq̄s dare ad ca q̄ statū dic
ta s̄t. Dicitū est em̄ statim qz orōnes doctrinales p̄t̄e dis
purari ad nomē et multiplices ad itellcū. S̄z h̄ vt vult
aductari. v̄tatis nūq̄ t̄tigeret si opponēs in p̄ncipio
itrogatōis distigueret orōnem quā itrogat sicut tenet
facere vt. p̄t̄ h̄ r̄ns nō recepit multiplicitate referat in
tellecū suum in idem cū opponēte. Ex. est. vt si inter
roget aliq̄s opponētium si cōtingit tacētem dicere. vt
nō. quod est multiplex fm̄ apbilogiam. vt sup̄ dictūz
est. Et r̄ns dicat qz est q̄dem vt nō in vno sensu. est auteꝝ
vt sic in alio sensu. Si tūc aliq̄s r̄ntium orōem distig
tā ab opponēte det vno mō. h̄ in alio sensu neget eam. r̄
opponēs disputat ad vtrāq̄ p̄tem. manifestū est qz hec
oratio disputatur ad itellcū. quia oppōnēs et res
pondēs referūt suos intellectus ad idem. et sic nō erit et
disputatio ad nomen. q̄uis orō videat esse de numero
eaz orationū que ad nomē sunt. r̄ sic eadem orō est dis
putata ad nomē et ad itellcū. nō ḡm̄ est qz aliq̄ sic
genus orationū qd̄ sit ad itellcū ita qz nō possit esse
ad nomē nec extra. sed eadem orationes p̄nt esse ad nō
et ad itellcū. ḡ diuisio nō est bona. Etiam cōtingit p̄
fm̄ elenchum disputare nō ad itellcū. Et etiā p̄
palogismos extra dictōem. sicut per fallatiam accūs r̄
alios. r̄ illi tū non sunt ad nomē. ḡ nō om̄is orō que nō
disputatur ad itellcū disputatur ad nomen.

Primus liber

Si autē aliq̄s p̄bet diuidere dico autem nō est tacentem dicere hec q̄dem sic illa aut nō sic tñ hoc est primū q̄dem incōueniēs p̄bare. Quā aut nō videtur interrogāti multipli ceter h̄c impossibile est aut diuidere v̄l qui q̄d nō putat deinde docere quid aliud erit manifestū em̄ faciet vt h̄z ei qui nez cōsiderat neq̄ scit nec opinat qm̄ aliter dicitur Dein de r̄ nō in duplicib⁹ quid p̄hibet hoc pati vel facere vt putes eq̄les s̄z vnitates bina r̄ijs in q̄ternarijs s̄z aut binarij h̄i q̄dem sic vniti alij q̄dem sic. Et putas p̄trarioz ead̄ disciplina an nō s̄z at p̄traria hec q̄dez nota illa aut ignota quare videt̄ ignorare qui h̄ probat qm̄ aliud est docere q̄s disputare r̄ qm̄ oz docētem q̄dem nō interrogare s̄z cū manifesta dicere illi autem interrogare.

Hic ph̄s in p̄bat p̄dcām solutōem cauillosas oīs eā s̄am r̄ b̄ p̄mo in disputatōib⁹ dialecticis. Sc̄do in doctrinalibus. (Amplius vt dicāt) Quo ad p̄mum de si oz opponētē sp̄ in p̄ncipio interrogatōis diuidere id est distinguere ordēs quā interrogat sicut in hoc exēplo p̄tigit ne tacentes dicere r̄ q̄ p̄dcā ord̄ sic h̄ est vno mō est h̄a r̄ sic i alio mō est falsa tūc sequit̄ tria incōueni entia p̄tra illū qui b̄ appbat. Prīmū est qz nō videt̄ ip̄i interrogāti siue opponētī ord̄ quāz multiplex eo q̄ multi plicitas latz eū licz in vitare sit multiplex r̄ tūc est ip̄osib̄ ile ip̄m distinguere h̄ q̄d ip̄e nescit eē multiplex vel putat nō eē multiplex. Sc̄dū incōueniēs est. Quia fm̄ p̄dcā opponēs erit tocēs ip̄m r̄ntem qz distinctio cuz ordine tur in sciām opus est tocētis r̄ sic opponēs in sophis ticiis erit tocēs q̄d est incōueniēs quia sic nō celaret intentionem a r̄ite sic em̄ distinguens manifestat respō tenti multiplicatē ord̄nis qui aut nō opinat talem ord̄nem esse multiplicem nec fat̄ aut si scit saltem non cōsiderat hoc aut̄ est incōueniēs. Si vero quis dixerit e regione opponens vult videri sapiens ergo v̄tetur assu mere opus tocētis in bis in quibus opus illud non est cōtra intentionem que est videri arguere et palogifare respondentem. Distinguere aut̄ est contra intentionem sophiste qz instruit r̄ntem vt caueat sibi re redargutōe r̄ ideo nō est opus suum illud usurpare nisi in casu aliq̄.

Tertium incōueniēs cōtra illos qui dicūt ord̄nes in p̄ncipio interrogatas distinguendas esse. Qz cōtin geret opponētē quāz distinguere ord̄nes non distin guendas. Quia quedam sunt ord̄nes nō multiplices in q̄ bus tñ cōtingit opponētē et r̄ntem nō ferre intellec tum ad idem r̄ sic ord̄ que nō est multiplex distinguere tur q̄d est incōueniēs. Et istud p̄bat ph̄s in textu per duas interrogatōes. Prīma est si aliq̄s opponētū int̄ rogat dōns putas ne eq̄les s̄z vnitates in binarijs et q̄ternarijs hec em̄ ord̄ nō est multiplex r̄ tñ aliq̄s p̄t cam p̄siderare dupl̄r vno mō fm̄ se p̄siderādo binarios non vnitos r̄ sic est falsa. Alio mō considerādo binarios vt vniti s̄z et combinati r̄ sic p̄cedit illā interrogatōnem r̄is r̄ p̄ceptz q̄ vno mō p̄cedit eā r̄ alio mō nō. Aliud q̄

est re codē vt si opponēs aliq̄s interrogās d̄t putas ne cōtrarioz vnā esse discipliaz vel nō. Sunt at̄ p̄traria b̄ q̄dem nota illa v̄o ignota r̄ sic r̄ns referēdo ad nota cō cedet h̄ac p̄dem. Opponēs at̄ referēdo intelc̄m ab iḡ nota disputat in p̄trariū. Et qz nō referit̄ intelc̄m ad idem manifestum est qz ord̄ disputat ad nomē cuz tñ nō sit multiplex p̄ter q̄d ille qui d̄t opponētē tebet̄ e disti guere videt̄ ignorare. Et appbat hoc v̄m esse. Qz aliud est docere qz disputare. Distinguere v̄o act⁹ siue opus do centis. Disputare at̄ h̄ est diuersa a r̄ite putare est actus et opus sophiste vt sup̄ dicitur est. Et videt̄ etiam igno rare qz oportz tocētē in disciplinabilib⁹ non disputa re vel interrogare quia si negat r̄ns nō h̄z p̄r q̄d p̄bet r̄ iō sup̄pōib⁹ v̄t̄ tocēs et p̄ se notis s̄z tocētē oz manifestum facere q̄d supponit per distinctōnem vel aliter vt r̄ns intelligat. Illū at̄ qui opponens vel disputās est oportz interrogare et celare p̄positum r̄ iō nihil facere p̄ q̄d fa ciat manifestū q̄d interrogat. Et h̄ v̄m est re opponētē sophisticē r̄ opponētē dialecticē ad exercitatonem vel ad obuiationem illū aut̄ nō oz distinguere vel docere s̄z si disputat ad inq̄sitōem veri potest v̄t̄z distinguere et per r̄ns docere ne in inq̄sitōe veri impediatur.

Amplius aut̄ vt dicāt vel negēt probare non dem̄antis est s̄z exp̄imētū sumētis nā t̄tatiua est dialectica quedam p̄ter qua de omnibus inspicit et cōsiderat non scientes s̄z ignorātē et similit̄. Qui ḡ fm̄ rez cōsiderat cōia dialecticus q̄ at̄ h̄ appent̄ scit̄ sophista.

Hic ph̄s ont̄ p̄r p̄dcām r̄isionem esse falsam in disputatōib⁹ doctrinalibus dōns qz distinguere p̄ponētē interrogatā nō p̄tinet ad rem̄iatōrem opponētē ad h̄ vt r̄ns neget vel affirmet ord̄nem p̄positam s̄z p̄tinet ad t̄tatiuam cui officium est sumere exp̄ientia re scientia r̄ntis eo qz ille nō p̄cedit ex concessis a r̄ite r̄ istud pro bat qz t̄tatiua est q̄dam pars dialecticē sed dialectica est sciā q̄dam considerans re cōmuniū quib⁹ ignoratis ignorat sciā r̄ quibus scitis nō necario habet̄ sciā ergo et tentatiua. Et qz tentatiua cōsiderat re cōmuniū per que p̄t sumi ignoratiā r̄ntis vt d̄m̄ est r̄ iō cōsiderat nō ip̄ sum scientē s̄ nescientē siue ignorātē et dissimilatē se scire. Ex his ḡ sumit̄ qz q̄ fm̄ rem̄ p̄siderat cōia fm̄ p̄ba bilitatē et opioezē dialecticē. Si at̄ facit h̄ fm̄ necitate r̄ vitatē est metaphisicē vt d̄t p̄icio metaphisicē. Qui ve ro h̄ facit appent̄ s̄z re ceptōez ē sophista. Et ex isto textu solui argumētū q̄ possit̄ q̄s dicere dialecticē nō ē artifex real̄ ḡ nō ē re p̄ib⁹ et omnib⁹ fm̄ rem̄ s̄z pot̄ h̄ spectabit ad metaphisicū cui sciā ē cū h̄ oib⁹ alijs cōis. Quia r̄ si sciē iste sunt cōes vt d̄t p̄ in loco p̄allegato q̄ circa om̄ne ens laborat tñ h̄ est alit̄ r̄ alit̄ vt d̄m̄ est. Si v̄o dicatur q̄dā h̄a s̄z q̄busdā v̄is p̄babiliora ḡ dialecticē nō p̄siderat re cōib⁹ s̄z re. Qz r̄ si h̄a sint q̄busdā veris p̄babiliora q̄ ad nos tñ sumit̄ fm̄ p̄bim̄ sc̄do rethorice s̄z p̄babiliora et meliora. Dialecticē ḡ obuiās p̄t eē re oib⁹ s̄z qz v̄i r̄nti s̄z dialecticē sim̄ qz p̄cedit ex p̄babilib⁹ sim̄ ē re oib⁹ s̄z rez.

Et litigiosus syllogismus et sophisticus est vnus quidem appens syllogisticus de q̄ bus dialectica t̄tatiua est et si vera sit con clusio nam eius qui p̄ter quid deceptorius est q̄cūq̄ cū nō sint singuloz v̄iaz palo ḡsimi

*Quia p̄t q̄d p̄bat ut appat
et q̄d appat
ma h̄e d̄t q̄ m̄ana r̄
q̄ p̄babilis et q̄ d̄t p̄a*

videntur esse fm artem. Nā false descriptio- nes nō litigiose naz fm ea que sub arte sunt paralogism⁹. neq; si qua falsa est descriptio circa verū vt hypocratis aut quadratura p lunulas sed vt brisso quadravit circuli. Nā si quadrat circulus tamē non fm rem. r ido sophisticus. Quare r qui dehis est appns syllogismus litigiosa oratio. r qui fm rem apparens syllogismus est. r si sit syllogism⁹ litigiosa oratio est. nā apparens est fm re qua re fallax r iniustus.

Iste est quintus tractatus hui⁹ libri in quo comparat pbis syllogismū sophisticū r tentatū. Et diuidit in duo capla. In primo ostendit pbis q; syllogism⁹ tentatū est litigiosus et sophistic⁹. In scdo pbat q; reter minare te eo spectat ad dialecticū. ibi (Litigiosus aut) In primo premitit quādam diuisionem syllogismo:ū dicens q; duplex est syllogismus sophistic⁹ siue litigio- sus. Quidā est apparens q; peccat in forma r nō syllo- gizat. Alius est qui syllogizat peccās solum in materia et tales syllogismi sunt tentatiui. r si aliquid conclusio ta- lis syllogismi sit vera tamen est syllogism⁹ sophistic⁹. Cuius ratio est Quia eius syllogismi qui est ppter qd per cās qui vocat demonstratiuus in q̄tū nō est ex ppijs sed ex cōibus circa ppria. cum tamen deberet esse ex p- ppijs. Et generaliter loquēdo quo cūq; modo fiat syllo- gismi qui nō sunt fm ppriam syllogismo:ū viam r ex p- ppijs illi scibiles semp sunt paralogismi r nō veri syllo- gismi. q; vident esse fm artem hoc q; cōcludūt ppriam conclusionem artis. e regione tamē nō sunt fm artem. q; sunt ex cōibus. licet sint circa ppria discipline. id ē assu- munt principia licet nimis cōmunia. Et ex hoc apparet q; talis syllogismus differt a syllogismo falsigrapho. Quia false descriptiones ex quib⁹ sunt syllogismi falsi graphi nō sunt litigiosi syllogismi sed veri. Quia sunt ex ppijs r ex oppositis principio:ū ppriozum. Tales enī falsigraphi sunt fm ea que sunt sb eadem arte. Et eiusdē artificis est considerare illos falsigraphos q; sic sumūt ppria principia cuius est considerare verū syllogismū demonstratiuū in arte illa. r ideo nō ptinet ad sophisti- cam. r ad hanc que est de sophisticis elenchis. Unde ta- les syllogismi falsigraphi ad scientias ptinent discipli- nales. Neq; iter ū ad sophisticā ptinet. si qua falsa est de- scripta in disciplinalibus circa vt cōtra verū quod ex p- ppijs in ipsis concludit. Cui⁹ est exemplū ad sophisticas nō ptinet hypocratis quadratura. qua circulum qua- drauit p lunulas. hoc est p portiones circuli ad modū lunularū factas. r modus iste in geometria in scientia que vocatur pportio vt dicit albert⁹ arcus ad chordam quando inuenit arcus equalis chorde f3 q; docet pebo- lomeus in almegesti dicit enī hypocrates si inueniatur chorda equalis arcui sit illa chorda lat⁹ q̄drati inscrip- ti circulo. Sic enī quattuor arc⁹ erūt equales quattuor lateribus quadrati. r totus circulo⁹ toti circulo. r q̄dra- uit circuli ex ppijs geometrie. r ideo ad geometrum p- tinet nec est litigiosus quīs sit ex falsis. Quia pbatum est in geometria q; figura polygonia circulo infra scrip- ta. quīs in angulis r lateribus multiplicetur in infinitū. tamē ad capacitatem circuli nō pueniet cum tamē

plus r plus in angulis r lateribus multiplicata plus et plus semper accedat ad circuli capacitatem. Quidam vero aliter formāt rōem hypocratis dicētes q; hypo- chrates posuit q; linee exētes ab eodē puncto r ad idē punctū terminate sunt equales. Aris autē r chorda ab eodem puncto exēunt r ad idē punctū terminatur ergo sunt equales. s; hoc est falsum. q; quilibet in disci- plinis satis videt q; due linee quarum vna est p̄caua. et alia cōuexa. r alia recta. licet exēant ab eodem puncto et terminētur ad idē punctum tamē sunt valde inēgles. Sed hoc vep est quia q̄dā mō arcus r chorda pportio- nate linee sunt. r que pportio nate ad equalitatem redu- cibilia sunt. eo q; ois pportio incipit ab equalitate r re- ducitur ad ipam. tūc est inuenire linee equales arcui. et ex illa si ducatur in seipam fiat quadratū equale. eq̄tū equale alicui circulo. In isto tamen nō est vis. q; exē- plum nō ponit nisi vt sciat q; hypocrates q̄drauit cir- culum ex ppijs sed falsis r sic non est syllogism⁹ litigio- sus siue sophistic⁹. Sed syllogismus brissonis quo qua- drauit circulum est litigiosus q; ex cōmunibus r non ex ppijs alicuius scientie circuli. pbat q̄draturā. Ar- guit enī sic vbi cūq; est inuenire maius r minus ibi ē in- uenire equalo sed in circulo est inuenire maius r min⁹ ergo est inuenire equalo quadrato. nam si sic quadrat circulus. hoc est quadratum probet equalo esse circulo tunc talis syllogismus est sophistic⁹. q; non est f3 rem hoc est ex ppijs principijs rei scibiles. r sic apparet fa- cere scientiam r tamen non facit. Quia ea que sumit vt principia sunt cōmunia. r logica que in multo sunt et nō sunt ppria quare est litigiosus q̄tum ad hoc q; non est ex ppijs. Cuius rō est. Quia ille syllogismus qui fm re est apparens syllogismus quīs sit syllogism⁹ hoc est ad formā syllogismi syllogizatus. est tamen litigiosa oratio in q̄tum non est ex ppijs. sed ex cōmunibus. r hoc ideo q; est apparens fm rem. hoc est apparens facere fm p- priam scientiam fm rem. ppter quod insert pbis q; est fallax r iniustus fallax quidem. q; non facit quod ap- paret facere. Iniustus autē. quia nō est ex ppijs princi- ppijs discipline. Tunc ibi

Quemadmodū enī q; et in certamine est iniuria spēm quandā habet veri. r est quedā iniusta certatio. Sic r in cōtradictōne iniu- sta contentio est litigiosa. nam r illi qui om- nino inuicem vincere volūt omnia apprehē- dunt r hi litigiosi.

Hic probat pbis hoc qd dictum est p simile dicē. Quemadmodū ista iniuria que in certamine est. id ē co- ram iudice quandā spēm habet iusticie fm formā resistē- tie r tamē est iniusta certatio quādo oppugnat iusto. sic in contradictione hoc est in disputatione siue in syllo- gismo ad cōtradictōem ducēte iniusta cōtentio que non habet illa ex quibus ppijs sit redargutio litigiosa est. Nam in illis certaminibus illi qui omnino r omni modo et per iusta r iniusta vincere volūt. omnia r ad se ptinē- tia r nō ptinētia apprehēdūt. vt ex ppijs r alianis ad iuuent. r similiter hi litigiosi sunt qui cōmunia apprehē- dunt que ad se vt ppria nō ptinent. s; finibus tamen intē- tis r ppijs distinguunt sophistic⁹ r litigiosus. quīs sb- jecto conueniant. Tunc ibi

Ergo qui ob victoriā ipam tales sunt

litigiosi homines. et rixere videntur amici esse. quod autem propter gloriam que in diuicijs sopsiste. nam sopsista ut diximus est iudicatiua. vel alias ditatiua quodam ab apparente sapientia. propter quod apparentem demonstratorem appetunt

Hic probatur. probatur quod iidem syllabi sunt litigiosi et sopsistici. Et hoc per se in hominibus intendens in effectu habet rationem. Sicut est in hominibus sic est in syllabis. Iidem homines prout simul esse litigiosi et sopsistici. ergo iidem syllabi simul sunt litigiosi et sopsistici. Minor probatur. quia qui disputat ob victoriam et ut vincat sunt litigiosi et videtur esse amici rixere. id est contentiois. Qui autem disputat propter gloriam que est in diuicijs. id est apparentia. et rixere sunt sopsistici. quia sopsistica est quedam scia iudicatiua siue ditatiua. vel ut alij dicunt dicaria. qui habet eam. Quia igitur sopsiste appetunt a parente sapientes. fatiunt etiam apparentem demonstratorem. et hoc est demonstratio que est ex omnibus

Et in omnibus quodam eisdem sunt litium amatores et sopsiste. sed non propter eadem et ordo eadum erit sopsistica et litigiosa. sed non scilicet idem sed in eo quod propter victoriam appetere litigiosa. In eo autem quod propter sapientiam sopsistica et ordo eadum. nam si sopsistica est quedam appens sapientia. non autem ex his.

Hic probatur. ostendit quod eadem ordines aliter et aliter sumptis prout esse litigiose et sopsistice. videtur quod in eisdem omnibus. secundum substantiam et sopsistice amatores litium. i. litigiosi et sopsistice. non propter eadem finem. et idem ordo eadum sopsistice erit sopsistica et litigiosa. sed non secundum idem. sed est propter eadem finem erit litigiosa et sopsistica. Sed de litigiosa in quantum quod opponens in ea. glam et appetit apparere quod vincat. Sed sopsistica de eadem in quantum in ea quod opponens apparentem sapientiam. quia sopsista est copiosus ab apparente et non exstante sapientia. Propter igitur quod syllabi sunt quod est ex omnibus circa propria et litigiosus est et sopsistice. i. tetatium et sopsistice. Quod probatur ostensum est quod syllabi tetatium est litigiosus. et nunc probatur est quod litigiosus sit sopsistice. Et tetatium est sopsistice. quod per ordinari ad apparentem sapientiam. nec est in contentiois. quod arguens in syllogismo attendat plures fines. ut vincat mentem et sumere experimentum de scia ipsius et accipere apparentem sapientiam. Quod illi fines non dicitur sibi iudicium

Circa textum sunt dubia. Primum

est. Ut syllabi tetatium sit litigiosus. Et ut quod non. Quod nullus syllabi dialectice est litigiosus aut sopsistice. sed tetatium est dialectice. sed non est litigiosus. Maior probatur quod syllabi dialectici syllabi. Minor probatur quod pcedit ex probabilitate. Secundo sic. Omnis syllabi tetatium ordinat ad sumendum ex primatum de scia rixere. sed syllabi sopsistice et litigiosus non ordinat ad illam finem. sed ad vanam glam et appetere sciam. sed syllabi tetatium non est sopsistice. Solo sic ut in textu ostensum est. Ad obiecta in oppositum. Ad primum est videtur quod syllabi tetatium sit aliquid modo dialectice in quantum pcedit ex probabilitate et probabilitate. ut de albe. quod tamen non probatur de eodem modo quod tetatium probatur. et non ex probabilitate. et tamen videtur probatur. id est appens et non ex his. et sic est litigiosus secundum loquendum. et hoc quod dialectice. quod scilicet ad probabilitatem primam. sed quod pcedit est litigiosus. Ad secundum est videtur quod syllabi tetatium litigiosus et sopsistice ordinantur ad diuersos fines. ut etiam in textu dictum est. tamen manifeste et sopsistice conueniunt

Secundum dubium est. Per

quam similitudinem syllabi tetatium est litigiosus. Solo probatur habet quod sic est in certamine quod aliquis accipit ut probatur quod non est probatur. ita tamen quod talis pretio coram iudice quadam spem iusti habet. igitur quibus ornat rationem suam ut appareat breuiter iustam causam. et huiusmodi litigiosus ut vincat causam omnia apprehendit tamen pertinencia negotio. quod in pertinencia. sic tetatium. quod non arguitur ex probatur. accipit quod sic quodammodo in pertinencia negotio litigiosus vocantur. Etiam sicut in negotio iudicali sit persuasio non solum per eundem memora quod sic in tali negotio. sed et per rationes passibiles. i. ad passionem. prout carere iudice. ut ad iram ad aduersarij um quod sic ex nea et in pertinencia tamen negotio. et quod voluit omnino vice re plus insistent circa omnia illa in pertinencia. quod circa alia. id merito tales litigiosus vocantur sic et tetatium. quia non probatur sed extranea accipit litigiosus dicitur

Litigiosus autem est qui quodammodo sic se habet ad dialecticum ut falsigraphus ad geometricum. nam ex eisdem dialectici palogizantur velud falsigraphus geometrice

Itud est secundum eam huius tractat. in quod ostendit per quod considerare de syllo tetatio prout ad dialecticum. Et probatur duobus rationibus. Prima ratio stat in hoc. sic se habet syllabi falsigraphus ad geometria. ita se habet tetatium ad dialecticum loquendo de falsigrapho quod sit in geometria. sed talis falsigraphus prout ad geometria. quod sit ex principijs geometrie male applicati. Et etiam considerat tetatio prout ad dialecticum. Maior probatur quod tetatium pcedit ex probabilitate. sic propria dialectice sic falsigraphus ex principijs geometrie licet male intellectis

Sed hoc quod non litigiosus quoniam ex principijs et rationibus quod sit sub arte scilicet describitur. Qui autem ex his est quod sit sub dialectica circa alia quod quoniam litigiosus sit manifestum est. ut quod dratura quod est quod de per lunulas non litigiosa. brissomia autem est litigiosa. et huiusmodi quod de non est transferre nisi ad geometria tamen. eo quod ex probatur sit principijs. illud autem ad plures. quod quod non sciunt quod quod possibile est in vno quod quod et quod impossibile. Aprabit et idem ut antiphon quod dravit. vel si quod dicitur non Melius esse post cenam de abulare per zenonis rationem non medicinalis. communis vero est

Hic probatur. ne aliquis credat quod omnino sit idem iudicium de tetatium respectu dialectice et falsigrapho respectu artis specialiter ponit duas rationes in tetatium et falsigraphum. Prima est. Quod syllabi falsigraphus pcedit ex principijs principijs alicuius scilicet et arte ad probatur de clonem. sed male et sic applicatis. Syllabi vero dialectice quoniam est ex probabilitate quod sit sub dialectica. est circa alia quod circa probatur quod sit sub arte et huiusmodi in quod ostensum fuit de quod dratura articuli per lunulas quod non est litigiosa. quod est per probatur geometrie. sed tetatium de brissomis. quod erat per probatur erat litigiosa. Secunda ratio est quod non potest syllabi falsigraphum transferre de vna scia in alia. cum ex probatur est. Quis est in libro posteriorum dicitur est quod tetatium aliquid potest de sedere de genere in genere. tamen huiusmodi est videtur nisi de scia balnate ad balnata. Scia vero balnata et balternata non dicitur sic alia et alia scia. sed sic scia ostendit et tetatium de syllo potest transferre ad plures scias. eo quod ex probatur pcedit tetatium quod videtur quod sit in tibus sciens quod ad illos quod simulant se breuiter scias in quod sit et tamen ignorat. Sic autem

tiphon ex h'ib' q' d'ranit' circulum per hoc q' supposuit q' cotinuu' no' possit didi' in infinitu' p' qua' supponem' p' ar' gui in multis scijs s'z in p'bfica et geometria q' supponit p'cinu' possit didi' in infinitu' . Vel in alio q' si q's dixerit no' esse melius vel bonuz te abulare post cenaz per r'oz zenois tal' d' b' p' sylm' ex p'ib' no' medicinalib' q' no' est ex p'ncipijs p'p'is medicie eo q' r'oz zenois p'is est z p' pia fit hoc' In ql'ibz spatio st' ifinita ifinita ar' no' co' r'igit p'rafire q' ipossibile est post cenā abulare qd' est contra medicos dōntes q' to' est abulare post cenā . Etiam p' b' r' adaptari ad astronomiā . pban' q' ipossibil' sit cō iunctō siderum q' ipossibilis est motus eorum per eādē rationem . quia non contingit infinita p'rafire

Si ergo similiter omnino se haberet litigi osus ad dialecticū . vt falsigraphus ad geometricū no' esset de illis litigiosus .

Hic p'cludit q' n' oīno se bz t'etatiu' ad dialecticuz sic falsigraph' ad geometricuz q' si sic tūc sic falsigraph' p'ccat p'ra geometricum . nūq' est geometric' ita sp' litigi osus q' ex p'ib' p'ccaret circa p'pā p' dialecticam . nūq' eēt dialectic' . h' ar' s'm' ē q' sic litigiosus nūq' eēt te nūc / ro eoz q' st' dialectici qd' s'm' ē q' sup' dem' ē q' qdā te tali b' sylm' q' st' ex p'ib' circa p'pā st' syllogizati . h'uit d'am p'cloz . r' cū ista p'clo ē va seq' ex d'is erūt p'isse de r' p'clo d'a r' p'na d'a . Et euz sit ex p'ib' q' st' circa singula erit tal' sylm' de te numero sylm'oz dialecticoz

Circa tertium expositū sūt dubia

Primum ē . Quod syls sophistic' p'ccās p' dialecticuz appellat' ab are' dialectic' . Solo albt' syls q' est sim' sophistic' n' ē dialectic' . h' p'ccat p' dialecticū . Hic ar' te q' h' p'mo ē n' ē sim' sophistic' . h' soluz qdam' . r' iō p' dialecticū no' p'ccat . Nō ei est sophistic' nisi i b' q' videt' facere sciām . r' tū n' facit . Ex p'ib' aut' n' fit sciā . h' soluz fides vel opinto . Et sic p'ccat tal' sylm' sophistic' p' dem'ratōm i b' q' p' ex cōi b' . q' pia accipit ex p'p'is . nō tū p'ccat i illis p'ib' ex q' b' p'cedit . q' accipit pia va . p'ccare ar' i p'ib' ē q' n' p' p'ib' q' te terēt eē va . vel salte' p'abilia accipiūt st' vli' p'abilia . r' si ita fieret tē p'ccāz p' sylm' dialecticū . p' pia ar' p' dem' ratiuz p'ccat ille q' ē ex p'ib' vbi tū reterer esse ex p'p'is .

Secūdum dubiū est . Vtz

syls falsigraph' p' dicit litigiosus . Solo albt' n' q'uis sit aliq' mō fallax r' iust' . Et rō q' eē fallacē r' iustus nō est toza rō hui' q' syls sit litigiosus . sed oz addere q' fallax sit r' iust' r' circa pia . S'lt' etiā ad h' q' aliq's syls sit litigiosus n' sufficit q' itēdat gl'am te appetit' sapientia sed oz q' hoc faciat circa cōmunia r' in v'libus

Tertiū dubiū est . An syls

falsigraph' r' dem'ratiu' sint sim' circa eadē p'ncipia . Solo luto albt' nō sim' . h' st' circa eades icōplexa h' nō circa ea tē cōplexa . nisi dicat' h'm' p'sentia esse p'ncipia dem'ratōis r' h'm' absentia syls falsigraphi . sicut nauta p' p'sentiaz ē cā salutis nauis . r' p' absentiam causa p'licatōis nauis

Hūc ar' nō est dialectic' circa gen' aliq'd dem'ratū . nez oīsū . vllius . nez talis qualis vllis . nez em' st' oia in vno aliquo g'ne . nez si eēt . possibile sub eis dē p'ncipijs eē ea q' sūt . Quare nulla ars dem'ratia alicuius nature i'rogatia est . nō em' possibile vtrūlibz par

tium dare . nā syllogismus non fit ex vtriscz dialectica autem interrogatiua est

Hic p' p'nt' ponit sc'dam rōem . p' quā oīt sylm' t'etati uum cōuenire euz dialectico . Et circa cā sic p'cedit . P' mo oīt q' t'etatiua n' est alicui' dem'ratia g'is . h' ē circa pia sic dialectica . Sc'do distinguit pia vt oīdat circa q' pia sit t'etatiua . Et etiā cōcludit p'ncipale itētuz . Sc'dz ibi (Qm' g' h' q'dez st' mlt'a) Tertiu' ibi (Loc' g're sophistic') Circa p'mū . p' itēdit t'ez rōem . Dialectic' n' ē alicui' dem'ratia gl' h' t'etatiua est sic dialectica . g' t'etatiua nō est alicui' dem'ratia gl' . Maiorē pbat . q' dialectica n' ē oī / sua vni' sp' passionis dem'ratia . nec tū est talis q'lis est vllis i . metaphisica . P'mū pbat q' n' oia st' h' dem'ratō g'ne aliq' . r' si forte oia cadūt sb' t're . nō tū st' ead' p'nci / pia oīm te qd' . p'babilit' loq' dialectic' q' h'z viā ad p'nci / p'cia oīm methadoz . g' nulla sp'ialis sciā p' eē te oīm' . Q' n' oīm st' ead' p'ncipia . Et q' nulla sp'ialis ars ē idē m'iat' gl' sic logica . iō p'cludit solā dialecticā eē i'rogati uā v'v'uz p' d' d'ois . r' n' alias sp'ales artes . r' q' nulla sp'alis ars ē i'rogatia v'v'uz p' d' d'ois . g' nulla p' etiā v'v'uz p' te syllogizare . h' solū facit h' dialectica q' p' v'v'uz p' tez p'cludere . eo q' v'v'uz ps p' esse p'babilis

Si at' oīt . r' si non oia . s'z p'ma r' p'ncipia p'ria n' i'rogabit . nā si nō daret iā nō haberet ex q' b' apl' disputaret ad instantiam

Hic p'nt' p' sc'do d'riaz i'nt' dialecticā r' metaphisicaz dōns q' dialectica nō est sic p'ia r' idēiat' gl' sic meta / phisica . Q' r' si oīdat aliqū aliaz methadoz p'ncipia . tū nō oīt oia . p'ma em' p'ncipia vt ē id te ql'ibz affirma' l' ne gatō va r' te nullo sil' r' etiā p'pā p'ncipia sua i'gtū ē do cēs qdā t'etati sb'cti sciā te sb'ctō suo t'etate passiois oīs sua . nō i'rogabit . q' illa r'equere r' supponere oz . Q' r' h' p'ncipia i'rogata nō daret siue p'cederet r'is . h' negaret ea vllr nō b'eret opponēs dialecticus ex q'bus p'ncipijs apl' disputaret p'ra instātiā r'itis siue p'ra r'itez . Q'z em' disputatōez i'rogatiam oportet regulari p'ncipijs p'imis et propijs

Talis autem est tentatiua . nec etiam tēta tiua talis est qualis geometrica . sed quā ha beat et non sciēs aliq's . Est em' exp'ntū su mere . r' nō sciētis . r' cū q' nescit rē si q'dē dat nō ex q' b' nouit . nec ex p'p'is . s'z p'seq'ntibus Quēciqz talia st' q' sciētēz q'dē nil . phibz nō scire artē . nō sciētēz autēz . nec ē est ignorare . Quare manifestū qm' nulli' dem'ratia t'etatiua disciplina ē eo q' de oīb' ē . nā oēs artes vtūt rōib' q'bus dā . Quare oēs ideote quodā mō vtūt dialectica et t'etatiua . nā oīes ad q'd cō nāt' diiudicare . p'nūtiātes . hec ar' pia . naz ea nil min' sciūt ipi q'uis videāt valde extra di cere . arguit' g' oēs . nā sine arte p'cipiāt id de quo artificialiter dialectica est et arte syllogi stica tentatiuus dialecticus .

P'bus p'cludit q' etiā t'etatiua nō est g'is t'etati . Cui' rō est quia tentatiua non est talis q' sit dem'ratia ge / neris quia est te continuo immobili . sed est talis qua / lis est dialectica ex cōmūibus quam etiam p' habere

Primus liber

aliq̄s nesciēs p̄a alicui⁹ rēminatī ḡnis ē em̄ exp̄m̄tū
 sumere nō sciētis quando tentat per p̄m̄nia Est q̄des
 dico nō scēt exp̄m̄tū sumere b̄ cū q̄s nescat rē ex p̄p̄is s̄
 ex p̄nti ad p̄p̄a r̄ illa s̄t p̄ia. Coia em̄ sequit̄ ad p̄p̄a r̄
 n̄ ex p̄t̄o q̄z p̄p̄a n̄ sequit̄ ad p̄ia nisi negatōe Coia iq̄
 quecūq̄ t̄lia s̄t q̄ sciētēz q̄dē artē aliquā necē ē scire. q̄z
 nō ē eo q̄ p̄ib⁹ scit̄ nō necario scit̄ ars. p̄p̄ q̄d maifestū
 ē q̄ tētatiā nulli⁹ ē rētiati ḡnis. aut passionis disciplina
 siue sciā. eo q̄ ip̄a rē oib⁹ ē. Et b̄n̄ di⁹ rē oib⁹. q̄z ē rē p̄ib⁹
 circa p̄p̄a. Q̄z oēs artes q̄ rēminatī ḡnis s̄t vt̄t̄ p̄ib⁹
 q̄busdā p̄dicatis vt̄ s̄t iē vt̄ acciēs. iē vt̄ gen⁹. iē vt̄ rē
 nitō vt̄ p̄p̄iū. r̄ nō em̄ artes. s̄t h̄oies siue arte m̄t̄ur
 p̄suadere ex p̄ib⁹. p̄p̄ q̄d oēs et̄ ideote siue arte acq̄sita
 p̄suadētes vt̄t̄ dialectica s̄m q̄ ex p̄ib⁹ p̄suadēt r̄ vt̄nē
 tētatiā nālis idustrie s̄m q̄ vt̄ nit̄ i alio exp̄iri an iḡ
 nozat vt̄ n̄. Oēs em̄ aliq̄d p̄nūtiātes conant̄ diiudicare
 id p̄ p̄ia r̄ diiudicat̄ p̄ia. Talia em̄ p̄ia nihil min⁹ sciunt
 ideote q̄z artē h̄ntes. q̄p̄l̄ ideote vidēt̄ valde extra artē
 dicere eo q̄ nesciūt ea ordinare ad fōrm̄ syl̄l̄ sic artē h̄n
 tes. Ex p̄z q̄ p̄m̄ocinat̄es arguūt̄ ex p̄b̄abilib⁹ nā idē
 te siue arte p̄cipiat̄ p̄ nālez idustriam illō p̄ē rē q̄ artifi
 cialit̄er est dialectica. r̄ arte syl̄logistica tali participant̄
 et dialecticus et tentatiuus

**Qm̄ ar̄ sūt hec q̄dē m̄tra r̄ de oib⁹ nō. ta
 lia aut vt̄ natura q̄dā sūt r̄ gen⁹. s̄z velud ne
 gatōes alia s̄t n̄ t̄lia. s̄z p̄p̄a Est em̄ de his
 oib⁹ q̄ p̄ exp̄m̄tuz sumere r̄ eē artē quādā. r̄
 nō t̄lem eē q̄les q̄ demōstrāt. eo q̄ litigios⁹
 nō ē sic se h̄ns oino vt̄ sigraph⁹. Hō em̄ erit
 palogistic⁹ ex rētiati cuiusdā ḡnis p̄ncipijs
 sed circa genus om̄e erit litigiosus.**

Hic p̄ p̄r̄ distinguit̄ p̄ia oīs circa q̄ p̄ia est tētatiā. di
 cēs q̄ q̄dā p̄ia s̄t q̄ nō s̄t rētiata ad aliq̄d certū gen⁹. de
 quo p̄t̄ passio rētiata. s̄t s̄t p̄ia nō s̄m rē q̄ sūt natura vt̄
 gen⁹. s̄t s̄t p̄ia velō negatōes q̄ n̄ rē s̄t itēde r̄ rōe p̄ēs s̄t
 q̄z negatō s̄m rē nihil rētiatū i natura vt̄ ḡne s̄t itēde so
 la r̄ rōne poit̄ Alia ar̄ p̄ia q̄ s̄t i singul̄ artib⁹. s̄t n̄ t̄lia cō
 muia s̄ p̄p̄a cuiuslibz artis r̄ nature r̄ ḡni. Et cōtigit̄ q̄ s̄t
 his p̄ib⁹ q̄ s̄t circa singula rē oib⁹. et̄ p̄p̄is exp̄m̄tuz su
 mere r̄ p̄tigit̄ de ill⁹ p̄ib⁹ eē q̄ndā artē q̄ vocat̄ tētatiā q̄ est
 ex ill⁹ p̄ib⁹ circa p̄p̄a. r̄ illa ars n̄ ē t̄lis q̄les s̄t rēmiatiue
 artes q̄ rēmiant̄ passioes rētiatas de rētiatis s̄b̄t̄. t̄les
 em̄ poit̄ s̄t sciē q̄z artes. Ita ar̄ poit̄ ars q̄z sciā. Et b̄ est
 id q̄z litigiosus q̄ ē ex p̄ib⁹. circa p̄p̄a n̄ ē sic se h̄ns oino vt̄
 sigraph⁹. s̄z ad geometricū. q̄z si sic se h̄ret oino tēcēt̄
 ex p̄p̄is sic sigraph⁹. nūc ar̄ ex p̄ib⁹ ē q̄uis sit circa p̄p̄a
 vū n̄ ē palogistic⁹ rētiati cuiusdā ḡ. vt̄ sigraph⁹. s̄z p̄alo
 gistic⁹ ex p̄ib⁹. circa p̄p̄a. vū t̄lis litigiosus erit circa om̄e
 gen⁹. p̄p̄ ex p̄ib⁹. r̄ nō erit ex p̄ncipijs rētiati ḡ. cuiusdāz

**Loci ḡ de sophisticis elēchis h̄i s̄t. Qm̄
 ar̄ ē dialectici p̄siderare de his et posse ea fa
 cere. r̄ n̄ difficile videre. Haz q̄ circa p̄p̄oes
 est methadus oēm h̄z h̄ac speculatores. r̄ de
 elēchis q̄dem apparētib⁹. dcm̄ est**

Hic p̄. p̄cludit̄ p̄donē p̄ncipalit̄ itentā. s̄z q̄ biloci
 s̄z tētatiū s̄t r̄ sophisticis elēchis. i. de nūero sophisti
 cor. elēchōz. Secōdo p̄cludit̄ q̄z de t̄libz p̄tinz p̄siderari ad
 dialecticū. dōns q̄ n̄ ē difficile videre q̄ dialectici ē p̄side
 rare de his r̄ posse ea facere. Q̄z methad⁹ q̄ circa p̄p̄ones

p̄ēs r̄ idētiatas ē cuiusmōi ē dialectica h̄z h̄ac specula
 rōem. s̄z ē p̄t̄ speculati rē oib⁹. ill⁹ tētatis r̄ sophisticis. s̄z q̄
 igit̄ q̄ dialectica h̄z p̄siderare rē syl̄lo tētatio. Sic ep̄i
 logat̄ ibi rē elēchis. dōns q̄ rē elēchis app̄ntib⁹. r̄ rē tēt
 ratis r̄ rē mō fōndi eos s̄m dēas fallas sat̄ dcm̄ est. q̄si
 dicat̄ nūc sat̄ dcm̄ ē rē meta redargutōis. i. rē elēchis ut
 q̄tū ducūt ad redargutōem

**Alfuz ar̄ i aliquo oñdere. r̄ orōez ad i
 opinabile ducere. hoc enim fuit scdm̄
 sophisticæ voluntatis**

Iste est sc̄t̄ tractat⁹ r̄ vltim⁹ s̄m d̄ffionē albi hui⁹
 p̄mi libri i q̄ p̄ postq̄ rētiatū tā i ḡnali q̄ i sp̄ali de loc̄
 sophisticū q̄b⁹ p̄t̄ iducere o p̄ponēs suū r̄ntē ad metas. et̄
 p̄ncipalit̄ ad metā redargutōis. Coir̄ poit̄ aliq̄s caute
 las seu idoneitates valētes ad ducēdū facit̄ r̄ p̄m̄p̄te
 r̄ntē ad aliquā metā. q̄ cautele req̄rūt̄ ad b̄n̄ eē hui⁹ artē.
 Et didit̄ tractat⁹ iste i q̄ttuor capla. In p̄mo poit̄ duas
 cautelas ducētes ad s̄m r̄ iopinabile. In scōdo ad nu
 gatōez. In t̄tio ad soleocismū. In q̄rto ad redargutōez
 Primū caplm̄ didit̄ i duas p̄tes. In p̄mo caplo poit̄ duas
 cautelas ducētes ad metā s̄i r̄ iopinabilē s̄t. In scōdo poit̄
 cautelas ducētes ad quālibz eaz seorsuz ibi. Ad metē
 rez. Quo ad p̄m̄ū p̄tinuādo dicēda dēis dē q̄ n̄ rētiandū
 est q̄lit̄ s̄m r̄ iopinabile p̄nt̄ ap̄t⁹. p̄dudi. i. rētiandū est
 rē ip̄is cautele ducētib⁹ ad s̄m i aliq̄. i. aliq̄ orōe. r̄ ad iō
 pinabile. eo q̄ h̄e due mete i b̄ p̄ueiūt̄ q̄ oē maifestū s̄m
 est iopiabile. r̄ oē iopiabile ad min⁹. alicui ē s̄m. r̄ sic q̄si
 p̄uertibilia s̄t iopiabile r̄ s̄m. Nec oib⁹ rēmiare sp̄a
 les mōs arguēdi ad s̄m r̄ iopiabile. q̄z mōi arguēdi q̄ s̄t
 p̄ locos sophisticos ad redargutōez s̄t. r̄ p̄ p̄is ad iopi
 nabile r̄ s̄m. r̄ iō n̄ oib⁹ rēmiare nisi mōs iērogādi q̄b⁹
 r̄is p̄tētū ducit̄ ad s̄m r̄ redargutōem. Q̄ndēdū igit̄ ē
 q̄lit̄ i aliq̄ ḡne sophisticē disputatōis cōtigit̄ oñdere s̄m
 esse q̄d r̄is rēdit siue posuit̄ r̄ q̄lit̄ p̄tigit̄ r̄ntēz ad iopi
 nabile ducere. s̄z em̄ sic a p̄n̄ ist⁹ libri dcm̄ ē fuit scdm̄ siue
 scōds finis sophisticē voluntatis cum primus r̄ p̄ncipalit̄
 intentus fuerit redargutio

**Primū ar̄ ex eo q̄d iterrogat quodā mō r̄
 p̄ iterrogatōez accidit maxie. Hā ad nullū ter
 mitatū p̄positū iērogare venatm̄ ē hoz. naz
 vane dicētes peccāt magis. vane aut̄ dicūt
 quoniam nil h̄nt p̄positū.**

Hic p̄. poit̄ p̄ ordine q̄nq̄ cautelas p̄ q̄s p̄tigit̄ duce
 re ad s̄m r̄ iopinabile. q̄z due p̄me respiciūt̄ iērogatōez
 opponētis. r̄ due seq̄ntes r̄ñsionē r̄nt̄. n̄ tū s̄t r̄nt̄. s̄z op
 ponēt. r̄ q̄nta s̄uit̄ ex p̄ābul p̄cedētib⁹ ip̄az iērogatōem.
 Scdm̄ ibi. (Et ea q̄ vidēt̄). Tertiu⁹. ibi. (Elemtū ar̄ iue
 niēdi) Prima cautela ē ad ducēdū r̄ntēz ad maifestum
 s̄m q̄d est meta sophisticē disputatōis. q̄z o p̄ponēs n̄ oī
 mō. s̄z q̄dam. i. caute iēroget. q̄z p̄ iērogatōez q̄dam. i. fac
 tā s̄ maxie accidit. q̄z citi⁹ r̄ facit̄ ducit̄ ad p̄cedendū s̄m
 Primū ḡ ē q̄ ad n̄ rēmiatū finē siue p̄positū iēroget
 q̄z ad n̄ rēmiatū finē iērogare venatm̄ ē hoz vt̄ conce
 dat s̄m r̄ iopiabile. q̄z t̄nc r̄is n̄ scit̄ a liq̄d rēmiatuz ad
 q̄d rēteat r̄ndere. r̄ vane. i. nō ad rēmiatū finē dirigit̄ r̄
 s̄ionē. r̄ sic vane dicētes siue r̄ntes maḡ. r̄ facit̄ peccāt
 a p̄te s̄m vel iopinabile p̄cedēdo. vane q̄dē r̄ndēt. q̄z non
 h̄nt aliq̄d rēmiatū p̄positū eis. ad q̄d dirigāt suas r̄nti
 ones. Q̄n̄ ar̄ dē q̄ n̄ ad certū aliq̄d d̄z o p̄ponēs o p̄pone
 re sic iēlligim⁹ q̄ ap̄d r̄ntēz celare d̄z suū p̄posituz. q̄uis

si opponenti cui sit qd intendat qd alias opponens ipedi-
ret sapm nesciendo qd opponet aut ad qd teder p iroga-
tōez r si b nesciat respondēs min' cauebit r citi' cōcedet
flm ad qd ducere iten' nite' r pa cautela ē celare ppositū

**Et interrogare mltā q̄uis determinatū
sit ad quod disputat**

Scda cautela est q̄ si opponēs nō celet ppositū tēct
mlta irogare q̄uis etiā apd ipm tēctatū sit ppositū su-
um b eni facile ē opponēti facere i bis i qb' abūdat syl-
logismis r rōib' qd facile est in bis q̄ appent pbabilitā
Quilla in mltis sunt r facile iueniūt In mlt' ei sic iro-
gatis sic pfundit rūs r facit sic pcedit flm r iopinabile

**Sed ea q̄ vident' dicere pbare facit qn/
dā idoneitatē vt ad iopiabile ducat vel flm**

Hic pōit etiā cautela q̄ ē q̄ opponēs dz laudare dca
rūt r pmedare suā rīssionē pcpue i ill' q̄ n' fl' r pncipa-
li pposito qz b fecit q̄ rūs pfidit r opponēte r min' cauz
sibi ab ipō r sic pfert idoneitatem vt opponēs facilius
ducat ad ocedendum inopinabile r manifeste falsuz

**Et si irogat' dicat vel neget hoz aliqd
Ducere ad q̄ argumtari idone' ē pnt at nō
minus ledere nūc per hoc q̄ prius exigunt
em qd hoc ad id quod ex principio**

Hic pōit q̄trā cautela dices q̄ opponēs dz latet se trās-
ferre ad māz ignotā rnti si rūs bñ ruderit ad irogatōez
sibi ppositā Debz at b latet' facere qz si apte b facerz tūc
ipe rūs cauerz Debz at oppnīs ducere rntez ad tēz māz
in q̄ ipe ē idone' argumtari r nō rūs qz p b ipi nō min' le-
dit rntes q̄ p pncipale r p irogatus Ratio qz exiget
rūs ab oppnīte quid b ad qd trāslatio facta est fatiat ad
hoc quod in pncipio irogatam est

**Elementū ei iueniēdi aut ad flm aliqd aut
inopinabile nullā statim irogare positō
nez s̄ p̄fiteri ob b se irogare q̄ discere ve-
lit locū em argumtatis p̄sideratō hec facit**

Hic pōit q̄ntā cautela q̄ oppnīs ducat rntez ad flm r ē
ista q̄ oppnīs in p̄n' oppnīs nullā ponat irogatōnem
quā itēdit b dz p̄fiteri q̄ velit b irogare cā discipuli siue
q̄ velit discere idren' vitatē b ei p̄sideran' locū facit argu-
mētatis ducēt ad flm vel iopiabile Qu tūc rūs attēdit
argumtatis ei' r min' ipedit eū q̄ mīme pmouz ad iq̄
stōez Et patēt iste q̄nqz mete in his v̄sib' Cēla mltā pe-
te lauda transferre memento Discere te fingas si vis
concludere falsum

Circa iam dicta sūt dubia Primū

est Quō flm p̄t eē finis disputatōis so' cū tū fides l' opi-
nio sit finis disputatōis dia' r finis so' dz esse opposi-
t' disputatōis dia' Solo' ex eo qz sophistica nō tū est
p̄r' dia' b et' remfatorū r sic flm est finis eius

Secundum dubiū est. Quō.

drūt p̄uēt trāsferre dialectico r sophiste Solutō Al-
berti dialectici est vt abūdet in dialecticis vt octauo to-
picōz patz b sophiste vt abundet apparentibus

Tertium dubiū est. Quare. p.

pōit b cautelas ex pte opponēt' cū tū nō pōit eas ex pte rī-
tēl Solo' qz pbus in p̄mo libro solū intendit instru-
ere opponentem r in scdo respondentem Et ergo b po-
nit cautelas ex pte opponētis r ibi ex pte respondētis

**Ad mētiētē oñdeduz pp' mo' sophistic' ē
ducē ad tlia ad q̄ abūdat orōib' ē at r bñ
r nō bñ b facere quēad modū b dcm ē pus.**

Ista ē scda ps b' capli i q̄ dat p cautelas ducētes p
se r seozsū ad flm r distz ad iopiabile Et p' pōit vnā cau-
tela ducētē p se ad flm r ē ista q̄ ad oñdedū aliqūe eē mē-
tiētē r dicere flm pp' mo' sophistic' ē ipz ducere ad tlia
ad q̄ ipe oppnīs abūdz orōib' siue argumtatis Et b cō-
tigit bñ fatere r nō bñ bñ qdē si b fiat i bilit' r caute sic qz
nō mani' recedat a pposito Si at fiat mani' recedat a p-
posito nō bñ fit qz tē oppnīs rntē p̄t corripē dicēdo dca sua
nō eē ad ppositū quēadmo' sup i q̄tra cautela dca fuit

**Rursū vt qd extra opionē ē dicat cōside-
rare ex quo gñe ē q̄ disputat Deñ irogare
est qd plib' bi dicūt iopiabile ē at tle aliqd
sigulis elementū autem hoz singuloz su-
mere positōnes in ppositionibus**

Hic p̄r tēctat r cautel' qd' seozsuz ducat ad iopiabi-
le Et cca b dno' scit' p̄r' pōit cautelas ex pte nrm q̄ iro-
gam' Scdo ex pte p̄pōnū p q̄s irogam' ibi Quedā at
irogatōes Et qz nos q̄ irogam' ordies bēm' ad fa-
scz ad doctores ad nosipos r ad leges Quidā ei r gūf' doc-
torib' vt discipuli qdā r gūf' p seipos vt docti qdā legi-
b' vt vulgares r ciues r i oib' ist' r p̄f' diuersitas eo qz
doctores p̄dicūt doctozib' r q̄libz i scāpo r p̄f' diuersitatē
eo qz rō p̄t passiōis scil' r i legib' r p̄f' rietas r qz vbi-
cūqz ē rietas ibi ē diuersitas opionū id' p' fa' cca p/
mū siue pōit l' cautelas p̄r' rōez rntē ducere ad iopia-
bilia ex diuersitate doctoz Scdo ex diuersitate rē
tio ex diuersitate legū Scdz ibi Ampli' r volūtatibus
Tertū ibi (Plim' at loc' b' cca' p̄r' vnā cautela r sic
fl' ibi vt i to' q̄tuoz Prima cautela q̄ ducat oppnīs
rntē ad metā iopiabilē q̄ oppnīs dz p̄siderare d' q̄ secta
rū p̄bitaz gñe ē rūs q̄ disputat rntēdo r viso rē q̄ secta ē
sophisticoz stoicōz l' heraditōz q̄ oib' bis p̄dicebat Et
tūc b scdoz irogare aliqd qd' ēd opione' l' secte r d' q̄ sec-
ta ē rūs r b qd' bi dicūt d' q̄p' secta ē r qd' ē ex plib' eoz i-
i qd' ples illoz secte l' p̄f' rntē b erit iopiabile alijs Si
gūf' ei secte ē aliqd tle iopiabile qz cū pō iūf' sūz p' b' to-
picōz sit cēna opio ali' notoz b p̄bias i q̄tū opio ē sic
suis ē pbabil' r i q̄tū ē cēna alijs ē ip̄abil' r quā cūqz
viā teneat ad aliqd in pbabile aliqd' ducat Ter' rō tēz
uz mōz sophisticōz q̄ ad v̄sū ē siguloz sumere pōes q̄ fl'
opiones cūnee vt dcm ē i p̄pōib' q̄ irogāt' ab oppnīte

**Solutio p̄o hoz p̄pētēs fertur oñdere
qm̄ non accidit inopinabile pro orōne Sē
per aut hoc vult qui contendit**

Hic p' dat rnti vnū r̄mediū q̄ vti dz p̄ oppnīte dices qz
si p̄ rntē pcludat iopiabile ipe dz dicere qz b iopiabile nō
cuciat p̄t argu' oppnēt' b pōt' p̄t' orōez quā pcedit si
ue pōez quā sustinz r oppnīs nō seqt' finē icētū qz nō ducat
rntē ad iopiabile ex vi argumti qd' tū maxie oppnīs p̄ten-
tēs cū nite intendit

**Ampli' at ex volūtatib' et maifestis opi-
nionib' nō eadē et volūt r dicūt s̄ dicūt qdē
decoratissimas orōes volūt at ea q̄ vident'
pdesse vt bñ mori magis q̄ viuere volup-
tuose dicūt oportere r egere iuste magis q̄
diuitijs affluere p̄ue volūt aut p̄traria.**

Primus liber

Hic ponit p. scdm cautelam suam elementum ducens diuini ad iopinabile dōns q. tale elementum suae documentum est q. dicitur etate q. est in nobis ex pte rōnis et appetitū sensitui dicta riu diuersa. Et vt i plūm i occulto volum? q. suggerit passio et i ap. suae manifesto dicim? q. suggerit suae dicat rō. nō em facim? q. dicim? nec volum? q. loqm? Et h. est q. d. p. Ampli? sp. aliud documentum ducēdi ad iopinabile est ex voluntatib? q. tū ad id q. d. suggerit passio et aliud ex manifestis opioib? scz q. tū ad id q. d. dicat rō. Non em eade volūt et dicūt bonies. h. dicūt q. dez decoratissimas orōes. h. apō sei oculo volūt q. vidēt. p. d. esse ad delicias et honores puatos. q. s. i. dignitate. h. bi. g. r. a. i. publico dicit se magi eligere bñ mori. p. p. bonū d. t. ut. q. male uiuere voluptuose. h. dicit ap. q. h. e. d. t. ut. et honestatis. Dicit em etio ethicor. q. forti tal. mors tali saluti ē eligētiō. Et dicit scō. ex. ad idē iducto q. iuste egere. h. est in eo q. iuste acq. s. i. t. ē meli? eligūt q. refluere militis diuiciis p. acq. s. i. t. Sed tū in occulto et apud se. p. p. cupiscētiam suae passionē volūt istis p. traria

Ergo eū q. d. r. fm voluntates ad manifestas opioes ducēdi. eū hō q. fm has ad abscōntas vtz. q. necm extra opionem ducere aut em ad manifestas. aut ad obscuras opionem dicūt cōtraria

Applicat istud p. ad p. p. s. i. t. d. d. n. s. q. v. i. s. t. i. t. u. m. documentum in h. p. s. i. t. u. q. ille q. d. se opinari fm opioes puatas. ducit ad manifestas opioes. q. sic dicit iopinabile p. tr. illas et is q. d. se opinari fm has q. manifeste s. i. t. ducēdi est ad abscōditas voluntates. q. sic dicit iopinabile p. tr. seipsuz vtz. q. em. i. ex vtz. q. pte nccāriū ē extra vel p. tr. opio. nē alic. ducere sp. em rītes dicit vel v. r. i. a. ad manifestas opioes. vel abscōditas voluntates occultas itelligit h. p. ea q. dicit appetitū sensitui. h. p. manifestas opioes itelligit ea q. dicit rō. recta que s. i. t. satis manifesta.

Plurim? at loc? fatiēdi q. extra opioes s. i. t. dicere. sicut et calides in gorgia script? ē dicitur et veteres oēs arbitrati s. i. t. accidere. in eo q. d. fm naturā et fm legē. p. traria em esse naturā et legē dicit et iusticiā. fm leges q. dez est bonū. Scdm naturā aut nō bonuz. ob ergo ad eū q. dicit scdm naturā. fm legē ob uiare. Ad eū hō q. fm legē ad inaturā ducere. vtz. q. em dare est. q. extra opionem est erat at eis fm naturā q. d. fm. fm legē autez q. d. plib? videt. Quare manifestū qm et illi queadmodū et q. nūc aut arguere. aut q. d. extra opinionem esset dicere respondentes conabuntur facere

Hic p. h. s. i. t. ponit etia cautelam q. sumit ex diuersitate legū. Et leges positue dicitur legi naturali et natura legib? et d. q. scq. n. s. loc? idone? est ad faciēdum dicere ea q. s. i. t. extra opioes. sic dicebat calides in libro platonis q. appellat gorgias. eo q. ad discipulū suū gorgiū eū scripserit. q. oēs veteres arbitrati s. i. t. ea q. accidit fm naturā p. traria esse alijs q. accidit fm legē ita q. ea q. accidit h. z. naturā eēt opioib? alioz in cōueniētia. et ita voluit q. r. i. s. ducit in aliqd. q. d. est fm naturā et in aliqd. hoc est

fm naturalem rōnem. et in aliqd. q. d. est fm legem diuinā cult? suae reoz. suae iusticie aliquoz gētū. et dicunt veteres iusticiā q. est fm leges tales positas eēt bonū. vt hūc vel hūc reū colere. vel sic vel sic iuste viuere. Cōtraria em sepe p. tigit eē naturā. h. est naturalē rōez. et leges positas a gētib?. et iō p. tigit sepe iusticias fm leges positas eēt bonū fm opioem obfuitū leges illas. et p. tigit fm naturā rā suae naturalē rōem eas nō esse bonas. Usus igit hui? cautele suae documentum est q. o. z. r. i. t. e. qui d. t. aliqd. bonuz fm naturā ab opponēte duci et obuiare fm legē. h. est ducere ad h. q. d. p. cedat h. nō esse bonū fm legem. et sic d. t. iopinabile legi. Et regione hō ad eū r. i. t. e. m. q. d. t. aliqd. fm leges esse bonū o. z. obuiare et ducere eū ad aliqd. q. d. est bonū fm naturā. et sic d. t. iopinabile fm naturales rōem. Et quia text? videt satis h. intricat. Cōsiderādus est fm d. i. m. a. l. bertū. q. apō atiqs illud erat opinabile fm naturā q. d. fm naturalem rōem boninū p. naturā iustam. erat veruz scdm legem hō erat opinabile q. d. in plibus ad p. m. u. nē cultū videbat esse p. feres vt aliqū sacrificare filios et mactare patres sicut in triuanis fit q. d. est p. tr. rā rōem et naturalem pietatē. Et q. t. ā. t. i. q. u. i. t. u. s. q. nūc conabatur opponētes ducere rītes ad iopinabile fm sapientes vel fm plures. iō s. d. i. t. p. manifestū esse q. queadmoduz illi scz atiq sic et isti. et qui nūc est moderni conā argumētari. h. est redarguere rītes. Aut facere ipsos dicere q. d. est extra opinionem sapientum pel plurium

Quedā aut itrogatōes hnt vtz. q. ipba bilem rñsonem. vt vtz. sapientibus aut patri oporteat obedire. expedientia facere. aut iusta et iuriam pati melius q. nocere

Hic p. ponit q. r. t. a. cautelam ducētes ad iopinabile diuisim. et hoc ex diuersitate que est in incogatione. Et ista diuersitas trahitur ex diuersitate sapientum. et pluriuz circa tales incogatōes. eo q. vtz. q. ps videt esse p. b. a. bilis affirmatia scz et negatia fm diuersos respect? Et hui? est q. m. vt si sic infroget vtrum sapientib? ponētibus leges. aut patri diligenti per naturā oporteat obedire si dissentiant. Et vtz. oporteat expedientia ad rem familiarem facere. aut iusta fm legem p. m. u. n. e. m. si dissentiant. Et vtz. oporteat magis iniuriā pati. et hoc meli? vel iuste alicui nocere. Si em dicat in pmo exēplo q. oporteat obedire patri ducit semp ad iopinabile. sapientib? ponētib? leges. et si dicat q. o. z. obedire patri ducit ad iopinabile sapientib?. Et si dicat in scdo exēplo. q. o. z. semp expedientia facere ducet ad iopinabile vtuosis qui dicit dā. p. n. u. m. esse negligenduz et sustinendum. p. p. t. e. i. u. s. t. i. a. seruandā. et d. d. d. u. c. i. t. si dixerit oppositum. Et similit est in tertio exēplo. Et multi opinatur iniuriari nō sustinendum melius esse q. nocere. Quidā hō opinatur cōducere melius esse iniuriam sustinere q. nocere

Oportz aut ducere ad ea que plurib? et sapientib? s. i. t. p. traria. Nam si dicat aliqs vt q. d. circa rationes ad ea que plurib? Si autē vt plures in ea que in ratōne dicit em h. i. q. dez ex nccitate beatū iustū esse. pluribus autem improbabile est regem non felicem esse

Hic p. h. s. i. t. ponit quātum documentuz. dōns q. ad ducendum rītem ad iopinabile. o. z. q. ducit ad ea q. plurius iudicantib? fm s. i. t. u. m. et que sapientibus indicantibus

fm rōnem fl p raria fm opionem. Nam si aliqs res p dēntiū dicat aliqd qd sit opinabile fm sapiētes. vt ea que fm rōem rectā fl opinabilia. tūc ducat ad ea q plū bus fl opinabilia. vel rōe rca rētiata fl iopinabilia cē vt solem esse multo maiorem tota terra Si vō dicat aliqd inopinabilem vt plures dicūt. tunc ducat in ea que fl opinabilia sapiētib. qui opinat ea q fl instituta in rōe rca. r sic semp rūs cogit dicere aliqd qd est cōtra opionem alioz. dicūt enī bi q fl sapiētes q et ex neces sitate recterōnis nōm est bonum iustū esse r actū pfectus fm vritem Plūb. at in fortuna beatitudine ponētib. imppabile ē regē r alios diuites et iustos nō ēē felices

Erit at r ea q sic sunt ipbabilia r in eaz q est fm naturā. r fm legem p rarietate duce re. Nā lex opio pluriū fm ē. sapiētes at fm veritate dicūt. r ea qdem q sunt extra opio ne ex his oportet querere locis

Hic p. reducit hāc cautela ad pcedētes. dōns q que fl fm opioem ducere. r ad ea q sic fl ipbabilia scz scōm plures. vel tñ fm sapiētes idem erit q ducere in eā con trarietatem q est fm naturā siue vritatem r fm leges. qz lex statuta est opio pluriū fm sensum iudicātium. r hāc fl vā fm opionem pluriū. fl etiā vā fm legem Sapiē tes vō dicūt fm naturā r vritatē. r hāc que fm naturā vā fl. etiā fl vā fm sapiētes. Postea ibi (Et ea qdes) Epi logat circa rētiata dōns q rōmētā q fl extra opionē hoc est ad metaz inopinabilis ducētā ex his que dicta fl locis siue clementis oportet querere.

De facere nugari qd dicimus nugari iaz mōstrauim. omēs hmōi orōnes h volūt fa cere si nihil differat nomē et orōes dicere. vt duplū. duplū at et dimidiū duplū idē. si q du plū dimidiū duplū ē. erit dimidiū. dimidiū du plū. r rurū si p dupli duplū dimidiū ponat rē erit dcm dimidiū. dimidiū duplū dimidiū

Istud est scōm captm istius tractat. in q p. pōit cau telas ducētes ad metā nugatōis. Et ponit duas. Qua rum pma ducit ad nugatōem vā. r alia ad nugatōes appntem tñ. Quo ad p mū pbus supponit ex pmissis qd sit nugari. dōns q nūc dicēduz est de facere nugari. h est de cautelis ducētib. ad metā nugatōis. h qd sit nuga ri iam dcm est in pncipio hui. libri. q p supponēdu ē De inde pōit p mām cautelam ibi (Omēs hmōi dōns. Qz pma cautela est. q opponens rēter supponere q rūs di cat noia fm se sumpta r orōes. h est nomē alci p iunctuz idem feare. tūc enī ducit rntem fm vritates ad nugatōes Et istud. p. pmo exēplariē declarat in relatis fm spz. ibi Duplū dimidiū. i. si aliqs pcedat q idē ē dicere dupluz dimidiū. r duplū fm se. tūc talis ducit ad metā nugatio nis. Qz ex q duplū p se dat intelligere dimidiū. eo q est relatiū r cui. itellctū est correlatiū. si dicat duplum di midij. erit sensus duplum. dimidiū dimidiū. r sic bis ibi ponit dimidiū Et si dicat duplū dimidiū dupluz. ex quo dupluz sp dat intelligere dimidiū erit dimidiū ter posi tum. Et sic ista supō q supponit q si aliqd intelligitur in alio q appositū sibi in orōne ad huc intelligit in illo est falsa. Qz cū relatiū p se ponitur ipōtat vtrū relatio rum. sicut cum dicimus duplum fm se ibi duplum vniū inportat p suū pncipale significatū Alterum vero vt ad qd rētinatur respct. r h est dimidiū. Qū at correlati

uum in orōne opponit relatio. tūc rētinat. est et rē pcc. r id correlatiū tūc nō itelligit in illo. Et sic quis dicit p se sumpta. r sumpta cum alio nō variet in pnci pali fcaro. tñ variat in scōario fcaro p se posita. r id orō ne quā. qz tñ nō appet eam variari. id nugatō est me / ta sophistica r intellectus vnus in alio est loc. sophisti cus ducens ad metā illam Scōm hāc q suppositōes que apparētā sophisticam hz cū dicitur duplum p se et cum dicit dimidiū duplum in orōne idem est fm apparē tiam in significatōe. tam pncipali qz secundaria Si ergo sic est. tūc est duplū dimidiū duplum Et si itēz dimidiū in duplo posito in orōe intelligat erit idem in orōne po sita si ponat explicita. vt si dicatur duplum dimidiū du plum. Et rursum si pro duplo qd in orōne positi est. dup lum dimidiū ponatur explicita. ter erit dcm sic supra tactum fuit vt dimidiū dimidiū dimidiū duplum

Et putas est cōcupiscentia delectatōnis appetitus delectationis

Hic declarat idem in relatis fm genus. dōns Si qd dicat q cōcupiscentia iuncta cum illo grō. rēlectatio / onis. r per se sumpta idem significet. qz cōcupiscentia scōm genus suum quod est appetit. est ad aliqd. tūc cō mittitur nugatō. Ex. est. vt si qd dicat. putas ne concu piscencia est rēlectatōnis concupiscentia. ibi pōitur bis rēlectatōnis. qz cōcupiscentia est appetitus rēlectatōis eo q in appetitū intelligitur rēlectatō. r appōsitō illo in oratōne ad huc intelligitur in illo vt dicit falsa suppo sitiō. igitur cum dicitur cōcupiscentia rēlectatōnis. ex q cō cupiscentia ē appetit. rēlectatōis. erit sensus. cōcupiscentia rēlectatōis rēlectatōis. r sic ibi erit manifestā nugatō.

Sūt at oēs hmōi orōnes et in ad aliqd quecūqz nō solum gñā. hz r ipsa ad aliqd dir cū. r ad idē r ad vniū assignat vt appetitus alie. appetit. r cōcupiscentia alie. cōcupiscentia r duplū alicuius duplū. et duplum dimidiū

Hic p. sedit q in oib. q sic dicit ad aliqd. siue fm ge nus siue fm spz pōt fieri vā nugatō. si a rite hcat p dicitā supō. vñ qz cōcupiscentia ē flatū fm gen. r duplū hz spz pbus p h q exēplificat rē istis dat intelligere oia alia re latia si referantur rēterminatē ad sua correlatiua

Et quoz cūqz subiecta cū nō sint ad aliqd oino. quoz st. hie. r passioes. aut aliqd hu iusmōi rōe eoz. p dēsignat p dicatorz de his vt abūdās ē nūer. mediū hñs. r si symū cur uitas naris est. aut naris syma. est igitur na ris. naris syma

Hic p. oit id qd dcm ē rē flatis et. hie vritatē i absolu Int. accitib. vt i p pīs r p se passioib. sic exēplī gñā p r ipar fl passioes nūeri. r symū r aqllī naris. r tles passi ones p se sūptē dāt itelligere sua sbeta. si igit. iur supō. nē pōzē sūptā cū suis sbct. idē fcat qz se sūptā erit vā nugatō Ex. ēi passioe nūeri q ē abūdās siue ip nūeris vt si dicat q ip p se sūptū sit idē q nūer. abūdās l nūe. r me. hñs. rē si dicat nūer. ip. vt nūer. me. hñs. erit idē dicere q nūer. nūer. me. hñs. Sitr i alio ex. ē si symuz vt passio ē caritas siue curuitas nar. rē si idē fcat ē. per se pōit. i orōe erit idē dicere nar. syma. g nar. nar. cur ua. l si dicat natus sym. erit idēz dicere q natus natus symus. r sic est apta nugatio Ad istum etiam modum

Handwritten marginal note in Latin script, partially obscured and difficult to read.

Primus liber

vt inq̄ alberti redūcitur nugatio q̄ fit in verbis p̄iue r se/
eūde p̄sonaz in q̄bus determinat̄ intelligit̄ n̄t̄s qz age
re r pati est p̄p̄iū s̄b̄iē n̄t̄i vt dicit̄ p̄stian⁹. r est q̄ēplum
sic ego lego. s̄ in lego intelligit̄ ego. s̄ ego lego

**Uident̄ aut̄ facere nō faciētes q̄qz eo q̄
nō interrogāt si significat aliqd p se dictum
duplū aut nihil. r si significat aliqd vtrū idē
et diuersum. sed p̄clonē dicūt statim. r vide
tur eo q̄ nomē idē sit. idē r significare.**

Hic p̄t̄ p̄bs scōdam cautelā q̄ ducit ad nugatōnem
apparentē t̄m̄ dicēs q̄ o p̄ponentes vident̄ q̄qz facere
nugari ip̄os r̄ices cū t̄m̄ p̄m̄ vitatē nō faciāt eos nugari
et istud fit ex eo q̄ o p̄ponentes nō intro gāt a r̄ite vtz di
ctio p se sumpta r alteri p̄iūcta idē significet. r sic nō hz
hoc p̄cessum a r̄ite r stati i f̄erē p̄clonē. r sic solum ducit
eū app̄nter r nō v̄re qz q̄q̄ nomē p se sumptum r alteri
adiunctū sp̄ manet idē. videt̄ etiā idē significare cū t̄m̄ b̄
nō sit v̄re. eo q̄ ip̄m nō concessit r̄sp̄dēns.

Circa textum expositū sūt dubia

Primum ē Quid ē nugatio S̄o Est vni⁹ r eiusdē ex ea
re pte sicut s̄biecti v̄l p̄dicati inutil̄ repetitio. Ex eadē q̄dē
pte addit̄ qz si idē repetit̄ in diuersis s̄tib⁹ nō erit nu
gatio. vt hō ē hō Ad agnoscēdū vō quōd repetitio eiusdē
faciat nugatōnem p̄siderādū ē f̄m̄ d̄m̄ albertū q̄ ip̄a p̄t̄
fieri s̄b̄ eodē noie. v̄l s̄b̄ diuersis. Si s̄b̄ eodē noie. aut fit
manētē eadē bitudie nois. aut s̄b̄ diuersa bitudie. Si p̄m̄
sic sp̄ ē nugatio r inutil̄ eiusdē repetitio. nec excusari p̄t̄
siue sit repetitio eiusdē mediāte p̄iūctōe copulatiā v̄l si
nē. Ex p̄m̄i vt hō hō currit. vbi idē repetit̄ a pte s̄biecti. si
ne cōiūctōe vt hō currit. vbi idē repetit̄ a pte p̄di
cati sine p̄iūctōe. Ex p̄m̄i d̄m̄ currit. hō currit. r homo
currit r currit. Si at̄ diuersa sit bitudo sic q̄ vni⁹ sit s̄b̄
iectū v̄l p̄dicatū r reliquā r̄em̄iatio a nō ē nugatio. vt
hō hō. i. hō human⁹. v̄l rōnal⁹. v̄l hō currit. hō currit. i. cōtinuc
vel velociter currit. nō ē nugatio sicut d̄. p̄. i. q̄nto topico
rū. q̄ q̄dā f̄m̄ vitatē assignerit̄ p̄p̄iū igni⁹ dicēs qz ig
nis ē corp⁹ leuissimū corp⁹. vbi cū sit eiusdē repetitio sub
bitudib⁹ diuersis. qz corp⁹ vbi po⁹ in rō. vt r̄em̄iēt̄ rep̄
tentā vbi ex pte app̄siti. s̄ ponit̄ corp⁹m̄ in obliq̄ ad r̄e
terminādū excessum r r̄sp̄m̄ sup̄lati. nec ic̄repat. p̄ hoc
p̄p̄iū cē. qz ibi nuga. v̄l. s̄ qz eiusdē repetitio i diuersa bitu
die p̄turbat audientē r id nō ē optiē s̄z locutōem assignitū
hoc p̄p̄iū quis sit p̄p̄iū. Et h̄ intellectū accipit̄ ex q̄dam
caplō Aristō. q̄d ē eplā kalaognoton q̄d idē ē q̄d r̄e bo
no. bono. v̄t r̄ono p̄fō. Si vō repetit̄ s̄b̄ diuerso noier
ex eadē pte ordīs s̄ sit aut s̄b̄ noib⁹ s̄ynonimis. aut s̄b̄ nō
s̄ynonim⁹. Si sit s̄b̄ s̄ynonim⁹. aut s̄ sit ad rep̄itandū idē
aut s̄ sit ad rep̄itandū aliū r aliū. Si p̄mo sit sic sp̄ ē nu
gatio. Si scōdo. i. si vni⁹ sit vt nomē rei r alter⁹ vt p̄gno
mē eiusdē nō est nugatio vt mare r tull⁹. cicero augur ste
uola illa em̄ sunt p̄noia vel p̄gnoia marci tullij. sicut h̄
boeci mauli. seuerin⁹. p̄m̄i em̄ ē nomē r alia addunt cā
explanatōis. Si vō repetitio fiat ad rep̄itandū idē de
eodē t̄ic sp̄ est nugatio. Si at̄ idē repetit̄ s̄b̄ diuersis noī
bus nō s̄ynonim⁹ s̄ nō p̄t̄ ee nisi p̄ intellcū vni⁹ in altero
et oqz q̄ s̄ fit altero duoz mōz qz em̄ intelligit̄ vni⁹ in alte
ro. aut vni⁹ intelligit̄ i altero. ita qz actu r itellcū est i illo
aut ita intelligit̄ vni⁹ in altero q̄d in ip̄o est sicut in eo ad
q̄d est r̄p̄dēns sicut s̄b̄m̄ intelligit̄ in passione per se.
Si p̄mo mō vni⁹ intelligit̄ in alio t̄ic b̄nt̄ se ad inuicē

sicut sup̄ius r inferius. r si sup̄i⁹ erit p̄s eēnal̄ inferioris
inferi⁹ at̄ p̄s s̄biectiua sup̄ioris. t̄ic altero duoz mōz
cōtingit. Aut em̄ addit̄ sup̄i⁹ inferiori aut ecōuerso inferi
ori additur superius. Si superius additur inferiori t̄ic
semper sit nugatio. eo qz sup̄i⁹ actu r intellectu ē in inferi
ori r sic ē inutil̄ repetitio. Si at̄ ecōuerso inferi⁹ addat̄ su
periori s̄ p̄t̄ fieri dupl̄. Aut sit hec additio ad aliqd v̄
significandū q̄d ex sup̄iori r inferiori p̄stituit̄ p̄iūctuz ex
v̄tro qz. Aut addit̄ inferi⁹ sup̄iori vt sup̄i⁹ p̄ inferi⁹ specifi
cet. p̄mo mō sp̄ est nugatio. qz vni⁹ q̄d p̄stituit̄ satis im
portat p̄ inferius inutil̄ est repetitio sup̄ioris. Si aut̄ se
cūdo mō fiat nō est nugatio. qz repetitio inferioris nō
est inutil̄ vt aial hō. Si aut̄ vni⁹ intelligat̄ in alio in
potentia hoc ite r p̄t̄ ee dupl̄. Qz vel vni⁹ intelligit̄ in alte
ro sibi cōequo. Aut vni⁹ intelligit̄ in altero q̄d ē posteri⁹ il
lo. Si p̄m̄i sic vni⁹ est in altero sicut relatū in correla
tiuo est q̄d additū relatio nō facit nugatōnem. qz nō ad
dit̄ inutil̄. s̄ ad r̄em̄iātōz relatiui. vt cū dicit̄ dupl̄
dimidij. Si aut̄ addit̄ sicut posteri⁹ p̄ori sicut addit̄ pas
sio in q̄ potētia intelligit̄ s̄b̄m̄. Hoc p̄t̄ fieri dupl̄. quia
vel passio est cōuertibilis cū suo s̄biecto aut nō. Si est cō
uertibilis t̄ic semp̄ est nugatio in additōe qz inutil̄ re
petit̄ s̄biectū in noie passiois. vt cū dicit̄ sym⁹ nasus vel
adlus. In symo em̄ intelligit̄ nasus r nihil est symū ni
si nasus q̄dā. Si aut̄ nō est cōuertibil̄ s̄ in min⁹ q̄ s̄biectū
t̄ic ad r̄em̄iādū s̄b̄m̄ addit̄ p̄p̄ietas s̄biecto. r tunc
nō est nugatio. vt cū d̄r nasus sym⁹. Ex q̄b⁹ om̄ibus p̄t̄z
q̄i repetitio inutil̄ nugatōnem facit. r q̄i non

Secūdum dubiū est In quo

cōsistit ars ducēdi ad nugatōnem. Solo Alberti in b̄
qz vni⁹ p̄ intellcū est in alio. qz p̄ hoc causat̄ inutil̄ re
petitio r multiplicatio. Nec aut̄ pluralitas mōdoz in
telligēdi vni⁹ in alio p̄t̄ restringi ad tres mōs. Prim⁹
est quādo vni⁹ intelligit̄ in alio sicut prius in posteriori
vt aial in homie. Secūdus est quādo vni⁹ intelligit̄ in
alio sicut s̄biectū in passione. Tertius est quādo vni⁹
est in alio vt in suo cōequo ad quod r̄em̄iatur et r̄e
spectus. vt vni⁹ relatū in alio. Exēpla hoz trium sunt
vt fortes est homo. hō est aial rōnalē. ergo fortes est aial
rōnalē. qz in homie intelligit̄ aial rōnalē. Secūdi vt na
sus est symus. sym⁹ aut̄ quidā nasus. ergo sym⁹ ē nasus.
Tertij vt duplū est dimidij duplū. s̄ est dupluz dupluz
dimidij quia in dimidio intelligit̄ duplum.

**Soleocism⁹ aut̄ quale q̄d d̄m̄ est prius
est aut̄ r hoc facere. r nō facientem videri. r
facientē nō videri quēadmodū cecilian⁹ d̄r
cit. Si sic scōde decliatō is est. nā qui dicit̄ si
cus maturas soleocismū q̄dem facit̄ f̄m̄ illū
nō videt̄ aut pluribus. qui vero ficos vider
tur quidem. sed nō facit̄. Eodem modo si fie
nis solū masculini generis est f̄m̄ quosdam
nā q̄ dicit̄ certā finē soleocismū facit̄ s̄z eos.**

Istud est tertij caplm̄ in q̄ p̄bs p̄t̄ cautelas ducen
tes ad metā soleocismi. Et tria facit̄ p̄mo p̄mittit̄ quot
mōis sit soleocism⁹. Scōdo p̄t̄ cautelas. Tertio ponit̄
p̄rāz in soleocismū r figurā d̄cōis. Scōz ibi (Sūt aut̄
oēs) Tertij ibi (Et q̄dam mō s̄l̄r) Dicit̄ igit̄ p̄mo qz nō
oportz h̄ r̄em̄iāre soleocismū. qz quale q̄d est soleocism⁹
f̄m̄ r̄em̄iatiōne p̄m̄ est p̄us vbi r̄e metis ē r̄em̄iatiuz

Fit autem soleocismus tripliciter: quod contingit aliquando in veritate hoc facere quod non ducatur ad soleocismum. Contingit secundo quod non in veritate ad soleocismum et tunc videatur ad eum duci. Et contingit tertio aliquando non duci ad soleocismum in veritate ita tamen quod non appareat ipsum duci ad eum eo quod latet soleocismus. Huiusmodi autem est quod quoadmodum cecilianus grammaticus dicit si sic est scilicet de reclamationis quod secundum quarta reclamationem et femininum genus dicitur sic maturos soleocismum quod dicitur facit in veritate secundum illius cecilianus. Non autem videtur plures alios cum facere quod dicitur sic est scilicet de reclamationis et femininum genus et sic aliquid facit et non videtur facere. Qui vero dicitur sic maturos videtur secundum plures facere et non facit soleocismum. Eodem modo est in alio exemplo. Si enim finis est masculini generis et non dubium secundum aliquos grammaticos tunc dicitur certum finem secundum illos soleocismum facit secundum alios autem dicitur dubium finem est finem tunc non facit et sic patet quod aliquando fit soleocismus et aliquid videtur fieri et non fit et aliquando fit et etiam fieri videtur.

Manifestum igitur quoniam et ars quodammodo potest facere eo quod multe orationes non contingentes soleocismum videntur syllogizare velud in elenchis.

Hoc dicitur quod ars sophistica habet considerare de soleocismo. Et hoc propter duas causas. Prima est ut principaliter quod infinitis modis incoheritas fit in oratione et in constructione et illa infinitate orationis ad arte secundum omnia restringere. Alia causa est quod nisi hoc tradatur ars videtur ad grammaticum et non sophisticum pertinere. Tradenda est autem haec ars in sophisticas eo quod multe orationes non colligentes syllogistica collectione soleocismum neccludentes eum secundum veritatem videntur tamen eum syllogizare secundum aliquam apparentiam sicut in sophisticis propter aliquam apparentiam syllogizari videtur quod tamen secundum veritatem non syllogizat. Sicut igitur ars sophistica est de electo ita et de soleocismo.

Sunt autem pene omnes appntes soleocismi secundum hoc et quoniam casus neque masculinum neque femininum in dicatur neutrum. Nam hoc masculinum est hoc autem femininum hoc autem vult neutrum quod dicitur care. sepe autem est hoc et illa utraque ut quod hoc calopeia lignum chorise ergo masculini et feminini dicitur casus omnes. Neutri autem alii quod dicitur alii autem non dicitur dato quod hoc sepe syllogizantur quasi dicitur sit huc sicut et alium casum pro alio palogismus autem fit eo quod dicitur hoc plurimum casuum nam hoc significat quoniam quod dicitur hoc quoniam autem hunc.

Hic patet vocet cautelas quod contingit ducere ad soleocismum. Et facta facit primo ostendit quod modus fiat soleocismus. Secundo ostendit et vocet facere soleocismum ibi. Dato ergo sepe Tertio vocet eum cauere ibi. Quod autem dicitur propter prima cautela. Quod opponens si propter dicitur quod dicitur loquutionem ad neutrum genus quod omnes pene appntes soleocismi sunt secundum hoc in genere neutrum. Dicitur autem pene quod aliquid sunt secundum hoc in genere masculinum genus vel femininum. Et hoc quod dicitur vides videtur a te magister vel dicitur vires quod magister vel dicitur videtur a te. Sicut autem appntes soleocismi quoniam casus neque dicitur masculinum neque femininum neutrum quod in neutro genere sunt tres casus siles. In istis accis et vtiis. In alijs autem noibus masculinis et femininis aliquid sunt omnes dissimiles quoniam nomen est hexaprote forte. Et aliquid noia scilicet de reclamationis hinc duo siles. In dicitur et ablativum noia vero fei gl. hinc vtiis et ablativum. In tamen hinc cum pusionone casuum relatorum ad masculinum et femininum vel ut generaliter dicatur ad diversa genera sicut neutrum. Tamen tamen facilitas appntes soleocismi est in hoc quod dicitur hoc pusionone gl. cum pusionone casus et bac casus hinc sicut in secundum masculinum et femininum neutrum et tamen secundum aptissime fit appntes soleocismi. Quod tamen ad casus et genus propter quod dicitur si dicitur sic quod dicitur vides hoc videtur puella vides quod puella videtur statim apparet soleocismus in casu de quod dicitur soleocismus et non latet hoc in casu propter quod dicitur ut propter oportum me accipit in neutro genere ut propter se patet quod dicitur in maiori est neutri generis et in minori hinc sumptus hoc quod dicitur est neutri generis. Vnde casus pro quos dicitur dicitur non ita frequenter indicat masculinum genus vel femininum neutrum frequenter tales casus pusionos propter appntes soleocismi dicitur dicitur dicitur. Nam propter noibus articularibus distinguuntur genera masculinum femininum neutrum tamen hoc significat masculinum hoc femininum designat hoc autem vult ratione sua designare neutrum. Sepe autem dicitur utraque illa genera ut masculinum scilicet et femininum. Et hoc est quod masculinum et femininum sunt genera formata et in vno formato non confundit reliquum propter designatorem. hoc neutrum designat eam in forma quod utraque formato sibi accipit et id in illo frequenter alia designatur pusionone et ex illa pusionone cum pusionone casus arguit appntes soleocismi. Huiusmodi est ex hoc si quod dicitur hoc est hoc in neutro genere continue rursus in femininum genere calopeia est hoc et si quod dicitur hoc est hoc est hoc rursus in masculino genere chorise est hoc. Et hoc est hoc rursus ligatum est hoc et neutrum sicut hoc pusionone generis hinc tamen casuum casuum triu scilicet nti acci et vti et dicitur fuit. Et hoc masculinum et femininum omnes casus dicitur si fuerit hexaprote forme ut tactum fuit et si alijs hinc siles non tamen sunt illi apti ad faciendum soleocismum quod non sunt apti ad supponendum verbum vel apponendum sicut tres casus noies neutri generis accisatiu frequenter apponit verbo maxime transitivo. hoc neutrum supponit. Alii autem casus no ita pusionone et tamen acci frequenter sunt casus ex quibus arguit appntes soleocismi. Et quibus vtiis dicitur est casus in neutro genere sunt pusionone sicut genera tamen distinguibiles sunt propter aliter aliter vbi hinc tamen vtiis gnoscatur vicium soleocismi dato igitur sepe in neutro genere a rite hoc in neutro casu syllogizant sepe opponentes quod dicitur sit hinc in masculino et acco casu sicut etia faciunt in alijs generibus quod syllogizant alium casum pro alio dicitur ad soleocismum et causa apparente est fit palogismus eo quod hoc quod dicitur neutrum sit plurimum casuum in neutro in hoc sicut terminant ntiis accis et vtiis. Nam hoc in neutro genere quoniam significat hoc hoc nti quoniam hoc hinc id est accusatiu et quoniam vtiis.

Opus autem hoc pmutari facere cum est quod dicitur hoc esse autem hinc ut est chorise est hoc choriscus et in femininis noibus sicut. Nam hoc in omibus sicut est et esse facient differentiam.

Hic patet vocet quod dicitur tamen quod gnoscere istos casus dicens si quis velit distinguere sigillatim quod pmutatim propter vbi sstantim determinet ita quod cum vbi sstantio est cui supponit hoc est in neutro cum est autem dicitur sstantio infiniti modi fecit hinc in accusatio vbi gra ut dicitur hoc est chorise et hinc est choriscus. In primo enim hoc est nti casus. In secundo hoc est acci casus et in noibus fei gl. sicut hoc est calopeia et hoc est calopeia. In primo fecit in neutro et tamen acco sic igitur neutrum hinc casuum pusionone.

Et quodammodo siles est in his soleocismi et elech quod dicitur secundum quod non silia sicut. Nam quoadmodum illis in reb sic his in noibus accidit soleocismum facere nam hoc et alium et res et nomen. Manifestum igitur quoniam soleocismum tenentur ex dicitur casibus syllogizare. Spes igitur quod sunt he agoistax disputatoni et pres sepe et tamen moia quod dicitur sunt

Primus liber

Hic phis cōpat soleocismū fm aliqd in causa appa-
rentie r cā nō crūte fallacie figure dēōis dīcēs q in hoc
cōgantur quia sicut in figura dēōis silitudo vocis in ca-
sibus est cā apparet. Et diuersitas rei cā nō existentie
ita in soleocismo silitudo vocis in casib⁹ est causa appa-
rentie r in cōgruitas pstructōis cum vbo est cā nō crūte
tie. Tamē in hoc est dīa qz in falla figure dēōis cā falli-
tatis sumit ex pterez sed in soleocismo cōtingit ex pte
dictionū siue terminū dīcōdentū in accētibus grā/
maticalibus. vt hō est nomē r res. r albū similiter est no-
mē r res. si igit ista in cōgrue iūgant reb⁹. vt dīcō hō ē
indidū. qz fortis est hō r albū est abstractū. qz idē signi-
ficat cū albedine est figura dēōis. Si vō in cōgrue addā-
tur noibus dīcō hō albū. mulier nigz est soleocism⁹.
Et est intelligendū qz possit fieri soleocism⁹ nulla coinci-
dētē falla. r aliqui p̄t fieri coincidētē falla. r aliqui in ter-
mis equo cis fit coopante falla ad soleocismū. vt in hoc
palogismo. Omnis canis est iracū. marina belua ē ca-
nis. g marina belua est iracū. Epilogādo g q dēā sūt
in h caplo dīcīm qz manifestū est qz ex dīs casib⁹ p̄fusis
in neutro gīe r frequētē tentādū est soleocismū palogī-
zare. Epilogādo etiam ea q a p̄ncipio libri dēā sunt
manifestū est qz h sunt fm hnc metas spēs agonisticarū
disputatōis. r h sunt ptes spēs fm hnc metas r mōi
spēs fm quēlibet locū sophisticū q dēā sunt in p̄bitis.

Iffert at nō p̄t si ordinētur quodā-
mō ea q circa interrogatōem sunt vt
lateāt velud in dialecticis. dīceps g de his
que dēā sunt h p̄mū dōm ē g ad arguendū

Stud est q̄rtū r finale caplm hui⁹ vltimi tractat⁹ p̄-
mi libri dēchoz in quo phs p̄t ponit cautelas dūcētēs
ad redarguēdōem. Et diuidit h caplm in duas ptes. In
prima pte p̄t cautelas q sumunt ex mō interrogandi.
In scda pte eas que sumunt ex dīs rīdētis. ibi (So-
phisticū at) In p̄ma pte ad huc duo facit. p̄mo dat cau-
telas sumptas ex mō interrogandi ad redarguēdū cōiter-
rītes. scdo ad redarguēdū discōlos r p̄tuoos. Cir-
ca p̄mū p̄mo p̄t necitatē hui⁹ p̄tis dīcēs qz qz sophista
p̄ncipalr intēdit redarguere r nō p̄t referri si quodam
modo ordinem id est ordiate interrogent ea q sunt cir-
ca interrogatōem vt lateāt rītes velud in dialecticis. i-
n octauo topicoz. r cautel dēā ē. id est illi dīcētē dē.

Unū quidē lōgitudo difficile em̄ sil mul-
ta r̄spicere ad lōgitudiem vō p̄dcis elemen-
tis vtendū. vñū vero festinatio Nam tardio-
res minus p̄uident.

Hic phs p̄t dncz cautelas. Prima cautela sumit
ex pte ordīs r est qz opponēs faciet lōgā interrogatōez
siue multa infrogabit. Tūc em̄ difficile erit rīti multa
simul cōspicere r diiudicare. Scda cautela tāgīf ibi
Unū vō festinatio) Scdm elementū siue cautela est qz
rīs v̄geat ad cito rīdendū id est interrogatio dīcētē fe-
stina. qz rītes q sūt tardiores r grossiores in genij festi-
nātes ad rīdendū min⁹ possunt p̄uidere p̄clonem r ex q
p̄ncipio sequit vel nō sequitur

Est autē ira r cōtentio p̄turbati em̄ min⁹
p̄t p̄seruare ordēs. elemēta at ire. r manife-
stum eum facere qz velit iniuste agere. r cir-
ca omne impudentem esse.

Hic ponit tertiā cautelam q est qz opponēs rebz res-
pondētē puocare ad irā p̄tentiois r p̄brosis v̄bis. qz
rīdentes p̄turbati min⁹ p̄t discernere multas vel ples
interrogatōes p̄pōitas. qz impedit ira v̄p̄ ne possit cer-
nere v̄p̄. Mod⁹ autē p̄citādi eū ad irā est p̄tentiose dīce-
re sibi qz sp̄re velit iniuste agere r impedire disputatōez
et qz ista sit p̄suetudo sua. qz circa oēs disputatōes r cir-
ca omnia disputabilia impudēs sit r p̄teru⁹

Ampli⁹ at p̄mutatī interrogatōes poner
re siue ad idē plures hēat aliqs ordēs. siue r
qm̄ sic. r qm̄ nō sic. sil em̄ accidit. aut ad plā
aut ad p̄ria facere obseruatōem. Dino autē
om̄ia que ad occultatōem dēā sunt p̄t v̄tī-
lia. r ad agonisticas disputatōes. Nā occult-
tatio est latēdi cā. latere autē fallacie

Hic ponit q̄rta cautela siue q̄rtū elemētū. r est qz op-
ponēs dī interrogatōes siue p̄pōnes diuersoz sylloz
vel p̄sylloz p̄mutatim ponere vt p̄pōnes q faciūt ad cō-
clusionē sylli p̄mutēt r ordinēt ad p̄clonem alteri sylli
Et v̄tīle ē sic p̄mutare interrogatōes. siue aliqs ad idēz
hoc ē ad eandē p̄clonē hēat ples p̄pōes pluriū sylloz ex
diuersis medijs ad idē ordiatīs. siue ples hēant pluriū
sylloz ad oppoitas p̄clones sicut sylli dialectici. p̄babi-
liter sūt ad oppoita siue p̄ria. vt qm̄ sit affirmatio. r qm̄
non sit negatio. tunc em̄ accidit rīti ad plura respicere
sil interrogata. r p̄mutati facere obseruatōes iudicōz. r
hoc nō est facile rīti qz plib⁹ r inordinate p̄pōsit credere
difficile ē. Qz plib⁹ intē⁹ mior est ad singula sensus.
Quitū autē documentū siue cautela tāgīf ibi (Dino at
et ē ista qz oino siue v̄tī oia q ad occultatōez faciētia dēā
sunt p̄t in octauo topicoz. et sūt v̄tīlia ad agoisticas
siue sophisticas disputatōes. Quia etiā dialectic⁹ obui-
ana talib⁹ v̄tīf p̄tra p̄teruum rītem. r rō hui⁹ ē qz occult-
ratio p̄clonis est celatio p̄pōiti opponētis a rīte latere
aut ē cā fallē. i. cā q fallat rīs. Stud at documentū siue
cautela nō est sp̄alis. h gīat. r ergo qdā enumerāt fo-
lū quattuor cautelas. Alij vero distinguētes istam ab
alijs enumerant quinqz

Ad abnuētes at q̄cū opināt eē ad ordēs
ex negatōe iterrogādū. velō p̄riū velit sume-
re. Aut etiā duab⁹ ex equo iterrogatōez facē
Nā cū dubiū ē qd velit sumē mi⁹ ḡues sūt.

Hic p̄t ponit cautelas dūcētēs rītes p̄uos r discō-
los ad redarguēdōem. r sunt vel dncz vel sex. vt patebit
fm distinctionem. Prima est qz opponēs rebz interro-
gare oppositū eius qd intēdit. vt si intēdit p̄tes affirma-
tiuā. dīz infrogare negatiuā. r v̄tī dīz infrogare duo ex
eō. h ē duo s̄b dīstīctōe. qz tūc dubiū ē qd velit oppo-
nēs r sūt rītes tūc mi⁹ ḡues r magī faciles ad rīdētū.

Et qm̄ i p̄tib⁹ dedit aliqs singulare iducētī
v̄tī sepe n̄ itrogādū. s̄z vt p̄cesso vtēdū. Nā
qm̄qz putāt r ipi dedit. r audiētib⁹ vidētur
p̄t iductōis meōriā. velō n̄ itrogata stulte
Et i qd n̄ noie p̄cat v̄tī s̄z silitudie vtēdū ē
ad h qd expedit. latz ei silitudo plerūqz.

Hic ponitur secunda cautela r est si respōdens con-
cedat aliquid in particularibus siue in singularibus

alicuius vltis nō dō opponēs animō interrogare d' illo vlti
 simplr sumpto sed dō vti eo tanq̄ simplr p̄cesso vt si cō
 cessit r̄is q̄ bō r̄equi r̄ asin r̄ leo respirant nō dō oppo
 nēs interrogare vtz oē aīal respirat s̄ ex singularib' p̄ces
 sis dō inferre illam vlem Et ista cautela vt dō p̄ recipit
 quāq̄ tā r̄ites q̄ audiētes q̄ p̄p̄t memoriā inductōnis
 v' oīs q̄ oīa singularia sint p̄cessa a r̄ite Tertia cau
 tela tāgit ibi (Et in q̄b' r̄) r̄ ista si alicui vlti nō sit nō
 impositū tūc vtendū est similitudine illi' q̄ p̄cesso vlti in a
 liq̄bus p̄ricularib' p̄cessum erit in oīb' s̄ilib' talib' em̄ ex
 pedir vti ad celandū p̄positū q̄ similitudo vel simulatio fa
 cit r̄ opat ad latere q̄ magis latet qd̄ in simili q̄ id qd̄
 in seipso proponitur

Ad sumendū p̄p̄tē r̄iū oī admittētē
 inq̄rere vt si debeat sumere qm̄ opz patri p̄
 oīa obedire vtrū oīa obedire oporteat pa
 rētib' aut oīa inobedire

Hic ponit q̄rta cautela ad sumendū facili' p̄cessu a
 r̄ite p̄positū siue p̄positū oī ip̄m opponētē interrogare su
 um p̄positū s̄ d̄istinctōe ad suū r̄iū Et hoc intelligēduz
 est qm̄ r̄iū min' ē pbabile q̄ p̄positū vbi gr̄a s̄ p̄posituz
 opponētis est pbare q̄ p̄t p̄ oīa opz obedire sumere r̄
 be s̄ s̄ d̄istinctōe r̄ij sic vtz in oībus r̄ p̄ oīa oī obedire
 patri an in null' q̄ tūc ex pbabilitate contrarij eius cō
 ceditur p̄positum

Etia sepe multa vtz multa concedenda
 aut pauca magis em̄ si necē ē videbunt eē
 multa appōitis em̄ circa se r̄ijs r̄ maiora r̄
 m̄gā eē videbunt r̄ peiora r̄ meliora hoīb'

Hic ponit q̄nta cautela q̄ est q̄ oī opponētē q̄rere
 cōtraria s̄ d̄istinctōe r̄ia s̄m r̄ r̄ nō tū in p̄p̄tē r̄ijs
 Et v' vt sepe v' q̄rere vtz m̄ta sint p̄cedēda v' pauca vt
 an multi i vico centū r̄ pauci i citate In talib' em̄ v'ocu
 mētis videbūt magis p̄cedēda multa q̄ pauca q̄ r̄ijs
 per d̄istinctōem corā se positis m̄gā r̄ maiora vident r̄
 peiora r̄ meliora r̄ntib' q̄ si seorsum diuisim ponerentur
 q̄ r̄ijs p̄ d̄istinctōem iuxta se posita magis elucescūt

Valde at r̄ sepe facit videri redargui ma
 xime sophistica colūpnia interrogatiū Cū nīl
 syllogizātes nō interrogatōez faciūt de hoc
 quod vltimū est sed p̄clusiue dicit velud syl
 logizātes nō ergo hoc r̄ hoc

Hic ponit sextū documētū siue sextā cautelā dicens q̄
 sepe frequēter facit videri redargui r̄ntē ab opponētē so
 phistica colūpnia opponētū siue interrogantiū r̄ b̄ qm̄
 nīl syllogizātes r̄ p̄missis siue pbātes nō faciūt p̄mis
 saz interrogatōem tāq̄ a r̄ite ealdē r̄q̄rētes s̄ b̄ qd̄ vlti
 mū est s̄z p̄clonē accipiūt r̄ dicit p̄clusiue q̄ si p̄missas
 cōcessas eēt pbatū Et istō dō intelligi qm̄ qd̄a interroga
 ta ab opponētē interrogata s̄t r̄ nō oīa q̄ valēt ad p̄missa
 r̄ū pbatōem tūc em̄ opponēs dō calūpnari r̄ntē sibi eē
 cōcessuz p̄positū sylā r̄ vti eo audacē r̄ nō interrogare s̄z b̄
 be s̄ s̄ cautela ex p̄te r̄ntis acceptez s̄t vel q̄nq̄ vt cōiter
 ponunt vel sepe inq̄tū penultia in duas diuidit

Sophisticū at r̄ poito iopiato pbare at
 hoc q̄ videtur r̄ndere p̄posito eo q̄ videt ex
 p̄cipio r̄ interrogatōez taliū sic facere vtz ti
 bi videt necē ē em̄ si sit interrogatio ex q̄bus

sylls est aut elēchū aut inopiabile fieri cum
 dat quidē elenchū cū at nō dat neq̄ fatet vi
 deri inopiabile cū vero nō dat videri aut ez
 fatetur elenchū simile

Ista ē scōa ps ist' capli in q̄ p̄ docet cautelas ad re
 darguendū r̄ntē ex dōis p̄p̄is Et p̄o dat aliq̄s q̄ videtur
 respicere r̄ntes idocros Sōo r̄ntes doctos ibi (Et sic
 r̄ntes) Circa p̄o dat duas cautelas Prima ē qm̄ r̄is po
 nit aliq̄d inopiabile tūc dō opponēs eū p̄medare r̄ dōm̄
 suū approbare vt magis figat in p̄posito r̄ dicere q̄ op
 time dicit vel r̄ndz p̄posito illi qd̄ opponēs a p̄o r̄edit si
 ue p̄posuit Et dō facere interrogatōez taliū q̄ pueniunt
 ei qd̄ p̄posuit ex p̄o s̄ est eoz q̄ hā s̄t r̄ inopiabilia Et
 dicere post p̄medatōem r̄ntis vtz ne videt tibi h̄c cō
 cedendū vel nō tūc em̄ p̄p̄tē p̄medatōez opponētis r̄ res
 p̄sione minus cauet sibi r̄spōdēs ab opponētē tūc
 necē ē vni tūc accidere Si em̄ sit interrogatio scā ab op
 ponētē r̄ p̄cessuz r̄ aliq̄ eoz ex q̄bus fit sylā tūc necāriū
 est fieri aut elēchū vtz Aut inopiabile v' s̄m aut elēchū
 s̄t Cū em̄ r̄is dat oppo^m qd̄ p̄cludit opponēs tūc est
 necē fieri elēchū q̄z p̄ sylā p̄dōis p̄cludit oppo^m dati a
 r̄ite Cū at nō dat s̄m qd̄ p̄p̄tē opponēs in qd̄ tū ip̄e res
 pōdēs p̄sensit tūc necē ē apd̄ eū fieri inopinabile v' s̄m
 Cū at r̄ij dat videt tū r̄edit s̄m p̄positū p̄p̄tē p̄medatio
 nē opponētis tūc fit aliq̄d s̄t elēchū i s̄t sylā p̄dōis
 p̄pter hoc q̄ videbit duci ad oppo^m dati q̄uis nō ducat
 eo q̄ r̄is nō r̄edit oppo^m s̄t videbat r̄ditte

Ampli⁹ quē admodū in rethoricis r̄ in elē
 chis s̄t In q̄b' nō noie fca' v' sed multi
 tūdine vtendū ad h̄ qd̄ expedit latz em̄ s̄litū
 do plerūq̄ cōtrarietates p̄siderādum aut
 ad ea q̄ ab eo sunt dca' aut ad eos quos p̄si
 tent b̄i dicere vel facere Ampli⁹ at ad eos
 qui vident h̄mōi aut ad s̄les aut plures vel
 ad omnes

Hic p̄p̄tē scōam cautelā dicens q̄ opponēs facere re
 bet in elēchis sic sit in accusatōib' r̄ rethoricis In rethori
 cis em̄ p̄siderat si accusat' nūq̄ fecerit r̄ntū b̄m r̄ b̄one
 s̄t r̄ si b̄ aliq̄n fecit p̄sumit etiā q̄ illd̄ fecerit r̄ q̄ accusa
 tus ē ita etiā p̄siderandū si r̄is aliq̄n p̄cessit r̄ntū ei qd̄
 nūc affirmat r̄ sic p̄ferēdo q̄ddā p̄cessum p̄us ad nūc cō
 cessum facit videbit redargui Si at nō p̄cesserit aliq̄n
 cōtrariū videndū ē vtz aliq̄s p̄boz r̄ q̄z secta est r̄is r̄
 ad quos id ē p̄m q̄s se p̄fitef b̄i dicere aut b̄i facere ta
 lē sustinuerit p̄nem r̄ si b̄inuēri nō p̄t nec in ip̄o nec i
 secta eoz r̄ qd̄ se eē p̄fitef p̄ferendū est b̄ qd̄ dō ad eos
 qui vident eē h̄mōi opionis q̄lis ē ip̄e r̄is vtz ne illi
 aliq̄d r̄ntū dixerint r̄ si b̄ itez nō inuenit p̄ferendū ē dic
 tū r̄ntis ad s̄les sibi in opponēdo vel ad p̄les vel ad om
 nes tūc em̄ ex p̄rio dicto illoz facit p̄uincit r̄spōdēs

Et sicut r̄ntes sepe cū redarguunt faciūt
 duplx si deat acciderē redargui r̄ inrogā
 tib' vtendū quāq̄ s̄ instātes si sic sic q̄ dem
 accidit sic at nō si sic sumpsit vt cleophon
 facit in mandrobolo

Hic ponit p̄b' s̄nt q̄ntuor cautelas respiciētes r̄ndes
 res doctos r̄ exercitatos Prima ē sicut r̄ntes quāq̄ p̄p̄tē

Secundus liber

timore redarguendis distinguunt orōes quā in vno sensu ne
gāt et alio cedūt sic et opponēs dicit facere et tēs re
spōdētēs sic distinguētēs vtrūq; hac cautela dō q; sumptē
rūt orōes hāc in illo sensu in q; rīs negavit eā sicut deo
phōn fecit in mād:obolo libro suo quē a suo discipulo
cui p̄mū scripsit eundem noiauit sic em̄ rīs min? caue
bit sibi ab opponente et recipietur.

Opz etiā absistētes ab orōe reliq; argumē
ta incidere et rītū si p̄senserit istare et p̄dicere

Hic poit scōam cautelā dicēs q; opponēs d; q; q; ab
sistere et recedere a mā siue p̄posito suo et interponere reliq;
argumēta in illa mā nō p̄posita multipl̄r incidere hoc ē
incidēdo p̄ diuersa distinguere Et si p̄senserit opponēs q;
rīs in eis vidz multiplicatē orōis siue oportūm est q; op
ponēs pus rīdeat anq; rīs instet q; sic cauebit multas
cautelosas rīfiones q;as possit dare respō dens et tunc
itez respondens cōfidens de opponente min? cauebit

Conandū at q; q; et ad alia ab eo qd dic
tū est illd extr a sumētib? si nō ad h qd posu
tū est hēat aliq; argumētari q; licophron fe
cit p̄posito lirā extollere Ad eos at q; erigunt
aliqd ad qd conant q; videt optere assigre
cām dōis at q; būs dā obseruabilib? qd vlr ac
cidit in elēchis dicere p̄dōem qm̄ qd dixit
negare aut qd negavit dicere s; nō qm̄ p̄ri
orū eadē est disciplina vel nō eadem

Hic poit tertia cautela et est cū opponēs vidz rītē mul
tū abū dare solutōib? in aliq; mā in q; ip̄e n̄ abūdat argu
mētis tūc d; se trāsferre ad aliā mā in q; ip̄e magis ab
undat argumētū et rīs mī soloib? Et istd documētū p̄fir
mar p; p; autoritatē q; licophrō histrio ille qui p̄posuit
laudare lirā i q; solū sciunt ludere et q; n̄ habuit efficacā
argumēta ad laudandū eā extulit tibiā et tibi cures et in
tulit q; cū melior sit musica fidū siue chordaz q; fiska
rū sic in m̄gno onidio docet q; m̄to magis extollenda
sit lirā S; i tū trāslatōe ad eos rītes q; erigūt ab oppo
nētib? qd h̄ faciat ad p̄pō et qd p; h̄ intēdat ad qd conat
in alia mā argumētari orō assigre aliq; cāz n̄ rē intēdā
et illa dā rīs facile dicit aliqd q; q; possit iferri dōe con
tra eū q; q; ad p̄ncipalē intēdōz vlr accidit i elēchis a
gonistice S; dabit p; cā aliqd cōe vlr vlr sicut dicit q; cā
trāslatōis sue ē q; rīs intēdit negare qd ip̄e dixit i aliq;
qd nō est de p̄posito aut q; intēdit illd aut aliō p̄posito
qd negavit rīs affirmare vel aliqd aliō cōe qd nō ē sibi
determinata cā trāslatōis sicut si intēdit sic qm̄ p̄rioz ea
tē est disciplina nō dicat hoc p̄cipue cē cām trāslatōis

Hō orō aut p̄clonē aut p̄pōem iterrogare
et qsdā p̄clones nō iterrogare s; vt p̄cessis
vri ex qbus ergo iterrogatōes et quō iter
rogandū in agonisticis exercitatōib? dcm̄ ē

Hic poit qrtā et vltimā cautelā dicēs q; nō orō p̄clonē
p̄intēdā p̄interrogare vt p̄pōem s; orō sumere qsdā con
dusōēs et n̄ iterrogare sum? s; vti bis tāq; apte ver? et cō
cessis siue cōfessis Ecludit igr p; in fine q; ex qb? fūit
interrogatōes sophisticē et quō interrogandū ē i agonisticis ex
ercitatōib? dcm̄ ē nūc p; totū libz Et in hoc finit p̄mus
elēchōz Aristotelis fm̄ expōem venerabilis dñi Alker
ri magni philosophoz p̄ncipis

Et responsione aut et quō oportet solvere et qd et ad quam vtilitatē hmoi oratores profunt post hec dicendum

Iste est scōs liber elenchōz in q;
agit de solutōe palogismoz quo
rū formatō tradita est in p̄mo li
bro.

Et cōtinet iste liber qnq; tractat? In p̄mo oñdit ad
quid vtilis est solo palogismoz. In scōo determinat de
solutōe apparēti ibi (Pamū ergo syllogizare) In tertō
de solutōe rcā ibi (Qm̄ aut rcā) In qrtō oñt q; orōnes
sunt digne solutōe et q; nō p; hoc q; distinguunt duplices orō
nes solubiles s; facile et nō facile quarū tū qdam sunt
digne solutōe et qdam nō ibi (Oportet autē intelligere)
In qnto epilogat circa determinata et dat modū inuētio
nis hui? art? ibi (Ex quātis igr et qlib? Prim? trac
tat? h; vni caplm̄ tm̄ qd diuidit in tres ptes. In p̄ma
ponit p̄miū. In scōa assignat vtilitates solutōis ibi
(Vtilis aut) In tertia excludit quādā obiectōem ibi
(Ridentibus igr) Quo ad p̄mū dicit q; in hoc scōo
libro elenchōz dōz est de rīfione hoc ē de soloe supple ap
parēti q; est ad hōiem et quō oportet solvere p̄pleta s; z
p̄fectā solutōe qua ostēdat qualr sequat p̄clo et q̄liter nō
vt rīdeat elenchōz p̄ncē sylli hēc em̄ est solutio p̄cā siue
rcā. Et quō orō solvere id est qd in orōibus sophisticis
dignū est solutōe et quid nō dignū s; respiciendum et post
hoc dicendū est quō vtilis sunt orōnes p̄dicte et fm̄ hoc
sunt qrtuoz tractat? istius scōi libri licet nō eo ordine q;
ponant quo sunt enumerati in p̄miō.

Circa textum expositū est duob

Quid p̄his intelligit p̄ rīfione et p; id quō opz solvere
Solo. Intelligit per rīfione solutōem apparēti hui?
ta expōnem dñi alteri et p; id quō s̄dit quō orō solvere so
lutōem rcām et hoc sic p̄uenit q; nomē rīfionis vide
tur magis sonare euasione et nomē solutōis recessionem
sue determinationē p̄clusionis siue argumēti.

Vtilis aut sunt ad p̄hiam p̄pter duo p̄ri
mū quidē qm̄ sepe q; fm̄ dōem sunt melius
habere faciūt quotiēs singulū d; et que s̄lit
et que aliter in rebus accidūt et in nomibus
Secundus aut ad eas q; per eundem sunt
questiones Nam qui ab alio facile palogiza
tur et hoc nō sentit et ipse a se hoc patit sepe.

Ista est secunda p̄s huius capli in qua p̄his incipit
determinare de vtilitate solutōis et rōnabiliter incipit ab
vtilitate quia vtilitates sunt fines hui? negocij et nō p̄
sciri in quid dirigat intentio tractantis nisi p̄sumat et
p̄determinet finis hec igr post ea que in p̄mo libro de
minata sunt dicenda sunt. Ostendit igr philoso
phus duas vtilitates solutōis orationum sophisti
earum. Et quia tales sunt duplices s; in dictione et ex
tra dictionem. Orationes que sunt in dictione solunt
tur per distinctionem multiplicis. S; ex em̄ ea que fm̄
multiplex sunt quā bñ disticta sunt meli? nos h̄c faciūt
ad p̄hie intellam q; scire faciūt p; distictōes quotiēs hoc

Ad vtilis h̄ solutōem
dōem p̄pōem ad
p̄hiam et q; p̄pōem